

**POLISH
REFRESHER COURSE
LISTENING COMPREHENSION
MODULE I
UNITS 1-40**

ANSWER BOOK

MAY 1986

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

The Defense Language Institute Polish Refresher Listening Comprehension track is a 70-unit, 140-hour, self-paced, instructor-guided course that is designed to raise the general language proficiency of the student to the minimum FORSCOM standard of 2 in listening comprehension.

Although the Polish Refresher course draws some vocabulary from the lexical inventory of the DLIFLC Polish Basic Course, there are no lexical constraints for most of the activities; thematically, the Polish Refresher course addresses equally situations requiring general language usage and those of a military nature.

The material and tasks in the Polish Refresher Listening Comprehension track reflect a proficiency level range of from 1-3.

CONTENTS

UNIT 1	1
Listening Comprehension I	2
Listening Comprehension II	7
UNIT 2	14
Listening Comprehension I	15
Listening Comprehension II	20
UNIT 3	25
Listening Comprehension I	26
Listening Comprehension II	31
UNIT 4	35
Listening Comprehension I	36
Listening Comprehension II	41
UNIT 5	45
Listening Comprehension I	46
Listening Comprehension II	51
UNIT 6	57
Listening Comprehension I	58
Listening Comprehension II	63
UNIT 7	66
Listening Comprehension I	67
Listening Comprehension II	72
UNIT 8	78
Listening Comprehension I	79
Listening Comprehension II	84
UNIT 9	87
Listening Comprehension I	88
Listening Comprehension II	94
UNIT 10	98
Listening Comprehension I	99
Listening Comprehension II	105
UNIT 11	110
Listening Comprehension I	111
Listening Comprehension II	116
UNIT 12	121
Listening Comprehension I	122
Listening Comprehension II	127

UNIT 13	131
Listening Comprehension I	132
Listening Comprehension II	137
UNIT 14	141
Listening Comprehension I	142
Listening Comprehension II	149
UNIT 15	154
Listening Comprehension I	155
Listening Comprehension II	161
UNIT 16	165
Listening Comprehension I	166
Listening Comprehension II	171
UNIT 17	176
Listening Comprehension I	177
Listening Comprehension II	183
UNIT 18	187
Listening Comprehension I	188
Listening Comprehension II	195
UNIT 19	200
Listening Comprehension I	201
Listening Comprehension II	207
UNIT 20	212
Listening Comprehension I	213
Listening Comprehension II	219
UNIT 21	224
Listening Comprehension I	225
Listening Comprehension II	232
UNIT 22	238
Listening Comprehension I	239
Listening Comprehension II	246
UNIT 23	251
Listening Comprehension I	252
Listening Comprehension II	259
UNIT 24	265
Listening Comprehension I	266
Listening Comprehension II	273
UNIT 25	279
Listening Comprehension I	280
Listening Comprehension II	287
UNIT 26	292
Listening Comprehension I	293
Listening Comprehension II	300

UNIT 27	305
Listening Comprehension I	306
Listening Comprehension II	312
UNIT 28	318
Listening Comprehension I	319
Listening Comprehension II	325
UNIT 29	330
Listening Comprehension I	331
Listening Comprehension II	338
UNIT 30	343
Listening Comprehension I	344
Listening Comprehension II	351
UNIT 31	356
Listening Comprehension I	357
Listening Comprehension II	364
UNIT 32	370
Listening Comprehension I	371
Listening Comprehension II	377
UNIT 33	382
Listening Comprehension I	383
Listening Comprehension II	390
UNIT 34	396
Listening Comprehension I	397
Listening Comprehension II	404
UNIT 35	411
Listening Comprehension I	412
Listening Comprehension II	418
UNIT 36	424
Listening Comprehension I	425
Listening Comprehension II	430
UNIT 37	434
Listening Comprehension I	435
Listening Comprehension II	441
UNIT 38	448
Listening Comprehension I	449
Listening Comprehension II	455
UNIT 39	461
Listening Comprehension I	462
Listening Comprehension II	468
UNIT 40	475
Listening Comprehension I	476
Listening Comprehension II	483

UNIT 1

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 abbreviations. Listen to them and write them down in your workbook. After the exercise, check your work with the answer key, provided in your Answer Booklet. Listen to the exercise again.

1. AGH	11. OKP
2. AZS	12. PZU
3. BWKZ	13. RKS
4. CWF	14. RWPG
5. DKF	15. UMCS
6. KCKPZR	16. ZHP
7. LZS	17. ZMP
8. MPK	18. FSO
9. NBP	19. KBW
10. ONZ	20. JKM

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Thus, a preamble in its entirety would look like this:

28-go 8-go 74-go 15:00 Warszawa 25 grup/tekst

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 71

19-go / 1-go / 82-go / 12.00 / Wesoła / 26 grup/text
4A5K / 7J8L / 1VF3 / 8R9C / A2H5 / P1B8
J1P1 / K18I / 8H1J / NSM7 / W9N6 / J7SO
S1C4 / K2K4 / D8E9 / C84I / N5O6 / G544
Q5J6 / D8E7 / L4T6 / O5T9 / B8J5 / J923
M7E1 / K4S5 / P8K4 / Koniec / Podpis / Mroczki / 1331

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Numer tego telefonu: 32-45.
This telephone number: 32-45.
2. Proszę napisać na tablicy numer 174.
Write number 174 on the blackboard, please.
3. Mój doktor ma 39 lat.
My doctor is 39 years old.
4. 1 metr ma 100 cm.
One meter has 100 cm.
5. Koncert zacznie się o godzinie 20.15.
The concert will be at 2015.
6. Makaron kosztował 28 zł.
The macaroni cost 28 złotych.
7. Byliśmy na manewrach przez cały tydzień.
We were on maneuvers the entire week.
8. Centrala telefoniczna jest w budynku 98.
A telephone switchboard is in building 98.
9. Ta książka ma 150 stron.
This book has 150 pages.
10. Urodziłem się 7 maja 1962 roku.
I was born on May 7, 1962.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Piszę do Kowalskiego.	Kowalski
2. Byłam wczoraj w Warszawie.	Warszawa
3. Odwiedziłem Zimińską.	Zimińska
4. Ona mieszka w Gdańsku.	Gdańsk
5. Dzwoniliśmy do Wrocławia.	Wrocław
6. Przeniesiemy się do Katowic.	Katowice
7. Daj to panu Kisielińskiemu.	Kisieliński
8. Poznałam niedawno Irenę Tworek	Irena Tworek
9. Wyjeżdżamy na Suwałki.	Suwałki
10. Kupiłem samochód od Morawskiego.	Morawski

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Przy tej bramie jest zawsze trzech wartowników.
2. Kanonier Berezowski był żołnierzem 8 dywizji pancerniej.
3. Plutonem dowodził ppor. Tadeusz Malinowski.
4. Jego syn ukończył studia w Wojskowej Akademii Politycznej.
5. Na terytorium Niemiec Zachodnich rozpoczęły się manewry.
6. Wiosną Tresa przyjechała do Paryża.
7. O godzinie 6.15 usłyszeliśmy poierwsze strzały.
8. Potrzebuję pieniędzy, bo chcę iść na obiad.
9. Czy my jesteśmy panu potrzebni?
10. To mój kolega, służyliśmy razem w wojsku.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Znalazłem ten list na biurku; kto go tu położył?
I found this letter on my desk; who put it here?
2. Bogdan służy w Marynarce Wojennej.
Bogdan serves in the navy.
3. Ile kosztuje ta koszula?
How much does this shirt cost?
4. Zapytaj tego człowieka, jak dostać się na dworzec.
Ask this man how to get to the (railway) station.
5. Która jest teraz godzina?
What time is it now?

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

I.

Córka: Idę na miasto. Może coś kupić?

Matka: Wstąp do sklepu spożywczego i kup żółty ser, na jutro, na śniadanie.

Córka: A mleko jeszcze mamy?

Matka: Jest jeszcze trochę, ale nie ma chleba.

Córka: Kupię więc chleb i może jakieś owoce.

1. The daughter:

- a. will prepare a breakfast.
- b. will drink milk.
- c. will go shopping.

2. In the house there is no:

- a. sugar.
- b. butter.
- c. bread.

3. But there is some:

- a. cheese.
- b. milk.
- c. fruit.

II.

Dziś Malinowscy odbierają klucze do nowego mieszkania. Budowa osiedla, na którym będą mieszkać, jest jeszcze nie skończona, ale już wprowadzają się do niego pierwsi mieszkańcy. Mieszkanie Malinowskich znajduje się na 6 piętrze i ma 2 pokoje, małą kuchnię i łazienkę. Gdy tylko kupią meble będą mogli się wprowadzić.

1. Today, the Malinowskis:

- a. will be buying a new apartment.
- b. will be moving to a new apartment.
- c. will be getting keys to a new apartment.

2. The new apartment is located:

- a. in a new development.
- b. in the old part of the town.
- c. on Sixth Street.

3. The apartment has:

- a. six rooms.
- b. a small kitchen.
- c. two bathrooms.

III.

Klient: Czy są jeszcze bilety na pociąg do Krakowa?

Kasjerka: Na kiedy?

Klient: Na dziś na 8.15.

Kasjerka: Tak są. Jeden?

Klient: Dwa bilety drugiej klasy w wagonie dla niepalących.
Z którego peronu odchodzi pociąg?

Kasjerka: Z czwartego, ale ma pan jeszcze dużo czasu.

1. The passenger will go to Kraków:

- a. by train.
- b. by car.
- c. by bus.

2. He will leave:
- a. today.
 - b. tomorrow.
 - c. the day after tomorrow.

3. He will be traveling:
- a. with two other people.
 - b. alone.
 - c. with one more person.

IV.

Andrzej miał wypadek w drodze do pracy. Wjechał na kamień przed magazynem fabryki mebli i spadł z roweru. Jeden z pracowników tej fabryki zadzwonił po pogotowie, które przyjechało po 10 minutach i zabrało Andrzeja do szpitala. Okazało się, że ma złamaną nogę i do pracy będzie mógł wrócić dopiero za kilka tygodni.

1. Andrzej had an accident:
- a. at work.
 - b. in the warehouse of the furniture factory.
 - c. on his way to work.
2. He was hurt when:
- a. he drove into the warehouse.
 - b. the factory employee hit him with a stone.
 - c. he fell off the bike.
3. He was taken to the hospital:
- a. by one of the factory's employees.
 - b. by an ambulance.
 - c. by the warehouse guard.

V.

- Kelner: Czy pan już się zdecydował? Mamy świetną zupę ogórkową.
Gość: Nie jestem bardzo głodny, wezmę tylko drugie danie. Może kotlet schabowy z ziemniakami?
Kelner: Z kapustą?
Gość: Nie, z zieloną sałata.
Kelner: A na deser może jakieś ciastko?
Gość: Nie, dziękuję. Proszę tylko herbatę z cytryną.

1. The customer orders:

- a. soup.
- b. meat.
- c. fish.

2. The waiter suggests:

- a. tea with lemon.
- b. lettuce.
- c. pastry.

3. The customer is:

- a. in a hurry.
- b. hungry.
- c. not very hungry.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Borkowski przeziębził się. Gdy wracał wczoraj z pracy padał deszcz. Na przystanku stała duża kolejka i autobus, który przyjechał o 5.00 nie zabrał wszystkich. Borkowski musiał czekać na następny ponad dwie godziny. Gdy wreszcie znalazł się w domu było już po 8.00. Był bardzo zmęczony i nie czuł się dobrze. Wziął aspirynę i położył się do łóżka. Następnego dnia rano miał wysoką gorączkę, kichał i kaszlał. Zadzwoił więc do lekarza i zamówił wizytę.

Lekarz dokładnie go zbadał i zapisał mu jakieś lekarstwa i ka-
zał leżeć w łóżku przez następny tydzień. Dał mu też zwolnienie z
pracy na 10 dni, z czego Borkowski bardzo się ucieszył.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Dlaczego Borkowski wrócił do domu, dopiero po 8.00?
Dlatego, że musiał czekać ponad 2 godziny na następny autobus.
2. Jak się wtedy czuł?
Był bardzo zmęczony i nie czuł się dobrze.
3. Co zrobił zanim poszedł spać?
Wziął aspirynę.

4. Dlaczego rano zadzwonił do lekarza?
Dlatego, że miał wysoką gorączkę, kichał i kaszlał.
5. Co kazał mu robić lekarz?
Leżeć w łóżku przez tydzień.

UNIT 2

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. <u>l</u> ina	11. mi <u>t</u> ty
2. <u>s</u> yn	12. ba <u>l</u> e
3. <u>t</u> yka	13. bu <u>d</u> ty
4. o <u>n</u> i	14. most <u>y</u>
5. o <u>n</u> e	15. mi <u>ł</u> ty
6. ma <u>m</u> y	16. m <u>ł</u> yn
7. sta <u>r</u> e	17. s <u>e</u> n
8. by <u>m</u>	18. lu <u>b</u> i
9. mi <u>l</u> i	19. b <u>i</u> ty
10. lu <u>b</u> y	20. ja <u>s</u> ny

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 38

14-go / 12-go / 86-go / 19.40 / Wałcz / 30 grup/tekst
AB20 / CF411 / 81MB / 12FC / 60ZN / 47PL
60CM / 12FB / 02UB / 18JK / 11KL / 25LS
44OP / 72TU / 86OO / 13JB / 45BL / 17HI
09CD / 31FJ / 13KL / 62IS / 26JM / 71NH
57ST / 27UC / 18JV / 15IZ / 02L / 88HD
Koniec / Podpis / Małki / 1720

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W tej klasie jest 8 żołnierzy.
There are eight soldiers in this classroom.
2. Zajęcia zaczynają się o 8.15.
Classes begin at 8:15.
3. Warecki mieszka w pokoju nr. 13.
Warecki lives in room 13.
4. Jedziemy na północ.
We are going north.
5. W 1987 r. skończę kurs języka polskiego.
I will complete the language course in 1987.
6. Stało się to 15 marca 1835 roku.
It happened on March 15, 1835.
7. Na egzaminie zdobyłem 117 punktów.
I scored 117 points in the examination.
8. W restauracji zapłaciliśmy za obiad 2 tysiące złotych.
We paid 2000 złotych for dinner at a restaurant.
9. Jestem tu już 4 tygodnie.
I have already been here for four weeks.
10. Te pociągi jadą ze wschodu.
These trains are coming from the east.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Pan Maciołek otworzył okno.	Maciołek
2. Pracowałem kiedyś w Kielcach.	Kielce
3. Codziennie graliśmy w brydża z Pałganem.	Pałgan
4. Na wakacjach byliśmy w Zakopanem.	Zakopane
5. Mieszkaliśmy wtedy u Zapasiewiczów.	Zapasiewiczze
6. W nocy wyjechaliśmy z Lanckorony.	Lanckorona
7. Pracowałem z Maciołkowskim.	Maciołkowski
8. Byliśmy na koncercie w Tarnowie.	Tarnów
9. Krassowski miał katar.	Krassowski
10. Wyjechał do Kołobrzegu.	Kołobrzeg

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Ilu żołnierzy jest w Wojsku Polskim?
2. Wszystko dobre, co się dobrze kończy.
3. Podoficerowie mieszkają w koszarach.
4. Proszę miejsce numer 17.
5. Chciałbym sprzedać swój stary samochód.
6. Przepraszam, która jest teraz godzina?
7. Dlaczego nosisz ze sobą dowód osobisty?
8. Nie wolno nosić ze sobą pistoletu bez zezwolenia.
9. Przepraszam, my się przecież nie znamy.
10. Moi rodzice przestali pracować zawodowo rok temu.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Kapitan Iwanowski został przeniesiony do pierwszego batalionu piechoty.
Captain Iwanowski has been transferred to the 1st Infantry Battalion.
2. Dowódca trzeciej drużyny otrzymał rozkaz rozpoczęcia natarcia o dziesiątej piętnaście.
The commanding officer of the 3rd Squad received an order to start an attack at 1015.
3. W czterdziestej kompanii jest dzisiaj 25 rannych.
There are 25 wounded (soldiers) in the 40th Company today.
4. Ten sierżant dowodzi drugą drużyną trzeciego plutonu piechoty.
This sergeant commands the 2nd Squad of the 3rd Infantry Platoon.
5. Dowódca drugiego dywizjonu artylerii, został zabity 23 czerwca.
The commanding officer of the 4th Artillery Battalion was killed on June 23rd.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five brief communicative exchanges. Listen to them and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

I.

- Czy często mówisz po polsku?
- W koszarach i w kawiarni mówię po angielsku, a tylko w klasie mówię po polsku.

He speaks Polish

- a. in the barracks.
- b. in the coffee shop.
- c. in the classroom.

II.

- Jak długo będziesz w tej szkole?
- Będę tu jeszcze tylko dziewięć dni.
- To bardzo krótko, a potem?
- Potem jadę do domu.

He is going to stay here

- a. 10 days.
- b. nine days.
- c. eight days.

III.

- Co jest na śniadanie?
- Chleb, masło i jajka.
- To wszystko?
- Nie, jest jeszcze kawa.

For breakfast they are going to have

- a. butter, bread, coffee and cheese.
- b. bread, eggs, coffee and cheese.
- c. eggs, butter, coffee and bread.

IV.

- Jutro jedziemy nad morze.
- Gdzie państwo będą? Tam gdzie zawsze?
- Tak, czy państwo też tam będą?
- Owszem, będziemy tam już pojutrze.

They are going to be at the seashore

- a. the day after tomorrow.
- b. today.
- c. tomorrow.

V.

- Dokąd jedziesz?
- Jadę na wieś.
- Mogę jechać z tobą?
- Pewnie, że tak.

They are going to

- a. the city.
- b. school.
- c. the country.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Anna Bobrowska to studentka, która mieszka w koszarach. Ma 22 lata. Anna chce mieć dobre stopnie, więc uczy się dużo. Rano je śniadanie, potem idzie do szkoły, gdzie ma trzy lekcje. W południe ma czas wolny na drugie śniadanie, a po południu ma jeszcze trzy godziny w szkole. Anna bardzo lubi filmy i telewizję, ale ponieważ chce dobrze poznać język, więc musi się dużo uczyć wieczorem. Tylko w soboty i w niedziele wyjeżdża za miasto swoim nowym samochodem i wtedy odpoczywa nad rzeką lub nad morzem. Anna nie ma tu jeszcze żadnych przyjaciół, bo kurs języka polskiego dopiero się zaczął.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Kto to jest Anna?
Anna jest studentka.
2. Co Anna robi, żeby mieć dobre stopnie?
Uczy się dużo.
3. Kiedy Anna je drugie śniadanie?
W południe.
4. Ile godzin dziennie, Anna jest w szkole?
Sześć.
5. Co Anna robi w soboty i niedziele?
Wyjeżdża za miasto i odpoczywa nad rzeką lub nad morzem.
6. Jakiego języka uczy się Anna?
Języka polskiego.

UNIT 3

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. <u>ć</u> wierć	11. stru <u>ś</u>
2. <u>ci</u> emno	12. sta <u>p</u> ać
3. <u>s</u> iano	13. tęskni <u>ć</u>
4. no <u>ś</u> ny	14. <u>d</u> ziało
5. lu <u>ż</u> ny	15. dwoi <u>ć</u>
6. <u>z</u> imno	16. <u>d</u> źwigać
7. <u>ć</u> ma	17. wzią <u>ł</u>
8. sta <u>ć</u>	18. s <u>e</u> p
9. <u>ź</u> le	19. z <u>e</u> by
10. <u>z</u> iarno	20. sk <u>a</u> py

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 38

2-go / 12-go / 85-go / 16.18 / Bolków / 20 grup/tekst
1517 / 1112 / 1720 / 2113 / 1514
1315 / 1618 / 1519 / 2223 / 3313
0967 / 0315 / 0516 / 2017 / 3014
1130 / 3120 / 0312 / 1519 / 3217
Koniec / Podpis / Kłodzko / 1212

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Ta maszyna powinna jeszcze pracować 15 lat.
This machine should work for 15 more years.
2. Temperatura w mieście sięga powyżej 43°C.
The temperature in the city has reached over 43°C.
3. W 1983 r. film ten dostał nagrodę w RFN.
This movie got an award in West Germany in 1983.
4. Statek ma 180 m długości i 28 m szerokości.
This ship is 180m long and 28m wide.
5. Jest sobota, godz. 0.15, 9 lutego 85r.
It is 0015 a.m., Saturday, February 9, 1985.
6. Pożar wybuchł we wschodniej części budynku.
The fire broke out in the eastern section of the building.
7. Dzisiaj w Warszawie będzie słaby południowo-wschodni wiatr.
There will be a weak southeasterly wind in Warsaw today.
8. Ferie zimowe zaczęły się 27 stycznia.
Winter school break began on January 27.
9. Od 6 do 16 kwietnia kompania miała ćwiczenia w polu.
The company had field exercises from 6 to 16 April.
10. Telefonowałam do domu 20 grudnia.
I called home on December 20th.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Mówiliśmy dużo na temat Malinowskiej.	Malinowska
2. Byłam w bibliotece w Nowej Hucie.	Nowa Huta
3. Byliśmy na obiedzie u Grześkowiaka.	Grześkowiak
4. Matka wróciła z Torunia.	Toruń
5. Zbierałam owoce z Kaczmarkiem.	Kaczmarek
6. Spacerowaliśmy po plaży w Koszalinie.	Koszalin
7. Oglądałam telewizję u Kostrowickiej.	Kostrowicka
8. W Poznaniu padał śnieg.	Poznań
9. Pojadę w góry z Turskim.	Turski
10. Byłam na zakupach w Nidzicy.	Nidzica

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. We czwartek byłem w bibliotece.
2. W rozkładzie jazdy nie ma tego pociągu.
3. Przed szkołą rośnie dużo wysokich drzew.
4. Dwóch żołnierzy z naszego plutonu jest na przepustce.
5. Zosia wygrała bieg na 100 metrów.
6. Na okręcie zostało 20 marynarzy.
7. Do Bożeny przyjechali krewni z Anglii.
8. Przeczekaliśmy deszcz i potem poszliśmy w góry.
9. Po kolacji włączyliśmy telewizor.
10. Dzisiaj będziemy dyskutować na ten temat.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Samoloty przeciwnika zniszczyły nasze działo przeciwlotnicze.
The enemy's airplanes destroyed our antiaircraft gun.
2. W naszej kompanii jest sześciu oficerów, jedenastu sierżantów i dziewięćdziesięciu trzech szeregowych.
In our company there are six officers, 11 sergeants, and 93 privates.
3. Natarcie pierwszego batalionu osiemdziesiątego siódmego pułku piechoty zostało przeprowadzone pod dowództwem majora Jabłońskiego.
The attack of the 1st Battalion of the 87th Infantry Regiment has been conducted under Major Jabłoński's command.
4. Amerykański okręt podwodny o napędzie atomowym "Ohio", odpłynął wczoraj do Japonii.
The American nuclear submarine "Ohio" left for Japan yesterday.
5. Siódma kompania piechoty przeszła rzekę Wiłkę z pierwszym plutonem czołgów.
The 7th Infantry Company together with the 1st Tank Platoon crossed the Wiłka river.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five brief communicative exchanges. Listen to them and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Wczoraj było zimno, ale poszliśmy na lody. Dzisiaj Ewa ma kaszel, a ja katar.
 - A. We went for ice cream because it was hot.
 - B. Ewa is sick because it was cold yesterday.
 - C. We got sick because we had ice cream when it was cold.

2. - Czy może mi pan dać zwolnienie na tydzień?
- Pani Mario, za cztery dni, będzie pani zdrowa jak ryba!
 - A. The doctor will allow leave for only four days.
 - B. Maria will be sick for a week.
 - C. Maria wants to take sick leave for four days.

3. Jurkowi się zdawało, że widział wczoraj Baśkę w kinie. Ale Baśka cały dzień oglądała wczoraj telewizję.
 - A. Jurek met Baśka at the movies yesterday.
 - B. Baśka likes to watch TV all day long.
 - C. Jurek couldn't have seen Baśka at the movies yesterday.

4. - Mamo, możesz mi wyczyścić to brudne ubranie?
- A nie możesz tego zrobić sam?
 - A. The son doesn't want to clean his suit himself.
 - B. The mother wants to clean her son's suit.
 - C. The son wants to clean his mother's suit.

5. Studentom nie wolno rozmawiać w czasie lekcji, bo to przeszkadza nauczycielowi.
- A. Students are encouraged to talk in the classroom.
 - B. Students' talking disturbs the teacher.
 - C. Students are not allowed to talk too loudly.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Rysiek, syn pani Falskiej, jest już trzy miesiące w wojsku. Służy w piechocie. Najpierw chciał iść do marynarki, ale kiedy do-
wiedział się, że trzeba tam służyć trzy lata, zdecydował się iść
do piechoty. Wczoraj pani Falska dostała od syna list. Pisze, że
czuje się dobrze i wszystko jest w porządku. Jest zadowolony z do-
wódcy, ma dobrych kolegów. Dzisiaj pani Falska poszła na pocztę,
aby wysłać paczkę Ryśkowi. Syn prosił ją o mydło, czekoladę i kil-
ka książek. Na poczcie Falska spotkała panią Sidło, która wysyłała
telegram. Ponieważ pani Falska nie wiedziała, który formularz
trzeba wypełnić, żeby wysłać paczkę, zapytała swoją znajomą.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Co robi Rysiek?
Jest w wojsku, służy w piechocie.
2. Dlaczego Rysiek nie poszedł do marynarki?
Ponieważ w marynarce trzeba służyć aż trzy lata.
3. Czy Ryśkowi jest dobrze w wojsku?
Tak. Czuje się dobrze. Jest zadowolony z dowódcy, ma dobrych kolegów. Wszystko jest w porządku.
4. Co matka posyła Ryśkowi?
Mydło, czekoladę i kilka książek.
5. O co pani Falska zapytała swoją znajomą na poczcie?
Zapytała, jaki formularz trzeba wypełnić, kiedy wysyła się paczkę.

UNIT 4

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. stó <u>ł</u>	11. <u>ż</u> aba
2. <u>s</u> zpada	12. ko <u>s</u> z
3. <u>c</u> zyli	13. gr <u>z</u> zyby
4. <u>d</u> żuma	14. <u>c</u> zas
5. koled <u>z</u> y	15. poruc <u>z</u> nik
6. m <u>e</u> ka	16. <u>ż</u> ona
7. <u>d</u> żokej	17. <u>C</u> zechy
8. <u>c</u> zesze	18. p <u>a</u> czek
9. war <u>c</u> zy	19. br <u>z</u> ek
10. ka <u>s</u> za	20. ze <u>s</u> zyt

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 10

7-go / 4-go / 85-go / 17.15 / Janów / 25 grup/tekst
2510 / 1228 / 1133 / 1421 / 1850
1712 / 4260 / 1418 / 3177 / 6320
2548 / 1015 / 1317 / 2943 / 5741
2002 / 3133 / 1929 / 1664 / 1636
1144 / 8190 / 6105 / 4247 / 5013
Koniec / Podpis / Walice / 2010

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Musimy kupić 40 litrów paliwa.
We have to buy 40 liters of fuel.
2. Trzeciego maja jest rocznica konstytucji polskiej z 1791 r.
The anniversary of the Polish constitution of 1791 is on May 3.
3. W wypadku zginęło 21 osób.
Twenty-one people got killed in an accident.
4. Będziemy u was 19 marca, wieczorem.
We will be at your place on March 19 in the evening.
5. Mój adres: ulica Wrzosowa 96, m. 8.
My address: Wrzosowa 96, apartment eight.
6. Na sygnał proszę powiedzieć 151-152.
On signal, please say 151-152.
7. Numer mojego lotu 173.
My flight number: 173.
8. List musi być na miejscu za dwa tygodnie.
The letter has to be at its destination in two weeks.
9. Dzisiaj mamy zawody w biegu na 400 m.
Today we will compete in a 400-meter race.
10. Książka ta ma aż 980 stron.
This book has as many as 980 pages.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jechałem do pracy z Jędrzejczakiem.	Jędrzejczak
2. Myślałam, że pojedziemy do Kutna.	Kutno
3. Samochód prowadził Gurtat.	Gurtat
4. Leczyłam się w szpitalu w Słupsku.	Słupsk
5. Moim lekarzem był Warzyński.	Warzyński
6. W Olsztynie jest dobry teatr.	teatr
7. Gniewam się na Czesnaka.	Czesnak
8. W Koninie złapała nas burza.	Konin
9. Byłam na tym filmie z Kęsicką.	Kęsicka
10. Proszę o bilet do Kłodzka.	Kłodzko

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Wiatry wiały z południowego zachodu.
2. Zatrzymał mnie milicjant, bo jechałem za szybko.
3. Mój brat służy w dywizji piechoty.
4. Nasz pluton wrócił z ćwiczeń helikopterami.
5. Mechanik to mój zawód.
6. W styczniu zakład zwolnił 40 pracowników.
7. Nie zdążyłam się przygotować do egzaminu.
8. Proszę mi dać urlop na tydzień.
9. Malik jest chory na żółtaczkę.
10. Pielęgniarka dała pacjentowi zastrzyk.

Section One: Rapid Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Trzeci batalion czołgów, dostał rozkaz pomóc osiemdziesiątemu szóstemu pułkowi piechoty.
The 3rd Tank Battalion has been ordered to help the 86th Infantry Regiment.
2. Pięćdziesiąty pułk piechoty będzie atakował w kierunku północnym.
The 50th Infantry Regiment will attack in the north by direction.
3. Szósta bateria ciężkich moździerzy, znajduje się na południe od wsi Janówka.
The 6th Battery of heavy mortars is located to the south of Janówka Village.
4. Jutro o dziesiątej zero zero, wszystkie kompanie trzeciego batalionu zajmą stanowiska w lesie.
Tomorrow at 10:00 a.m. all companies of the 3rd Battalion will take positions in the forest.
5. Dwie czerwone rakiety będą sygnałem do rozpoczęcia ataku.
Two red rockets will be the signal to start the attack.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Muszę iść do apteki, bo bardzo boli mnie głowa, a nie mam aspiryny.
 - A. I have to go to the pharmacy to buy medicine for a headache.
 - B. I get a headache whenever I have to go to the pharmacy.
 - C. I have to get aspirin for my brother.

2. - Paweł, czy nie sądzisz, że Danka jest ładną dziewczyną?
- Przyglądałem się jej często, ale nie widzę nic ciekawego w jej twarzy.
 - A. Paweł thinks Danka is pretty.
 - B. Paweł likes to look at Danka.
 - C. Paweł doesn't find Danka's face interesting.

3. Kolano bolało Marka jeszcze rok po wypadku.
 - A. Marek's brother had an accident a year ago.
 - B. Marek broke his arm in an accident.
 - C. Marek's knee hurt for a long time after the accident.

4. - Ela, skąd wzięłaś tę książkę? Czy spod słownika?
- Nie, znalazłam ją za półką.
 - A. Ela found the book under the dictionaries.
 - B. Ela took the book from behind the shelf.
 - C. Ela couldn't find the book.

5. Dzięki koleżance, która zajęła się moim dzieckiem, mogłam się przygotować do egzaminu.

- A. I studied for the exam with my girl friend.
- B. My girl friend has a baby
- C. My girl friend took care of my baby while I studied.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements

Bogdan jedzie do Europy. Nie jest jeszcze pewny kiedy, ale planuje podróż na wrzesień albo na październik. Kupił już bilet na samolot. Bogdan ma we Francji siostrę, która mieszka i pracuje w Paryżu. Ma bardzo dobrą pracę w IBM. To ona zaprosiła Bogdana na wakacje.

Bogdan chce zwiedzić nie tylko Francję. Pojedzie też do Jugosławii, na Węgry i do Włoch. Na Węgrzech Bogdan będzie przez tydzień, potem chce jechać do Rzymu. Jego siostra ma samochód. Powiedziała, że da go Bogdanowi na dwa tygodnie, żeby mógł jechać, gdzie będzie chciał.

Bogdan cieszy się, że zobaczy siostrę, bo nie widział jej już osiem lat, to znaczy od czasu, kiedy wyjechał do Ameryki.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. W jakiej porze roku Bogdan jedzie do Europy?
W jesieni.
2. Kogo Bogdan odwiedzi we Francji?
Swoją siostrę.
3. Czym Bogdan będzie podróżował po Europie?
Samochodem siostry.
4. Kiedy Bogdan wyjechał do Ameryki?
Osiem lat temu.
5. Jakie kraje chce zobaczyć Bogdan?
Francję, Jugosławię, Węgry i Włochy.

UNIT 5

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. <u>most</u>	11. <u>gasić</u>
2. <u>konie</u>	12. <u>śruba</u>
3. <u>biały</u>	13. <u>przekładać</u>
4. <u>kocioł</u>	14. <u>pradziad</u>
5. <u>balistyka</u>	15. <u>mączny</u>
6. <u>skocznia</u>	16. <u>ślizgać</u>
7. <u>usiadł</u>	17. <u>gdzie</u>
8. <u>sfinks</u>	18. <u>pająk</u>
9. <u>siwy</u>	19. <u>fiszbin</u>
10. <u>remiza</u>	20. <u>ostrożnie</u>

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 25

13-go / 11-go / 85-go / 18.30 / 30 grup/tekst

2019 / 1120 / 30015 / 3162 / 4455 / 2730

4118 / 2025 / 3218 / 1538 / 1125 / 1532

8102 / 1351 / 13105 / 3187 / 7273 / 3082

1205 / 4230 / 0900 / 7004 / 9749 / 1550

6047 / 5610 / 2222 / 1780 / 6086 / 6080

Koniec / Podpis / Szrenk / 3520

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Długość tego gazociągu wynosi ponad 20 tys. kilometrów.
This gas pipeline is over 20,000 km long.
2. Gazeta "Życie Warszawy" istnieje od 1944 r.
The "Życie Warszawy" newspaper has existed since 1944.
3. Sprzedam "Fiata" 125 P z 1974 r.
74 Fiat 125P for sale!
4. Był to kierowca autobusu linii 127.
It was a Line 127 bus driver.
5. Do końca roku pozostało jeszcze 266 dni.
There are 266 days left till the end of year.
6. Na ulicy Patriotów 217 otwarto nowy sklep.
A new store was opened at 217 Patriotów Street.
7. Potrzebuję silnik do Peugeota 504.
I need an engine for Peugeot 504.
8. Zainteresowani, proszę dzwonić pod numer 39-43-52.
All interested, please call 30-43-52!
9. Z północnego wschodu nadlatywały samoloty.
Planes were coming from the northeast.
10. Wypadek zdarzył się 15 kwietnia o godzi. 19.03.
The accident happened at 1903 on April 15.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Chodźmy na śniadanie do Malika.	Malik
2. Mecz odbędzie się w Kraśniku.	Kraśnik
3. Pani Chmielak często choruje.	Chmielak
4. Muszę jechać do sądu do Bytomia.	Bytom
5. Chcesz iść z nami do Jacka Paszyca?	Paszyc
6. Chciałbym studiować w Lublinie.	Lublin
7. Pan Dobrzelewski jest w klasie.	Dobrzelewski
8. Nowakowscy wyjechali na wczasy.	Nowakowski
9. Wypadek ten był w Giżycku.	Giżycko
10. Strajk zaczął się w Radomiu.	Radom

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Kupiliśmy dom, w którym są 3 sypialnie, dwie łazienki i dwa garaże.
2. Przede wszystkim musisz się nauczyć prowadzić samochód.
3. Jestem bardzo głodny, muszę coś zjeść.
4. Na stole leżały poprzewracane książki, jakieś dokumenty i listy, a w środku tego siedział kot.
5. Gdzie chcesz pojechać na wakacje?
6. Proszę podać mi te okulary.
7. Jaką mieliście pogodę w Zakopanem?
8. Wybierz sobie sama jakiś prezent.
9. Może przyjedziecie do nas na wakacje?
10. Nie mów tak głośno, bo ktoś usłyszy.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Samolot z Waszyngtonu wylądował na lotnisku w Londynie o dwudziestej czwartej.
The plane from Washington landed in London at midnight.
2. Wczoraj padał deszcz, ale dzisiaj będzie słońce.
It was raining yesterday but it will be sunny today.
3. Podoficerowie mówili o rozkazach, które będą musieli wydać.
The NCOs talked about the orders they would have to give.
4. Wsiadliśmy do autobusu numer 19.
We got on the bus number 19.
5. Osieccy mieszkali w pokoju numer 22.
The Osieckis lived in room number 22.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

I.

- Wsiadaj szybko, bo pociąg za chwilę odchodzi.
- A czy nasz bagaż jest już w pociągu?
- Naturalnie.

1. The train:

- a. has just arrived.
- b. has just departed.
- c. will depart in a moment.

2. Their luggage:

- a. is on the train already.
- b. has been sent to its destination.
- c. has been left at home.

II.

Sobota wieczór. Borkowski sprawdził wszystkie hotele w mieście. Musiał w końcu wynająć pokój w hotelu pierwszej kategorii, chociaż miał mało pieniędzy.

1. It is:

- a. Sunday morning.
- b. Saturday evening.
- c. Saturday afternoon.

2. Borkowski:

- a. has stayed in all the hotels in this town.
- b. has checked all the hotels in this town.
- c. has worked in all but one hotel in this town.

3. Borkowski stayed in a first-class hotel because:

- a. he had a lot of money.
- b. he liked it.
- c. he couldn't find a room in any other hotel.

III.

- Przyniosłem pani list, pani Solakowa. To chyba od męża.
- Tak, to od niego. Tak długo czekałam na ten list.
- Listy z Ameryki idą zwykle bardzo długo.

1. Solakowa has been waiting:

- a. for the letter from her husband.
- b. for the mailman.
- c. for her husband to come back.

2. Mr. Solak:

- a. disappeared a long time ago.
- b. has just returned from America.
- c. is in America.

IV.

Wirski był już zmęczony służbą. Częste wyjazdy na poligon, mało przepustek. Chciał, żeby to wszystko już się skończyło. Tymczasem dzisiaj rano okazało się, że w związku z sytuacją w kraju, Wirski będzie musiał zostać w wojsku jeszcze trzy miesiące.

1. Wirski is:

- a. a militiaman.
- b. a soldier.
- c. a sailor.

2. Wirski was unhappy because of:

- a. too few passes.
- b. too few field exercises.
- c. his short length of service.

3. Wirski will stay longer in the military:

- a. because he likes it.
- b. as a punishment.
- c. because of the situation in the country.

- V. - Przelatuję w tej chwili nad górami. Z samolotem dzieje się coś niedobrego.
- Jesteś pięćdziesiąt kilometrów od lotniska. Próbuje dolecieć.
- Będę próbował. Wyślijcie na lotnisko dużo karettek pogotowia.
- Za chwilę wszystko będzie przygotowane.

1. The plane was flying:

- a. over the airport.
- b. over the mountains.
- c. 50 kilometers from the mountains.

2. The pilot was going to try:

- a. to fly over the mountains.
- b. to send paramedics to the airport.
- c. to make it to the airport.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Komputery, lasery, noktowizja. Nowoczesna technika dla uczniów liceum. Szkoły jak z XXI wieku.

Na razie tylko we Wrocławiu, Lublinie i Toruniu, ale - jak po-
informował nas generał brygady profesor Lesław Wojtasik z Mini-
sterstwa Obrony Narodowej - licea wojskowe mają powstać w przysz-
łości w innych miastach Polski.

W liceach wojskowych obowiązywać będzie taki sam program jak w
cywilnych. Kandydaci będą jednak musieli kontynuować dalszą naukę
w szkołach oficerskich. Najlepsi będą mieli wstęp bez egzaminu do
Wojskowej Akademii Technicznej, Wojskowej Akademii Medycznej i
Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej.

Uczniowie tych liceów będą musieli nosić mundur podobny do mun-
duru wojskowego, ale tylko na terenie szkoły.

Poza pełnym programem szkoły średniej ogólnokształcącej, więk-
szy nacisk będziemy kłaść na politechnizację, komputeryzację,
wprowadzenie elementów cybernetyki i informatyki - powiedział pro-
fesor Wojtasik.

Nie będzie dodatkowej musztry ani strzelania, natomiast młodzi
ludzie będą mogli w czasie wakacji wyjechać na obozy, gdzie mogą
zdobyć prawo jazdy, stopień żeglarsza jachtowego czy specjalność
skoczek spadochronowego.

Uczniowie nie będą musieli płacić za mieszkanie, wyżywienie i
umundurowanie oraz książki i pomoc medyczną. Cztery razy w roku
będą mogli wyjechać na koszt szkoły do rodzinnej miejscowości.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jakie nowe szkoły powstają obecnie w Polsce?
Licea wojskowe.
2. Gdzie będą mogli się uczyć młodzi ludzie po skończeniu tych szkół?
W szkołach oficerskich.
3. Czym różnią się te szkoły od innych szkół?
Ich uczniowie będą musieli nosić mundury, będzie większy nacisk na politechnizację, komputeryzację, cybernetykę i informatykę.
4. Co uczniowie mogą robić w czasie wakacji?
Mogą wyjeżdżać na obozy, gdzie można będzie zdobyć prawo jazdy, stopień żeglarza jachtowego lub specjalność skoczka spadochronowego.
5. Dlaczego te szkoły są atrakcyjne finansowo?
Uczniowie nie muszą płacić za mieszkanie, wyżywienie, umundurowanie, książki i pomoc medyczną. Mogą wyjeżdżać na koszt szkoły do rodzinnej miejscowości.

UNIT 6

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. stęsknić się	11. marsz
2. pasjans	12. czysty
3. parsknąć	13. uśmiech
4. okiennica	14. fluktuacja
5. kreślić	15. Okocim
6. mieszać	16. kwiat
7. fryzjer	17. mgiełka
8. strojenie	18. dyskrecja
9. odcinek	19. reflektor
10. utopia	20. bojaźń

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 63

26-go / 9-go / 81-go / 16.00 / 30 grup/tekst
17300 / 78932 / 54690 / 68692 / 43572 / 09876
74492 / 10115 / 571250 / 81492 / 87431 / 36251
23432 / 78321 / 49633 / 52351 / 41512 / 21514
17841 / 88560 / 33694 / 21328 / 82312 / 29481
15263 / 51101 / 29686 / 29447 / 67890 / 15236
Koniec / Podpis / Otwock / 51511

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Był to siedmiostrzałowy rewolwer kalibru 7.62 mm.
It was a sevenshooter, caliber 7.62 mm.
2. Pistolet oddaje 7 strzałów w ciągu 15-20 sekund.
A pistol fires seven shots within 15-20 seconds.
3. Prędkość pocisku - 272 m/sek.
Bullet's velocity - 272 m/sec.
4. Ten dwupłatowy samolot wystartował 31 lipca 1984 roku.
This biplane took off on July 31, 1984.
5. Pierwszy raz książka ta ukazała się w 1948 roku.
This book was first published in 1948.
6. Przez pół godziny lecieliśmy na wschód, a potem na południe.
For half an hour we flew east, then south.
7. Taksówka zatrzymała się na Kranierowskiej 98.
A taxicab stopped at Kranierowska 98.
8. Kilku milicjantów szybko wybiegło z za samochodu.
Several militiamen quickly ran from behind a car.
9. Rzeka w tym miejscu ma 157 cm głębokości.
The river is 157 cm deep in this place.
10. W przyszłym roku będę zarabiać o 1500 zł więcej.
Next year I will earn 1500 zlotys more.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jedziemy w kierunku Raciborza.	Racibórz
2. W okolicach Wielunia były manewry.	Wieluń
3. Wyrzutnie pocisków znajdują się koło Sokółki.	Sokółka
4. Był to łazik kaprała Peterka.	Peterek
5. Zameldowałem pułkownikowi Sochanikowi o niekarności żołnierzy.	Sochanik
6. Masz się zgłosić do majora Krzemienia po mel-dunek.	Krzemień
7. Kolumna czołgów zatrzymała się w Ciężeniu.	Ciążeń
8. Najbardziej zagrożona była północna część Bochni.	Bochnia
9. Ze Złotowa do Stargardu jechałem 5 godzin.	Złotów
Stargard
10. Ta gazeta wychodzi w Świdwinie.	Świdwin

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Ilu chorążych i podoficerów zawodowych służy w tej jednostce?
2. Zespół wojskowy "Desant" obchodzi swoje 30-lecie.
3. Rodzice pojechali na przysięgę do brata.
4. Na komendę żołnierze ruszyli naprzód.
5. Dyżur pełni dziś kuter pościgowy numer 169.
6. Załoga przygotowuje się do ćwiczebnego rejsu.
7. Klub zorganizował dwutygodniową wycieczkę w góry.
8. Człowiek ten szybko awansował w szpiegowskiej hierarchii.
9. Milicja nie miała do nas żadnych pretensji.
10. Po obejrzeniu paczki, schował ją do szuflady.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Kapitan Piotrowski powinien natychmiast jechać do sztabu.
Captain Piotrowski should go to the headquarters right away.
2. Zwiadowcy mieli sprawdzić, ile czołgów nieprzyjaciela jest na tym odcinku frontu.
The scouts were to check how many enemy tanks there were at this section of the front line.
3. Ponieważ porucznik Bończak został wczoraj ranny, na dowódcę plutonu wyznaczono jego zastępcę.
Since lieutenant Bończak got wounded yesterday, his deputy has been designated the platoon leader.
4. Oddział doszedł do rzeki i przy pomocy łódek przewiózł cały sprzęt na drugi brzeg.
The unit reached the river and carried all equipment to the other bank in boats.
5. Porucznik Antosiak powinien był się dowiedzieć o ataku drugiej kompanii w dowództwie batalionu.
Lieutenant Antosiak should have found out about the 2nd Company's attack at battalion headquarters.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five statements. Listen to them carefully and then circle the statement which is the best logical continuation of a given statement. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Idę do biblioteki.
 - A. Możesz mi też pożyczyć jakąś książkę?
 - B. Możesz mi kupić aspirynę?
 - C. Kupisz mi jakąś książkę?

2. Halina miała wczoraj wypadek.
 - A. Wczoraj przyjechała z powrotem.
 - B. Dobrze, że ubezpieczyła samochód.
 - C. Zatrzymała się przed przejściem dla pieszych.

3. Czy masz już prawo jazdy?
 - A. Na skrzyżowaniu był duży ruch.
 - B. Dopiero uczę się jeździć.
 - C. Niech ojciec zawiezie cię na dworzec.

4. Gdzie pani chce siedzieć?
 - A. Z powrotem.
 - B. Na światłach.
 - C. Z przodu.

5. Czym pan dojeżdża do pracy?
 - A. Zobaczę w rozkładzie jazdy.
 - B. Zaraz będę z powrotem.
 - C. Autobusem i tramwajem.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Staszek jest właśnie na ostatniej przepustce. Już za dziewiętnaście dni skończy się jego służba i będzie mógł wrócić do domu. Po wojsku każdy żołnierz dostaje miesiąc urlopu. Staszek pojedzie na kilka dni nad morze, jeżeli będzie mógł zatrzymać się u kuzy-nów.

Ojciec Staszka chce wiedzieć, co syn będzie robił po wojsku. Staszek jest technikiem samochodowym. Mówi, że ma dobry zawód i dostanie taką pracę, jaka go interesuje. Trudno jest dostać pracę, jeżeli nie ma się doświadczenia, ale Staszek przez rok pracował w wojsku przy samochodach. Pomoże mu to znaleźć dobrą pracę. Staszek chce pracować w warsztacie na ulicy Krasińskiego, koło stacji ben-zynowej. Według inżyniera Zawadzkiego, jest to dobre miejsce. Ponieważ Staszek jutro wyjeżdża, jego ojciec porozmawia z kierownik warsztatu o pracy dla syna.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Kiedy kończy się służba wojskowa Staszka?
Za 19 dni.
2. Dokąd Staszek chce jechać na urlop?
Nad morze.
3. Jaki zawód ma Staszek?
Jest technikiem samochodowym.
4. Czy Staszek pracował wcześniej? Gdzie?
Tak. W wojsku przy samochodach.
5. Gdzie Staszek chce dostać pracę?
W warsztacie przy ulicy Krasińskiego.

UNIT 7

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. <u>dzi</u> ura	11. pł <u>ac</u> z
2. bo <u>cz</u> ek	12. pł <u>aci</u> ć
3. tar <u>ci</u> e	13. <u>dzi</u> wny
4. tar <u>cz</u> e	14. <u>dż</u> em
5. <u>dzie</u> ń	15. koc <u>io</u> ł
6. <u>drz</u> ewo	16. <u>z</u> ima
7. <u>ży</u> letka	17. pod <u>cz</u> as
8. <u>z</u> iele	18. tr <u>ze</u> ba
9. bur <u>z</u> a	19. tr <u>z</u> zy
10. bu <u>z</u> ia	20. <u>cz</u> epiać

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 99

3-go / 7-go / 84-go / 12.30 / 30 grup/tekst

21500 / 13161 / 32482 / 43268 / 28417 / 18425

14117 / 13543 / 44250 / 39400 / 41264 / 27686

30665 / 29647 / 57584 / 12599 / 33619 / 38020

55659 / 37243 / 48560 / 67235 / 49508 / 61921

36542 / 35647 / 34630 / 53620 / 11526 / 51227

Koniec / Podpis / Sulejówek / 13711

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Jacek zakończył budowę modelu okrętu flagowego w skali 1:100.
Jacek has finished building the flagship on a scale of 1:100.
2. Ustawę tę zmieniono 23 stycznia 1973 r.
This law was changed on January 24, 1973.
3. W XVII w. zamek ten przebudowano.
This castle was rebuilt in the 17th century.
4. Dzwonić do nas można od 13.00 do 16.00.
You may call us between 1:00 p.m. and 4:00 p.m.
5. W 6 numerze tej gazety pisali o 100-letnim Franciszku Hamerze.
In the sixth issue of this newspaper they wrote about Franciszek Hamer who is 100 years old.
6. Uzbrojenie tego samolotu - to karabin maszynowy kal. 12,7 mm oraz dwie bomby po 100 kg. każda.
This plane is armed with a 12.7mm machinegun and two bombs, 100 kg each.
7. Na jeziorze Onega jest 1368 wysp.
There are 1,368 islands on Lake Onega.
8. Plan przewiduje gwałtowny rozwój tego miasta w latach 1986-1995.
According to the plan, a rapid growth of the city will take place in the years 1986-1995.
9. Liczba autobusów w komunikacji miejskiej wzrosła do 85.
The number of buses in the city transportation system increased to 85.
10. Masa pojazdu wynosi 890 kg, a silnik ma moc 420 KM.
This vehicle weighs 890 kg, and its engine has the power of 420 HP.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Poddębice są blisko Sandomierza.	Poddębice, Sandomierz
2. Kiedy wszedł pułkownik Wygoda, wszyscy zasalutowali.	Wygoda
3. Rozmawialiśmy o zmarłym w czasie wojny Stanisławie Kicińskim.	Stanisław Kiciński
4. Nie było żadnej wiadomości od zwiadowcy Gietrycha.	Gietrych
5. Pod Ostrołęką była duża bitwa.	Ostrołęka
6. W Zielonce mieszkają moi znajomi.	Zielonka
7. Ona mieszka pod Kruszwicą.	Kruszwica
8. Blisko Sieniawy jest rzeka San.	Sieniawa, San
9. Z Łomży wyjechaliśmy przed wieczorem.	Łomża
10. Pierwszą linię obronną zbudowano koło Olsztyna.	Olsztyn

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Podczas ofensywy zginęło pięciu saperów.
2. Dowódca obserwował przebieg walki ze wzgórza.
3. Obok maszerujących żołnierzy jechały wozy bojowe.
4. Stanisław od kilku miesięcy pracuje w kopalni.
5. Byliśmy na pokazie nowoczesnego uzbrojenia.
6. Ojciec Jakuba zginął na froncie.
7. Słuchaliśmy informacji podawanych przez radio.
8. Kiedy słońce wyszło zza chmur, trzeba było założyć okulary.
9. Z pierwszego piętra budynku, można było zobaczyć brzeg morza.
10. Na zewnątrz był mróz, ale w domu było ciepło i przyjemnie.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Musi pan wysiąść na przystanku przy parku.
You have to get off at the stop near the park.
2. Samochód zatrzymał się na skrzyżowaniu, a potem skręcił w prawo.
The car stopped at the intersection and then turned right.
3. Ilu żołnierzy wzięto do niewoli?
How many soldiers were taken prisoner?
4. Wylądowaliśmy bezpiecznie mimo złej pogody.
We have landed safely in spite of the bad weather.
5. Proszę, pomóż mi naprawić to radio.
Please, help me to repair this radio.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

I.

Major Czuba: Kapralu Wasiak, weźmiecie dwóch ludzi ze swojej drużyny i pójdziecie na zwiad.

Kapral Wasik: Tak jest obywatelu majorze.

Major Czuba: Oto mapa. Pójdziecie w kierunku północno-wschodnim. Tu jest wieś Gruszka, a tu droga do Waszowic. Nieprzyjaciel znajduje się gdzieś w tym rejonie.

Kapral Wasik: Znam ten teren bardzo dobrze, obywatelu majorze. W Waszowicach mieszkają moi rodzice.

Major Czuba: To świetnie. Wyruszyście jutro rano.

1. Major Czuba is going:

- A. to make Corporal Wasik a squad leader.
- B. to send a reconnaissance patrol.
- C. to defend the village Gruszka.

2. The enemy is:

- A. in Waszowice.
- B. on the road to the village Gruszka.
- C. somewhere in the area between the village Gruszka, and the road to Waszowice.

3. Corporal Wasik knows this area because:

- A. he used to live there.
- B. his parents live there.
- C. he was born there.

II.

Niedaleko miejscowości Łubice, zdarzyła się niecodzienna katastrofa lotnicza. Zderzyły się dwa myśliwce typu Mig-23. Jeden z pilotów katapultował się bezpiecznie na spadochronie, drugiemu udało się doprowadzić samolot na lotnisko. Obydwaj piloci nie odnieśli żadnych ran.

1.

- A. Near Łubice two helicopters collided.
- B. There was a crash of two sports planes in Łubice.
- C. Two fighter planes collided.

2. The first pilot:

- A. was badly wounded.
- B. saved his life by catapulting from the plane.
- C. died in the crash.

3. The second pilot:

- A. landed safely.
- B. was badly wounded.
- C. had minor injuries.

III.

Bogdan: Cześć, Zbyszek. Też na przepustce?

Zbyszek: Jak widzisz. Jak tam w piechocie?

B: Dobrze, chociaż na początku było bardzo ciężko.

Z: Słyszałem, że dzisiaj piechota nie chodzi, ale jeździ.

B: To prawda, ale na ćwiczeniach i manewrach musimy też dużo chodzić i biegać, często podczas złej pogody.

1. Bogdan and Zbyszek:

- A. serve in the infantry.
- B. are soldiers.
- C. serve in the Navy.

2. On maneuvers, the infantry soldiers have to:

- A. shoot a lot.
- B. walk and run.
- C. drive the armored vehicles.

3. Bogdan says he rides in:

- A. armored personnel carriers.
- B. tanks.
- C. trucks.

IV.

Plutonowy Zaczyk i jego żołnierze, siedzieli schowani w krzakach i obserwowali drogę. Przed nimi przejeżdżały czołgi i maszerowały wojska nieprzyjaciela. Plutonowy Zaczyk każe jednemu z żołnierzy przygotować meldunek. Drugi rozkłada radiostację, aby nadać meldunek. Muszą się spieszyć, gdyż chcą, żeby wiadomość o stanie wojsk nieprzyjaciela doszła jak najszybciej.

1. Zaczyk and his soldiers:

- A. were hiding from the enemy soldiers who attacked their unit.
- B. were on reconnaissance patrol near the village.
- C. were observing enemy troops.

2. One of his soldiers:

- A. will prepare the report.
- B. will receive the report.
- C. will be sent with the report to the unit.

3. Another soldier:

- A. is going to listen to the radio.
- B. will hurry to the unit with the report.
- C. is going to operate a radio transmitter.

V.

Andrzej: Słyszałeś, że Adama wzięli do wojska?

Jurek: Tak, słyszałem. Poszedł na jesieni. Zawsze chciał latać.

A: Adam służy w piechocie, a nie w lotnictwie.

J: Niemożliwe! Był pewny, że go wezmą do lotnictwa.

A: Okazało się, że nie może latać.

J: To szkoda. Nie znam osoby, która wiedziałaby więcej o samolotach, niż Adam.

1. Adam is in the military and:

A. serves in the Air Force.

B. flies planes.

C. serves in the infantry.

2. Adam:

A. likes to fly.

B. is interested in planes.

C. knows a lot about aircraft.

3. Adam was convinced that he:

A. could fly passenger planes.

B. would be discharged in the fall.

C. would be admitted to the Air Force.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Czołgi są jedną z najważniejszych broni wojsk lądowych. Podczas natarcia atakują nieprzyjaciela, niszczą jego czołgi, ludzi i sprzęt bojowy. Następnie zdobywają pozycje nieprzyjaciela i przechodzą do walki na jego tyłach. Czołgi są używane nie tylko w natarciu, ale także w obronie. W obronie pomagają piechocie utrzymać pozycje, które ona zajmuje. Gdy atak nieprzyjaciela zostaje zatrzymany czołgi od razu przechodzą do kontrataku.

Czołgi dzielią się na lekkie, średnie i ciężkie. Dywizja pancerna składa się z trzech pułków czołgów średnich, jednego pułku zmechanizowanego, pułku artylerii i oddziałów pomocniczych.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jakie jest zadanie czołgów podczas natarcia?
Atakują nieprzyjaciela, niszczą jego czołgi, ludzi i sprzęt bojowy. Gdy zdobędą pozycje nieprzyjaciela, przechodzą do walki na jego tyłach.
2. Jakie jest zadanie czołgów w obronie?
Pomagają piechocie utrzymać pozycje, a gdy atak zostaje zatrzymany, przechodzą do kontrataku.
3. Jakie są rodzaje czołgów?
Lekkie, średnie i ciężkie.
4. Z czego składa się dywizja pancerna?
Z trzech pułków czołgów średnich, jednego pułku zmechanizowanego, pułku artylerii i oddziałów pomocniczych.

UNIT 8

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. <u>śc</u> ierka	11. je <u>źd</u> zić
2. wie <u>ś</u> ć	12. mo <u>źd</u> zierz
3. go <u>śc</u> ie	13. mó <u>źd</u> zek
4. ko <u>ś</u> ć	14. po <u>tr</u> zeba
5. <u>śc</u> igać	15. <u>tr</u> zoda
6. Ko <u>śc</u> ielisko	16. o <u>tr</u> zymać
7. Ko <u>śc</u> ian	17. po <u>tr</u> zask
8. Go <u>śc</u> iszew	18. <u>tr</u> zysta
9. Mo <u>śc</u> iska	19. mi <u>str</u> z
10. je <u>źd</u> ziec	20. <u>tr</u> zepać

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 44

2-go / 11-go / 79-go / 18.00 / 30 grup/tekst

A2371 / W5068 / U4567 / T5168 / R1531 / 80J32

Z7051 / 39B38 / 02063 / P6300 / J1457 / S8947

1869M / N1966 / 64C29 / 5262K / 2133P / 60G61

3178D / 34M35 / L7128 / 12D53 / S1356 / F5922

M9367 / Ł1038 / 2765N / 54K25 / E2326 / 55D24

Koniec / Podpis / 14541 / Toruń

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. 37 osób poniosło śmierć, a 25 uznano za zaginione.
Thirty-seven people died, and 25 were pronounced missing.
2. Od 1 kwietnia energia elektryczna i gaz podrożały od 3 do 9%.
Electricity and natural gas rates have increased from three to nine percent since April 1.
3. Na wiosnę pomidory kosztowały od 190 do 300 zł. za kilogram.
In spring, tomatoes cost 190-300 zlotys/kg.
4. Nowy szpital na Mokotowie ma 400 miejsc.
A new hospital in Mokotów has 400 beds.
5. Zamówienia na gazety przyjmuje Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa.
Subscription orders for newspapers are accepted by Press and Publishers Main Subscription Office, 28 Towarowa Street, 00-958 Warszawa.
6. Cena kwartalna prenumeraty wynosi 260 zł.; półroczna 520 zł.
A quarter (3 months) subscription is 260 zlotys; a half-year (subscription) is 520 zlotys.
7. Czytałem list, który został napisany 25.VII.1665r.
I was reading a letter which was written on July 25, 1665.
8. Jack London urodził się w San Francisco 12 stycznia 1876 r.
Jack London was born on January 12, 1876 in San Francisco.
9. Przeciętnie czarna herbata zawiera 2-3 procent kofeiny.
On the average, black tea contains 2-3 percent caffeine.
10. Czesi produkują rocznie 15 miliardów sztuk papierosów.
Czechs produce 15 billion cigarettes annually.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Ze zbocza widać było miasteczko Okęciny.	Okęciny
2. Kolumna czołgów stała na drodze do Rabki.	Rabka
3. Na punkcie dowodzenia zastaliśmy porucznika Zielińskiego.	Zieliński
4. To jest wiadomość dla kapitana Kruka.	Kruk
5. W Zatorze nie wszystkie domy były zniszczone.	Zator
6. Zdobywanie Lublińca opóźniło pościg.	Lubliniec
7. Ta droga prowadzi w kierunku Stężycy.	Stężycza
8. Kapitan Banach rozmawiał z porucznikiem Strzeleckim.	Banach
Strzelecki
9. Sierżant dostał rozkaz od kapitana Sieroszewskiego.	Sieroszewski
10. Kucharzem kompanii był plutonowy Gralah.	Gralah

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Było to krótkie, ale ciekawe spotkanie.
2. Na terenie całego kraju wystąpi zachmurzenie.
3. Ten wysoki mężczyzna, to nasz dowódca.
4. Cały plan został przemyślany i sprawdzony.
5. Dochodzenie prowadzi prokurator wojskowy.
6. Wszyscy uczestnicy zebrania wybierali kandydatów.
7. Często dyskutujemy o polityce.
8. Zrezygnowaliśmy z jazdy samochodem, pojedziemy autobusem.
9. Ta sprawa podlega waszemu dowódcy.
10. Po wczorajszym przyjęciu, w domu czekało na nas sprzątanie.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Na prawo od naszego batalionu są stanowiska pierwszej kompanii czołgów.
To the right of our battalion are the positions of the 1st Tank Company.
2. Nieprzyjaciel stracił łączność z oddziałami na południowym brzegu rzeki.
The enemy lost communication with the units on the south bank of the river.
3. Pierwsi delegaci przybyli już na zebranie.
The first delegates have already arrived for the meeting.
4. Obsługi dział są gotowe do strzelania.
The gun crews are ready to fire.
5. Bez czołgów piechota nie może iść do ataku.
Without tanks infantry can not attack.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five statements. Listen to them carefully and then circle the statement which is the best logical continuation of a given statement. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Idę na pocztę, załatwić ci coś?
 - A. Yes, buy a loaf of bread.
 - B. I hope you will have enough time.
 - C. Can you mail this letter for me?

2. Czy wieczorem jest jakiś pociąg do Szczecina?
 - A. Yes, there is one which is leaving at 20:45.
 - B. All trains to Szczecin depart from platform two.
 - C. This train is leaving at 6:15 a.m.

3. Szeregowy Badura znów spóźnił się z 48 - godzinnej przepustki.
 - A. The private didn't get a 48-hour pass.
 - B. Private Badura didn't return from his leave/pass on time.
 - C. No soldiers were given passes that time.

4. Na skrzyżowaniu niedaleko akademika zdarzył się wypadek, w którym zginęły 2 osoby.
 - A. Three people were killed in the accident.
 - B. An accident happened at the intersection.
 - C. Two people were killed at the intersection near the dormitory.

5. Kiedy byłam ostatnio w bibliotece, oddałam 6 książek, a pożyczyłam 4.
 - A. I have borrowed four books lately.
 - B. The library is open from 4:00 to 6:00 p.m. only.
 - C. I haven't been to the library since the 6th of this month.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Pan Szcześniak czuje się bardzo zmęczony. Rano kierownik Żabiński zrobił zebranie dla wszystkich pracowników. Tematem miały być wysokie rachunki biura za światło. Ale ludzie zapomnieli, po co przyszli i zaczęli rozmawiać o własnych sprawach. Chcąc nie chcąc kierownik musiał skończyć zebranie. Wracając do domu, pan Szcześniak wstał do sklepu po piwo. Zapłaciwszy za nie, popatrzył na rachunek i znalazł błąd. „Przecież to piwo kosztuje 39, a nie 42 złote” – pomyślał i wrócił do kasy. „Jeszcze jeden taki męczący dzień, a będę musiał pojechać gdzieś odpocząć.”

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Dla kogo było zebranie?
Dla wszystkich pracowników.
2. Jaki był temat zebrania?
Wysokie rachunki biura za światło.
3. Kiedy pan Szcześniak kupił piwo?
Wracając do domu.
4. Dlaczego pan Szcześniak wrócił do kasy?
Ponieważ za dużo zapłacił za piwo, chciał żeby kasjerka oddała mu część pieniędzy.
5. Kiedy planuje pojechać na odpoczynek?
Jak tylko będzie miał jeszcze jeden męczący dzień.

UNIT 9

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Kościelisko	11. <u>szczygieł</u>
2. Kościany	12. <u>Szczecin</u>
3. Brześć	13. <u>Grzęzne</u>
4. Groszczowice	14. <u>Grząsko</u>
5. <u>Szczytno</u>	15. <u>gwózdź</u>
6. Mościska	16. <u>oczyszczać</u>
7. Choszczewo	17. <u>odnieść</u>
8. <u>Szczyt</u>	18. <u>gestwina</u>
9. <u>szczaw</u>	19. <u>grubość</u>
10. <u>podstrzyc</u>	20. <u>dopuścić</u>

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 58

12-go / 7-go / 85-go / 21.00 / 36 grup/tekst

10531 / 83266 / 10541 / 71543 / 63774 / 33677

93165 / 91441 / 33555 / 92751 / 12930 / 82247

71364 / 18503 / 52642 / 43568 / 21973 / 48946

10563 / 67342 / 56578 / 11667 / 22045 / 72178

11520 / 24616 / 42559 / 31640 / 52872 / 33879

61240 / 52360 / 76183 / 44690 / 54701 / 63940

Podpis / Koniec / Jawor / 3135

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W tym czasie Kaliński był kierownikiem, a od 1985 dyrektorem całej fabryki.
At that time Kaliński was a manager, and since 1985, a president of the factory.
2. Koszty utrzymania w Polsce wzrosły w latach 1980-1984 od 249 procent do 273 procent.
The cost of living in Poland jumped up in 1980-1984 from 249 percent to 273 percent.
3. Rezultat walki: 171 poległych i zaginionych, 467 rannych.
The result of the fight is: 171 dead or missing, 467 wounded.
4. W targach uczestniczyło 1500 firm z 35 krajów.
There were 1,500 firms from 35 countries in this fair.
5. Informację tę znajdziesz w numerze 70 z dnia 23-24 marca bieżącego roku.
You will find this information in issue 70, 23-24 March, of the current year.
6. Na południu przewidywane opady deszczu, na północy ocieplenia.
There will be rain in the South, and an increase in temperature in the North.
7. Jeśli będziemy jechać 70 km/godz., powinniśmy być w Mrągowie o 19:30.
We will be in Mrągowo at 7:30 p.m. if we do 70 km/h.
8. W 1983 roku minęła 60 rocznica śmierci Józefa Conrada.
It was the 60th anniversary of Joseph Conrad's death in 1984.
9. Byliśmy tu w godzinach od 11,30 do 16,30.
We were here from 11:30 a.m. till 4:30 p.m.

10. Mamy zamiar wyjechać stąd w połowie grudnia w przyszłym roku.
We plan to leave this place in the middle of December next year.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Nieprzyjaciel zatrzymał się w okolicach Staszowa.	Staszów
2. W pościgu za nieprzyjacielem nasza jednostka doszła do Polanowa.	Polanów
3. Most na drodze do Wyszewa został zniszczony.	Wyszewo
4. Oddziały wycofały się pod Bobolice.	Bobolice
5. Kupiliśmy nowy silnik od pana Rawy.	Rawa
6. Magazyn zaopatrzenia był w Ustce.	Ustka
7. Sanitariusz szybko pobiegł do kaprała Urbanka.	Urbanek
8. Uciekinier ukrywał się przez jakiś czas w lasach koło Międzylesia.	Międzylesie
9. Dowodzenie oddziałem powierzono Antoniemu Kocjanowi.	Antoni Kocjan
10. Nalot na Oławę zaczął się godzinę później.	Oława

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. W bibliotece można znaleźć stare czasopisma.
2. Czy spotykasz się z nim codziennie?
3. Zostawiliśmy u was bilety dla Marka.
4. Jeśli kupisz bilety, pójdę z tobą na koncert.
5. Zacznę studiować medycynę w przyszłym roku.
6. W Krakowie zatrzymaliśmy się w hotelu.
7. Gdzie chciałabyś pojechać na wakacje?
8. Przygotowałam obiad na drugą godzinę.
9. Wynieśliśmy już wszystkie meble z pokoju.
10. Przetłumaczę jego książkę na język angielski.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Od rana wozy bojowe przejeżdżają przez most na Wiśle.
Since morning military vehicles have been crossing the bridge on the Vistula River.
2. W pełnym składzie dywizja zmechanizowana ma jeden pułk czołgów.
At full strength a mechanized division has one tank regiment.
3. W Polsce klimat jest chłodniejszy, niż w Teksasie.
The climate is cooler in Poland than in Texas.
4. Nasz pluton ma cztery transportery opancerzone.
Our platoon has four armored personnel carriers.
5. Już siedem lat minęło od czasu, kiedy ostatni raz widziałem matkę.
Seven years have already passed since I last saw my mother.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Co się stało z samochodem Jacka?
- Nie wiem, ale nie może go sam naprawić.
- A czy zna jakiś dobry warsztat samochodowy?
- Chyba nie. To jego pierwszy samochód.

- A. Jacek owns an auto repair shop.
B. Jacek can repair cars.
C. Jacek's car is broken.

2. - O której chcesz wyjechać?
- Jak tylko skończysz robić kanapki.
- Kanapki są już gotowe.
- Świetnie. A z czym zrobiłaś?
- Z szynką i serem. Zapakowałam też kilka jabłek.
- No to jedziemy.

- A. They can't leave now because the apples are not packed yet.
B. They can go even without sandwiches.
C. The sandwiches and apples are already packed, so they can leave.

3. - Proszę podać swój stan cywilny.
- Żonaty.
- W pańskich papierach jest napisane - "kawaler".
- Ożeniłem się 2 tygodnie temu.
- Gratuluje. Czy pamięta pan datę ślubu?
- Oczywiście. 25 sierpnia, 1985 roku
- Czy żona nosi pańskie nazwisko?
- Tak.
- Proszę tutaj podpisać. Dziękuję, to wszystko.
- A. According to the papers, the wedding took place in 1986.
B. Because the wedding took place only two weeks ago, the papers say the man is still single.
C. According to the papers, the wife uses her maiden name.
4. - Cześć Wiesiek. Jak ci poszło na strzelnicy?
- Miałem pecha.
- Dlaczego? Czy coś się stało?
- Wyobraź sobie, że trzy moje strzały trafiły w dziesiątkę, a reszta poszła obok.
- To rzeczywiście pech. Jeszcze o czymś takim nie słyszałem.
- A. Wiesiek just passed by the rifle range.
B. All bullets hit the 10.
C. Wiesiek got nervous because only three bullets hit the target.
5. - Zatrzymajmy się przed apteką.
- Co ci się stało?
- Nic takiego. Boli mnie głowa.
- Czy masz jakieś problemy?
- Nie, ale w pracy było długie zebranie. Ludzie palili papierosy, a ja nie mogę wysiedzieć w dymie.
- Powinnaś zawsze siadać koło okna.
- Gdy przyszedłam, wszystkie miejsca koło okna były zajęte.
- A. The woman has a headache because there is a lot of smoke in the room.
B. At the meeting in the pharmacy all seats were taken.
C. Something happened in front of the pharmacy.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Przez ostatnie pięć dni, batalion, w którym służy szeregowy Wilk, miał manewry. Dopiero dziś rano, po ósmej, wszyscy wrócili do koszar. Po spóźnionym śniadaniu, żołnierze wyczyścili broń i oddali ją do magazynu. Wtedy dopiero dowódca ogłosił, że do obiadu jest czas wolny. Szeregowy Wilk ucieszył się tym bardzo, ponieważ chciał przeczytać wszystkie listy, które przyszły w ostatnich dniach. Pomyślał też, że prawdopodobnie będzie miał czas, aby napisać do swojej narzeczonej, jak również do domu.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jak długo trwały manewry?
5 dni.
2. Kiedy batalion wrócił do koszar?
Dziś rano po ósmej.
3. Co zrobili żołnierze po śniadaniu?
Wyczyścili broń i oddali ją do magazynu.
4. Co ogłosił dowódca?
Że do obiadu jest czas wolny.
5. Do kogo chce napisać szeregowy Wilk?
Do narzeczonej i do domu.

UNIT 10

Section One: Sound Discrimination

You will hear 20 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. le <u>s</u> zczyzna	11. łą <u>c</u> zyć
2. Lubel <u>s</u> zczyzna	12. niezap <u>r</u> zecza <u>l</u> ne
3. li <u>ś</u> cik	13. m <u>ę</u> czarnia
4. pow <u>s</u> trzymać	14. tłu <u>s</u> zcz
5. nowos <u>ą</u> decki	15. mosi <u>ą</u> dz
6. neofas <u>z</u> yci	16. Lidz <u>b</u> ark
7. łu <u>s</u> zczyć	17. niebos <u>z</u> czyk
8. nadje <u>ż</u> dzać	18. do <u>s</u> trzegać
9. niedo <u>ś</u> cigniony	19. nie <u>z</u> yciowy
10. mieszc <u>z</u> anin	20. ober <u>ż</u> ysta

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 29

16-go / 2-go / 80-go / 19.00 / 30 grup/tekst

2729 / 4838 / 9456 / 1217 / 2313 / 1312

1619 / 5547 / 3656 / 2974 / 1411 / 2014

8711 / 2161 / 4169 / 1510 / 3013 / 1915

1213 / 3178 / 1557 / 3396 / 4345 / 2121

2187 / 2817 / 7318 / 1521 / 7321 / 1081

Koniec / Podpis / Wigry / 1343

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Nasza artyleria zajęła stanowiska na prawym brzegu rzeki o godz. 14,30.
Our artillery took up positions on the right bank of the river at 1430 p.m.
2. Elżbieta przepłynęła wczoraj 800 metrów.
Yesterday Elżbieta swam the distance of 800 m.
3. W czasie zawodów Krystyna wygrała dwa biegi: na 60 m. i na 100 m.
Krystyna won the 60 and 100 m races in the competitions.
4. W tym kinie może siedzieć 230 osób.
This movie theatre seats 230.
5. Anka urodziła dziecko 24 marca 1980 r.
Anka gave birth to her baby on March 24, 1980.
6. Słońce wzejdzie o 5,23, a zajdzie o 8,29.
The sun will rise at 5:23 a.m. and set at 8:29 p.m.
7. Kiedy pan dojdzie do ulicy Mickiewicza, musi pan skrócić w lewo.
When you reach Mickiewicz Street, you have to turn to the left.
8. Autobusy linii 150, 155 i 162 zmieniają trasę od skrzyżowania na Świętokrzyskiej.
The bus lines: 150, 155, and 162 are rerouted from the intersection at Świętokrzyska Street.
9. W dniach 17, 20 i 28 kwietnia pałac w Wilanowie będzie zamknięty.
The palace in Wilanów will be closed on April 17, 20, and 28.

10. Organizatorzy imprezy zapraszają wszystkich o godz. 17,00, do Pałacu Staszica, ul. Nowy Świat 72.
The organizers of the event are inviting everybody to the Staszic Palace, 72 Nowy Świat, at 1700.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Baza ta została przeniesiona pod Dębicę.	Dębica
2. Droga przemarszu wojska przechodziła przez Brześć.	Brześć
3. Wojska powietrzno-desantowe miały zaatakować Radymno.	Radymno
4. Partyzanci współdziałali z Grabkowskim.	Grabkowski
5. Plan został opracowany przez Wdowińskiego.	Wdowiński
6. Dostaliśmy mapę plastyczną Częstochowy.	Częstochowa
7. Rafineria znajduje się na wschód od miejscowości Barwinek.	Barwinek
8. Podaj ten list panu Jachiewiczowi.	Jachiewicz
9. Pani Zawadzkiej nie podobało się twoje przemówienie.	Zawadzka
10. Samoloty krążyły nad Tychami.	Tychy

Section Four: Transcription

You will hear 10 sentences recorded on the tape. Transcribe them in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Listen to the sentences again.

1. Z początku pogoda była piękna, było ciepło i słonecznie.
2. W ubiegłym roku nie można było wyjeżdżać z Polski do krajów kapitalistycznych.
3. Ten numer jest wciąż zajęty, co się tam dzieje?!
4. Piątego dnia postanowiliśmy wrócić do domu.
5. Wacek przyszedł do kawiarni, w której zawsze spotykał się z Anką.
6. Moi koledzy znali już trochę Polskę i Polaków.
7. Sklep został podzielony na dwie części.
8. Przy stole siedział mężczyzna w wojskowym mundurze.
9. Po obiedzie wyszedłem na spacer do parku.
10. Proszę złożyć podanie i czekać na swoją kolej.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear five sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Ktoś strzelił raz z okna, a potem było już cicho.
Someone fired once from the window. Since then it has been quiet.
2. W nalocie brało udział 30 samolotów.
Thirty aircraft took part in the air raid.
3. W związku z podróżą do Kanady, muszę ubezpieczyć samochód.
In connection with my trip to Canada, I must insure my car.
4. Chorzy żołnierze są w izbie chorych.
The sick soldiers are in the infirmary.
5. Żołnierze naszej dywizji powietrzno-desantowej noszą czerwone berety.
The soldiers of our airborne division wear red berets.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear five brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Dlaczego tak mi się przyglądasz?
- Chyba nie czujesz się dziś dobrze Elu. Czy nie masz gorączki?
- Sądzę, że mam. Boli mnie też gardło.
- Dlaczego? Wczoraj czułaś się świetnie.
- Wieczorem wyszłam na spacer bez płaszcza. Było trochę zimno,
- a potem zaczął padać deszcz. Wróciłam cała mokra.
- To pewnie grypa. Idź zaraz do lekarza.
- A. Although it rained yesterday, Ela is fine.
B. Ela probably has influenza.
C. Ela didn't feel well yesterday.
2. - Słuchaj Bogdan. Czy nie jest ci zimno?
- Trochę. Ostatnio dni są bardzo chłodne.
- Od kiedy zaczniemy nosić płaszcze zimowe?
- Nie wiem. Kapral mówił, że zwykle w październiku przychodzi rozkaz mówiący, kiedy żołnierze mają zacząć nosić płaszcze, szaliki i rękawice.
- Czy sądzisz, że rozkaz ten przyjdzie przed Dniem Wojska Polskiego?
- Jeżeli będzie cały czas tak chłodno, to chyba tak.
- A. Soldiers always begin to wear winter overcoats before Polish Army Day.
B. Soldiers begin to wear overcoats whenever they want.
C. The army headquarters decide when soldiers should begin to wear overcoats.

3. - Słuchaj, czy ty na pewno wiesz, czym dojechać stąd do tego kina?
- Do "Kultury"? Oczywiście, że wiem. Moja siostra mieszka na Krakowskim tuż obok kina.
- Więc którym autobusem pojedziemy?
- Możemy jechać albo 122 albo 132.
- Czy dalego stąd do przystanku?
- O, nie. Jakieś 50 metrów w tym kierunku.

- A. It's only some 50 meters to the movie theater from here.
B. The sister who lives near the Kultura movie theater, can take either bus 122 or 132.
C. To go to the Kultura movie theater, one can take either bus 122 or 132.

4. - Obywatelu sierżancie, mam prośbę.
- O co chodzi, szeregowy Zientara?
- Mój brat żeni się za 3 tygodnie i właśnie dzisiaj dostałem zaproszenie na ślub.
- Rozumiem, chcecie przepustkę.
- Tak jest, obywatelu sierżancie.
- Zdaje się, że 36 godzin to dla was za mało.
- Mieszkam daleko, obywatelu sierżancie.
- Porozmawiam z porucznikiem Rysiem. On może dać wam dłuższą przepustkę.
- Dziękuję, obywatelu sierżancie.

- A. In 36 hours Private Zientara's brother is getting married.
B. The sergeant has been invited to the lieutenant's wedding.
C. The lieutenant can give Private Zientara a longer leave pass.

5. - O której chcesz być na stadionie?
- Z półtorej godziny przed meczem. Na taki mecz przyjdzie chyba z 80 tys. ludzi.
- Chyba tak. W końcu ten mecz zadecyduje, która drużyna zdobędzie mistrzostwo.
- Tak, ale jeżeli Widzew wygra mecz wyjazdowy w Szczecinie
- Nie martw się. Mecz w Szczecinie zakończył się remisem.
- No to nasza drużyna powinna zostać mistrzem.
- A. Eighty thousand people want to be at the stadium an hour and a half before the match begins.
B. The team which the fans are talking about will probably become the champions.
C. Widzew captured the championship thanks to the victory in Szczecin.

Section Three: Aural Comprehension

Ćwiczenie 1. Listen to the recording and restore all the missing elements.

Porucznik Jasiński służył w 2 baterii 6 dywizjonu artylerii. Dowódcą jego dywizjonu artylerii był pułkownik Głowacki. Podczas bitwy w lesie, koło wsi Wilczary, zginęło 34 żołnierzy. Zginął też pułkownik Głowacki, a porucznik Jasiński został ranny w lewą nogę. Gdy czołgi nieprzyjaciela weszły do wsi, oddział Jasińskiego zaczął się wycofywać. Dwóch żołnierzy zostało aby pomóc porucznikowi, który nie mógł iść. Było jednak za późno i wszyscy trzej dostali się do niewoli.

Ćwiczenie 2. Answer the questions pertaining to the text you have restored. Check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. W której baterii służył porucznik Jasiński?
W 2 baterii 6 dywizjonu artylerii.
2. Gdzie zginęło 34 żołnierzy?
W lesie, koło wsi Wilczary.
3. Co stało się z dowódcą dywizjonu?
Zginął podczas bitwy.
4. Kiedy oddział zaczął się wycofywać?
Gdy czołgi nieprzyjaciela weszły do wsi.
5. Kto dostał się do niewoli?
Porucznik Jasiński i dwaj żołnierze, którzy mu pomagali iść.

UNIT 11

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. żegiestów
2. użyźnić
3. pończocha
4. roztrzaskać
5. zdziczyć
6. paszcza
7. ostrzyć
8. zbieżność
9. szczeka
10. nieszczęście

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 55

17-go / 3-go / 85-go / 4.14 / 25 grup/tekst

82214 / 31324 / 16170 / 48564 / 59162

22239 / 63029 / 31716 / 30549 / 37606

02140 / 32536 / 51218 / 54525 / 63727

91115 / 83773 / 19413 / 55341 / 71970

18162 / 32894 / 14203 / 46455 / 66867

Koniec / Podpis / Tychy / 14385

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Kto dowodzi 20 dywizją?
Who commands the 20th Division?
2. Gdzie jest dowódca 3-go batalionu?
Where is the commander of the 3rd Battalion?
3. Dostaliśmy radiogram ze sztabu 1-go batalionu.
We received the radiogram from the 1st Battalion staff.
4. Jest godzina 12.45.
It's 12:45 p.m.
5. Było tam 200 żołnierzy.
There were 200 soldiers there.
6. On mieszka tu już od 58 lat.
He has been living here for 58 years.
7. Wyjechaliśmy z Europy 2.I.1952 r.
We left Europe on 2 January 1952.
8. Musieliśmy pożyczyć 5000 zł.
We had to borrow 5,000 zlotys.
9. Dowódca jest teraz w sztabie 12-go pułku.
The commander is now at (in) the staff of the 12th Regiment.
10. Czekam na ciebie 45 minut.
I have been waiting for you for 45 minutes.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Czołgi zaczęły się posuwać w kierunku Lipna.	Lipno
2. Od strony Chełmna było słychać huk dział.	Chełmno
3. Kompania czołgów zatrzymała się w Kole.	Koło
4. W Grajewie jest Wojskowa Komenda Uzupełnień.	Grajewo
5. Dowództwo dywizji jest pod Opoczmem.	Opoczno
6. Porucznik Kruczkowski był przed chwilą w dowództwie.	Kruczkowski
7. Kapitan kazał sierżantowi Michulskiemu przeprowadzić jeńca.	Michulski
8. Wszyscy szukali kapitana Adamowicza.	Adamowicz
9. Koledzy dostali list od majora Kłosa.	Kłos
10. Porucznik rozmawia z plutonowym Kaletą.	Kaleta

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Na studiach mieliśmy historię przez dwa lata. Wykłady były raz w tygodniu, a ćwiczenia z historii cztery razy w tygodniu. Dużo musieliśmy pracować w domu i w bibliotece. Po dwóch latach nauki mieliśmy egzamin. Dwa tygodnie przed egzaminem uczyłem się bez przerwy. Całe popołudnia spędzałem w bibliotece. Mieliśmy mieć tylko egzamin ustny. Pytania się losowało. Tradycyjnie egzamin z historii wszyscy uważali za jeden z najtrudniejszych. Mimo tego zdałem go bardzo dobrze.

Pytania:

1. Ile lat trwała nauka historii?
Nauka historii trwała dwa lata.
2. Jak często były wykłady i ćwiczenia?
Wykłady były raz w tygodniu, a ćwiczenia cztery razy w tygodniu.
3. Jak wyglądała nauka historii?
Trzeba było dużo pracować w domu i w bibliotece.
4. Jak studenci przygotowywali się do egzaminu?
Uczyli się bardzo dużo przed egzaminem. Całe popołudnia spędzali w bibliotece.
5. Jak wyglądał egzamin?
Na egzaminie studenci odpowiadali na wylosowane przez siebie pytania. Był to tylko egzamin ustny.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Podpułkownik Skarżyński wszedł do namiotu o 8.05.
Lieutenant Colonel Skarżyński entered the tent at 8:05 a.m.
2. Członkowie załóg byli doświadczonymi lotnikami.
The crew members were experienced airmen.
3. Podpułkownik odebrał meldunki od dowódców kluczy.
The lieutenant colonel received the reports from the flight commanders.
4. Pozycje nieprzyjaciela są na północ od wzgórza 333.
The enemy positions are to the north of Hill 333.
5. Po zbombardowaniu miało nastąpić nasze główne uderzenie.
Our main assault was to follow the bombardment.
6. Lotnicy nie mogli rozpoznać szkoły na mapie.
The airmen could not make out the school on the map.
7. Nasza piechota przeprowadziła wczoraj natarcie.
Yesterday, our infantry conducted an attack.
8. Trzy dywizjony myśliwskie będą osłaniały wyprawę.
Three fighter squadrons will be screening the expedition.

9. W wypadku uszkodzenia, samoloty mają lądować na lotnisku na zachód od Dębina.
In the event of damage, aircraft are to land at the airfield to the west of Dęblin.
10. W mieście tym jest pułk piechoty zmechanizowanej.
There is a mechanized infantry regiment in this city.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1.
 - Marek, przez ile semestrów miałeś historię Stanów?
 - Przez jeden. Raz w tygodniu był półtoragodzinny wykład i cztery godziny ćwiczeń.
 - Czy dużo się uczyłeś?
 - Tak. Musiałem wiele godzin spędzać w bibliotece, a potem w domu przygotowywałem się do ćwiczeń.
 - Jak poszedł ci egzamin?
 - Dostałem czwórkę, chociaż wydaje mi się, że powinienem dostać coś lepszego.
 - A. Marek passed the examination on the history of the United States.
 - B. Instead of going to the examination, Marek went to the library.
 - C. Marek attended lectures on the history of the United States for one-and-a-half semesters.

2.
 - Czy cała twoja rodzina mieszka w Łodzi?
 - Oczywiście, że nie. Mieszkają tu tylko moi rodzice i brat z żoną.
 - A gdzie mieszkają twoi teściowie?
 - W Olsztynie. Tam też mieszka cała rodzina męża.
 - Czy twoja siostra jest jeszcze panną?
 - Kilka miesięcy temu wyszła za mąż.
 - Gdzie teraz jest?
 - U kuzynki swojego męża w Toruniu.
 - A. The sister lives at her cousin's in Olsztyn.
 - B. The parents and a brother and his wife live in the same town.
 - C. The parents-in-law live in Łódź.

3. - Jak wy możecie pracować w takich warunkach?
- Nie jest to łatwe, ale jakoś staramy się pracować.
- Czy prosiliście związki zawodowe o pomoc?
- Byliśmy już w różnych miejscach i nic.
- W takim razie napiszcie list do pierwszego sekretarza.
- Czy on rzeczywiście zajmie się naszą sprawą?
- Oczywiście.

- A. Although conditions were difficult, nobody stopped working.
B. The trade union was the first to offer help.
C. The first secretary is too busy to help.

4. - Czy w czasie rozmowy z sekretarzem wszyscy byli obecni?
- Obecnych było 18 osób, czyli brakowało 3.
- Czy wiecie, dlaczego ich nie było?
- Cała trójka jest obecnie na delegacji w stolicy. Wracają dopiero za 3 dni.

- A. All the people attended the meeting.
B. Three employees are in the capitol.
C. Five people didn't come to the meeting.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Dziś przed południem odbył się pogrzeb profesora Jaszyńskiego, który uczył nas fizyki w liceum. Ponieważ profesor był wdowcem, a jego synowie i córka mieszkają w Stanach Zjednoczonych, z jego rodziny tylko brat był na pogrzebie. W sumie jednak było chyba ze sto osób - głównie nauczyciele, uczniowie i studenci.

Pytania:

1. Kiedy odbył się pogrzeb?
Dziś przed południem.
2. Jak nazywał się profesor?
Jaszyński.
3. Czego uczył profesor?
Fizyki.
4. Kto mieszka w U.S.A.?
Synowie i córka profesora.
5. Kto głównie przyszedł na pogrzeb?
Nauczyciele, uczniowie i studenci.

UNIT 12

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Tczew
2. poczwara
3. poświata
4. raczka
5. korzenie
6. wyobraznia
7. rzyisko
8. tkać
9. ścisnąć
10. wsteczny

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 66

13-go / 5-go / 85-go / 15.00 / 26 grup/tekst

62109 / 32111 / 31418 / 81320 / 14521

16722 / 15023 / 12796 / 19419 / 22345

36135 / 77349 / 33567 / 62119 / 17288

18312 / 12418 / 26225 / 18171 / 90181

78114 / 18113 / 28514 / 92215 / 21024

19216 / Koniec / Podpis / Nowy Sącz / 13333

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Mój ojciec wyszedł z niewoli w 1945 roku.
My father was released from POW camp in 1945.
2. Do skrzyżowania jest jeszcze 900 metrów.
It is 900 m to the crossroads.
3. Ten słownik ma 4500 stron.
This dictionary has 4,500 pages.
4. Wróciliśmy o 10.30 w nocy.
We returned at 10:30 p.m.
5. Zygmunt wstąpił do wojska 28 lutego.
Zygmunt joined the army on 28 February.
6. W sierpniu mój dziadek skończył 67 lat.
My grandfather had his 67th birthday in August.
7. Żołnierze maszerowali już 90 minut.
The soldiers have already been marching for 90 minutes.
8. Numer telefonu do hotelu jest : 89-12-98.
The hotel telephone number is 89-12-98.
9. Wiatr ze wschodu wiał z szybkością 80km/godz.
The wind from the east blew at a speed of 80 km/h.
10. Kowalski mieszka na ulicy Lipowej 338.
Kowalski lives at 338 Lipowa Street.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Artykuł ten opisuje m.in. walki o Warszawę.	Warszawa
2. Przy przejściu granicznym w Gorcach, zatrzymano pociąg.	Gorce
3. Na zjazd do Włodawy zjechała się młodzież z wielu krajów.	Włodawa
4. Po konferencji odbyło się nieoficjalne spotkanie z towarzyszem Makowskim, członkiem Biura Politycznego PZPR.	Makowski
5. Dowódcą eskadry był pułkownik Bogusław Praga.	Praga
6. Pierwsze miejsce w konkursie zajęła Katarzyna Mijewska.	Mijewska
7. Ich szlak bojowy rozpoczął się w Siedlcach.	Siedlce
8. Z powodu złej pogody nie pojechalismy do Zakopanego.	Zakopane
9. W pododdziale Majora Słowakiewicza jest wielu żołnierzy zajmujących się racjonalizatorstwem.	Słowakiewicz
10. Bitwy w końcu sierpnia toczyły się w okręgu miejscowości Karczew i Janów.	Karczew
Janów

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Szukając mieszkania, poszedłem do Biura Ogłoszeń. Kiedy rozmawiałem z panią, przyjmującą moje ogłoszenie, dowiedziałem się, że najczęściej mieszkań szukają ludzie młodzi, młode małżeństwa. Dają oni ogłoszenia "wynajmę", "kupię" albo "zaadoptuję strych". Przy wynajmowaniu mieszkania podaje się zawód. Często ludzie podają zawody fikcyjne. Lekarz, inżynier, dyplomata, dyrektor firmy polonijnej, pracownik naukowy wynajmie Robi się to często dlatego, żeby mieć lepsze szanse na wynajęcie mieszkania. Zwykle podaje się nazwisko, adres i miejsce pracy, wiek, dane osobiste i.t.p. Wynajęcie dwupokojowego mieszkania z kuchnią w mieście kosztuje przeciętnie 20-25 tys. złotych miesięcznie.

Pytania:

1. Gdzie się zwraca o pomoc, szukając mieszkania?
Do Biura Ogłoszeń.
2. Kto najczęściej szuka mieszkania?
Ludzie młodzi, młode małżeństwa.
3. Jakie dane osobowe trzeba podać, dając ogłoszenie w Biurze Ogłoszeń?
Zwykle podaje się nazwisko, zawód, adres, miejsce pracy, wiek, dane rodzinne.
4. Ile kosztuje wynajęcie dwupokojowego mieszkania z kuchnią?
Wynajęcie takiego mieszkania kosztuje przeciętnie 20-25 tys. złotych.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Obaj szeregowi są w tym samym wieku.
Both privates are of the same age.
2. Wszyscy już są, brakuje tylko sierżanta Banasia.
Everybody is here; only Sergeant Banaś is missing.
3. Przestańmy dyskutować i zacznijmy coś robić.
Let's stop discussing it and start doing something.
4. Następny atak rozpocznie się o 5.48.
The next attack will begin at 5:48 a.m.
5. Pociąg do Bydgoszczy odjedzie z peronu czwartego o godz. 18.35.
The train to Bydgoszcz will leave from platform four at 6:45 p.m.
6. Przy bramie dwóch żołnierzy sprawdza wszystkie przepustki.
At the gate two soldiers are checking all soldiers' passes.
7. Wieczorem zajęliśmy stanowiska 7 km. za jeziorem.
In the evening we took up positions seven kilometers beyond the lake.
8. W ataku na stanowiska nieprzyjaciela, zginęło około 60 żołnierzy.
In the attack on the enemy's positions, approximately 60 soldiers were killed.
9. Choć zdobyliśmy 3 bramki w pierwszej połowie, przegraliśmy mecz.
Although we scored three goals in the first half of the match, we lost it (the match).
10. Jeżeli potrzebne ci są te książki, to połóż je pod biurkiem; jeżeli nie, wyrzuć je.
If you need these books, put them under the desk; if not, throw them out.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Kto jest na tym zdjęciu?
- To żona Marciniaka.
- Przecież Marciniak jest rozwiedziony.
- Tak, ale zdjęcie było zrobione kilka lat temu, gdy byli jeszcze małżeństwem.
- Nie wiesz, co się z nią dzieje?
- Podobno wyszła za mąż po raz drugi.

A. Marciniak has a second wife.
B. The woman in the photo is Marciniak's present wife.
C. Marciniak's wife got married again.

2. - Obywatelu, proszę pokazać dokumenty.
- Jakie dokumenty pan chce?
- Co pan nie wie? Dowód osobisty, legitymację, co pan ma.
- Jestem cudzoziemcem, nie mam takich dokumentów.
- Wobec tego proszę pokazać paszport.
- Nie noszę przy sobie paszportu.
- W takim razie muszę zabrać pana na komendę i tam poda nam pan swoje dane personalne.

A. The man doesn't want to show any documents.
B. The man who is a foreigner, doesn't have a passport with him.
C. The man will give his name only when he is at the police precinct.

3. - Daję ci słowo, że gdzieś widziałem już tego człowieka.
- Ciekawe gdzie?
- Nie pamiętam. Może gdzieś na zebraniu partyjnym, lub w telewizji w jakimś programie politycznym.
- Jesteś pewny, że on zajmuje się polityką?
- Tak, ale nie mogę przypomnieć sobie, gdzie go widziałem.
- A. He saw the man on TV.
B. He doesn't remember where he saw the man.
C. He is sure that the man is a Party member.
4. - Gdzie jest dyrektor Mrozowski?
- W sąsiednim pokoju. Ma ważne zebranie z przedstawicielami Ministerstwa Pracy.
- Czy wie pani jaki jest temat zebrania?
- Przypuszczam, że dyskutują o podwyżkach, które mieliśmy dostać 3 miesiące temu.
- To świetnie. Może w końcu je dostaniemy.
- A. The Ministry of Labor's office is in the next room.
B. The Ministry of Labor employees got a pay raise.
C. The employees hope to get a pay raise soon.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Na początku zebrania dyrekcji zakładu z przedstawicielami załogi, Sekretarz Borówka przeczytał listę artykułów z proponowanymi przez rząd cenami. Na liście znajdowało się ponad sto artykułów, głównie żywności. Ludzie byli bardzo źli, ponieważ ceny mają zwiększyć się prawie 2 razy, a zarobki pozostaną takie same. W dodatku wielu towarów ciągle brakuje. Oczywiście żaden z przedstawicieli załogi nie głosował za podwyżką cen.

Pytania:

1. Kto był obecny na zebraniu?
Dyrekcja zakładu i przedstawiciele załogi.
2. Co przeczytał sekretarz?
Listę artykułów z proponowanymi cenami.
3. Ile artykułów było na liście?
Ponad sto.
4. Jak zwiększą się zarobki?
Pozostaną takie same.
5. Ilu przedstawicieli załogi głosowało za podwyżką?
Żaden.

UNIT 13

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. dojeżdzać
2. Irlandczyk
3. Łeczyca
4. kościec
5. nieprzestrzeganie
6. gość
7. jastrząb
8. neofaszysta
9. niedźwiedź
10. Kościuszko

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 80

22-go / 07-go / 85-go / 17.50 / Grodziska / 27 grup/tekst

44413 / 31429 / 40538 / 16447 / 52354

35624 / 59730 / 42421 / 15322 / 39507

38814 / 74319 / 43220 / 51810 / 22152

17336 / 48186 / 49313 / 57929 / 58128

41563 / 55812 / 37926 / 25365 / 45811

21604 / 46527 / Koniec

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Czekaliśmy na twój telefon do 2.10.
We waited for your telephone call till 2:10.
2. Wszystkie delegacje przybyły w dniach od 12 do 15 lipca.
All the delegations arrived from 12 to 15 July.
3. Po śniadaniu zaczęliśmy dyskusję, która trwała od 9.00 rano do 6.00 wieczorem.
After breakfast, we started a discussion which lasted from 9:00 a.m. to 6:00 p.m.
4. Samoloty wylądowały w południowo-wschodniej części miasta.
The airplanes landed in the southeastern part of the city.
5. Miejsca są zarezerwowane na 16 i 22 lutego.
The seats are reserved for 16 and 22 February.
6. Wiatr wiał z szybkością 70 km/godz.
The wind blew at a speed of 70 km/h.
7. Następne spotkanie będzie za miesiąc, czyli 16 marca.
The next meeting will be in a month, on 16 March.
8. Zamiast czekać na ciebie pod nr. 183, czekałem pod 138.
Instead of waiting for you at 183rd Street, I waited at 138th.
9. Ten karabin waży 16 kg.
This rifle weighs 16 kg.
10. Pojedzie pan drogą na południe około 16 km., potem, na skrzyżowaniu, skreći pan na wschód.
You drive along the road to the south about 16 km, then at the crossroads, you turn to the east.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Od czasu tego wydarzenia, Łaskiewicz nie ufał kolegom.	Łaskiewicz
2. Mieliśmy się zatrzymać i rozbić obóz gdzieś między Jabłonką a Chyżnem.	Jabłonka
Chyżno
3. Zaproszeni jesteśmy na tydzień do Rożnowa.	Rożnowo
4. Po dwóch godzinach Trzeciak wyszedł z przesłuchania.	Trzeciak
5. Byliśmy całą grupą na nartach w Zieleńcu.	Zieleniec
6. Najlepiej będzie jechać do Żegiestowa, a stamtąd do Andrzejówki.	Żegiestów
Andrzejówka
7. Kasprzak nigdy nie lubił opowiadać o sobie.	Kasprzak
8. Krystyna przeprowadza się do Brzeska.	Brzesko
9. Zaproponowano nam, żebyśmy pojechali na trening do Zakopanego.	Zakopane
10. W Żelazowej Woli jest muzeum Chopina.	Żelazowa Wola

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Mój kolega, Marek Witkowski studiuje germanistykę. Ma 23 lata, jest na czwartym, ostatnim roku studiów. Marek uważa, że studia filologiczne są bardzo ciekawe. Oprócz zajęć z języka niemieckiego, ma też zajęcia z filozofii, logiki, angielskiego, a także zajęcia z tłumaczenia literatury. Te ostatnie zajęcia, tłumaczenie literatury, traktuje bardzo poważnie, bo w przyszłości chce się zawodowo zająć tłumaczeniem. Ponieważ z tłumaczenia literatury trudno byłoby się utrzymać, Marek sądzi, że będzie się musiał zająć też tłumaczeniem tekstów technicznych. Już kilka lat zbiera w tym celu różne techniczne słowniki.

Pytania:

1. Jaki przedmiot studiuje Marek Witkowski?
Germanistykę.
2. Jakie zajęcia obowiązują na studiach germanistyki?
Niemiecki, filozofia, logika, zajęcia z języka angielskiego, a także zajęcia z tłumaczenia literatury.
3. Czym chce się zająć Marek, po skończeniu studiów?
Tłumaczeniem literatury.
4. Jakie dodatkowe prace Marek planuje podjąć?
Tłumaczenia techniczne (tekstów technicznych).
5. Co robi Marek, żeby się do tego zajęcia przygotować?
Zbiera słowniki techniczne.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Przyprowadźcie jeńca. Kapitan chce go przesłuchać.
Bring in the POW. The captain wants to interrogate him.
2. Podczas pobytu w Londynie, prezydent spotka się z przywódcami państw europejskich.
During his stay in London, the President will meet with European leaders.
3. Kapral Wasiak został przeniesiony do innej jednostki.
Corporal Wasiak was transferred to another unit.
4. Czy twój zegarek pokazuje dokładny czas?
Is your watch right?
5. Nasz pluton zajął stanowiska we wsi Lubawa niedaleko rzeki San.
Our platoon took up positions in the Village Lubawa not far from the San River.
6. Na czele delegacji stał I sekretarz naszej partii, tow. Krzak.
Comrade Krzak, the First Secretary of our party, headed the delegation.
7. Gdzie w tym roku odbędą się manewry wojsk Układu Warszawskiego?
Where will the maneuvers of the Warsaw Pact Forces take place this year?
8. Robotnicy żądali podwyżki płac i krótszego dnia pracy.
The workers demanded a pay increase and a shorter workday.
9. Po co zapisujesz ten numer telefonu?
Why are you writing down this telephone number?
10. Ciężarówki wiozące amunicję zostały zniszczone przez ogień artylerii nieprzyjaciela.
The trucks carrying ammunition were destroyed by the enemy's artillery fire.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Pani Basiu, będziemy musieli przyjąć w tym miesiącu pięciu nowych pracowników.
- Mam tutaj dane personalne osób, które starają się o pracę w naszym zakładzie.
- Potrzebujemy jednego mechanika, dwóch kierowców, pielęgniarkę i kasjerkę.
- Wiem, że o pracę starają się mechanicy i kierowcy. Sprawdzę, czy jest jakaś pielęgniarka i kasjerka.

A. The secretary has nurses' and cashiers' applications.
B. They will have to hire a mechanic and two drivers this month.
C. The factory needs new mechanics, drivers, and secretaries.

2. Dziś w godzinach rannych na zaproszenie ministra obrony narodowej, przybyła do Polski z oficjalną wizytą delegacja sił zbrojnych Libii. Na warszawskim lotnisku wojskowym gości powitali przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej z generałem armii Józefem Borkowskim na czele. Tego samego dnia delegacja odbyła rozmowy z ministrem obrony narodowej gen. broni Lechem Zatwarskim.

A. The General of the Army greeted the Libyan delegation.
B. The Libyan delegation will meet with the Minister of National Defense, Lieutenant General Lech Zatwarski tomorrow.
C. The General of the Army visited the delegation of Libyan Armed Forces to Poland.

3. - Od kiedy pracuje pani jako sekretarka?
- Od stycznia 1982 r.
- Czy to jest pani zawód wyuczony?
- O nie. Z wykształcenia jestem nauczycielką, ale nigdy nie pracowałam w swoim zawodzie.
- Czy to jest pani pierwsza praca?
- Nie, pracowałam już jako ekspedientka, a później kierowniczką sklepu spożywczego.

- A. She works as the manager of a grocery store.
B. She used to work as a teacher.
C. She works as a secretary.

4. I Sekretarz Komitetu Warszawskiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Cezary Laskowski, przyjął delegację węgierskich związków zawodowych. W spotkaniu, które przebiegało w serdecznej i przyjacielskiej atmosferze, wzięli udział członkowie polskich związków zawodowych z terenu całego kraju. Był także obecny ambasador Węgier w Polsce.

- A. The Hungarian Ambassador met with the First Secretary, Cezary Laskowski at the Hungarian Embassy in Warsaw.
B. The delegation of Hungarian trade unions met with members of the Polish trade unions.
C. The delegation discussed the problems of the trade union movement in Hungary.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Wielu żołnierzy zdobywa w wojsku zawód. Ci, którzy chcą zostać kierowcami, muszą najpierw zrobić prawo jazdy. Na bezpłatnych kursach organizowanych przez Ligę Obrony Kraju, przyszli żołnierze uczą się jeździć, zapoznają się z budową samochodu i poznają przepisy drogowe. Po zdaniu egzaminu, już w czasie służby wojskowej, stają się kierowcami różnego typu pojazdów mechanicznych, w tym wozów bojowych.

Pytania:

1. Co musi najpierw zrobić żołnierz, który chce zostać kierowcą?
Prawo jazdy.
2. Kto organizuje kursy?
Liga Obrony Kraju.
3. Ile kosztuje kurs na prawo jazdy?
Dla przyszłych żołnierzy kursy są bezpłatne.
4. Czego uczą się żołnierze na kursie?
Uczą się jeździć, poznają budowę samochodu i przepisy drogowe.
5. Jakie pojazdy prowadzą żołnierze po zdaniu egzaminu?
Różnego typu pojazdy mechaniczne, w tym wozy bojowe.

UNIT 14

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. mściwość
2. wykończyć
3. uczeszczać
4. czeremcha
5. zarządca
6. wewnątrz
7. wysokościowiec
8. krzusić się
9. zaszczepić
10. wszczepić

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 81

11-go / 08-go / 85-go / 18.00 / Zamość / 24 grup/tekst

64341 / 94563 / 75482 / 42314 / 19293

68582 / 12781 / 56855 / 84536 / 33928

10992 / 22324 / 33722 / 69311 / 79274

91287 / 56103 / 34526 / 72423 / 54612

35259 / 12362 / 43173 / 78991 / Koniec

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Od 14 do 16 czerwca odbędzie się XI Krajowy Zjazd PTTK.
From 14 to 16 June the 11th National Convention of PTTK will take place.
2. W odległości 30 km. na południe od Jaworzna doszło do zderzenia pociągu z autobusem.
Thirty kilometers to the south of Jaworzno there was a collision of a train and a bus.
3. Ciężko chory potrzebuje lekarstwa Contratubex. Proszę dzwonić na numer 55-77-32, w godz. 18.00 - 20.00.
The seriously sick (patient) needs Contratubex medicine. Please call number 55-77-32, at 1800-2000.
4. Na pokładzie uprowadzonego samolotu było 70 pasażerów.
On board the hijacked airplane were 70 passengers.
5. W szkole tej uczy się około 2500 uczniów rocznie.
In that school, 2,500 students study each year.
6. Wystawa fabryczna odbędzie się w pawilonie przy ul. Urzędniczej 36, w dniu 24 czerwca, w godz. 7.00 - 15.00.
The factory exhibition will take place in the pavilion at 36 Urzędnicza Street, on 24 June from 0700 to 1500.
7. Plan roczny przekroczone o 20.8 procent.
The annual plan was surpassed by 20.8 percent.
8. Wschód słońca będzie dzisiaj o godz. 4.17, a zachód o godz. 20.53.
Sunrise today will be at 4:17 a.m., and sunset at 8:53 p.m.
9. Straty spowodowane pożarem ocenia się wstępnie na 3 miliony zł.
The losses caused by the fire are initially estimated to be at 3 million zlotys.

10. Bilety na sezon 1986/87 będą sprzedawane od 7 do 27 czerwca.
Tickets for the 1986/87 season will be sold from 7-27 June.

Cwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Zadzwoń do mnie zanim wyjadę do Słupska.	Słupsk
2. Na plakacie czytamy: „Zwiedzajcie Kazimierz Dolny – perłę polskiego renesansu.”	Kazimierz Dolny
3. Muszę porozmawiać z synem Głowackich.	Głowacki
4. Oni niedawno kupili sobie dom letni w Baranowie.	Baranowo
5. Zbyszek dostał pracę na północy Polski w Sokółce.	Sokółka
6. W Barwinowie powstaje nowa fabryka, której budowa ma być ukończona za 3 lata.	Barwinowo
7. W lipcu temperatura w okolicach Karpacza wahała się od 13 do 18 stopni C.	Karpacz
8. Nagrody przyznano pani inżynier Teresie Bieńkowskiej i dyrektorowi Wojciechowi Kawińskiemu.	Bieńkowska
Kawiński
9. W Raciborzu mieszkałem przez ostatnich pięć lat przed wyjazdem.	Racibórz
10. Przyjęto do pracy nową sekretarkę, na miejsce pani Kozłowskiej.	Kozłowska

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Zbliżał się okres Bożego Narodzenia. Jak co roku, trzeba było pomyśleć o prezentach dla całej rodziny. Najwięcej problemów sprawiało mi wybranie prezentu dla żony. Żona lubi ubierać się w rzeczy, które nigdy w sklepie mi się nie podobają, a na niej wygląda świetnie. Jej ulubione kolory to biały, beżowy, granatowy i niebieski. Postanowiłem, że kupię jej jakąś niebieską bluzkę i granatową kurtkę sportową z dużymi kieszeniami.

Dzieciom kupię swetry, spodnie i książki. Mam już całą listę książek, które chciałyby mieć. Nie powinienem mieć kłopotu z prezentami dla nich.

Matce postanowiłem kupić jakąś ładną koszulę nocną. Musi być żółta, bo to ulubiony kolor matki.

Dla ojca mam już prezent. Niedawno przyjaciel zaproponował, że mi sprzeda stary złoty zegarek. Ojcu na pewno spodoba się taki prezent.

Mam nadzieję, że ja w tym roku dostanę inny prezent niż zwykle. Nie chcę więcej skarpetek, krawatów i piżam. Co roku je dostaję.

Pytania:

1. Z jakiej okazji pan "X" myśli o kupowaniu prezentów?
Z okazji Bożego Narodzenia.
2. Dla kogo jest mu najtrudniej wybrać prezent?
Dla żony.
3. Jaki prezent pan "X" postanowił kupić żonie? Dlaczego?
Niebieską bluzkę i granatową kurtkę sportową. Żona pana "X" bardzo lubi kolor niebieski i granatowy.
4. Co pan "X" postanowił kupić dzieciom?
Swetry, spodnie i książki.
5. Co pan "X" kupi rodzicom?
Matce kupi żółtą koszulę nocną, a ojcu już kupił złoty zegarek.
6. Co pan "X" myśli o prezentach, które on ewentualnie dostanie?
Pan "X" chciałby dostać jakieś inne prezenty, niż co roku. Ma już dość skarpetek, krawatów i piżam - bo to samo dostaje co roku.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Dopóki ten samochód jeździ, nie będę kupował nowego.
As long as this car runs, I will not buy a new one.
2. Marczak siedzi w więzieniu za współpracę z obcym wywiadem.
Marczak is in prison for collaborating with a foreign intelligence service.
3. Nasze wojska zwyciężyły w dwóch bitwach, ale przegrały trzecią.
Our troops won two battles, but lost a third one.
4. Pan Jarzab, nasz sąsiad, był w obozie koncentracyjnym w czasie II wojny światowej.
Mr. Jarzab, our neighbor, was in a concentration camp during WWII.
5. W dzisiejszej gazecie jest artykuł o premierze Wielkiej Brytanii.
In today's paper there is an article about the Prime Minister of Great Britain.
6. Inżynier, o którego pan pyta, jest w tej chwili na posiedzeniu partyjnym.
The engineer whom you are asking about, is at the Party meeting right now.
7. Trudno uwierzyć - nasz szef jest dzisiaj w różowej koszuli, zielonych spodniach i pomarańczowych butach.
It's hard to believe-today our boss is wearing a pink shirt, green pants, and orange shoes.
8. Jest bardzo zimno. Ubierz czapkę, szalik i rękawiczki.
It's very cold. Put on a hat, scarf, and gloves.

9. Jeżeli następny atak będzie tak silny, będziemy musieli się wycofać.
If the next attack is as strong, we will have to retreat.
10. Rozwiń szybko tę paczkę, bo chcę wiedzieć, co w niej jest.
Quickly unwrap this package because I want to know what is inside.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

- 1.- - Jutro od 6.00 do 22.00 będą trwały wybory do kierownictwa związku zawodowego. Czy będzie pan głosował?
- Oczywiście. Poza tym jestem jednym z organizatorów tych wyborów.
 - Czy wie pan, tak mniej więcej, kto zostanie nowym przewodniczącym?
 - Jestem prawie pewny, że wybory wygra Wasilewski.
 - Na jakiej podstawie pan tak sądzi?
 - Wasilewski umie współpracować z ludźmi. Prawie nie ma wrogów, każdy mu ufa. To on zawsze stoi nas czele każdej ważnej sprawy, którą trzeba załatwić.
- A. It's believed that one of the organizers will win the election.
- B. Nobody trusts Wasilewski, so he can't win the election.
- C. Wasilewski may become the new chairman.
2. - Czy znasz tego faceta, który stoi obok kiosku?
- Nie poznajesz? Przecież to Jurek Krawczyk.
 - Chyba żartujesz. Jurek jest gruby i waży chyba ponad 100 kg.
 - To ty nic nie wiesz? Jurek niedawno wyszedł z więzienia i dlatego jest taki szczupły.
 - Coś podobnego! Za co siedział?
 - Spowodował wypadek, gdy był pijany. Sąd skazał go na półtora roku.
- A. Jurek is still fat.
- B. Jurek is in jail.
- C. Jurek is near a newsstand.

3. - Słuchaj, nie widziałeś gdzieś mojego swetra?
- Zdaje się, że leży pod twoimi brązowymi spodniami koło biurka.
- Masz rację. Czy nie będzie mi za gorąco w tym swetrze?
- Chyba tak. Ubierz tę beżową koszulę z krótkim rękawem, którą dostałeś na imieniny.
- Jest brudna. Wezmę tę niebieską i dzinsy.
- Jak chcesz.

- A. He got a pair of brown pants for his birthday.
B. He is going to wear a blue shirt.
C. His sweater is dirty.

4. - Dziś po pracy będę w domu towarowym. Może potrzebujesz czegoś, Darek?
- Dobrze, że pytasz. Potrzebne mi są granatowe skarpetki do nowego garnituru oraz biała sportowa koszulka do tenisa.
- Kupię ci, jeśli tylko będą.
- Słyszałem, że ostatnio nie brakuje tych rzeczy. Jeszcze jedna rzecz, o którą chcę cię prosić - jak będziesz miała czas, sprawdź czy są jakieś ładne buty na lato.
- Zgoda, ale mam nadzieję, że zostawisz mi trochę czasu na kupienie sukienki i bluzki.

- A. Darek needs navy blue socks.
B. Darek will check to see if the store has nice dresses.
C. Darek wants to go to the department store.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Przed wyjazdem na ważną konferencję, pani Teresa chce kupić sobie coś nowego do ubrania. Od przyjaciółki dowiedziała się, że w sklepie „Mody Polskiej” koło kina „Atlantic” są ładne damskie ubrania z importu. Rzeczywiście pani Teresa znalazła tam duży wybór letnich sukienek, bluzek, kostiumów i wielu innych rzeczy. W końcu kupiła sobie jasnozieloną sukienkę, letni żółty sweter, modne włoskie buty oraz perfumy. Mimo, że wydała bardzo dużo pieniędzy, jest zadowolona.

Pytania:

1. Dlaczego pani Teresa chce kupić sobie coś do ubrania?
Ponieważ wyjeżdża na ważną konferencję.
2. Co jest w sklepie „Mody Polskiej”?
Ładne damskie ubrania z importu.
3. Czego było dużo w sklepie?
Letnich sukienek, bluzek, kostiumów i innych rzeczy.
4. Co kupiła pani Teresa?
Sukienkę, sweter, buty i perfumy.
5. Jakiego koloru jest jej nowa sukienka?
Jasnozielonego.

UNIT 15

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Kosodrzewina
2. bliższy
3. degradacja
4. pospieszać
5. piaszczysty
6. mistrz
7. ekscentryk
8. czaszka
9. pierścień
10. pięściarz

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 35

17-go / 09-go / 85-go / 18.15 / Brodnica / 27 grup/tekst

48015 / 72346 / 12119 / 00563 / 38425

57421 / 31537 / 21183 / 70856 / 45632

13567 / 13560 / 13676 / 77891 / 46480

88640 / 33017 / 29120 / 31185 / 43519

90822 / 77490 / 77520 / 93271 / 44160

43115 / 57619 / Podpis / 10113

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Pięć lat temu przy budowie tej fabryki zatrudniono 2500 osób; dzisiaj pracuje tu już 7000 ludzi.
Five years ago, only 2,500 persons were employed in building that factory; today, 7,000 people are working there.
2. W akcji ratunkowej zginęło 30 robotników i 5 ratowników.
Thirty workers and five rescuers died in the rescue action.
3. Złodzieje ukradli 90 tysięcy złotych z sejfu restauracji.
Thieves stole 90,000 zlotys from the restaurant's safe.
4. Wszystkie konferencje rozbrojeniowe pochłaniają tysiące dolarów, a ich rezultaty są minimalne.
All armament conferences cost thousands of dollars, and their results are minimal.
5. Północno-zachodnia część miasta, to praktycznie same fabryki.
The northwest part of the city is filled with factories.
6. Przez 125 lat Polska była pod obcą władzą.
For 125 years Poland was under foreign rule.
7. Przejechaliśmy już 350 kilometrów i wciąż jeszcze była piękna pogoda, chociaż zapowiadali w tym rejonie kraju deszcz.
We have already driven 350 kilometers and still the weather is beautiful, although rain was forecast for this area of the country.
8. Czy rzeczywiście zapłacił pan za ten samochód 150 tysięcy zł.?
Did you really pay only 150,000 zlotys for that car?
9. Budynek ambasady PRL znajduje się przy Pięćdziesiątej Pierwszej ulicy nr. 1327.
The Polish People's Republic's embassy building is located at 1327 51st Street.

10. Pana data i miejsce urodzenia? - Ciechocinek, 26.III.1958 r.
Your age and place of birth, Sir? Ciechocinek, March 26, 1958.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Możesz skorzystać z tego, że Jurek jedzie do Lublina i pojechać z nim.	Lublin
2. Dyrektor Kamiński jest zawsze zły na coś, albo na kogoś.	Kamiński
3. Państwo Torukowscy, którzy mieszkają nad nami, ciągle się kłóca.	Torukowski
4. Moja rodzina buduje sobie dom w górach, koło Szczawnicy.	Szczawnica
5. Co czwartek jeździmy do żywca na targ.	żywiec
6. W Andrychowie znajdują się fabryki materiałów.	Andrychów
7. Byliśmy na wczasach w Jaszowcu.	Jaszowiec
8. Trzeba będzie porozmawiać z inż. Sikorskim o przyjęciu nowego pracownika.	Sikorski
9. Dojechaliśmy autobusem do Makowa Podhalańskiego, a stamtąd jechaliśmy już na rowerach.	Makowo Podhalańskie
10. Codziennie musiałem dojeżdżać do szkoły, do Głupczyc.	Głupczyce

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Moja siostra Halina wychodzi za mąż. Przyjęcie ślubne organizujemy w domu. Każdy w jakiś sposób chce pomóc. Ja mam ustalić menu na przyjęcie. Nie chcę przygotowywać kilkudaniowego obiadu. Myślę, że lepiej będzie przygotować kilka potraw na zimno i coś na gorąco. Wszyscy nasi znajomi, którzy będą na przyjęciu, lubią wędliny i sałaty. Myślę, że wobec tego przygotujemy kilka półmisek z wędlinami (szynka, kiełbasa, poledwica pieczona, pasztet z zająca), kilka sałat (jarzynową z majonezem, sałatę z pomidorów i cebuli, sałatę z czerwonej kapusty i może jeszcze zieloną sałatę). Trzeba będzie też podać tacę z serami do wina. Oprócz tego na gorąco podamy barszcz czerwony i indyka pieczonego. Do indyka dobre będą gruszki i śliwki w occie.

Na deser zrobimy chyba tort orzechowy i kawowy, gruszki w czekoladzie i podamy owoce. Do picia będzie kawa, herbata, wino białe i czerwone, słodkie, wytrawne i koniak.

Sądzę, że siostra zgodzi się na moje menu.

Pytania:

1. Kto organizuje przyjęcie z okazji ślubu Haliny?
Jej rodzina.
2. Kto pomaga przygotować przyjęcie?
Brat Haliny. Ustala menu na przyjęcie.
3. Jakie potrawy będą podane na przyjęciu?
Kilka potraw na zimno i dwie na gorąco.
4. Co planuje brat Haliny podać na przyjęciu?
Wędlinę, sałaty, sery, gorący barszcz, indyka ze śliwkami i gruszkami, ciasto, gruszki w czekoladzie i owoce na deser. Do picia ma być kawa, herbata, wino i koniak.
5. Jakie sałatki zaplanował brat Haliny?
Sałatke jarzynową, sałatkę z pomidorów i czerwonej kapusty, zieloną sałatę.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. W ćwiczeniach weźmie udział 1 i 2 kompania piechoty z batalionu mjr. Markowskiego.
The 1st and 2nd Infantry Companies from Major Markowski's battalion will take part in the practice.
2. Skorzystaj z okazji i poproś o podwyżkę.
Take the opportunity and ask for the pay raise.
3. Nasz zwiad ma bardzo ważne zadanie.
Our reconnaissance patrol has a very important mission.
4. Obiecał, że to załatwi i rzeczywiście załatwił.
He promised to take care of it and, in fact, he did.
5. Sierżant Osiecki pokaże wam gdzie jest strzelnica.
Sergeant Osiecki will show you where the rifle range is.
6. Adam należy do ludzi, którzy często zmieniają poglądy.
Adam is one of those people who often change their opinions.
7. Nie wiadomo kto zestrzelił ten pasażerski samolot.
It's not known who shot down this passenger plane.
8. Władze zdecydowały, że środa będzie dniem wolnym od pracy.
The authorities decided that Wednesday will be a holiday.
9. Czołgi nieprzyjaciela otworzyły ogień na lewym skrzydle.
The enemy's tanks opened fire on the left flank.
10. W maju straciłem pracę i znalazłem się w bardzo trudnej sytuacji finansowej.
I lost my job in May and found myself in a difficult financial situation.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Czy na jutro na śniadanie mogą być jajka?
 - Oczywiście. Dla mnie dwa na twardo. Czy jest biały ser?
 - Nie, już nie ma, ale jest kawałek żółtego. Mamy też dżem pomarańczowy.
 - Świetnie. Lubię dżem pomarańczowy ze świeżą bułką z masłem. A co do picia?
 - Mleko lub herbata. Co wolisz?
 - Mleko.

 A. There is no cheese in the house.
 B. He will have two boiled eggs.
 C. There is coffee, tea, and milk to drink.

2. Dylewski pracuje w fabryce domów w Koszalinie. Jego fabryka produkuje elementy do budowy bloków w nowych osiedlach mieszkaniowych. Praca jest ciężka i Dylewski nie zarabia dużo, ale ma nadzieję, że jak wielu innych robotników z tej fabryki, dostanie wkrótce mieszkanie w osiedlu, które buduje się pod Koszalinem. W tym też celu, już w pierwszym miesiącu pracy wstąpił do partii i związku zawodowego.

 A. Dylewski is a construction worker and builds houses.
 B. Dylewski likes his job very much.
 C. Dylewski belongs to the Party.

3. - Czy byłeś już w tej restauracji?
- Nie, ale dużo o niej słyszałem. Dają tu świetnego kurczaka po polsku z zieloną sałatą. Chyba to zamówię. Chcesz jadłospis?
- Nie, dziękuję. Zawsze zamawiam zupę ogórkową i befsztyk z sałatą z czerwonej kapusty, gdy jem w Staropolskiej.
- A co na deser?
- Gość przy następnym stoliku je ciastko z pomarańczą. Może też zamówimy?
- Dobrze. I koniecznie kawę.

- A. They are in this restaurant for the first time.
B. One of them will order chicken, the other steak.
C. They both will have salad.

4. Darek wszedł do kwiaciarni, żeby kupić siostrze kwiaty na imieniny. Gdy już miał płacić, okazało się, że nie ma pieniędzy, a pamiętał, że miał jeszcze kilka złotych w kieszeni. Już po wyjściu ze sklepu zauważył, że nie ma też dokumentów i zegarka. Ktoś musiał mu je ukraść, ale gdzie i kiedy? Darek zastanawiał się, czy pójść na milicję, czy nie. Wiedział, że złodzieja będzie trudno znaleźć.

- A. Darek remembered that he had some money in his pocket.
B. Darek lost his watch in the flower shop.
C. The militiaman told Darek that the thief would be hard to find.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Nic dziwnego, że byliśmy głodni. Wycieczka zamiast kilka godzin, trwała cały dzień. Wszystko przez Wojtka, który pomylił drogę.

Wyruszyliśmy wcześniej rano bez śniadania. Na obiad po jednej kanapce z szynką, szklance herbaty, jabłku i to wszystko. Zbliżając się do miasta, nie mówiliśmy o niczym innym, jak o tym, co każdy z nas zje na kolację. Ja zamówię kotlet z kapustą. Zbyszek kiełbasę na gorąco, a Wojtek indyka. Wiedzieliśmy, że w Bratowie jest restauracja, bar mleczny i dwie kawiarnie, ale czy będą otwarte o tej porze?

Pytania:

1. Dlaczego wycieczka trwała tak długo?
Ponieważ Wojtek pomylił drogę.
2. Co uczestnicy wycieczki zjedli na śniadanie?
Wyruszyli w drogę bez śniadania.
3. Co było na obiad?
Kanapki z szynką, herbata i jabłko.
4. O jakich daniach na kolację mówili uczestnicy wycieczki?
O kotlecie z kapustą, kiełbasie na gorąco i indyku.
5. Gdzie można zjeść w Bratowie?
W restauracji, barze mlecznym i dwóch kawiarniach.

UNIT 16

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. szczyt
2. powietrze
3. poszedłszy
4. deszczowy
5. miejski
6. gwiazda
7. kościeliska
8. zarośnięty
9. mieszczaństwo
10. ptyś

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 36

30-go / 12-go / 84-go / 13.30 / Pabianice / 31 grup/tekst

81520 / 23674 / 82917 / 89490 / 88371

27860 / 85459 / 19440 / 25718 / 73839

24325 / 47426 / 87958 / 28338 / 12321

44822 / 94716 / 46272 / 93365 / 31680

86242 / 75243 / 43954 / 77695 / 91178

79926 / 30377 / 29184 / 83122 / 76023

24555 / Koniec / Podpis / Łomża / 0245

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Jechaliśmy chyba z 250 km i ciągle tylko bagna i krzaki.
We drove about 250 kilometers continuously through mud and brush.
2. Szliśmy ulicą Stocką i kiedy zbliżaliśmy się do nr. 189, nagle usłyszeliśmy strzał.
We were walking on Stocka Street, and suddenly as we approached house number 189, we heard a shot.
3. Oni zostali przeniesieni do 135 dywizji.
They were transferred to the 135th Division.
4. Samolot MIG-23 podchodzi do lądowania.
The MiG-23 is landing.
5. Podjeżdżaj na stanowisko 48-39.
Drive up to Position Number 48-39.
6. Witek jest na punkcie obserwacyjnym nr. 68.
Witek is at Observation Point Number 68.
7. Skończyłem 30 lat w 1967 r.
I was 30 years old in 1967.
8. Autobus odjeżdża ze stanowiska 7 o godz. 23.05.
The bus is leaving from Stand 7 at 11:05 p.m.
9. Spotkamy się 18 czerwca o godz. 16.10.
We will meet on June 18 at 4:10 p.m.
10. Ostatnia konferencja odbyła się w lipcu 1979 r.
The last conference was held in July 1979.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. W okolicach Jezior Augustowskich dużą powierzchnię zajmują bagna.	Jeziora Augustowskie
2. Stolica Polski leży w centrum Niziny Mazowieckiej.	Nizina Mazowiecka
3. Pogórze Karpackie ma piaszczystą i trudną do uprawy ziemię.	Pogórze Karpackie
4. Żeby dojechać do Lisznej, musieliśmy dwa kilometry jechać drogą gruntową.	Liszna
5. Kiedy spadł deszcz, na drodze zrobiło się błoto i dlatego nie mogliśmy na czas wrócić do Leska.	Lesko
6. Spotkałam go, kiedy byliśmy na spacerze w Dolinie Kościeliskiej.	Dolina Kościeliska
7. Musiałem pomóc pani Szymańskiej w robieniu zakupów.	Szymańska
8. Druga kompania piechoty pod dowództwem kpt. Włoszczuka przeszła do natarcia.	Włoszczuk
9. Wszyscy szukali kaprala Stefana Cieślaka.	Stefan Cieślak
10. Nasz pułk zajął stanowiska obronne na Łysej Górze.	Łysa Góra

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Zanim dojechaliśmy do jeziora, musieliśmy przez jakiś czasjechać kamienną drogą pod górę, potem przez las. Po kilkunastu minutach znaleźliśmy się na otwartej polanie. Zaparkowaliśmy tam samochód i poszliśmy dalej pieszo.

Weszliśmy znowu do lasu. Wąska droga prowadziła przez gęste zarośla. Po chwili, między drzewami zobaczyliśmy jezioro. Całe jezioro otoczone było lasem i chyba dlatego woda miała piękny, ciemnozielony kolor.

W nocy musiało padać, bo wszędzie było mokro. Zamiast plaży wokół jeziora było błoto. Po przeciwnej stronie brzeg był skalisty. Z daleka wydawał się dosyć łagodny. Może tam moglibyśmy rozbić namiot?

Na środku jeziora była wyspa, ale w przewodniku napisane było, że nie można tam się zatrzymywać, bo ta wyspa to rezerwat ptaków. Kilka kilometrów dalej było jeszcze jedno jezioro. Trochę mniejsze, ale miało piękny, piaszczysty brzeg.

Postanowiliśmy pójść i sprawdzić, czy tam dałoby się rozbić namiot.

Pytania:

1. Jak turyści dostali się nad jezioro?
Dojechali do lasu samochodem, potem szli pieszo.
2. Jak wyglądał brzeg jeziora?
Był błotnisty. Wokół jeziora był las. Przeciwny brzeg był kamienisty.
3. Jaka była pogoda w nocy?
Prawdopodobnie padał deszcz, bo wszędzie było mokro.
4. Gdzie turyści chcieli rozbić namiot?
Na przeciwnym, kamienistym brzegu jeziora, albo nad drugim, małym jeziorem, które właśnie mieli pójść obejrzeć.
5. Dlaczego turyści nie mogli zatrzymać się na wyspie na jeziorze?
Bo tam był rezerwat ptaków.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Po rozmowie z sierżantem Mowlikiem rekruci zgłosili się do magazynu po mundury i broń.
After talking to Sergeant Mowlik, the recruits reported to the warehouse for uniforms and weapons.
2. Te krzaki tu nie wyrosną, bo teren jest bagnisty, a one potrzebują piaszczystej ziemi.
These bushes will not grow here because the area is marshy, and they need sandy soil.
3. Ponieważ w tym miejscu rzeka była dość płytka, żołnierze bardzo szybko przeszli na drugi brzeg i zaczęli szukać miejsca na obóz.
Because the river was quite shallow in that place, the soldiers quickly crossed it and started to look for the campsite.
4. Wyślijcie kaprala Ziętka na punkt obserwacyjny, następnie zbierzcie resztę żołnierzy i dajcie im żywność i amunicję.
Send Corporal Ziętek to the observation point, then collect the rest of the soldiers and give them the food and ammunition.
5. Nasza kompania straciła 3 czołgi, ponieważ teren był skalisty.
Our company lost three tanks because the terrain was rocky.
6. Stanowiska karabinów maszynowych nieprzyjaciela znajdowały się w krzakach, niedaleko rzeki.
The enemy's machineguns were located in the bushes near the river.
7. Nasza piechota zdobyła wzgórze nr. 20 przed południem.
Our infantry captured Hill Number 20 before noon.
8. Ze szczytu tej góry widać było maszerujące kolumny wojska.
Marching columns of troops were seen from the top of this mountain.

9. Wysokie drzewo na równinie będzie waszym punktem obserwacyjnym.
The tall tree in the plain will be your observation point.
10. Pierwszy pluton będzie nacierał między tymi zaroślami a rzeką.
The 1st Platoon will attack between the thickets and the river.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Gdzie zwykle jeździsz na wakacje?
- Do małego miasteczka na Nizinie Mazowieckiej.
- Czy to ładne miejsce?
- Tak. Wokoło jest dużo lasów. Obok miasta płynie rzeka, są tam piaszczyste plaże.
- Jest tam jakiś hotel?
- Nie, zatrzymuję się u znajomych. Często biorę też namiot i śpię nad rzeką w zaroślach.
- To musi być świetny odpoczynek, żadnego ruchu, żadnych godzin szczytu. Chciałbym tam też kiedyś pojechać.

A. There is no hotel there, but you will enjoy the place very much.
B. The town is just by a small lake.
C. The only hotel is near a sandy beach.

2. - Nasz szef przyjął taki sam punkt widzenia na nasze sprawy jak Dyrektor Krupski.
- To znaczy?
- Wystarczy tylko popatrzeć jak reaguje na nasze prośby, albo wcale nie słucha, albo udaje, że nie rozumie o co nam chodzi.
- Czy długo chcesz jeszcze tu pracować?
- Nie sądzę. Już kilka razy myślałem, żeby się zwolnić i poszukać czegoś lepszego.

A. His boss is hiring more qualified employees.
B. His boss behaves like Director Krupski.
C. His boss understands all the problems that the employees have.

3. - Jak się czujesz w tym klimacie?
- Średnio. Często jest mi zimno, mimo, że temperatura jest zwykle powyżej 15 stopni.
- Może to dlatego, że od urodzenia mieszkałeś w klimacie umiarkowanym. Tu jest typowy klimat morski.
- Najgorsza jest ta mgła i chłodny wiatr od morza.
- Ubieraj się ciepło, żeby się nie przeziębić.
- A. He doesn't like the weather here very much.
B. He used to live on the coast.
C. He doesn't feel well when the temperature is 15°C.
4. - Uważaj, jak będziesz jutro jechał do Olsztyna.
- Będą bardzo silne wiatry północno-wschodnie i duże zachmurzenie.
- Czy będzie padać?
- Mają być przelotne deszcze, ale może być też pierwsza wiosenna burza. Będzie około 8-10 stopni.
- Żadnych przejaśnień?
- Na północy roz pogodzenie może przyjść dopiero przed zachodem słońca.
- A. The first spring storm will be between 8:00 and 10:00 a.m.
B. An overcast is expected after sunset.
C. There will be showers throughout the day.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Właściwie nie mieliśmy zamiaru nigdzie jechać, bo zbliżała się godzina szczytu i na szosie było coraz więcej samochodów. Chcieliśmy jednak pokazać znajomej zachód słońca ze szczytu wzgórza za naszym miastem. Po dwudziestu pięciu minutach przyjechaliśmy na miejsce i zostawiliśmy samochód kilkadziesiąt metrów od szosy. Dalej musieliśmy iść pieszo, bo na szczyt prowadziła wąska, piaszczysta droga. Z góry widać było całą dolinę i bagna między rzeką a następnym wzgórzem. Zachód słońca był naprawdę wspaniały.

Pytania:

1. Co się właśnie zbliżało?
Godzina szczytu.
2. Co chcieliśmy pokazać znajomej?
Zachód słońca ze szczytu wzgórza za miastem.
3. Gdzie został samochód?
Kilkadziesiąt metrów od szosy.
4. Dlaczego dalej musieliśmy iść pieszo?
Bo na szczyt prowadziła wąska, piaszczysta droga.
5. Gdzie są bagna?
Między rzeką a następnym wzgórzem.

UNIT 17

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Albańczyk
2. barszcz
3. jarzębina
4. bezprzeczny
5. jaszczurka
6. befszyk
7. Krzysztof
8. bezdrzewny
9. najjasniejszy
10. gdańszczanin

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 99

11-go / 02-go / 79-go / 20.00 / Radom / 30 grup/tekst

31321 / 42010 / 15394 / 56647 / 21756

91088 / 56910 / 12422 / 52189 / 21351

74743 / 13285 / 78946 / 32107 / 43218

54218 / 89108 / 98392 / 36104 / 41156

41210 / 13132 / 17214 / 67315 / 21421

21055 / 49723 / 58897 / 19816 / 15627

34385 / 10249 / 87651 / 90161 / 89172

Koniec / Podpis / Balice / 8001

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Zawiadomiono mnie właśnie, że wygrałam 100.000 złotych.
I was just informed that I won 100,000 zlotys.
2. Na tym silniku powinien pan przejechać jeszcze około 20000 km.
You should still get 20,000 kilometers of performance from this motor.
3. Redakcja czasopisma „Przekrój” mieści się w Krakowie przy ulicy Reformackiej 3, tel. 22-78-88.
The editorial staff of the magazine "Przekrój" is located in Kraków at 3 Reformacka Street; telephone: 22-78-88.
4. Podaję panu numer silnika : 37142.
Here is the motor number: 37142.
5. W poprzednim roku w naszej szkole pracowało 55 nauczycieli, a mieliśmy tylko 500 uczniów.
Last year in our school there were 55 teachers, and we had only 500 students.
6. W magazynie jest jeszcze 500 podręcznych apteczek, a dzisiaj zamówiłam 300 następnych.
There are still 500 first aid kits in the warehouse, and today, I ordered the next 300.
7. Trudno było jeździć na nartach, bo był silny wiatr, około 40 km/godz.
It was difficult to ski because there was a strong wind blowing around 40 kilometers per hour.
8. W szufladzie jest jeszcze co najmniej 30 kopert i około 40 arkuszy papieru listowego.
In the drawer, there are at least 30 envelopes and about 40 sheets of writing paper.

9. Działa te mają prostą konstrukcję i różnią się od innych kątem podniesienia: od 45° do 85°.
These guns are simply constructed and differ from others in the angle of elevation: from 45° to 85°.
10. Ten moździerz ma kaliber 106,7 mm.
This is a 106.7 millimeter motor.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Z Lubania do Bolesławca jechaliśmy 5 godzin, bo była straszna mgła.	Lubań
Bolesławiec
2. W Chełmie okazało się, że zabrakło nam benzyny.	Chełm
3. Samochody wyjeżdżające z Łodzi, nie mogły włączyć się do ruchu na autostradzie.	Łódź
4. Kierowca autobusu jechał na trasie Kraków-Zakopane z szybkością 100 km/godz.	Kraków,
Zakopane
5. Musimy zawiadomić Olszewskich, że będziemy do nich dzwonić w czwartek.	Olszewscy
6. Panu Sieroszewskiemu bardzo zależało na pracy w Stalowej Woli.	Sieroszewski
Stalowa Wola
7. O tym wypadku dowiedziałem się od Gradzika.	Gradzik
8. Wszystko zależy od tego, czego dowiemy się od Dumąły.	Dumąła
9. Dyrektor ustalił, że spotkamy się w Dołężycach, 17 grudnia.	Dołężyce
10. Wsiadliśmy do pierwszego autobusu jadącego do Głuchołaz.	Głuchołazy

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Pracując w kasie w banku, spotykałam bardzo wielu ludzi. Przychodzili do nas z różnymi sprawami.

Większość ludzi wpłacała, albo wybierała pieniądze z książeczek oszczędnościowych. Niektórzy wpłacali większe sumy z deklaracją nie podejmowania tych pieniędzy przez dwa, trzy lata. Bank procentował takie wpłaty dosyć wysoko.

Często ludzie prosili o porady finansowe, zakładali książeczki czekowe, itp.

Od czasu do czasu moimi klientami byli obcokrajowcy, którzy wymieniali swoje pieniądze na polskie złotówki. W tym czasie, kiedy ja pracowałam w banku kurs dolara amerykańskiego był 75 złotych za dolara. Czasem klienci przychodzili z prośbą o rozmienienie banknotów 100 dolarowych na dziesięć czy dwudziestodolarowe.

Najwięcej klientów było wtedy, kiedy zbliżał się termin wpłat, czyli pod koniec i na początku miesiąca. Zawsze były tłumy przed świętami i przed wakacjami.

Pytania:

1. Jakie operacje prowadzą ludzie przychodzący do banku?
Wpłacają i wybierają pieniądze.
2. Kiedy bank dawał duże procenty?
Kiedy się wpłacało pieniądze na dwa, trzy lata.
3. Jakie inne usługi świadczył bank?
Udzielał porad finansowych klientom.
4. Z jakimi sprawami przychodzili do banku obcokrajowcy?
Wymieniali swoje pieniądze na złotówki, rozmieniali pieniądze.
5. Kiedy w banku było najwięcej klientów?
Kiedy zbliżały się terminy wpłat, przed świętami i wakacjami.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Zanim kupisz ten samochód sprawdź czy silnik dobrze pracuje.
Before you buy this car, check to see if the engine runs well.
2. Jaki kaliber ma ten pistolet?
What is the caliber of this pistol?
3. Wszystkim dajesz dobre rady, a dlaczego sam z nich nie korzystasz?
You give good advice to everybody, why don't you follow it yourself?
4. Rannych zabrały helikoptery do szpitala polowego.
The wounded were taken to the field hospital in helicopters.
5. Rano wiał silny wiatr i było dość zimno.
In the morning a strong wind was blowing, and it was quite cold.
6. Jednostka zmechanizowana może się poruszać bardzo szybko z miejsca na miejsce.
A mechanized unit can move very fast from one location to another.
7. Łagodzki jest lojalnym pracownikiem i spokojnym człowiekiem, ale brak mu pewności siebie.
Łagodzki is a loyal employee and a quiet man, but he lacks self-confidence.
8. Gdzie jest kapitan Dudek? Poszedł do dowództwa.
Where is Captain Dudek? He went to headquarters.
9. Proszę mnie zawiadomić, gdy będą jakieś zmiany w programie wizyty.
Please notify me if there will be any changes in the schedule for the visit.
10. Następnie czołgi przeszły do natarcia.
Then the tanks assumed the offensive.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1.
 - Gdzie są pieniądze, które wymieniliśmy na podróż?
 - W szufladzie, w moim portfelu.
 - Nie widzę.
 - Włącz lampkę na biurku. Portfel jest chyba pod tym szarym zeszytem.
 - Nie ma. Jesteś pewna, że go tu położyłaś?
 - Sprawdź jeszcze w kieszeni mojego płaszcza.
 - Jest. Tylko tyle gotówki możemy zabrać?
 - Niestety.

A. The money was in the wallet on the desk.
B. He found cash in the pocket of her coat.
C. They are going abroad to see their relatives.

2.

Spotkałem wczoraj Włodka. Z rozmowy z nim dowiedziałem się, że ma zamiar wyjechać za granicę w przyszłym roku. Dostał 100 dolarów od wuja z Ameryki i chciał założyć konto dolarowe. Poradziłem mu, by poszedł do banku na ul. Czackiego. W przyszłym roku przed wyjazdem będzie mógł pobrać te 100 dolarów ze swojego konta i wywieźć je legalnie za granicę.

A. Włodek opened an account at the bank on Czackiego Street.
B. Włodek has a relative abroad.
C. Włodek isn't going to see his uncle in America.

3. - Panie kierowniku, czy nasz nowy mechanik da sobie radę z re-
peracją tego białego Poloneza?
- Bądź spokojny. Przecież trzeba wymienić tylko dwie stare
części na nowe.
- Czy jest pan pewny, że mamy te części w magazynie?
- Oczywiście. Sam sprawdzałem. Czy zawiadomiłeś właściciela,
że jutro może odebrać samochód?
- Jeszcze nie.
- To zrób to zaraz. Właścicielowi zależy na czasie.

- A. The new mechanic will manage to repair the white Polonez.
B. There are some spare parts missing from the warehouse.
C. The car owner is in no hurry to get his car back.

4. Cena wycieczki wynosiła 30 tysięcy złotych. Monika długo
musiała oszczędzać, żeby móc na nią pojechać. Przez ostatnie
dwa lata wpłacała co miesiąc część swojej pensji na książeczkę
oszczędnościową. Monika nie zarabiała dużo i już od dawna nie
miała żadnej podwyżki. Znajomi radzili jej, by wzięła pożyczkę
z zakładu pracy, ale odpowiedziała im, że woli za wszystko pła-
cić gotówką.

- A. Monika got a pay raise.
B. Monika was saving money for her trip.
C. Monika has to borrow the money to go on a trip.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Umówili się, że Bartek stanie w kolejce po bilety, a Elżbieta kupi kilka czasopism do czytania na drogę. Mieli spotkać się już na peronie. Przed kasą były ze trzy osoby, więc Bartek pomyślał, że nie zajmie mu to dużo czasu. Sprawdził jeszcze raz pieniądze w portfelu. Miał 800 złotych i jakieś drobne. Na bilety powinno starczyć. Po pięciu minutach wróciła Elżbieta bez gazet. Sprzedawca w kiosku nie miał drobnych, by wydać resztę ze 100 złotych i kazał jej iść rozmienić pieniądze. Oburzona zrezygnowała z kupna.

Pytania:

1. Co zrobi Bartek?
Stanie w kolejce po bilety.
2. Co kupi Elżbieta?
Kilka czasopism do czytania na drogę.
3. Dlaczego kupowanie biletów nie zajmie dużo czasu?
Ponieważ w kolejce stoją tylko 3 osoby.
4. Ile pieniędzy miał w portfelu Bartek?
800 zł. i jakieś drobne.
5. Dlaczego Elżbieta nie kupiła gazet?
Ponieważ sprzedawca w kiosku nie miał drobnych, by wydać jej resztę ze 100 złotych.

UNIT 18

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Trzcinica
2. Jastrzębce
3. Rzeczycz
4. Radziądz
5. Suszcza
6. Radnodoszcze
7. Baciuty
8. żdżanne
9. Rzeszotary
10. Nieszczyce

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 88

04-go / 03-go / 79-go / 20.20 / Warszawa / 23 grup/tekst

10017 / 37100 / 01000 / 00096 / 11999

48881 / 09808 / 40401 / 18170 / 19122

26374 / 53134 / 29270 / 40829 / 92537

31421 / 29460 / 07260 / 73783 / 26216

04031 / 53620 / 36231 / Koniec / Marciszów / 2010

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W 1902 r. wybuch wulkanu na Martynice zniszczył miasteczko Saint Pierre.
In 1902, the eruption of the volcano on Martinique destroyed the city of St. Pierre.
2. W czasie wybuchu wulkanu zginęli wszyscy mieszkańcy tego miasta, czyli 30000 osób.
When the volcano erupted, all of the inhabitants of the city, 30,000 people, were killed.
3. Robiąc zdjęcia tym aparatem ustaw czas na 1/125 sek.
When taking pictures with this camera, set the shutter speed on 1/125 second.
4. Legitymacja numer 32731 została wydana przez szkołę średnią w Głogowie.
Identity card Number 32731 was issued by the middle school in Głogów.
5. Pierwszy raz komunikat ten został nadany 17 lipca, a potem powtarzano go dwa razy dziennie przez tydzień.
This message was transmitted for the first time on 17 July, then it was repeated two times daily for a week.
6. Kowalscy mieszkają w okolicy domu towarowego, chyba na Wiślanej 10, ale musisz to sprawdzić.
The Kowalskis live in the neighborhood of the department store at, I think, 10 Wiślana Street, but you must check it.
7. Aparat radiowy, który od dawna chcę sobie kupić, kosztuje teraz 80000 złotych, a mój miesięczny zarobek wynosi 25000 złotych.
The radio which I have wanted to buy for a long time, now costs 80,000 zlotys, and my monthly wages total 25,000 zlotys.

8. Czwarty lipca jest świętem narodowym Stanów Zjednoczonych.
The 4th of July is a national holiday in the United States.
9. Codziennie od południa zaczyna tu wiać wiatr, zwykle z północnego wschodu.
Every afternoon a strong wind begins to blow here usually from the northeast.
10. Silnik tego samochodu najlepiej pracuje przy prędkości 63 mil na godzinę.
The motor of this car works best at 63 miles per hour.

Cwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Święta będziemy obchodzić u rodziców w Otmuchowie.	Otmuchów
2. Zwiedzaliśmy Kotlinę Kłodzką i przy okazji zatrzymaliśmy się w Międzygórzu.	Kotlina Kłodzka
Międzygórze
3. Z okazji 10 lat pracy w naszym zakładzie wszyscy złożyli pani Wdowińskiej najlepsze życzenia.	Wdowińska
4. Powinniście się trzymać cały czas drogi do Szczekocin.	Szczekociny
5. Widziałam nowe fotele Oleśnickich. Są bardzo wygodne.	Oleśniccy
6. Byliśmy na obozie w okolicach Jeziora Solińskiego.	Jezioro Solińskie
7. Krasieczyn leży nad Sanem.	Krasieczyn, San
8. Cała rodzina Urbanków mieszka w Bolesławcu.	Urbankowie,
Bolesławiec
9. Wiem, że Rutkiewicz jest milicjantem w Żarach.	Rutkiewicz, Żary
10. Anka Brzostowicz zgubiła torebkę, w której były wszystkie jej dokumenty i pieniądze.	Anka Brzostowicz

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Dużo czasu spędziłem w hotelach, bo przez kilkanaście lat pracowałem jako zaopatrzeniowiec. Jeździłem po całej Polsce i często musiałem się zatrzymywać w różnych hotelach. Po jakimś czasie przyzwyczaiłem się do spania w hotelach i wszystkie wydawały mi się takie same. Zawsze był to mały pokój, łazienka, szafka, szafa na ubrania, radio, telefon, czasem telewizor. Takie same białe ręczniki, mydło, itp....

Zawsze po południu albo wieczorem meldując się w hotelu, musiałem podać recepcjonistce dowód osobisty, odpowiadać na te same pytania, a potem dostawałem klucz. Na drugi dzień wymeldowywałem się, płaciłem i oddawałem klucz portierowi.

Tylko od czasu do czasu mieszkalem w hotelach, które różniły się od innych. Pokoje w tych hotelach przypominały mieszkania. Miały ładne meble, sprzątano tam dwa razy dziennie, śniadanie podawano do łóżka.

Na balkonach były kwiaty i zwykle jakieś fotele, czy leżaki. Łazienki były też inne, kolorowe, większe kolorowe ręczniki.

W hotelach tych zwykle było kilka barów, restauracja, biura turystyczne, informacja. Ale pokoje w takich hotelach kosztowały dwa razy więcej niż w tych mniej ciekawych.

Pytania:

1. Jaka pracę miał opowiadający?
Był zaopatrzeniowcem.
2. Co się łączyło z taką pracą?
Podróżowanie, spanie w hotelach.
3. Jak wyglądały przeciętne hotele?
Miały takie same małe pokoje, podobne umeblowanie, małą łazienkę, radio, telefon, etc.
4. Jak wyglądała procedura meldowania się w hotelu?
Recepcjonistka spisywała dane z dowodu osobistego, zadawała pytania, a potem dawała klucz. Płaciło się za hotel przy wymeldowaniu.
5. Czy wszystkie hotele były takie same?
Nie. Droższe hotele wyglądały inaczej. Miały większe pokoje i łazienki były lepiej umeblowane, bardziej kolorowo, etc. W takich hotelach były bary, restauracja, biura turystyczne, informacja.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Zadaniem kaprala Madeja będzie nadawanie komunikatów radiowych do jednostek na drugim brzegu Warty.
Corporal Madej's task will be to transmit radio messages to the units on the other bank of the Warta.
2. Przed godziną WSW zatrzymało dwóch mężczyzn z aparatami fotograficznymi, którzy chcieli wejść na teren wojskowy.
An hour ago, the MPs detained two men with cameras, who wanted to enter the military grounds.
3. Nasz plutonowy świetnie rzuca granatem.
Our sergeant is very good at throwing a grenade.
4. Jeśli chcesz dobrze strzelać, trzymaj karabin w ten sposób.
If you want to shoot well, hold the rifle this way.
5. W okolicy tej jednostki nie ma żadnej wsi.
There are no villages in the vicinity of this unit.
6. Najnowszy komunikat rządowy nic nie mówi o planowanych podwyżkach cen.
The latest government statement doesn't say anything about planned price increases.
7. Czy możliwe jest, żeby kapitan Jawroz zgubił legitymację partyjną?
Is it possible for Captain Jawroz to lose his Party membership card?
8. Łączność radiową z załogami bombowców straciliśmy po 10 minutach.
We lost radio contact with the bombers after 10 minutes.
9. Koledzy śmieją się z Łukasza, że nie umie prowadzić samochodu.
Friends laugh at Łukasz because he doesn't know how to drive a car.

10. Dopiero za miastem będziemy mogli rozwinąć większą szybkość.
Only after we leave the city will we be able to speed up.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Z jakiej okazji organizujecie to przyjęcie?
- Naprawdę nie wiesz? Przecież dziś są imieniny szefa, a pojutrze Boże Narodzenie.
- Mam tyle na głowie, że zapomniałem.
- Aha, przy okazji, czy jesteś zajęty w drugi dzień świąt?
- Raczej nie. Dlaczego pytasz?
- Zapraszam cię do nas na obiad.
- Dziękuję ci bardzo. Przyjdę z przyjemnością.
- No to trzymaj się.
- Na razie.
- A. The party is for the boss's birthday.
B. The man was invited to a Christmas dinner.
C. Christmas is next week.
2. - Idziesz dziś na plażę?
- Co do mnie, to jeszcze pomyślę. Wczoraj były strasznie wysokie fale.
- Według ostatniego komunikatu dziś nie będzie ani silnego wiatru ani wysokich fal.
- Ale ponieważ dziś jest święto, na pewno będzie pełno ludzi na plaży.
- Widzę, że nie jesteś dziś w najlepszym humorze.
- Możliwe.
- A. It's a holiday, and the weather will be nice.
B. Strong winds are expected today.
C. One of the men doesn't feel like going swimming.

3. - Ile zapłaciłeś za ten zegarek elektroniczny z kalkulatorem?
- To prezent imieninowy od brata.
- Jak często trzeba zmieniać baterie?
- Nie jestem pewny, ale nie częściej jak raz na kilkanaście miesięcy.
- Co pokazuje oprócz godzin, minut i sekund?
- Datę i dzień tygodnia. Poza tym ma stoper.
- Chyba jesteś z niego zadowolony, co?
- Tak, oczywiście.

- A. He paid a lot for a watch.
B. The battery should be replaced every month.
C. The watch displays hours, minutes, and seconds.

4. - O której będziesz gotowa do wyjazdu?
- Jak tylko wezmę prysznic i spakuję swoje rzeczy.
- Ja już jestem gotowy. Wezmę walizki do samochodu i zapytam recepcjonistkę, gdzie tu można zjeść śniadanie.
- Czy wrócisz do pokoju?
- Poczekam na dole w recepcji. Wymelduję nas, zapłacę rachunek, a ty nie zapomnij zostawić napiwku na stole.
- Dobrze. Za dziesięć minut będę przy samochodzie.

- A. The man is going to take a shower.
B. He will pay the hotel bill.
C. He will wait at a restaurant.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Nagle ciekawy western został przerwany i spiker ogłosił komunikat. Powiedział, że do wybrzeża zbliża się niezwykle wysoka fala. Domy, które znajdują się nawet ponad 100 metrów od brzegu, są w niebezpieczeństwie.

Niektórzy mieszkańcy tych domów od razu zaczęli przygotowywać się do ucieczki, niektórzy tylko się śmiali nie wierząc, że woda może dojść tak daleko. Wiele osób mieszkających na wzgórzu zaczęło żartować ze spikera. W pewnej chwili ktoś wyjrzał przez okno i natychmiast krzyknął: „Uciekajmy, to nie są wcale żarty”! Nie było czasu, żeby cokolwiek ratować. Niektórzy złapali tylko trochę jedzenia i pieniędzy i szybko wybiegli na drogę. Po kilku minutach fala doszła nawet do najwyższej położonych domów.

Pytania:

1. Co zostało przerwane?
Western.
2. Co powiedział spiker?
Że do wybrzeża zbliża się wysoka fala.
3. Jak zachowali się ludzie po usłyszeniu komunikatu?
Niektórzy zaczęli przygotowywać się do ucieczki, inni śmiali się i żartowali.
4. Co niektórzy ludzie zdążyli wziąć ze sobą?
Trochę jedzenia i pieniędzy.
5. Dokąd doszła fala?
Nawet do najwyższej położonych domów.

UNIT 19

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. kościec
2. posiadłość
3. ziemniaki
4. Ćmielów
5. dziecięcy
6. matwa
7. mięsny
8. szczaw
9. strzelić
10. ekspres

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 89

04-go / 08-go / 86-go / 18.18 / Ostrołęka / 30 grup/tekst

2B1714 / 214191 / 5E1534 / 756D31 / 8L8117

31193S / 4N9117 / 1416N7 / 3P9077 / 92128Z

104C20 / 271032 / 912L96 / 2T9456 / 25K131

362020 / 43F431 / 32J924 / 18B978 / 713095

9M4518 / 915489 / 471931 / 69G562 / 5322C4

79R994 / 6A8523 / 5S2012 / 818J67 / 484912

Koniec / Podpis / Zieleniec / 3232

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Byłam w centrali telefonicznej i dowiedziałam się, że założenie naszego telefonu będzie kosztowało około 65 tysięcy zł.
I was at the telephone office and learned that to start our telephone service will cost about 65,000 zlotys.
2. Znaczek na list polecony za granicę kosztuje na pewno ponad 100 zł.
A stamp for a registered letter sent abroad surely costs over 100 zlotys.
3. Swetry męskie w tym sklepie kosztują od 1500 do 2000 zł.
Men's sweaters in this store cost from 1,500 to 2,000 zlotys.
4. Można kupić wielorazowy bilet na linie lotnicze PANAM; 10 lotów kosztuje 1650 dolarów.
One may purchase a multiple-use ticket on PAN AM airlines; 10 flights cost \$1,650.
5. Nasz sygnał to 9 długich i 3 krótkie światła latarki.
Our signal is nine long and three short flashes from the flashlight.
6. Na kopercie zamiast nadawcy był numer 489348.
On the envelope, instead of the name of the sender, was the number 489348.
7. Prawie cały przemysł ciężki znajduje się w południowej i południowo-wschodniej części kraju.
Almost all of the heavy industry was established in the southern and southeastern parts of the country.
8. Po przejechaniu 65000 kilometrów wysiadł mi 5 bieg w samochodzie.
After driving 65,000 kilometers, I lost the 5th gear in my car.

9. Dwa lata temu wybudowano tu kanał łączący północną i południową część miasta.
Two years ago, a canal was built here connecting the northern and southern parts of the city.
10. Nie może pani odebrać tej paczki, bo adresy się nie zgadzają; pani podaje adres Miodowa 19/6, a tutaj wyraźnie napisane jest Miodowa 9/16.
You may not pick up this package because the addresses don't agree; you give the address Miodowa 19/6, and here it is clearly written Miodowa 9/16.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Teatr Grotowskiego pojechał na występy do Francji.	Grotowski,
Francja
2. Jestem pewien, że to dzieci Grelaka zepsuły tę bramkę.	Grelak
3. Muszę jeszcze dziś nadać telegram do domu, do Janowa.	Janów
4. Jeśli wyślesz paczkę pociągiem, to ja będę mógł ją odebrać w Słomnikach już jutro.	Słomniki
5. Prawie niemożliwe jest dzisiaj połączenie z Gdańskiem.	Gdańsk
6. Autobus popsuł się przed samą Chabówką.	Chabówka
7. Musi pan jechać do centrali telefonicznej do Nowego Targu.	Nowy Targ
8. Tymczasem będziemy mogli się zatrzymać u Dobrzańskich, a potem zobaczymy.	Dobrzańscy
9. Nadawcą tego listu był sekretarz Tomasza Drzewnowskiego.	Tomasz Drzew-
nowski
10. Nie wiem jaki jest numer kodowy do Olsztyna.	Olsztyn

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Andrzej chce zadzwonić do kolegi, który mieszka w Szczecinie. Zamawia rozmowę w centrali międzymiastowej.

- Dziewięć, zero, zero.....
- ...zamięscowa, proszę czekać, - zamięscowa, proszę czekać,
- zamięscowa pro- Międzymiastowa sześćset cztery, słucham!
- Dzień dobry! Mój numer: dwanaście, trzydzieści pięć, zero, zero
- Jeden, dwa, trzy, pięć, zero, zero...
- Zamawiam Szczecin...
- Szczecin...
- Numer trzydzieści cztery, trzydzieści pięć, osiemdziesiąt.
- Trzy, cztery, trzy, pięć, osiem, zero. Przyjęłam.
- Jak długo trzeba czekać?
- Do godziny.
- Dziękuję.
- Proszę.

Pytania:

1. Gdzie Andrzej zamawia rozmowę
W centrali międzymiastowej.
2. Do kogo Andrzej dzwoni?
Do kolegi, który mieszka w Szczecinie.
3. Jaki jest numer telefonu z którego Andrzej dzwoni?
12-35-00
4. Jaki jest numer telefonu kolegi w Szczecinie?
34-35-80
5. Jak długo trzeba czekać na rozmowę?
Około godziny.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Jeżeli zdobędziemy to wzgórze, to zmusimy ich, aby się wycofali.
If we capture this hill, we will force them to retreat.
2. Telefonistka w centrali odbiera telefony i łączy z numerami wewnętrznymi.
A switchboard operator receives calls and connects them with the extension numbers.
3. Potrzebujemy trzech samolotów, żeby ostrzelać pozycje nieprzyjaciela.
We need three aircraft to strafe the enemy's positions.
4. Jeżeli pani chce, żeby ta paczka doszła na sobotę, to niech ją pani nada ekspresem.
If you want this package to be delivered on Saturday, mail it "express."
5. Nasz pluton dostał rozkaz wycofania się.
Our platoon got an order to withdraw.
6. Czerwona skrzynka pocztowa jest na listy zamiejscowe, a niebieska na lotnicze.
The red mailbox is for out-of-town letters, and the blue one is for airmail.
7. Nie strzelać dopóki nie dostaniemy rozkazu.
Don't fire until we get the order.
8. Czy mogę skorzystać z telefonu? Ten na ul. Cichej jest zepsuty, a muszę zadzwonić po pogotowie.
May I use your phone? The one on Cicha Street is out of order, and I must call for an ambulance.

9. Krążowniki mogą atakować cele na morzu, lądzie, w powietrzu i pod wodą.
Cruisers can attack sea, land, air and underwater targets.
10. Życzenia świąteczne wysłane do profesora Marciniaka wróciły z notatką «Adresat nieznany».
Holiday Greetings sent to Professor Marciniak were returned with the note "Addressee unknown."

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four texts. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Ile będzie kosztował ten list lotniczy?
- Dokąd?
- Do Francji.
- Zaraz zważę. 30 zł. Proszę tu są znaczki.
- Już przykleiłem. Czy list zostawiam u pani?
- Nie. Proszę go wrzucić do tej niebieskiej skrzynki przy wejściu. To wszystko?
- Nie. Proszę jeszcze 5 znaczków po 7 zł. i 10 kopert.
- Zwykłych czy lotniczych?
- Zwykłych.
- A. The customer put five seven-zloty stamps on this letter.
B. All overseas letters are weighed.
C. The customer is buying five stamps and 10 envelopes.
2. - Czy u pani mogę nadać telegram?
- Tak. Krajowy czy zagraniczny?
- Krajowy.
- Proszę wypełnić ten formularz.
- Już wypełniłem.
- Nie wpisał pan nadawcy.
- O rzeczywiście.
- A jaki jest kod u adresata?
- Nie pamiętam.
- To proszę sprawdzić w książce kodów pocztowych.
- A. The customer is sending a telegram overseas.
B. He forgot to write the name of the addressee on the form.
C. The customer has to find a zip code.

3. - Chciałbym zamówić rozmowę międzymiastową.
- Z jaką miejscowością?
- Z Płockiem.
- Z Płockiem mamy połączenie automatyczne.
- Tak? A jaki tam jest numer kierunkowy?
- 17.
- Czy mogę zadzwonić z tej budki?
- Ta budka jest tylko na rozmowy miejscowe. Może pan zadzwonić z automatu przy kiosku.
- Czy może mi pan rozmieniść 100 zł.? Potrzebuję drobnych.
- Oczywiście, proszę bardzo.

- A. The customer is going to Płock.
B. The customer has to pay 100 zlotys for the call.
C. The customer can call direct.

4. Wroński poszedł na pocztę, aby nadać paczkę. Już z daleka zauważył, że przy okienku z paczkami jest duża kolejka. Zajął więc sobie w niej miejsce i poszedł do okienka nr. 2, żeby odebrać list polecony, który przyszedł wczoraj, gdy go nie było w domu. Listonosz zostawił mu zawiadomienie w skrzynce, że list jest do odebrania na poczcie. Urzędniczka w okienku zapytała o nazwisko, poprosiła o dowód osobisty, kazała coś podpisać i wydała list. Teraz mógł już wrócić do kolejki, aby nadać paczkę.

- A. Wroński had to show his ID at the window number 2.
B. The mailman asked him to sign a receipt for the registered letter.
C. Wroński is going to send a letter overseas.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Poczta w Polsce jest jedną z tych instytucji, które zawsze mają dużo klientów. Na poczcie można kupować znaczki, koperty, papier listowy, karty świąteczne, można wysyłać listy i paczki, nadawać telegramy, przesyłać pieniądze, zamawiać rozmowy telefoniczne międzymiastowe i zagraniczne. Poczta funkcjonuje też jako bank - tu zakłada się książeczki oszczędnościowe, wpłaca i wypłaca pieniądze. Ponieważ w Polsce nie płaci się czekami tylko gotówką, wszystkie rachunki są płacone na poczcie. Znaczący to, że każdy kto płaci za gaz, elektryczność, telefon, telewizję, radio, ubezpieczenie i różne raty, musi iść na pocztę, aby to załatwić.

Pytania:

1. Co można kupować na poczcie?
Znaczki, koperty, papier listowy, karty świąteczne.
2. Co można wysyłać pocztą?
Paczki, listy, telegramy i pieniądze.
3. Jakie rozmowy można zamawiać?
Międzymiastowe i zagraniczne.
4. Dlaczego mówimy, że poczta w Polsce funkcjonuje również jako bank?
Ponieważ na poczcie można zakładać książeczki oszczędnościowe, wpłacać i wypłacać pieniądze.
5. Jakie rachunki płaci się na poczcie?
Rachunki za gaz, elektryczność, telefon, telewizję, radio i ubezpieczenie.

UNIT 20

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Flamandczyk
2. wstrząsnąć
3. szynka
4. Kurpiowszczyzna
5. trzask
6. zbezczęścić
7. trzeźwość
8. krzem
9. ścieżka
10. wszczepić

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 91

29-go / 12-go / 84-go / 24.00 / Miechów / 28 grup/tekst

13A8 / 3195 / 6091 / 30B4 / 8598

2115 / 30K7 / 2150 / 6369 / 5460

71C7 / 9122 / 40C8 / 48M9 / 5113

4333 / 17A8 / 9195 / 2845 / 6025

3318 / 4119 / 2829 / 15H6 / 5463

4842 / 3019 / 8698 / Koniec / Podpis

8574

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Pożar w fabryce wybuchł w nocy z niedzieli na poniedziałek przed godz. 12.30.
The factory fire broke out on Sunday night before 12:30.
2. W porcie stało kilkanaście statków i kilka z nich można było zwiedzać.
There were several ships in port, and one could visit some of them.
3. Ostatnia zmiana praw dotyczyła 157 pracowników tego zakładu.
The last change in the law concerned 157 workers in that plant.
4. Pieniądze prosimy przesyłać na konto 1153-2100-11.
We ask that you send the money to account number 1153-2100-11.
5. Po wpłaceniu 1500 zł. gotówki mogłam się starać o 20000 zł. pożyczki.
After paying 1,500 zlotys cash, I could apply for the 20,000 zlotys loan.
6. Gorączka podskoczyła mu od wczoraj z 37.8° na 39° C.
His fever soared from 37.8° yesterday, to 39°c .
7. Po przeczytaniu 184 stron odłożyłam tę książkę na półkę.
After reading 184 pages, I put that book away on the shelf.
8. Walicka leży w szpitalu na ul. Kasztanowej 20, w pokoju nr. 35.
Walicka is in the hospital at 20 Kasztanowa Street, in Room Number 35.
9. Jeśli cena biletu nie będzie przekraczała 550 dolarów, to będę mogła jechać na tę wycieczkę.
If the price of the ticket will not be more than \$550, I will be able to go on the trip.

10. Kierownik przedstawił 26 swoich pracowników do awansu.
The supervisor recommended 26 of his workers for promotion.

Cwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Proszę mnie przedstawić kierownikowi Szyperce.	Szyperko
2. Zawołaj Krasińskiego, nauczyciel go prosi.	Krasiński
3. Niepotrzebnie się martwiłam, że nie zdążymy dojechać do Jasła przed ósmą.	Jasło
4. Drużyna piłki nożnej z Bartoszyce pobiła drużynę z Jezioran.	Bartoszyce
Jeziorany
5. Córka dyrektora Różańskiego pojechała na tygodniową wycieczkę do Rajgródu.	Różański
Rajgród
6. Straż pożarna z Ełku nie zdążyła na czas do Nowej Wsi, żeby ugasić pożar.	Ełk
Nowa Wieś
7. Kierowca zatrzymał autobus za przystankiem w Giżycku i uprzejmie poinformował pasażerów, że autobus się popsuł.	Giżycko
8. Po benzyne jeździliśmy do Człopy, bo była to najbliższa miejscowość w pobliżu jeziora Oczko.	Człopa
Oczko
9. Musi pani zasięgnąć informacji w Urzędzie Celnym w Suwałkach.	Suwałki
10. W Szczecinku świetnie działa komunikacja miejska.	Szczecinek

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Nowe osiedla powstające wokół miast mają charakter małych, samodzielnych miasteczek. W planach budowy takich osiedli, oprócz bloków mieszkaniowych przewidziana jest także budowa całej sieci usług. A więc sklepów spożywczych, warzywniczych, mięsnych, aptek, ośrodków zdrowia, poczty, szkół, przedszkoli, sklepów odzieżowych, kawiarni, kin, urzędów, itd. Mimo tego całe życie miasta zazwyczaj skupia się w rejonie starego centrum. Tam bowiem znajdują się kina, teatry, filharmonie, hotele. Tam też zazwyczaj są parki, znane restauracje, kawiarnie. Poza tym sama architektura starych miast jest dużą atrakcją. Dlatego ci, którzy mogą wybierać, wolą mieszkać w centrum, niż w nowych, wygodnych mieszkaniach na osiedlu.

Pytania:

1. Jaki charakter mają nowe osiedla mieszkaniowe?
Mają charakter małych, samodzielnych miasteczek.
2. Jakiego rodzaju usługi przewidują plany budowy nowych osiedli?
Sklepy spożywcze i odzieżowe, ośrodek zdrowia, poczta, szkoła, przedszkole, kawiarnie i kina.
3. Gdzie się skupia życie miasta, dlaczego?
W starym centrum miasta zazwyczaj; dzięki temu, że zwykle w centrum miasta są teatry, kina, filharmonie, znane wszystkim restauracje, kawiarnie, etc.
4. Co stanowi dużą atrakcję dużych miast?
Architektura miasta.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Kilku żołnierzy uciekało przez dwadzieścia minut, aż dobiegli do lasu, gdzie było bezpiecznie.
Several soldiers ran away for 20 minutes until they reached a forest where it was safe.
2. Po nalocie, w mieście wybuchło osiem pożarów.
After the air raid, eight fires broke out in the city.
3. Dwóch pilotów zginęło w katastrofie brytyjskiego bombowca.
Two pilots were killed in the crash of a British bomber.
4. Jeżeli wybuchnie wojna, ten port będzie pierwszym celem ataku.
If a war breaks out, this port will be the first target attacked.
5. Dziś rano na rogu naszej ulicy, wielki pożar zniszczył jeden dom i dwa samochody.
This morning, a huge fire on the corner of our street destroyed a house and two cars.
6. Mój sąsiad, który jest strażakiem, już cztery razy był ranny.
My neighbor who is a firefighter, has already been hurt four times.
7. Przez ścianę słychać było, jak krzyczą ludzie, bici przez milicjantów.
The screaming of people being beaten by policemen was heard through the wall.
8. Kiedy wracaliśmy z wycieczki do Włoch, trzymano nas w urzędzie celnym przez trzy godziny.
When we were coming back from a trip to Italy, we were kept at the customs office for three hours.

9. Kapitan Lewandowski przedstawił trzech sierżantów do promocji.
Captain Lewandowski recommended three sergeants for promotion.
10. Porucznik Roźniak bardzo zmartwił się wynikami strzelania.
Lieutenant Roźniak was very worried about the results of the firing.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear four texts. Listen to them carefully and then select the answer in your booklet which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Czy wiesz, że dwie godziny temu w Madrycie miała miejsce katastrofa lotnicza?
- Znów? To miasto ma pecha. Czy były jakieś ofiary?
- Według pierwszych danych około 40 pasażerów poniosło śmierć. W tyle samolotu wybuchł pożar i jeszcze nie wiadomo ile ludzi tam było. Według ostatniego komunikatu dwóch strażaków jest rannych.
- Czy wiadomo, co było przyczyną tragedii?
- Jeszcze nie wiadomo, ale specjalna komisja jest już na miejscu katastrofy.

- A. At least 40 people were killed.
B. Two firefighters were killed at the airport.
C. It was the third air crash in Madrid.

2. Tydzień temu pojechaliśmy na wycieczkę do Czechosłowacji. Na granicy staliśmy dość długo, bo mieliśmy trochę problemów w urzędzie celnym. Polscy celnicy byli bardzo uprzejmi, ale Czesi sprawdzali nas bardzo długo. Na szczęście wszystko skończyło się dobrze i po godzinie ruszyliśmy w dalszą drogę. Kiedy dojeżdżaliśmy do mostu, zobaczyliśmy przed sobą dużo samochodów, pogotowie, milicję i straż pożarną. Okazało się, że jadąca tą drogą ciężarówka, wpadła w poślizg i spadła z mostu. Postanowiliśmy jechać dalej inną, bezpieczną drogą.

- A. Czech customs officers didn't check them because they were very busy.
B. They lost an hour near the bridge where the accident happened.
C. An icy road was the cause of the accident on the bridge.

3. - Gdzie miał miejsce ten wypadek?
- Na przejściu dla pieszych na Miodowej, niedaleko kościoła.
- Słyszałem syreny pogotowia i milicji. Czy były jakieś ofiary w ludziach?
- Nie wiem dokładnie, ale chyba tak. Pogotowie zabrało kilku ciężko rannych do szpitala. Przyjechała też straż pożarna.
- Tak? A po co?
- Samochód, na który wjechał autobus zapalił się.
- Nic dziwnego, że zamknęli ruch na Miodowej aż na godzinę.
- A. Several people were killed in the accident.
B. The bus burned completely.
C. An ambulance took some people to the hospital.
4. - Jak ci się mieszka w nowym osiedlu?
- Nieźle, ale do pracy do warsztatu muszę dojeżdżać.
- Czy to prawda, że w nowych osiedlach zwykle nie ma sklepów, kawiarni, klubów, itp.?
- Raczej tak. U nas na początku też nic nie było, ale po kilku miesiącach mamy już trzy sklepy spożywcze, księgarnię i pralnię. Za rok planują zbudować basen.
- A jak jest z komunikacją?
- Nieźle. Mamy dwa autobusy: 148 i 152. W godzinach szczytu jeździ jeszcze 452. Są też oczywiście taksówki.
- A. Three grocery stores were opened.
B. Bus Number 148 operates during rush hours only.
C. Many people came to the new swimming pool.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

- Nie wiem jak dostać się do Urzędu Stanu Cywilnego na Żoliborzu.
- Czy urząd ten znajduje się w budynku Dzielnicowej Rady Narodowej?
- Chyba tak.
- To łatwo trafić. Rada Narodowa jest obok Domu Towarowego „Merkury”. Stąd możesz dojechać dwoma tramwajami: 15 i 31, albo autobusem pośpiesznym „A”.
- Mam korzystać z komunikacji miejskiej w godzinach szczytu!? Chyba żartujesz. O tej porze w tramwajach i autobusach ruszyć się nie można.
- Weź więc taksówkę, albo idź piechotą.

Pytania:

1. W jakim budynku znajduje się Urząd Stanu Cywilnego?
W budynku Dzielnicowej Rady Narodowej.
2. Obok czego jest Rada Narodowa?
Obok Domu Towarowego „Merkury”.
3. Jakimi tramwajami można tam dojechać?
15 i 31.
4. Kiedy w autobusach i tramwajach jest największy tłok?
W godzinach szczytu.
5. Jak jeszcze pytający może dostać się na Żoliborz?
Taksówką lub piechotą.

UNIT 21

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters on your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. musztarda
2. spłaszczyć
3. burmistrz
4. najmłodsi
5. uczestniczyć
6. szczegóły
7. spomędzy
8. mistrzostwa
9. rozwozić
10. wszechstronny

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 92

19-go / 4-go / 85-go / 8.04 / Jarocin / 30 grup/tekst

1327A / 712CB / 83417 / 85528 / 191A1

33454 / 23232 / 48445 / 19873 / 59371

14753 / 35438 / 58433 / 21731 / 57748

441CC / 909SB / 684AI / 39783 wróć 39784

29294 / 15192 / 101LS / 14181 / 17078

56789 / 98543 / 76231 / 87143 / 20336

65431 / Koniec / Podpis / Słupsk / 439

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Za każdą kasetę celnik kazał mi zapłacić 500 zł., w sumie za 6 kaset musiałem zapłacić 3000 zł. cła.
For each cassette, the customs officer ordered me to pay 500 zlotys; in total, for 6 cassettes I had to pay 3,000 zlotys duty.
2. Obroty handlowe między tymi krajami wzrosły w 1983 r. o 36%.
Trade between these countries rose by 36 percent in 1983.
3. W 1984 r. w Polsce wydano więźniom 11397 kilkudniowych przepustek.
In 1984 in Poland, the prisoners were issued 11,397 seven-day passes.
4. W 57-myh Targach Poznańskich uczestniczyło w tym roku 3800 firm z 39 krajów.
At the 57th Poznań Fair this year, 3,800 firms from 39 countries took part.
5. W ciągu 40 lat w polskich portach przeładowano 987 milionów ton towarów.
During 40 years in Polish ports, 987 million tons of goods were unloaded.
6. List ten został opublikowany w drugim numerze tej gazety z 17.III.1985r.
That letter was published in the second issue of that newspaper on 17 March, 1985.
7. Człowiek, którego szukaliśmy, urodził się w 1961 roku w Podzamczu, a ostatnich parę lat mieszkał w Kielcach.
The man, whom we were looking for was born in 1961 in Podzamcze and has been living in Kielce for the last few years.

8. Zapisz sobie mój adres: Halina Łącka, Siemiradzkiego 7, 32-332 Czernczyce.
Write down my address: Halina Łącka, Siemiradzkiego 7, 32-332 Czernczyce.
9. Porucznik Daniel Sobczak ma na swoim koncie 1184 skoki spadochronowe.
Lieutenant Daniel Sobczak has 1,184 parachute jumps to his credit.
10. Wyporność okrętu "Błyskawica" wynosiła 1975 ton.
The displacement of the warship "Błyskawica" was 1,975 tons.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Byliśmy w teatrze w Domu Kolejarza w Zawierciu.	Zawiercie
2. W Krakowie musimy się przesiąść na pociąg do Dębicy.	Kraków
Dębica
3. Wsiądziemy we Włoszczowej i dalej pojedziemy autobusem.	Włoszczowa
4. Kiedy samolot zbliżał się do lotniska w Lublinie, stewardesa kazała nam zapiąć pasy.	Lublin
5. Mieliśmy dostać specjalne pozwolenie na robienie obozu naukowego na wyspie Wolin.	Wyspa Wolin
6. Nie byliśmy w stanie nawiązać kontaktu z drużyną w Gryficach.	Gryfice
7. Rozmawiałem z Krzysztofem Łobieńskim i dowiedziałem się, że nie mam najmniejszych szans na dostanie pracy celnika.	Krzysztof
Łobieński
8. Słyszac hałas na ulicy, pani Maciszkowa podbiegła do okna i zobaczyła, że jej syn bije się z synem Kupieckiego.	Maciszkowa
Kupiecki
9. Z jeziora Dębie dopłynęliśmy motorówką do Dziwnowa.	Jezioro Dębie
Dziwnowo
10. Codziennie wodolot pływa z Darłowa do Ustki.	Darłowo, Ustka

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

- Wacek, gdzie wyjeżdżasz na wakacje?
- Nad morze.
- Kiedy jedziesz?
- W lipcu, od 7 do 20 lipca.
- Jedziesz na wczasy?
- Nie, jedziemy na obóz.
- Macie już bilety na pociąg?
- Tak. Kupiliśmy bilet grupowy dla 16 osób.
- Dostaliście jakąś zniżkę?
- Tak. 6%.
- Jakim pociągiem jedziecie?
- Pospiesznym. Zwykłym jechalibyśmy dwa dni co najmniej, a pospiesznym 12 godzin.
- A nie lepiej byłoby lecieć samolotem?
- Może lepiej, ale drożej. Poza tym w lecie trudno dostać bilety na samolot.
- A dokąd jedziecie?
- Do Mielna, to znaczy do takiej małej wsi rybackiej pod Mielnem.
- Pociąg tam dochodzi?
- Nie, ale z Mielna weźmiemy taksówki.
- Macie miejsca w wagonie sypialnym?
- Nie. Nie dostaliśmy już biletów na sypialny. Wszystkie bilety w sypialnym były zarezerwowane o wiele wcześniej.

Pytania:

1. Gdzie Jacek wyjeżdża na wakacje?
Na obóz do Mielna (do małej miejscowości pod Mielnem).
2. Ile osób jedzie na obóz?
Szesnaście.
3. Jak Wacek pojedzie na wakacje?
Pociągiem pospiesznym.
4. Jak długo jedzie do Mielna pociąg pośpieszny?
12 godzin.
5. Czym Wacek dojedzie z Mielna do wsi?
Taksówką.
6. Dlaczego Wacek nie kupił biletu na wagon sypialny?
Bo miejsca w wagonie sypialnym już nie było.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Łodzie podwodne mogą podpłynąć do brzegu niezauważone przez nieprzyjaciela.
Submarines can approach the shore without being seen by the enemy.
2. Czy będę się musiał przesiąść? Nie, ten pociąg jedzie bezpośrednio do Szczecina.
Will I have to change trains? No, this train goes directly to Szczecin.
3. Wiesiek był zły, bo mundur, który mu wydano był za ciasny.
Wiesiek was angry because the uniform he had been issued was too tight for him.
4. Pilot zauważył, że zaczyna mu brakować paliwa, więc zawiadomił o tym wieżę kontrolną.
The pilot noticed that he was beginning to run low in fuel, so he notified the control tower about it.
5. Kompania składa się z trzech plutonów.
A company is made up of three platoons.
6. W poczekalni był duży hałas, więc zdecydowaliśmy, że zaczekamy na zewnątrz.
There was a lot of noise in the waiting room, so we decided to wait outside.
7. Każdy żołnierz oddał pięć strzałów.
Every soldier fired five shots.
8. Do pociągu na granicy weszli celnicy i zaczęli dokładnie sprawdzać wszystkich pasażerów.
At the border, customs officers got on the train and started to check all passengers thoroughly.

9. Wyślijcie zwiad, żeby sprawdził, gdzie najlepiej przejść rzekę.
Send a reconnaissance patrol to find out where it would be best to cross the river.
10. Kolarze w Polsce nie zarabiają dużo.
Railwaymen in Poland do not earn much.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your booklet which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Czy kupiłeś już bilety?
- Tak. Dwa bilety powrotne drugiej klasy do Krakowa.
- Z rezerwacją?
- Bez. Chciałem kupić z rezerwacją, ale niestety, już nie było.
- Mamy jeszcze chyba trochę czasu. Może zaczekamy w poczekalni?
- Nie, tam jest zawsze duży tłok. Zostawmy bagaże w poczekalni i przejdźmy się trochę.
- Dobrze. O której dokładnie odchodzi pociąg?
- O 16.00, ale możemy przyjść na peron trochę wcześniej, żeby zająć dobre miejsca w przedziale dla niepalących.
- Dobrze.
- A. He bought one-way tickets.
B. They will fly to Kraków.
C. They don't have a reservation.
- A. They are in a hurry.
B. They will go for a walk.
C. They will wait in the waiting room.
- A. One of them doesn't have any luggage.
B. They don't have any luggage.
C. They want to sit in the compartment for nonsmokers.

2. - Czym pojedziemy?
- Chyba autobusem. Tu gdzieś powinien być przystanek 101.
- A nie lepiej tramwajem? Tramwaje częściej chodzą.
- Nie, 101 podjeżdża pod samo kino. Możemy jeszcze kupić bilet w kiosku.
- Dla mnie nie. Ja mam miesięczny na wszystkie linie.
- Zupełnie zapomniałem. Mnie miesięczny nie jest potrzebny; nie jeżdżę dużo.
- Patrz, wolna taksówka na postoju. Może wzielibyśmy taksówkę?
- A masz pieniądze?
- Mam, chodźmy.

- A. A bus is more convenient to them than a streetcar.
B. There are more streetcars than buses.
C. They are on the 101 bus stop.

- A. You can buy movie tickets in the kiosk.
B. They have to buy movie tickets.
C. One of them has to buy a bus ticket.

- A. They will go by taxi.
B. One of them has lots of money.
C. There are several taxicabs parked on the street.

3. - Proszę bilety do kontroli.
- Proszę bardzo.
- Ten bilet jest nieważny.
- To niemożliwe, panie konduktorze. Kupiłam go w kasie przed odjazdem.
- Ten bilet jest na trasę Warszawa - Otwock, a my jedziemy do Mińska Mazowieckiego.
- Ale ja chcę jechać do Otwocka, a nie do Mińska!
- To już nie moja sprawa. Proszę o dowód osobisty. Będzie pani musiała zapłacić karę.
- Karę zapłacę, ale proszę mi powiedzieć, jak ja mam się dostać do Otwocka.
- Wsiądzie pani na następnej stacji i złapie pociąg z powrotem do Warszawy. Na dworcu w Warszawie dowie się pani w informacji, z którego peronu odchodzi pociąg do Otwocka.
- Bardzo dziękuję.

- A. The passenger has a return ticket.
B. There weren't any more tickets to Otwock.
C. The passenger bought the ticket before departing.

- A. The train will stop in Mińsk Mazowiecki.
B. The train goes to Otwock.
C. The train will return to Warsaw.

- A. The passenger has to buy a ticket.
B. The passenger has to change trains.
C. The passenger will get off in Mińsk Mazowiecki.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Wroński dolatywał już do miasta. Nad Warszawą była gęsta mgła, ale Wroński latał już 20 lat i nieraz lądował w trudnych warunkach. Musiał już być nad lotniskiem, kiedy nagle okazało się, że stracił kontakt z wieżą kontrolną. Natychmiast zdecydował się lecieć do Poznania. Po pięciu minutach zobaczył, że w samolocie zaczyna brakować paliwa. Zdał sobie sprawę, że może to być ostatni lot w jego karierze.

Pytania:

1. Kim jest Wroński?
Pilotem.
2. Dlaczego Wroński nie bał się lądować we mgle?
Ponieważ był doświadczonym pilotem.
3. Kiedy zdecydował się zmienić kurs i lecieć do Poznania?
Wtedy, kiedy stracił kontakt z wieżą kontrolną.
4. Dlaczego mógłby to być ostatni lot w jego karierze?
Dlatego, że w samolocie zaczęło brakować paliwa

UNIT 22

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. przestrzegać
2. świnia
3. poszerzyć
4. ćwierkać
5. oszczedności
6. urządzić
7. szelest
8. wydorośleć
9. szczupły
10. chlapneła

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 93

11-go / 7-go / 85-go / 00.03 / Irzysz / 32 grup/tekst
31572 / 62342 / 59681 / 58866 / 82342
75943 / 19466 / 72331 / 43248 / 16081
32336 / 21781 / 83349 / 17232 / 43119
57329 / 66563 / 43586 / 52452 / 28412
63191 / 50449 / 70571 / 13145 / 27492
30373 / 89073 / 73152 / 29831 / 35371
19932 / 40451 / Koniec / Podpis / Łomża

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W pierwszej połowie marca 1954 r. odbył się próbny lot tego samolotu.
In the first half of March 1954, a test flight of this aircraft took place.
2. Jurek Zaczek uzyskał dyplom uniwersytecki w 1956 roku.
Jurek Zaczek received a university diploma in 1956.
3. W 1985 r. obchodzono 191 rocznicę wybuchu Powstania Kościuszkowskiego.
In 1985, the 191st anniversary of the outbreak of the Kościuszko Uprising was celebrated.
4. Zgodnie z umową zawartą na lata 1986-90 firma jugosłowiańska sprzeda Polsce 750 autobusów.
In accordance with the contract negotiated for 1986 through 1990, a Yugoslavian firm will sell Poland 750 buses.
5. Wartość wymiany handlowej między Polską a Jugosławią wyniesie aż 150 milionów dolarów.
The value of commercial exchange between Poland and Yugoslavia will amount to about 150 million zlotys.
6. W tym roku na wybrzeżu odpoczywać będzie około 400 tysięcy gości z kraju i z zagranicy.
This year, about 400,000 guests from within the country and from abroad will stay on the coast.
7. Przewiduje się, że pogoda w czasie weekendu będzie słoneczna, temperatura od 20-26°C, wiatry słabe północne i wschodnie.
It appears that the weekend weather will be sunny; the temperature will be 20-26°C, with light northerly and easterly winds.

8. W XII Olimpiadzie Matematycznej wzięło udział 122 uczniów z warszawskich szkół.
One hundred twenty-two students from Warsaw schools took part in the 12th Mathematics Olympics.
9. W 1985 roku odnotowano w polskich szkołach 3376 przypadków narkotyzowania się uczniów.
In 1985 in Polish schools, 3,376 cases of drug usage by students were noted.
10. Wschód słońca dzisiaj o godz. 4.23, zachód o godz. 20.58.
Sunrise today at 4:23 a.m.; sunset at 8:58 p.m.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Wacek pojechał po części do swojego samochodu do Świdnicy. Świdnica
2. Tego człowieka widziano na postoju taksówek w Zamościu. Zamość
3. Pamiętaj, żeby przed zjazdem do Jaszczurówki zmniejszyć szybkość, bo tam jest bardzo ostry zakręt. Jaszczurówka
4. Przed Leskiem zaczęło strasznie lać i bardzo niebezpiecznie było hamować na takiej mokrej drodze. Lesko
5. Kiedy przejeżdżaliśmy przez Bieszczady, zabrakło nam benzyny. Bieszczady
6. Zdenerwowani jesteśmy bardzo, bo nie możemy dostać biletów na samolot do Gdyni; loty są wstrzymane. Gdynia
7. Ich zakład pracy wybudował dom wczasowy nad jeziorem Drawskim. Jezioro Drawsko
8. Profesor Kudła prowadzi badania językowe na Kaszubach. Kaszuby
9. Kiedyś przyjaźniłem się ze Zbyszkiem Komarnickim, ale w tej chwili nawet nie wiem, gdzie on mieszka. Zbyszek Komarnicki
10. Kupiłam mu na imieniny książkę, wiersze Kamila Norwida. Kamil Norwid

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Bardzo podobał mi się ten samochód. Miał piękny kolor, był wygodny. Zegary w desce rozdzielczej były dobrze rozstawione, podświetlone, kierownica wydawała się wygodna w prowadzeniu, na wszystko było tam miejsce, w drzwiach były wmontowane specjalne skrytki na mapy lub jakieś papiery.

Kiedy jednak mój mąż obejrzał ten samochód, a potem przejechał się nim, stwierdził, że samochód bardzo dużo pali, że silnik głośno chodzi, że sprzęgło jest za wysoko ustawione, coś jest nie w porządku ze skrzynią biegów, hamulec ręczny nie działa, itp.

Doszliśmy do wniosku, że najpierw trzeba by było oddać samochód do mechanika, a dopiero potem będzie można nim spokojnie jeździć. Nam jednak samochód był porzebny natychmiast. Musieliśmy szukać dalej.

Pytania:

1. Jaki samochód chcieli kupić państwo X?
Używany.
2. Jakiego samochodu szukała pani X?
Ładnego, wygodnego.
3. Jakiego samochodu szukał pan X?
Sprawnego, ekonomicznego.
4. Jakie cechy miał samochód, który znaleźli, wg. pani X; wg. pana X?
Według pani X był to samochód wygodny, duży, łatwy do prowadzenia, estetyczny wewnątrz.
Według pana X był to samochód nieekonomiczny, silnik chodził głośno, skrzynia biegów nie działała dobrze, sprzęgło nie było uregulowane.
5. Dlaczego państwo X nie kupili tego samochodu?
Bo potrzebowali samochodu sprawnego, a ten musieliby najpierw oddać do mechanika.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Z powodu awarii akumulatora załoga czołgu numer 1358 nie wzięła udziału w walce.
Because of a battery failure, the crew of tank Number 1358 didn't participate in the combat.
2. Już od godziny szeregowi Zieliński i Gajda pracują nad chłodnicą tej ciężarówki.
Privates Zieliński and Gajda have been working on this truck's radiator for an hour.
3. Po długim marszu kapitan Marczak zarządził półgodzinny postój.
After a long march, Captain Marczak ordered a half-hour stop.
4. Podczas ostatniej jazdy w terenie, w samochodzie majora Burczyk-a popsuły się hamulce.
During the last off-road drive, Major Burczyk's car's brakes broke.
5. Kierowca jadącego za nami bojowego wozu piechoty nie zahamował na czas i doszło do kolizji.
The driver of the BMP following us didn't brake in time and a collision occurred.
6. Rano okazało się, że przednia szyba była zbita i brakowało wycieraczek.
In the morning, it turned out that the windshield was broken and the wipers were missing.
7. Zbiornik paliwa tego czołgu pozwala na przejechanie około 500 km.
The fuel tank of this tank allows driving power of approximately 500 kilometers.
8. Szeregowy Grójecki jest jeszcze niedoświadczonym kierowcą i dlatego nie wiedział, jak wymienić filtr oleju.
Private Grójecki is still an inexperienced driver, and that's why he didn't know how to change an oil filter.

9. Polskie pojazdy wojskowe są koloru ciemnozielonego.
Polish military vehicles are dark green.

10. Kierowcy wojskowi muszą codziennie zapisywać stan licznika swoich pojazdów.
Military drivers have to write down the odometer readings of their vehicles daily.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the sentences in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1.
 - Otwórz szybko bagażnik.
 - Przecież ta paczka tam nie wejdzie.
 - Dlaczego?
 - Mam dwa koła zapasowe, które zajmują dużo miejsca.
 - Paczka nie jest taka duża.
 - Tak, ale jest tam jeszcze kanister z benzyną, kilka litrów oleju i oczywiście narzędzia.
 - Po co ty to wszystko wozisz?
 - Nigdy nie wiadomo, co się może zdarzyć.
 - To w takim razie musimy położyć tę paczkę na tylnym siedzeniu.
 - Tak myślałem.

- A. Dobrze jest mieć różne rzeczy w samochodzie, bo nigdy nie wiadomo, co się może zdarzyć.

- B. Zwykle w samochodzie jest jedno, ale w tym są dwa koła zapasowe.

- C. Paczka i tak nie weszłaby do bagażnika.

2.
 - Ale leje! Nic nie widzę.
 - Musisz mieć wycieraczki włączone przez cały czas.
 - Przecież chodzą prawie bez przerwy. Deszcz jest tak silny, że to niewiele pomaga.
 - Dlaczego nie jedziesz na długich światłach?
 - Nie mogę. Z przeciwka ciągle jada jakieś samochody.
 - Może zatrzymamy się i poczekamy, aż przestanie padać.
 - W lesie, w środku nocy? Chyba żartujesz.
 - To przynajmniej zwolnij trochę, bo jeszcze się coś stanie.
 - Nie martw się. Dojedziemy bezpiecznie.

- A. Włączam wycieraczki, gdy pada deszcz.
- B. Długie światła trzeba zmienić na krótkie, gdy z przeciwka jada jakieś samochody.
- C. Niebezpiecznie jest zatrzymywać się w lesie w środku nocy.
3. - Dlaczego nie ruszasz?
- Widzisz, że samochód nie chce zapalić.
- Może nie masz benzyny?
- Benzyna jest, bo kupiłem wczoraj. Gorzej, że nie słychać wcale rozrusznika.
- Może pasek klinowy się urwał.
- Mam wrażenie, że to akumulator się wyładował.
- Dlaczego tak sądzisz?
- Nie świeci się żadne światełko kontrolne.
- Nie wiesz, co jest przyczyną wyładowania się akumulatora?
- Luźny pasek klinowy. Wczoraj dużo jeździłem na światłach, a akumulator nie ładował się.
- A. Brak benzyny jest często przyczyną tego, że samochód nie chce zapalić.
- B. Kiedy pasek klinowy jest luźny, to akumulator nie ładuje się.
- C. Jeżeli chcesz zapalić samochód i nie świecą się światełka kontrolne, to prawdopodobnie akumulator jest wyładowany.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Ponieważ nowe samochody są coraz droższe, Stefan zdecydował się na używany samochód. We wczorajszej gazecie znalazł ogłoszenie, które go zainteresowało; był to sześciolatekni Volkswagen Golf. Natychmiast zadzwonił do znajomego mechanika i poprosił, żeby razem z nim obejrzał samochód.

Kiedy przyszli na miejsce, okazało się, że Golf został już sprzedany, ale jego właściciel ma jeszcze ośmioletniego Fiata na sprzedaż za bardzo niską cenę. Na zewnątrz Fiat wyglądał nieźle, ale gdy Stefan chciał go zapalić, właściciel od razu powiedział, że brakuje akumulatora, a z chłodnicy wyciekła woda. Poza tym popusute są wycieraczki i trzeba wymienić gaźnik. Chcąc nie chcąc Stefan zrezygnował z tego samochodu.

Pytania:

1. Dlaczego Stefan chce kupić używany samochód?
Ponieważ nowe samochody są coraz droższe.
2. Jaki samochód zainteresował Stefana?
Sześciolatekni Volkswagen Golf.
3. Co okazało się na miejscu, u właściciela samochodu?
Że Golf został sprzedany, ale jest jeszcze ośmioletni Fiat za niską cenę.
4. Dlaczego nie można było zapalić Fiata?
Ponieważ brakowało akumulatora.
5. Co trzeba wymienić w tym samochodzie?
Gaźnik.

UNIT 23

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. mieszczuch
2. spiętrzyć
3. kwadrat
4. pościel
5. pięta
6. mięso
7. sześcian
8. trząść
9. macić
10. kościńskie

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 145

4-go / 8-go / 86-go / 13.00 / Górne / 30 grup/tekst

ACEL / JIKC / POTU / NXDZ / BDGO

NPWZ / KRST / MNHE / VIKA / ULEM

HATC / RGJA / ZUMB / KRUL / KOTI

MILK / BAZO / URGA / MAKA / JAND

DORG / FANT / STAN / WILK / GWAR

STOR / URUZ / ŁBTA / LOTN / MORG

Koniec / Podpis / Grochów

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Pierwsze czołgi użyto w walce w 1916 r.
The first tanks were used in battle in 1916.
2. W związku Radzieckim zbudowano pierwszy czołg pływający w 1932.
The first amphibious tanks was built in the Soviet Union in 1932.
3. Czołgi te, to opancerzone wozy gąsienicowe T-33.
These tanks are T-33 tracked armored vehicles.
4. Najlepszy dotąd czołg radziecki PT-76 został skonstruowany na początku lat 50-tych.
The best Soviet tank up to now, the PT-76, was built at the beginning of the fifties.
5. Pod koniec I wojny światowej średnia donośność haubic polnych wynosiła 8-10 km., a armat ciężkich 17-23 km.
Near the end of the Ist World War the average range of field howitzers was 8-10 kilometers, and of heavy guns 17-23 kilometers.
6. Pułk w Legionach Polskich (1914 r.) składał się z 24 dział polowych, 12 haubic i 6 dział artylerii konnej.
A regiment in the Polish Legions (in 1914) consisted of 24 field guns, 12 howitzers, and 6 horse-drawn artillery guns.
7. Rzekę forsowały dwa korpusy wspierane przez 1300 dział.
Two corps supported by 1,300 guns, forced the river.
8. Miejscowość ta leży na północny wschód od Poznania w odległości mniej więcej 39 km.
This town lies to the northeast of Poznań, at a distance of 39 kilometers, more or less.

9. Odznaka Brązowego Krzyża została ustalona w 1960 r. dla osób szczególnie zasłużonych na polu walki w okresie II wojny światowej.
The Bronze Cross decoration was established in 1960 for people who exceptionally distinguished themselves on the battlefield during World War II.
10. Przenikliwość promieniowania beta jest 100 razy słabsza niż promieniowania alfa, a zasięg promieniowania beta w powietrzu wynosi około 20 m.
The penetrating ability of beta radiation is 100 times weaker than alpha radiation; the range of beta radiation in the air is approximately 20 meters.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Przekonali się, że droga z Kielc do Biało-
brzegów przez Szydłowiec jest krótsza niż
przez Przysuchą.	Kielce, Biało-
brzegi
Szydłowiec, Przysu-
cha
2. Bułgarska delegacja rządowa udaje się
jutro do Budapesztu.	Budapeszt
3. Pomyliłam się i kupiłam bilet do Szczytna,
zamiast do Olsztyna.	Szczytno, Olsztyn
4. Zmęczyło mnie już to oglądanie zdjęć z Ko-
nina, pokaż mi teraz te zdjęcia z wakacji
na Mazurach.	Konin, Mazury
5. Koło Kalisza jest parę pięknych miejscowo-
ści, które warto zwiedzić.	Kalisz
6. W końcu dojechaliśmy do Lubania i zostało
nam jeszcze parę kilometrów do końca pod-
róży.	Lubań
7. Na konferencji w Polanicy żaden z naszych
przedstawicieli nie zabrał nawet głosu.	Polanica
8. Wszystkie znaki drogowe od Szprotawy do
Żagania były powywracane.	Szprotawa, Żagań
9. Najtrudniejszą funkcję w tym zadaniu po-
wierzono kapralowi Pitoniowi.	Pitoń
10. Kiedy ostatni raz rozmawiano z sierżantem
Szaniawskim?	Szaniawski

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Do obserwatorium dojechać można albo od strony północnej albo południowej. Chyba łatwiej będzie ci dojechać od strony południowej. Od siebie z przystanku pojedziesz 17 do końca, do pętli. Zaraz za pętlą jest skrzyżowanie. Pojedziesz w lewo, po prawej stronie będą ogródki działkowe, po lewej park. Będziesz szedł prosto, aż dojdiesz do kolejnego, drugiego skrzyżowania. Tam musisz skrócić w prawo i tą drogą będziesz szedł około 2 km. Dojdiesz do pętli autobusowej. W kierunku północnowschodnim od pętli jest lotnisko. Jeśli nie będzie mgły, zobaczysz je. Bliżej na północ widać wzniesienie. Prowadzi tam dosyć szeroka ścieżka. Pójdiesz tą ścieżką w górę i dojdiesz do obserwatorium. Przy głównej bramie naciśnij guzik z moim nazwiskiem. Jeśli będziesz chciał się po drodze gdzieś zatrzymać, napić się czegoś, czy odpocząć, to mniej więcej w połowie głównej drogi, po prawej stronie, zobaczysz duży zielony szyld z czajnikiem. To jest taka mała restauracyjka. Żeby do niej dojść, musisz zejść kawałek w dół, zobaczysz zresztą z drogi ścieżkę do tej restauracji.

Pytania:

1. Jak można dojechać do obserwatorium?
Od północy albo od południa.
2. Jak trzeba iść do obserwatorium z ostatniego przystanku 17 (z pętli)?
Najpierw trzeba iść drogą w lewo, potem od skrzyżowania w prawo aż do pętli autobusowej. Potem w górę, do bramy obserwatorium.
3. Gdzie znajduje się lotnisko?
Na północny wschód od pętli.
4. Gdzie można odpocząć po drodze?
W małej restauracji, w połowie drogi.
5. Jak można poznać tę restaurację?
Po zielonym szyldzie z czajnikiem.
6. Jak można się dostać do obserwatorium?
Przy bramie są dzwonki. Trzeba zadzwonić na kogoś.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Nasi zwiadowcy określili położenie dywizji nieprzyjaciela.
Our reconnaissance men determined the location of the enemy division.
2. Tylko bardzo bogaci turyści mogą mieszkać w tym hotelu, dla innych są tanie motele.
Only very rich tourists can live in this hotel; for others, there are cheap motels.
3. Kapitan Borkowski jest dowódcą 3 kompanii piechoty.
Captain Borkowski is the commander of the 3rd Infantry Company.
4. Udało mi się samemu zreperować ten telewizor.
I managed to repair this TV set myself.
5. Przed wejściem w rejon skażenia żołnierze założyli maski gazowe.
The soldiers put on gas masks before entering the contaminated area.
6. Sprzedaliśmy samochód i teraz musimy dojeżdżać do pracy autobusem.
We sold our car, so we now have to commute to work by bus.
7. Dwóch żołnierzy przykryło wozy bojowe siatką maskującą.
Two soldiers covered the armored vehicles with a camouflage net.
8. Wczoraj zostawiłem w taksówce teczkę, w której były ważne dokumenty.
Yesterday, I left a briefcase with important documents in it in a taxi.
9. Nie wszystkie łodzie pontonowe dotarły do brzegu.
Not all the pontoon boats reached the shore.

10. Mam pomysł! Może przekonalibyśmy Włodka, żeby to sam załatwił.
I have an idea! Maybe we could convince Włodek to take care of that himself.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then answer the questions in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

- I. - Przepraszam pana bardzo. Jak dojechać stąd do hotelu ODRA?
- Musi pan pojechać prosto i skrócić w pierwszą ulicę w prawo.
- Rozumiem, a co dalej?
- Dojedzie pan do drugich świateł i na skrzyżowaniu skreśli w lewo.
- Jak nazywa się ta ulica, w którą mam skrócić.
- Zielna.
- Czy hotel znajduje się na Zielnej.
- Nie, hotel znajduje się na Piwnej. Piwna to druga przecznica w prawo od Zielnej.
- Nie wie pan, pod którym numerem znajduje się budynek hotelu?
- Niestety nie wiem, ale łatwo go pan znajdzie. To duży nowoczesny obiekt.
- Dziękuję serdecznie.
- Proszę bardzo.

1. Czego szuka podróżny?
Hotelu ODRA.

2. Gdzie musi skrócić w prawo?
W pierwszą ulicę.

3. Co ma zrobić na skrzyżowaniu?
Skreśli w lewo.

4. Jak trafić na Piwną?
Dojechać do Zielnej i skreśli w drugą przecznice na prawo.

5. Dlaczego jest łatwo znaleźć hotel ODRA na Piwnej?
Ponieważ jest to duży, nowoczesny obiekt.

- II. - Nie wiem jak się wszyscy pomieścimy w tym samochodzie.
- Ty będziesz prowadził, więc usiądziesz z przodu.
- A kto obok mnie?
- Jerzy, ponieważ zna drogę.
- Nie potrzebuję pilota. Wiem, że mamy jechać na południe aż do Miechowa, a w Miechowie skręcić na wschód do ...
- Dobrze, więc obok ciebie usiądzie Marta.
- A kto z tyłu?
- Ja i Jerzy przy oknie, a Agata w środku.
- A Andrzej?
- Andrzej nie pojedzie. Nie możemy wziąć więcej osób.
- Wiem, że bardzo się zmartwi.
- Trudno.

1. Czym będą jechać podróżni?
Samochodem.
2. Kto zna drogę?
Jerzy i kierowca.
3. Gdzie usiądą Agata i Jerzy?
Obydwoje usiądą z tyłu, Agata w środku, a Jerzy przy oknie.
4. Gdzie usiądzie Marta?
Z przodu obok kierowcy.
5. A co będzie z Andrzejem?
Andrzej nie pojedzie i będzie bardzo zmartwiony z tego powodu.

III.

- Kapralu Podleś!
- Tak jest, obywatelu sierżancie!
- Weźmiecie trzech swoich ludzi i pojedziecie do wsi Boża Wola po żywność.
- Rozkaz, obywatelu sierżancie!
- Czy wiecie gdzie to jest?
- Nie, obywatelu sierżancie.
- Tu jest mapa. Udacie się w kierunku południowo-wschodnim przez las aż do rzeki.
- Tak jest, obywatelu sierżancie.
- Potem pojedziecie w lewo wzdłuż rzeki, aż do mostu. Przejdziecie przez most i pojedziecie prosto jakieś 2 km, aż do wsi Boża Wola. Czy macie jakieś pytania?
- Nie, obywatelu sierżancie.
- Wyruszyście za godzinę.
- Rozkaz, obywatelu sierżancie.

1. Jaki rozkaz dostał kapral Podleś?
Przywieźć żywność ze wsi Boża Wola.
2. W jakim kierunku ma się udać?
Południowo-wschodnim.
3. Co ma robić, gdy dojedzie do rzeki?
Jechać wzdłuż rzeki aż do mostu.
4. Jak długo ma jechać po przekroczeniu rzeki?
Około 2 km, aż do wsi Boża Wola.
5. Kiedy wyruszą żołnierze?
Za godzinę.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Sądziiliśmy, że uda nam się wrócić przed zmrokiem. Artur, który był naszym przewodnikiem, przekonywał nas, że za godzinę powinniśmy być w schronisku. Nikt z nas nie znał terenu tak dobrze, jak Artur, więc chociaż wydawało się nam, że idziemy na północ, a nie na zachód, nikt nie odważył się zabrać głosu. Szliśmy cały czas przez las, a według mapy, las powinien się już dawno skończyć, a po drodze powinniśmy minąć dwie małe miejscowości i kościół. Wszyscy byliśmy bardzo zmęczeni i głodni. Coraz bardziej wzrastało w nas przekonanie, że Artur pomylił drogę, tylko kto zdecyduje się powiedzieć mu o tym.

Pytania:

1. Dokąd wracali uczestnicy wycieczki?
Do schroniska.
2. Dlaczego Artur był ich przewodnikiem?
Ponieważ najlepiej znał teren.
3. W jakim kierunku szli uczestnicy wycieczki?
Według Artura szli na zachód, ale innym uczestnikom wydawało się, że idą na północ.
4. Co według mapy powinni minąć?
Dwie małe miejscowości i kościół.
5. Jak czuli się uczestnicy wycieczki?
Byli bardzo zmęczeni i głodni.
6. O czym byli przekonani?
Byli przekonani, że Artur pomylił drogę.

UNIT 24

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. męstwo
2. społeczeństwo
3. mieszczanie
4. szczegół
5. pajeczyna
6. właściwość
7. podręczny
8. stowarzyszenie
9. uprzejmośc
10. rzecznik

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 91

14-go	/	2-go	/	85-go	/	17.30	/	Walcz	/	31 grup/tekst
53362	/	22377	/	23468	/	56657	/	26417		
16618	/	60731	/	35518	/	12529	/	54665		
25407	/	15574	/	27626	/	28449	/	21708		
83468	/	13248	/	14457	/	33585	/	32598		
30430	/	49507	/	19698	/	55674	/	64716		
17637	/	29427	/	31722	/	20481	/	47382		
18393	/	Koniec	/	Podpis	/	Nowa Wieś	/	31560		

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Pierwszy wystrzał artyleryjskiego pocisku jądrowego o mocy 10-15 kiloton nastąpił 25.III.1953r.
The first firing of an atomic artillery projectile took place on March 25, 1953.
2. W wyposażeniu tej armii znajduje się amerykańska 25-lufowa wyrzutnia rakiетowa o kalibrze 114.3 mm.
The 25-tube, 114.3mm, American rocket launcher is in the inventory of that army.
3. Czas załadowania wyrzutni 45 pociskami wynosi 20 minut, a ich wystrzelenie salwą 20 sekund.
Loading time for the rocket launcher (with 45 projectiles) is 20 minutes, firing them in a salvo takes 20 seconds.
4. Wodoloty w przyszłości mają osiągnąć prędkość powyżej 150 kilometrów na godzinę.
In the future, hydrofoils are going to reach speeds greater than 150 kph.
5. Temperatura płomienia napalmu wynosi ok. 1000°C.
The flash temperature of napalm is about 1000°C.
6. W 1765 r. została założona pierwsza polska szkoła wojskowa.
In 1765, the first Polish military school was founded.
7. Pierwszy start rakiety bojowej V-2 odbył się 8 września 1944 roku.
The first launch of the V-2 military rocket took place on 8 September 1944.
8. Na 60 osób tylko troje wiedziało, z której strony zagrażało niebezpieczeństwo.
Of 60 people, only three knew from which side danger threatened.

9. W piątek, sobotę i niedzielę będzie można zobaczyć rakiety przelatującą z północnego wschodu na południowy zachód.
On Friday, Saturday, and Sunday, one will be able to see rockets flying across the sky from the northeast to the southwest.
10. Charakterystyka rakiety "Cruise": start i lot na bardzo małych wysokościach, stała prędkość lotu 238m/sec., wysokość lotu zależy od ukształtowania terenu i może wynosić od 30 do 200 m.
Characteristics of the "cruise" missile: takeoff and flight at very low altitudes; constant flight speed--238 meters per second; flight altitude depends on the configuration of the terrain and may be from 30 to 200 meters.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Muszę natychmiast skontaktować się z Rymanowem, z nr. 84-56.	Rymanów
2. Po przejściu męża na emeryturę przeprowadziliśmy się do Jasła.	Jasło
3. Na czele drużyny z Kołaczyc stał Wojtek Kania.	Kołaczyce
Wojtek Kania
4. Nasza jednostka stacjonowała pod Medyką.	Medyka
5. Mieszkańcy Jabłonki bardzo dbają o swoje miasto.	Jabłonka
6. Jacek jeździ się strzyc do fryzjera do Dobczyc.	Dobczyce
7. Podczas II wojny światowej w Oświęcimiu zmarło tysiące ludzi.	Oświęcim
8. Uczennice i uczniowie z liceum w Sanoku zwykle zdobywają I miejsce na olimpiadach naukowych.	Sanok
9. Zanim doszliśmy do Szaflarów, przez kilka kilometrów poruszaliśmy się po całkiem równym terenie.	Szaflary
10. Nie wzięliśmy pod uwagę tego, że Komarnickiemu potrzebna będzie pomoc.	Komarnicki

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Kiedy chodziliśmy do szkoły, co lato wyjeżdżaliśmy na kolonie, obozy wędrowne albo wczasy.

Zawsze parę dni przed wyjazdem, przygotowywaliśmy wszystko, co trzeba było ze sobą zabrać. Oczywiście pomagali nam w tym rodzice. Mój brat zawsze miał kłopoty z wybraniem najpotrzebniejszych rzeczy. Mama go uczyła, żeby w trakcie pakowania pomyślał, co robi, od momentu, kiedy wstaje rano i zależnie od tego wkładał do walizki to, co mu codziennie jest potrzebne.

„A więc rano myjesz się. Potrzebne ci jest mydło, ręcznik, szampon, grzebień, szczoteczka do zębów, pasta, krem (mój brat wtedy jeszcze się nie golił więc ani maszynka do golenia ani krem nie były mu potrzebne). Potem, mówiła mama, ubierasz się - zabierz więc najpotrzebniejszą bieliznę. Jedziesz na dwa tygodnie, więc musisz wziąć tyle, żeby ci wystarczyło na dwa tygodnie.”

W taki sposób uczyliśmy się jak pakować i wybierać najpotrzebniejsze rzeczy.

Potem mama zwykle dawała nam jakieś najpotrzebniejsze lekarstwa. Aspirynę, gdyby bolało nas gardło, coś na ewentualny ból głowy, krople miętowe na żołądek, plastry na skaleczenia, itp.

Ja i siostra dodawałyśmy do swojego bagażu jakieś kosmetyki jak krem, tusz do rzęs, perfumy, itp... ale o to mama nie musiała się już martwić.

Pytania:

1. Gdzie wyjeżdżały dzieci państwa X na wakacje?
Na obozy, kolonie, wczasy.
2. Kto pomagał im się pakować przed wyjazdem?
Rodzice, głównie pani X.
3. W jaki sposób pani X uczyła swoje dzieci jak się pakować?
Radziła im, żeby przypominały sobie, jakich rzeczy używają od momentu wstania rano z łóżka i wg. tego wybierali najważniejsze rzeczy.
4. Co, oprócz ubrania pakowano do walizki?
Przybory toaletowe, kosmetyki, najważniejsze lekarstwa.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Na czele kolumny jechały dwa transportery opancerzone z pierwszej kompanii.
Two armored personnel carriers from the 1st Company were riding at the head of the column.
2. Majorze Morawiec, jeżeli nie weźmiecie porucznika Chudego pod uwagę przy promocji, możecie mieć później kłopoty.
Major Morawiec, if you don't take Lieutenant Chudy into consideration during promotion, you may have problems later.
3. Kapitan Baryka nie jest zadowolony ze swojej służby w wojsku i chce przejść na emeryturę jak najwcześniej.
Captain Baryka isn't satisfied with his service in the military and wants to retire as soon as possible.
4. Mimo, że żołnierze natychmiast wykonali rozkaz sierżanta Wasia-ka, pozycje nad rzeką zostały stracone.
Despite the fact that the soldiers executed Sergeant Wasiak's order immediately, the positions on the river were lost.
5. Czyszcząc swoją broń po strzelaniu szeregowy Wołosz skaleczył się w palec.
While cleaning his weapon after firing, Private Wołosz cut his finger.
6. Podczas defilady wszystkie pododdziały maszerowały równo.
All units marched evenly during the parade.
7. Nasz dowódca, porucznik Adamiec, już jako uczeń szkoły podsta-wowej zdecydował się, że zostanie oficerem.
Our commanding officer, Lieutenant Adamiec, decided that he would become an officer when he was an elementary school stu-dent.

8. Pozycje nieprzyjaciela znajdowały się zbyt daleko od naszego bunkra i dlatego musieliśmy poczekać na czołgi i artylerię, żeby rozpocząć atak.
The enemy's positions were located too far from our bunker and, therefore, we had to wait for tanks and artillery to begin an attack.
9. Podczas pierwszego dnia pobytu w jednostce przyszli żołnierze są strzyżeni „na zero”.
During the first day in their unit, privates have their hair cut completely.
10. Niektórzy żołnierze już podczas pierwszych zajęć potrafili rozłożyć i złożyć AK-47.
Several soldiers could disassemble and assemble the AK-47 rifle during the first class.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the text in your workbook so that it best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Dzień dobry, panie Wacku.
- Dzień dobry panu. Słucham.
- Widzę, że nie poznaje pan starego klienta.
- Zaraz, zaraz, przecież to pan Zięba. Wąsy, broda - zupełnie inny człowiek. Ale się pan zmienił! Zaraz. Jeszcze coś mi tu nie gra.
- Zacząłem czesać się na bok.
- No właśnie. Jak ja mam teraz pana ostrzyć?
- Prawie tak, jak zawsze, tylko nad czołem proszę zostawić trochę dłuższe włosy.
- Strzyżemy nożyczkami?
- Oczywiście. Na mokro.

Zakład fryzjerski. Pan Zięba wchodzi do środka i mówi dzień dobry. Pan Zięba przychodzi do tego samego zakładu już od jakiegoś czasu i zna fryzjerów, którzy tu pracują. Dzisiaj jednak jeden z nich, pan Wacek, nie poznał go w pierwszej chwili. Stało się to dlatego, że pan Zięba zaczął nosić wąsy i brodę. Poza tym czesze się teraz na bok.

2. - Cześć, Czesiek. Skąd wracasz?
- Ze szpitala. Byłem u naszego znajomego, pana Gawrysia.
- Ja odwiedziłem go w zeszłym tygodniu. Nie czuł się wtedy najlepiej. Bolała go wątroba i nie mógł spać. A jak dzisiaj?
- Dziś pan Gawryś był w dobrym humorze, mimo, że lewa noga i prawa ręka są jeszcze w gipsie.
- Nie mówił kiedy wyjdzie ze szpitala?
- Jeszcze sam nie jest pewny kiedy, ale sądzi, że za jakieś dwa tygodnie.
- I tak miał szczęście, że wypadek nie był jeszcze groźniejszy w skutkach. Dobrze, że kierowcy tej ciężarówki udało się zahamować.

Pan Gawryś jest w szpitalu od kilku tygodni. Dostał się tam po wypadku - został uderzony przez ciężarówkę. Ma złamaną lewą nogę i prawą rękę. Tydzień temu nie czuł się dobrze, ponieważ bolała go wątroba i nie mógł spać. Obecnie czuje się już lepiej. Pan Gawryś sądzi, że gips zdejmuje mu za jakieś dwa tygodnie i będzie mógł wrócić do domu.

3. - Słuchaj Romek, czy ty golisz się żyletką?
- Nie, maszynką elektryczną. Dlaczego pytasz?
- Ja od niedawna używam maszynki elektrycznej i nie mogę się zdecydować, czego używać po goleniu. Próbowałem już kilka kremów, ale żaden mi nie pasuje.
- To chyba bardziej zależy od twojej skóry, niż od tego czym się golisz. Ja używam zwykłej wody kolońskiej "Wars" i jestem z niej zadowolony. Jeżeli chcesz to możesz jej spróbować.
- Wody "Wars" jeszcze nie używałem. Zobaczę, może mi się spodoba.

Kolega Romka goli się teraz maszynką elektryczną. Ponieważ goli się nią od niedawna nie zdecydował się czy po goleniu używać wody kolońskiej, czy kremu. Próbował już kilku kremów, ale żaden mu nie odpowiada. Romek, który też goli się maszynką elektryczną, używa wody kolońskiej "Wars" i jest z niej zadowolony. Jego kolega postanowił, że też spróbuje "Warsa".

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

- Jak ty wyglądasz! Co się stało?
- Wjechałem na kamień i spadłem z roweru.
- Czy dobrze się teraz czujesz?
- Strasznie boli mnie w lewej nodze. Uderzyłem się w kolano, ale boli mnie też stopa.
- Możesz chodzić?
- Bardzo boli, ale mogę.
- O, masz krew na palcach. Zaraz ci je umyję i dzwonię po pogotowie.

Pytania:

1. Co się stało rozmawiającemu?
Spadł z roweru.
2. W co się uderzył?
W kolano.
3. Czy może chodzić?
Może, ale noga go bardzo boli.
4. Gdzie widać krew?
Na palcach.
5. Po co trzeba zadzwonić?
Po pogotowie.

UNIT 25

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. ostrzegawczy
2. dostrzec
3. moczary
4. oczyszczanie
5. miażdżyć
6. szczaw
7. miękkość
8. krzta
9. męski
10. skończyć

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 92

13-go / 9-go / 84-go / 23.00 / Lubin / 32 grup/tekst

13543 / 27398 / 42157 / 37921 / 43285

98115 / 45781 / 14185 / 39172 / 43278

47328 / 78391 / 91115 / 13821 / 61237

12832 / 17133 / 43192 / 78561 / 11532

59128 / 51857 / 44519 / 14157 / 19843

10621 / 43621 / 43621 / 58432 / 24136

31672 / 19395 / Koniec / Podpis

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Wybudowanie osiedla mieszkaniowego "Siarkowiec" ma kosztować 1 miliard 455 milionów złotych.
Construction of the "Siarkowiec" housing project is supposed to cost 1 billion 455 million zlotys.
2. W momencie zrzucenia bomby, samolot znajdował się na wysokości 10500 m i leciał z prędkością 440 km/godz.
At the moment it released the bomb, the airplane was at an altitude of 10,500 meters and was flying at a speed of 440 kilometers per hour.
3. Do uzbrojenia Armii Radzieckiej wchodziły kolejno samobieżne działa pancerne: SU-85, SU-100, SU-122, SU-152.
The SU-85, SU-100, SU-122 and SU-152 armored self-propelled guns entered the inventory of the Soviet Army one after the other.
4. W armii amerykańskiej na początku 1945 r. weszły do uzbrojenia działa bezodrzutowe 57 mm i 75 mm.
The 57mm and 75mm recoilless rifles entered the inventory of the American Army at the beginning of 1945.
5. W Związku Radzieckim skonstruowano 100 mm gładko-lufową armatę T-12, która ma ciężar 2800 kg.
The 100mm smoothbore cannon which has a weight of 2800 kg, was constructed in the Soviet Union.
6. Na ostatniej wystawie fotografii zaprezentowano 213 zdjęć, 52 fotografów.
At the last exhibit of photography, 213 photos by 52 photographers were presented.

7. Wojska zatrzymały się na północno-wschodnim brzegu jeziora i po dwóch dniach postoju miały wyruszyć dalej na zachód.
The forces stopped on the northeast side of the lake, and after two days halt, were to move further to the west.
8. - Proszę mi podać godziny przyjęć lekarza Karwickiego.
- Proszę bardzo. Lekarz Karwicki przyjmuje w poniedziałki i środy od 9.00 do 15.30, a we wtorki i czwartki od godziny 14.00 do 19.30.
- "Please give me Dr. Karwicki's office hours."
- "Certainly. Dr. Karwicki's hours are: Mondays and Wednesdays from 9:00 a.m. until 3:30 p.m., and Tuesdays and Thursdays from 2:00 p.m. until 7:30 p.m."
9. Na odcinku 130 km kierunek wiatru zmieniał się z południowego na północny co mniej więcej dwie godziny. Trwało to kilka dni.
In a 130 km stretch, approximately every two hours the wind direction changed from southerly to northerly. This lasted several days.
10. Realizacja planu gospodarczego budowy kopalni miedzi, miała się odbyć w latach 1982-87.
The goal of the economic plan--to build the copper mine was to take place from 1982-87.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. W Zieleńcu zbudowano nowy obiekt sportowy.	Zieleniec
2. Na rynku w Limanowej jest stary, piękny ratusz, wybudowany w XVII w.	Limanowa
3. Przeciętnie biorąc, około 85% ludności Wałbrzyska to pracownicy okolicznych kopalni.	Wałbrzych
4. Komunikacja miejska w trójmieście obejmującym Gdynię, Gdańsk i Sopot działa świetnie.	Gdynia
Gdańsk, Sopot
5. Musimy zdobyć jakieś informacje o Sokółce, zanim tam pojedziemy.	Sokółka
6. Mamy szczegółowy plan tego odcinka Puszczy Augustowskiej, może znajdziemy tam maliny.	Puszcza Augustowska
7. Wiem na pewno, że jej dom jest nad Czarną Hańczą.	Czarna Hańcza
8. Wszyscy, bez wyjątku ufali Gamskiemu, a okazało się, że to najmniej uczciwy człowiek w całej grupie.	Gamski
9. Budrewiczom, tym z Podlasia, oddano wreszcie ich rodzinne ziemie.	Budrewicowie
10. W całym przedsięwzięciu Karolaka uczestniczyło tylko parę osób.	Karolak

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Jurek Poprawa koniecznie chciał się dostać na Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie. Wszyscy jego nauczyciele w szkole podstawowej i w technikum uważali, że jest urodzonym sportowcem i powinien się kształcić w tym kierunku.

Poprawa mieszkał w mieście, gdzie było dużo klubów sportowych. Był tam basen olimpijski, kilka stadionów, korty tenisowe.

Poprawa korzystał z tego wszystkiego na tyle, na ile pozwalał mu czas. W zimie wyjeżdżał zwykle ze szkołą na obóz narciarski, w lecie, w czasie wakacji co najmniej miesiąc siedział w górach i uczył się wspinaczki.

Na wszystkich zawodach sportowych międzyszkolnych, wojewódzkich i ogólnopolskich Jurek zajmował pierwsze miejsca. Najbardziej odpowiadała mu lekkoatletyka i pływanie. W pływaniu jednak nie osiągnął specjalnie dobrych wyników, bo był bardzo szczupły i niezbyt wysoki. To jednak nie przeszkadzało mu być najlepszym w innych dziedzinach sportu.

Pytania:

1. Gdzie chciał studiować Jurek Poprawa?
Na AWF w Warszawie.
2. Dlaczego Jurek był dobrym sportowcem?
Miał wrodzone uzdolnienia i mógł je rozwijać. W mieście, w którym mieszkał, miał możliwości w trenowaniu wielu dziedzin sportu.
3. Jakie dziedziny sportu najbardziej odpowiadały Jurkowi?
Jazda na nartach, wspinaczka, lekkoatletyka, pływanie.
4. Jak Jurek wyróżniał się w sporcie?
Zdobywał pierwsze miejsca na zawodach sportowych międzyszkolnych, wojewódzkich i ogólnopolskich.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Najpierw saperzy sprawdzą, czy nie ma min.
First, the combat engineers will check for mines.
2. Choć w sklepach nie ma nic, to na czarnym rynku można zawsze wszystko dostać.
Although there is nothing in the stores, you can always get everything on the black market.
3. Żołnierze sforsowali rzekę na linie i zniknęli w lesie.
The soldiers crossed the river on a rope and disappeared in the forest.
4. Jaki jest przeciętny zarobek w tym instytucie?
What is the average salary in this institute?
5. Jeżeli chcecie jechać na narty, to możecie bardzo tanio wypożyczyć sprzęt w naszym klubie.
If you want to go skiing, you can rent the equipment in our club very cheaply.
6. Dwaj sanitariusze przynosili rannych żołnierzy z ciężarówki do szpitala polowego.
Two medics were carrying wounded soldiers from the truck to the field hospital.
7. Jakie są szanse naszej drużyny w tym sezonie?
What are our team's chances this season?
8. Wszystkie strzały trafiły w tarczę.
All of the shots hit the target.
9. Nie poinformowano nas o zmianach w programie.
We were not informed about changes in the program.
10. Potrzebuję tłumacza, żeby przesłuchać tego jeńca.
I need an interpreter to interrogate this prisoner.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the sentences in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Kto wygrał?
- Widzew Łódź. Świetny mecz. W ataku grał Misiak, który strzelił dwie bramki już na początku pierwszej połowy.
- A jaki był wynik?
- 3:2. Najciekawsze były ostatnie minuty.
- Dlaczego?
- Bramkarz Widzewa obronił dwa bardzo trudne strzały i rzut karny. Kibice Lecha Poznań przez cały czas gwizdali na trybunach.
- To Lech też musiał grać dobrze.
- Bardzo dobrze. Moim zdaniem, to lepsza drużyna niż Widzew, ale dziś nie mieli szczęścia. Poza tym, trudniej jest grać na boisku przeciwnika.
- Oczywiście. Słyszałem, że Lech stracił ostatnio dwóch świetnych piłkarzy.
- To prawda. Dudziak, który grał w obronie przeszedł do Górnika Zabrze, a Balcer doznał poważnej kontuzji podczas ostatniego meczu w rozgrywkach o wejście do pierwszej ligi.
- A. Piłkarz, który świetnie strzela bramki, zwykle gra w ataku.
 - B. Jednym z najlepszych zawodników Widzewa był bramkarz, który obronił nawet rzut karny.
 - C. Lech stracił ostatnio dwóch świetnych piłkarzy - Dudziaka, który przeszedł do Górnika i Balcera, który doznał kontuzji.

2. - Bartek, gdzie nauczyłeś się pływać?
- Na obozie i podczas ostatnich wakacji. A dlaczego pytasz?
- Mój kolega kupił łódkę i będę mógł z niej korzystać.
W czerwcu wybieramy się nad jeziora i muszę mieć kartę pływacką.
- Zapisz się na basen. Na Konwiktorskiej prowadzą kursy pływania. Tam też można zrobić kartę pływacką.
- Na Konwiktorskiej? To nawet niedalego od miejsca, gdzie mieszkam. Jutro tam pójde i wszystkiego się dowiem. Widzę, że idziesz na tenisa. Czy tu gdzieś niedaleko są korty tenisowe?
- Tak, na sąsiedniej ulicy. Od dwóch miesięcy biorę lekcje tenisa. Gram dwa razy w tygodniu. We wtorek wygrałem mój pierwszy mecz.
- To świetnie. Gratuluje. Ja też chciałbym uprawiać jakiś sport, ale nie mam czasu. W szkole grałem w siatkówkę i koszykówkę. Czasem w niedzielę biegam dla zdrowia i to wszystko.
- Tak, gdy się pracuje, to trudno znaleźć czas na sport.

- A. Kolega Bartka wybiera się na jeziora i dlatego musi mieć kartę pływacką.
B. Dobrze się składa, bo basen na Konwiktorskiej jest blisko miejsca, gdzie mieszka pytający.
C. Pracując, trudno jest znaleźć czas na sport.

3. - Legia Warszawa. Czy to nazwa klubu do którego należysz?
- Tak.
- Czy masz ten napis na wszystkich dresach?
- Nie. Tych dresów używam tylko na zawodach.
- Jaki sport uprawiasz?
- Lekkoatletykę. Biegam na 100 i 200 m, skaczę w wyż i w dal.
- Czy bierzesz udział tylko w zawodach krajowych czy i zagranicznych?
- To zależy w jakiej jestem formie. Zawodnicy, którzy mają dobre wyniki w zawodach krajowych, wysyłani są na zawody za granicę.
- Co uważasz za swój największy sukces?
- W zeszłym roku na mistrzostwach Europy w Paryżu zająłem trzecie miejsce w biegu na 200 metrów.
- Czy to na tych mistrzostwach Polacy zdobyli pierwsze miejsce w sztafecie 4 X 100 metrów?
- Nie, to było dwa lata temu.
- A. Sportowcy zwykle noszą dresy, na których jest nazwa klubu, który reprezentują.
- B. W zawodach zagranicznych występują ci, którzy mają świetne rezultaty w zawodach krajowych.
- C. Największy sukces rozmawiającego, to trzecie miejsce w biegu na 200 m na mistrzostwach Europy.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Akcja milicji warszawskiej na bazarze przy ul. Polnej zakończyła się pełnym sukcesem. Celem akcji było zlikwidowanie czarnego rynku. Wczoraj rano o godz. 10.00 rano grupa milicjantów w ubraniach cywilnych udała się na bazar. Milicjanci chodzili między ludźmi i pytali u kogo można kupić dolary i artykuły pochodzenia zagranicznego. Ludzie chętnie udzielali im szczegółowych informacji. Już po dwóch godzinach milicjanci aresztowali 12 młodych mężczyzn i 3 kobiety. Aresztowani mieli przy sobie walutę zagraniczną oraz towary o wartości 200 tys. zł.

Pytania:

1. Co zakończyło się pełnym sukcesem?
Akcja milicji warszawskiej na bazarze przy Polnej.
2. Co było celem akcji?
Zlikwidowanie czarnego rynku.
3. O co pytali milicjanci?
U kogo można kupić dolary i artykuły pochodzenia zagranicznego.
4. Ile osób aresztowano?
12 mężczyzn i 3 kobiety.
5. Co aresztowani mieli przy sobie?
Walutę zagraniczną i towary o wartości 200 tys. zł.

UNIT 26

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. dźwig
2. zmiąć
3. pościelić
4. przegięcie
5. rozzrząć
6. przeznaczyć
7. wstrząs
8. kosztorys
9. drożdze
10. miłościwy

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 49

17-go / 1-go / 82-go / 19.30 / Mlewo / 28 grup/tekst

63150 / 72288 / 43331 / 25182 / 43781

35129 / 47911 / 51230 / 63166 / 55228

78931 / 56792 / 49182 / 15714 / 14242

19181 / 45119 / 63342 / 78241 / 84253

93119 / 37211 / 62280 / 43238 / 77782

45400 / 32115 / 78229 / Koniec / Podpis

Suszka / 4321

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W 1918 r., w czasie pierwszej wojny światowej pociski chemiczne, używane przez artylerię niemiecką, stanowiły około 50% wszystkich pocisków artyleryjskich.
In 1918, during the First World War, chemical projectiles used by the German artillery, made up about 50 percent of all artillery projectiles.
2. 17 czerwca 1925 r. zawarto układ w Genewie o zakazie stosowania broni chemicznej.
On 17 June 1925, a treaty on the prohibition of the use of chemical weapons was concluded in Geneva.
3. Powierzchnia rażenia pocisku odłamkowego dla kalibru 150-155 mm wynosi 25 X 70 m.
The lethal area for a 150-155mm fragmentation projectile is 25 by 70 meters.
4. Pocisk dymny DM -105 rozrywa się na wysokości około 200 m, tworząc po 20-30 sekundach zasłonę dymną na okres ponad 4 minut.
The DM-105 smoke projectile bursts at an altitude of about 200 meters, creating after 20-30 seconds, a smoke screen for a period of over 4 minutes.
5. Technika laserowa umożliwiła dokonywanie pomiarów na głębokościach od 10 do 20 km, z dokładnością od 5 do 10 m.
Laser technology enabled performance of measurements at depths from 10 to 20 kilometers, with accuracy of from 5 to 10 meters.
6. Poszczególne cele, w zależności od terenu mogą być wykonywane w odległościach: żołnierz w ruchu - do 10 km; czołg - do 20 km, śmigłowiec - do 30 km.
Individual targets, depending on terrain, may be detected at these distances: a moving soldier-up to 10 kilometers; a tank-up to 20 kilometers; a helicopter-up to 30 kilometers.

7. Przeprowadzenie eksperymentu trwało 15 sekund, a przygotowanie do niego kilka godzin.
Execution of the experiment lasted 15 seconds, and preparation for it took several hours.
8. Ludność z południowo-wschodniej części kraju musiała być ewakuowana ze względu na niebezpieczeństwo huraganu, zbliżającego się z szybkością 20 km/godz.
The people in the northeastern part of the country had to be evacuated because of the danger of the hurricane which was approaching at a speed of 20 km per hour.
9. Wrak rozbitego samolotu, znaleziono w północno-wschodniej części gór, 10 km od osiedla Tatary.
The wreckage of the crashed airplane was found in the northeastern part of the mountains about 10 km from the village Tatars.
10. Niektóre imprezy pokrywają się w czasie, np. zawody gimnastyczne odbędą się w godz. od 13.00 do 15.00, a pływanie od 14.00 do 16.00.
Some events are occurring at the same time; for example, the gymnastics events will take place from 13:00 to 15:00, and swimming from 14:00 to 16:00.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Pani Krakowska pojechała z delegacją lekarzy z Węgier, do Zakroczyzna.	Krakowska, Węgry
Zakroczyzn
2. Na dzisiejszym zebraniu w klubie musimy ustalić ostateczną trasę spływu, zaczynającego się na jeziorze Oświn, a kończącego się w Pisz.	Jezioro Oświn
Pisz
3. Zostaliśmy zaproszeni do wzięcia udziału w zawodach sportowych w Oleśnicy.	Oleśnica
4. Kępiński przygotowuje sprawozdanie z badań, jakie przeprowadzał w Małopolsce.	Kępiński
Małopolska
5. Zaproponowano mi pracę w Kętrzynie, ale nie mogę się zdecydować, czy mam ją przyjąć czy nie.	Kętrzyn
6. Umówiliśmy się, że się spotkamy na szosie przed wjazdem do Brześcia, o 23.00.	Brześć
7. Podajcie kandydaturę Grzybowskiego, to będziemy na niego głosować.	Grzybowski
8. Godziny otwarcia wystawy będziemy musieli ustalić na zebraniu z przewodniczącym Dybowski.	Dybowski
9. Zapraszamy na spotkanie ze znanym podróżnikiem, żeglarzem, pisarzem Wojciechem Żurowskim.	Wojciech Żurowski
10. Swoją ostatnią pracę pisałam pod kierownictwem profesora Adama Jońca.	Adam Joniec

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Obyczajem w każdej pracy stało się organizowanie zebrań z byle powodu. W naszym zakładzie dzieje się podobnie. Nie można podjąć najprostszej decyzji bez zrobienia zebrania. Nikt tych oficjalnych zebrań nie lubi, mało kto traktuje je poważnie, a mimo tego zebra-
nia muszą być. I musi być zachowany ich oficjalny porządek: zagaje-
nie, zdanie sprawozdania z poprzedniego zebrania, przedstawienie
jakiegoś problemu i dopiero potem dyskusja. Często kończąca się ni-
czym. Oczywiście w trakcie zebrania sekretarka musi pisać protokół
i notować niemal każde słowo wypowiedziane podczas dyskusji.
W sumie cały "obrzątek" zebrania zabiera więcej czasu niż właści-
wa sprawa. Najgorsze, że na zebrania takie zwołuje się ludzi nie
mających nic wspólnego z całym problemem, ani nie mogących wpłynąć
na żadne decyzje. Ale obecność na zebraniu jest obowiązkowa, więc
wszyscy przychodzą.

Pytania:

1. Jaki jest powód zwoływania zebrań?
Rozwiązanie jakiegoś problemu, albo dziwny obyczaj zwoływania zebrań prawie bez powodu.
2. Jak ludzie traktują zebrania? Dlaczego?
Zwykle ich nie lubią, nie traktują ich poważnie. Zebrania zwykle nie przynoszą rozwiązania danego problemu.
3. Jak wygląda przebieg zebrania?
Zagajenie, sprawozdanie, przedstawienie problemu, dyskusja.
4. Kto uczestniczy w zebraniach?
Często ludzie, którzy nie mają nic wspólnego ze sprawą poruszaną na zebraniu.
5. Czy powyższa opinia o zebraniach wydaje się pani(u) obiektywna?

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Pięciu żołnierzy z drugiej drużyny pilnuje jeńców, którzy znajdują się w sali nr. 8.
Five soldiers from the 2nd Squad are guarding POWs who are in room number 8.
2. Wszyscy dowódcy, z wyjątkiem dowódcy 3 kompanii, muszą zameldować się u gen. Siwickiego.
All commanding officers with the exception of the commander of the 3rd Company, have to report to General Siwicki.
3. Kapral Marcinkowski jest delegatem naszej jednostki na zjazd młodych aktywistów wojskowych.
Corporal Marcinkowski is our unit delegate to the Congress of Young Military Activists.
4. Mimo, że manewry były bardzo ciężkie, prawie wszyscy żołnierze byli w dobrych nastrojach.
Despite the fact that the maneuvers were very difficult, almost all the soldiers were in a good mood.
5. Jeszcze kilka strzałów i mój magazynek będzie pusty.
A few shots more and my (rifle) magazine will be empty.
6. Według ostatniego meldunku, we wsi Sieniawa jest pełno czołgów nieprzyjaciela.
According to the latest report, the village of Sieniawa is full of enemy tanks.
7. Żołnierze z 2 plutonu osiągnęli najlepsze wyniki na strzelnicy.
Soldiers from the 2nd Platoon achieved the best results at the rifle range.
8. Tylko kilku pracowników cywilnych głosowało przeciwko nowym zasadom ruchu na terenie jednostki.
Only a few civilian employees voted against the new traffic rules on the post.

9. Porucznik Klopsik podejrzewa, że w lesie, za rzeką może być zasadzka.
Lieutenant Klopsik suspects that there may be an ambush in the forest beyond the river.
10. Bardzo mi przykro, ale oficer o którym mówimy, nie nadaje się na dowódcę batalionu.
I'm very sorry, but the officer we are talking about is not suitable for the position of battalion commander.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your booklet which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1.
 - Co było wczoraj na zebraniu?
 - Przewodniczący przedstawił sprawozdanie za pierwsze półrocze, a potem mówiono o nowych maszynach w fabryce.
 - Ciekawe, co robotnicy mówili o tych maszynach?
 - Krytykowali je bardzo. Łatwo się psują, a na rynku brak części zamiennych.
 - Co na to dyrektor?
 - Powiedział, że będzie jeszcze jedna narada, na której zdecyduje się, co dalej z tymi maszynami.

A. Robotnikom bardzo podobają się nowe maszyny.
B. Dyrektor omówił produkcję za pierwsze półrocze.
C. Na zebraniu mówiono głównie o nowych maszynach.

2.
 - W której sali się zbieramy?
 - Konferencyjnej na pierwszym piętrze.
 - Kto będzie brał udział ze strony związku?
 - Kolega Nalberczak i koleżanka Żarska.
 - A organizacji partyjnej?
 - Jak zwykle towarzysz Sztandarowski.
 - Zaczniemy od sprawozdania inżyniera Grabowskiego?
 - Tak, inżynier Grabowski przedstawi nam wyniki rozmów, które przeprowadził w Angoli. Następnie przedyskutujemy projekt kontraktu.
 - Czy ty będziesz prowadził zebranie?
 - Tak.

A. W sali konferencyjnej odbędzie się narada w sprawie nowego kontraktu.
B. Inżynier Grabowski przedstawi uczestników zebrania.
C. Kolega Nalberczak będzie prowadził zebranie.

3. - Kto pierwszy zabrał głos?
- Dyrektor Banaczek. Powitał gości i punkt po punkcie przedstawił sprawy do omówienia.
- A co potem?
- Przedstawiciel działu kontroli natychmiast poprosił o głos.
- Sylwek Madura?
- Tak. Znany jest w całym zakładzie z zadawania kłopotliwych pytań.
- Słyszałem o nim dużo. I co na to przewodniczący zebrania?
- Powiedział, że czas na pytania przewidziany jest na zakończenie zebrania.

- A. Sylwek Madura często zadaje trudne pytania.
B. Dyrektor zabierze głos pod koniec zebrania.
C. Nikogo z działu kontroli nie było na zebraniu.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Sala była jeszcze pusta. Paru robotników kończyło dekorować ściany. Na stołach leżało zielone sukno. Wszędzie wisiały czerwone flagi. Chociaż do narady została jeszcze prawie godzina, sekretarz Wrzaszczyk był już na swoim miejscu i nerwowo przeglądał notatki. Wiedział, że narada nie będzie łatwa, więc chciał się dobrze przygotować. Pierwszym punktem programu narady miał być wybór nowego sekretarza. Wrzaszczyk bardzo chciał utrzymać swoje stanowisko, ale wiedział, że będzie to raczej trudne. Tymczasem przed salą słychać było już głosy - to uczestnicy zebrania zaczęli się już schodzić.

Pytania:

1. Czym zajęci byli robotnicy znajdujący się na sali?
Dekorowaniem ściany.
2. Jak udekorowana była sala?
Na stołach było zielone sukno, wokół wisiały czerwone flagi.
3. Kto przyszedł wcześniej na naradę?
Sekretarz Wrzaszczyk.
4. Dlaczego sekretarz przyszedł wcześniej?
Żeby przejrzeć notatki i dobrze przygotować się do narady.
5. Dlaczego narada była dla sekretarza taka ważna?
Podczas narady miały być wybory nowego sekretarza, a Wrzaszczyk chciał utrzymać swoje stanowisko.

UNIT 27

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. omszały
2. Tczew
3. ćwierć
4. koszmarny
5. Dźwinów
6. pościelić
7. odświętny
8. mięśnie
9. ścierka
10. mączny

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 20

20-go / 9-go / 84-go / 12.30 / Bronowice / 28 grup/tekst

11375 / 68422 / 57300 / 88375 / 71486

19121 / 23432 / 40892 / 15199 / 90153

22431 / 40080 / 76681 / 38563 / 58943

61231 / 27485 / 46330 / 45313 / 18693

48351 / 34562 / 73342 / 38596 / 57440

16424 / 29704 / 59462 / Koniec / Podpis

4319 / Walim

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Uzbrojenie tego okrętu (1850 r.) składało się ze 100-120 dział rozmieszczonych na trzech pokładach po obu burtach, przy czym na najniższym znajdowały się działa najcięższe.
The armament of this warship (in 1850) consisted of 100-120 guns situated on three decks on both sides; the heaviest were located on the lowest deck.
2. Działa te miały gładkie lufy kalibru 160-200 mm i były ładowane od przodu; strzelano z nich pociskami kulistymi o masie od 15 do 30 kg.
Those guns had 160-200mm, smoothbore barrels and were muzzle-loaded; ball-shaped projectiles weighing from 15 to 30 kg, were fired from them.
3. Praktyczna donośność pocisku wynosiła tylko 1500 m, a szybkostrzelność wynosiła tylko jeden strzał na minutę.
The "practical" range of the projectile was only 1,500 meters, and the rate of fire was only one round per minute.
4. W 1861 r. Francuzi spuścili na wodę okręt (Warrior), którego długość wynosiła 116 m, szerokość 17,7 m, zanurzenie 7,9 m i wyporność 9.210 ton.
In 1861, the French launched a warship (Warrior) which had a length of 116 m, a beam of 17.7 m, a draught of 7.9 m, and a displacement of 9,210 tons.
5. Budowę okrętu "Italia" rozpoczęto w 1878 r. i ukończono w 1882 r. Jego rekordowa na te czasy wyporność wynosiła 15.000 ton.
Construction of the warship "Italia" was begun in 1878 and completed in 1882. Its record displacement (for those times) was 15,000 tons.

6. Proszę mi podać dane taktyczno-techniczne pistoletu Colt M 1911A1.
Please give the tactical-technical data of the Colt M 1911A1 pistol.
7. Podaję dane: pistolet wojskowy kaliber 11,43 mm, ciężar - 1250 G, długość - 218 mm, szybkostrzelność - 14 strzałów na minutę, donośność skuteczna - 70 m, prędkość początkowa pocisku - 250 m/s, ciężar naboju - 21,2 G, ciężar pocisku - 15,2 G, pojemność magazynka - 7 naboii.
Here is the data: an 11.43mm military pistol; weight--1,250 G; length--218mm; rate of fire--14 rounds per minute; effective range--70 m; muzzle velocity--250 meters per second; weight of the cartridge--21,2 G; weight of the projectile--15,2 G; magazine capacity--7 rounds.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jak tak dalej będzie, to spakuję wszystko, co mam i pojadę do Leśniewa.	Leśniewo
2. Matka pisze mi, że przyzwyczała się już do klimatu w Kartuzach i nie chce stamtąd wyjeżdżać.	Kartuzy
3. Najprzyjemniejsze wakacje spędziłam nad jeziorem Żarnowieckim.	Jezioro Żarnowieckie
4. Plan rozwojowy zakładał przede wszystkim doprowadzenie wody bieżącej do wszystkich miejscowości w województwie kieleckim, a potem budowę szkół.	Województwo Kieleckie
5. Zgodnie z nowymi przepisami rynek w Zamościu zasmaknięty zostanie dla ruchu kołowego.	Zamość
6. Jeśli szukasz dobrego adwokata, serdecznie polecam ci Jaworskiego.	Jaworski
7. Na południe od Rybina wylała rzeka Szkar-pawa.	Rybin,
Szkar-pawa
8. Liczne listy nadchodzące do redakcji "Polityki" z Brzozowa i jego okolic zainteresowały redaktora Mikulskiego.	Brzozów,
Mikulski
9. Musieliśmy już być dość blisko Przełęczy Dukielskiej, kiedy złapała nas burza śnieżna.	Przełęcz
Dukielska
10. Kupiliśmy sobie starą chałupę w Ożennej i chcemy z niej zrobić wygodny dom.	Ożenna

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Radziecka decyzja o zawieszeniu od 6 sierpnia (1985) do 1 stycznia 1986 r. wszelkich prób z bronią jądrową, została uznana przez komentatorów i obserwatorów politycznych za wydarzenie doniosłej wagi. Wszystkie główne zachodnie agencje prasowe nadały obszernie omówienie tej decyzji zawartej w liście przesłanym przez radzieckiego przywódcę M.Gorbaczowa do amerykańskiego prezydenta R.Regana. Komentatorzy przypominają m.in. moratorium Związku Radzieckiego na rozmieszczenie pocisków raketowych średniego zasięgu w Europie.

Z dużym zainteresowaniem oczekiwano na reakcję Stanów Zjednoczonych, bowiem w liście do R.Regana zawarty był apel, aby rząd amerykański również zdecydował się na wstrzymanie wszelkich doświadczeń z bronią jądrową.

Pytania:

1. Czego dotyczyła decyzja Związku Radzieckiego?
Zawieszenia prób z bronią jądrową.
2. Jak długo miało trwać zawieszenie?
5 miesięcy.
3. Jak ocenili decyzję Związku Radzieckiego komentatorzy i agencje prasowe?
Decyzja ta została uznana za doniosłe wydarzenie.
4. Jaka propozycja zawarta była w liście do R.Regana?
W liście tym proponowano, by rząd amerykański zdecydował się na wstrzymanie wszelkich doświadczeń z bronią jądrową.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. W Muzeum Wojska Polskiego widzieliśmy liczne przykłady starej broni.
We saw numerous examples of old weapons in the Museum of Polish Military.
2. Pułkownik Makowiecki pracował kiedyś w Ministerstwie Obrony Narodowej.
Colonel Makowiecki once worked for the Ministry of National Defense.
3. Plan oskrzydlenia pozycji nieprzyjaciela, który przygotował major Żmuda, jest bardzo prosty.
A plan to outflank the enemy's positions which was designed by Major Żmuda, is very simple.
4. Cztery patrole WSW pilnują dziś głównego wejścia do budynku Sejmu.
Four MP patrols are guarding the main entrance to the Parliament building today.
5. Wszyscy żołnierze z I plutonu świetnie znają przepisy regulaminu służby wartowniczej.
All of the soldiers from the 1st Platoon know the regulations for guard duty very well.
6. W grudniu 1981 r. wprowadzono w Polsce stan wojenny.
In December 1981, martial law was introduced in Poland.
7. Szeregowy Zajac dość szybko przyzwyczaił się do trudnych warunków życia w wojsku.
Private Zajac got accustomed to the difficult conditions of military living quite quickly.
8. Jedna z urzędniczek pracujących w WKU osobiście zna generała Matysiaka.
One of the women clerks working at the Recruiting Station knows General Matysiak personally.

9. Wszyscy oficerowie z naszej jednostki należą do partii.
All officers from our unit belong to the Party.

10. Podczas wczorajszego plenum partii podkreślono dużą rolę wojska w rozwoju kraju.
During yesterday's Party plenum, the significant role of the military in the country's development was stressed.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then answer the questions in your workbook. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

- I. - Kto brał udział w wywiadzie, który telewizja pokazywała o 20.10?
- Kilka posłów na sejm oraz rzecznik prasowy rządu.
- O czym mówili?
- Najpierw o planowanych zmianach w konstytucji. Zajęło im to chyba ze dwadzieścia minut i nie bardzo wiem o co im chodziło. Potem dyskutowali o polityce zagranicznej, szczególnie o stosunkach ze Stanami Zjednoczonymi.
- Czy było coś nowego?
- Jak zwykle nic. Ciągłe mówią i piszą to samo. Już prawie nie mogę tego słuchać.
- Cóż, propaganda.
1. O której telewizja nadała wywiad?
O 20.10.
2. Kto oprócz posłów uczestniczył w wywiadzie?
Rzecznik prasowy rządu.
3. Jak długo mówili o zmianach w konstytucji?
Około 20 minut.
4. Co było następnym punktem dyskusji?
Polityka zagraniczna, szczególnie stosunki z U.S.A.
5. Co rozmawiający sądzą o dyskusji?
Że nie wniosła nic nowego. Przedstawiciele władzy ciągle powtarzają te same opinie.

- II. - Dzień dobry, pani Basiu. Czy jest dyrektor Mizieliński?
- Niestety, wczoraj pojechał na delegację do Warszawy.
- Mam pecha. Jak długo tam będzie?
- Cztery dni. Wraca dopiero w sobotę wieczorem.
- Nie wie pani, czy dyrektor ma jakieś spotkanie w ministerstwie?
- Tak, dziś po południu ma się spotkać z ministrem Woźniakiem.
- To dobrze. Może uda mu się załatwić pieniądze na budowę nowego magazynu.
- Nie sądzę, że będzie o tym rozmawiał. Po telefonie z ministerstwem był bardzo niezadowolony.
- Czy wie pani o co chodzi?
- Niestety, nie wiem.

1. Dlaczego dyrektora nie ma w biurze?
Ponieważ wczoraj pojechał na delegację do Warszawy.
2. Kiedy dyrektor wraca ze stolicy?
W sobotę wieczorem.
3. Z kim dyrektor ma spotkać się dziś po południu?
Z ministrem Woźniakiem.
4. Na co potrzebne są pieniądze?
Na budowę nowego magazynu.
5. Dlaczego pani Basia sądzi, że nie uda się załatwić pieniędzy?
Ponieważ po telefonie z ministerstwa dyrektor był niezadowolony.

III.

- Cześć, Darek. Czy już głosowałeś?
- Tak, właśnie stamtąd wracam.
- Ja dopiero idę głosować.
- Zdaje mi się, że dopiero pierwszy raz.
- Tak, w zeszłym roku ukończyłem 18 lat. Jak to się wszystko odbywa?
- Bardzo prosto. Pokazujesz dowód osobisty i szukają cię na liście uprawnionych do głosowania.
- A potem?
- Dostajesz listę kandydatów, którą wkładasz do koperty i wrzucasz do specjalnej skrzynki, która nazywa się urna wyborcza.
- To wszystko? A jeśli nie podobają mi się kandydaci na liście?
- To możesz skreślić ich nazwiska, ale czy to coś zmieni?

1. Skąd wraca Darek?
Z głosowania.
2. Dlaczego pytający głosuje dopiero pierwszy raz?
Ponieważ dopiero w zeszłym roku skończył 18 lat.
3. Jaki dokument trzeba pokazać komisji wyborczej?
Dowód osobisty.
4. Co trzeba zrobić z listą kandydatów?
Włożyć do koperty i wrzucić do urny wyborczej.
5. Co głosujący może zrobić, jeżeli kandydaci nie podobają mu się?
Może skreślić ich nazwiska.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Od wielu lat mówi się o bardzo złej sytuacji w budownictwie. Brakuje szkół, szpitali, ludzie nie mają gdzie mieszkać. Wiadomo, że wiąże się to z fatalnym stanem całej gospodarki. Na nic nie ma pieniędzy. Ludzie jednak nie chcą pogodzić się z myślą, że w tak ciężkich warunkach muszą mieszkać całe życie. W ministerstwie budownictwa co jakiś czas zastanawiają się co robić, żeby polepszyć sytuację. Ciągłe zmieniają ministrów i różnych dyrektorów. Nowe przepisy nie zawsze sprawdzają się w praktyce. Tymczasem okres czekania na mieszkanie wcale się nie zmniejsza. Podczas ostatniej konferencji prasowej, rzecznik rządu dowiedział się, że w niektórych miastach wynosi już 10-15 lat.

Pytania:

1. O czym mówi się od lat?
O bardzo złej sytuacji w budownictwie.
2. Czego głównie brakuje?
Szkół, szpitali i mieszkań.
3. Z czym ludzie nie chcą się pogodzić?
Z myślą, że całe życie będą musieli mieszkać w ciężkich warunkach.
4. Co robi ministerstwo budownictwa?
Często zmieniają ministrów, dyrektorów i przepisy. Zastanawiają się też, co robić.
5. Kto powiedział, ile obecnie wynosi okres czekania na nowe mieszkanie?
Rzecznik prasowy rządu.

UNIT 28

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. pójscie
2. pózyczka
3. wyjscie
4. kościoł
5. małżeństwo
6. hiszpański
7. uschnięty
8. przyjaźń
9. ślizgać
10. przeżrocza

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 140

20-go / 4-go / 84-go / 19.30 / Piechocice / 28 grup/tekst
31125 / 57632 / 48139 / 57671 / 49542
31638 / 45732 / 42236 / 68742 / 59240
68782 / 59653 / 42749 / 56843 / 53347
79853 / 69351 / 79893 / 61764 / 53850
67954 / 64458 / 80964 / 71462 / 80904
72875 / 64960 / 43186 / wróc / 43168
koniec / Podpis / Złotoryja / 464

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Pierwsze okręty typu Nassan (pierwszy wodowany w 1908 r.) miały pancierz o grubości 300 mm, a ich wyporność wynosiła 18.900 ton.
The first warships of the Nassan class (the first was launched in 1908) had armor plate with a thickness of 300mm, and their displacement was 18,900 tons.
2. Działa kalibru 380 mm mogły przebić pancierz o grubości 320 mm z odległości 20.000 metrów.
The 380mm guns could penetrate armor plate with a thickness of 320mm from a distance of 20,000 meters.
3. Na przełomie XIX i XX wieku kanonierki miały wyporność 700-1000 ton, szybkość około 13 węzłów i uzbrojenie złożone z 2 do 6 dział kalibru 100 mm i kilka mniejszych dział.
At the turn of the 20th century, gunboats had a displacement of 700-1,000 tons, a speed of about 13 knots, and armament consisting of two to six 100mm guns and several smaller guns.
4. W 1937 r. w Japonii rozpoczęto budowę statków "Yamato" i "Musashi"; do służby weszły w 1941 r.
In 1937 the construction of the vessels "Yamato" and "Musashi" was begun in Japan; they entered service in 1941.
5. Długość tych okrętów wynosiła 263 m, szerokość w linii wodnej 36,9 m, zanurzenie 10,9 m.
The length of these warships was 263 meters; beam at the waterline--36.9 meters; draught--10.9 meters.
6. Największą rewelacją tych statków było ich uzbrojenie: 9 dział o kalibrze dotąd niespotykanym 457 mm.
The greatest revelation about these vessels was their armament: 9 guns of a hitherto unheard of caliber--457mm.

7. Działa te miały lufy długości 20,5 m i strzelały pociskami o masie 1460 kg.
Those guns had barrels with a length of 20.5 m and fired projectiles with a mass of 1,460 kg.
8. Mimo tak wielkiego ciężaru pocisków, każde z tych dział oddawało 2 strzały na minutę, czyli tyle, ile działa kalibru 406 mm, których pociski nie ważyły więcej niż 1000 kg.
Despite the great weight of the projectiles, each of the guns fired two rounds per minute, or the same number as 406mm guns, whose projectiles did not weigh more than 1,000 kg.
9. Nowo zaplanowana linia kolejowa prowadzić będzie z południowego wschodu na północ Polski. Będzie ona łączyła 3 ważne punkty: Katowice, Warszawę Wschodnią i Gdynię.
The newly planned railway line will go from the southeast to the north of Poland. It will connect three important points: Katowice, Warsaw-East and Gdynia.
10. Dostałam zaproszenie na przyjęcie, na 22 sierpnia w godzinach od 16,30 do 19,00.
I received an invitation to a party to be held on August 22 at 4:30 p.m. to 7:00 p.m.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Do Strzyżewa musimy dojechać autobusem, bo kolej tam nie dochodzi.	Strzyżewo
2. Zasadniczą służbę wojskową pełniłem w Kórniku.	Kórnik
3. Nasz sklep zaopatruje się w piekarni w Zebrzycach.	Zebrzyce
4. Będziemy musieli oddać Iłowieckiemu wszystkie pieniądze do grudnia.	Iłowiecki
5. Widocznie nie zauważyłem znaków na drodze, bo zamiast do Pacholewa, dojechaliśmy do Słomowa.	Pacholewo
Słomowo
6. Byliśmy na wczasach we Wdzydzach koło Kościerzyny.	Wdzydze
Kościerzyna
7. W Kościanach trwa budowa domu handlowego, w którym już niedługo będą się mogli zaopatrzyć mieszkańcy Kiełczewa, Witkówek, Nowego Białcza i innych, pobliskich miejscowości.	Kościany
Kiełczewo
Witkówki
Nowy Białcz
8. Nie zapomnijcie po drodze zwiedzić Wrześni i Grzybowa.	Września
Grzybowo
9. Jadąc drogą ze Słowatycz do Włodawy ciągle byliśmy zatrzymywani przez milicję.	Słowatycze
Włodawa
10. Myślę, że w sprawie ucznia Kotuli będzie się pani musiała skontaktować z jego nauczycielką, panią Tatarczuk.	Kotula
Tatarczuk

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Kiedy moi znajomi z Ameryki pierwszy raz przyjechali do Polski, dużo kłopotów sprawiało im robienie zakupów. Musieli się nauczyć, że w aptece kupuje się tylko lekarstwa i że na większość lekarstw trzeba mieć receptę od lekarza; natomiast takie rzeczy jak mydło, pasta do zębów, proszek do prania, kosmetyki - to wszystko kupuje się w drogerii. Trudno im było też przyzwyczaić się do tego, że ceny towarów są we wszystkich sklepach państwowych takie same i w każdej drogerii są mniej więcej te same gatunki szamponów, mydeł itp. Kolejnym problemem było przyzwyczajenie się do noszenia ze sobą gotówki i płacenia wszędzie gotówką. Moi znajomi lubili chodzić na zakupy i wszystko im się podobało, dlatego wciąż musieli mieć przy sobie gotówkę. Często denerwowali się, że w sklepie brakowało opakowań, że torby były za małe... Na to jednak nic nie mogłam poradzić. Fakt ten jednak nigdy nie powstrzymywał ich przed częstym robieniem zakupów.

Pytania:

1. Jakie problemy mieli w Polsce znajomi z Ameryki?
Mieli kłopoty z robieniem zakupów.
2. Co kupuje się w Polsce w aptece?
Lekarstwa. Często potrzebne są recepty od lekarza.
3. Gdzie można kupić kosmetyki, proszki do prania itp?
W drogeriach.
4. Czym się różnią zakupy w Polsce od zakupów w Ameryce?
Za towary w Polsce płaci się gotówką. Ceny w sklepach państwowych są takie same w całej Polsce. Często brak jest w sklepach opakowań, papieru, toreb, itp.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Żołnierze z 3 plutonu po kolei podchodzili do kaprała Misia i gratulowali mu awansu.
The soldiers from the 3rd Platoon one after another approached Corporal Miś and congratulated him on his promotion.
2. O ile pamiętam, właśnie w tym budynku mieściła się kwatera główna powstańców z Mokotowa.
As far as I remember, the headquarters of the insurgents from Mokotów was located in this building.
3. Półtora kilometra za tym wzgórzem znajduje się pierwsza linia okopów nieprzyjaciela.
The first line of the enemy's trenches is one-and-a-half kilometers behind this hill.
4. W plutonie por. Komorowskiego jest obecnie 22 żołnierzy. Reszta zginęła podczas zdobywania miasta.
There are 22 soldiers in Lieutenant Komorowski's Platoon now. The rest were killed while capturing the town.
5. W ostatniej bitwie straciliśmy cztery wozy bojowe, osiem haubic i trzy moździerze.
In the last battle we lost four armored vehicles, eight howitzers, and three mortars.
6. W latach 1982-1984 Kowalski odbywał zasadniczą służbę wojskową.
Kowalski did his basic military service in 1982-1984.
7. W rozkazie z 19 września gen. Kuligowski podkreśla ważność dobrego przygotowania pojazdów do zimowej eksploatacji.
In the order of 19 September, General Kuligowski emphasizes the importance of thorough servicing of vehicles for winter operations.
8. Żołnierzowi, który jest na służbie, nie wolno zdejmować czapki.
A soldier who is on duty is not allowed to take off his cap.

9. Szeregowy Zientara już kilka razy próbował uruchomić ten gazik, ale bez rezultatu.
Private Zientara has already tried to start this jeep several times, but with no results.
10. Kapral Maćkowiak powinien był sprawdzić, czy wszyscy żołnierze zwrócili maski gazowe.
Corporal Maćkowiak should have checked to see if all the soldiers returned gas masks.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the text in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Już chyba nie pójdę do tego spożywczego na rogu!
- Dlaczego?
- Gdy poprosiłem o ćwierć kilograma sera, ekspedientka powiedziała, że nie ma czasu na krojenie i sprzedaje wszystkie kawałki po kolei jak leca.
- To nie szkodzi, w lodówce jest jeszcze trochę sera.
- Ale to jeszczez nie wszystko! Gdy płaciłem, kasjerka powiedziała, że nie ma wydać z dwóch tysięcy. Znow straciłem kilka minut. Dobrze, że zjawił się kierownik sklepu i po krótkiej dyskusji reszta się znalazła.
- Takie sytuacje niestety się zdarzają. Usiądź i odpocznij sobie.

Wracając do domu Kowalski wstąpił do spożywczego na rogu, żeby kupić ćwierć kilo sera. Ekspedientce nie chciało się kroić sera i powiedziała, że sprzedaje ser w takich kawałkach, jakie są. Przy kasie Kowalski znow się zdenerwował, ponieważ kasjerka nie chciała wydać mu z 2000 zł. Po krótkiej dyskusji, w której uczestniczył także kierownik sklepu, reszta się znalazła.

2. - Półtora miesiąca temu zwróciłem się z prośbą o przeniesienie mnie z wydziału K-2 do wydziału K-13 i jeszcze nie otrzymałem żadnej odpowiedzi.
- Z kim pan rozmawiał?
- Z zastępcą dyrektora, inż. Kalińskim.
- Niestety, inż. Kaliński został niedawno zdjęty ze stanowiska.
- Mam pecha.
- Proszę chwilę poczekać, spróbuję porozmawiać o pańskiej sprawie z dyrektorem Bońkiem.

Półtora miesiąca temu, jeden z pracowników rozmawiał z inż. Kalińskim na temat przeniesienia go do innego wydziału. Ponieważ nie otrzymał jeszcze żadnej odpowiedzi poszedł do biura spraw personalnych. Tam dowiedział się, że inż. Kaliński został zdjęty ze stanowiska. Gdy zastanawiał się, co robić dalej, mężczyzna, z którym rozmawiał poszedł do dyrektora, żeby dowiedzieć się, jak wygląda jego sprawa.

- 3.
- Jak udała ci się podróż po Stanach?
 - To były niezapomniane wakacje. Szkoda, że te dwa miesiące tak szybko minęły.
 - Słuchaj, czy nie myliły ci się kilogramy z funtami, centymetry z calami, itp?
 - Na początku zupełnie nie wiedziałem, co jest co i czułem się trochę zgubiony, szczególnie w sklepach.,
 - Słyszałem, że Amerykanie powoli przechodzą na system metryczny.
 - To prawda, ale proces ten będzie bardzo długi. Dobrze jednak, że na większości towarów ciężar jest podawany zarówno w funtach jak i kilogramach. Gdy dowiedziałem się o tym, łatwiej było mi robić zakupy.
 - Czy benzynę dalej sprzedają na galony?
 - Tak, ale niektóre stacje sprzedają benzynę już tylko w litrach.

Osoba przyzwyczajona do kilogramów, metrów i litrów gubi się, gdy spotyka funty, jardy i galony. Podobne problemy ma osoba przyzwyczajona do cali, mil i uncji, gdy ma do czynienia z centymetrami, kilometrami i gramami. Obecnie Stany Zjednoczone wprowadzają system metryczny. Żeby ułatwić proces wprowadzenia na nowy system, na wielu towarach można np. spotkać ciężar podany w funtach i kilogramach.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

- Jestem tak zdenerwowany, że nie mogę nic robić.
- Co się stało?
- Zgubiłem portfel!
- Gdzie go zgubiłeś?
- Gdybym wiedział... Byłem w sklepie warzywniczym, spożywczym a potem jeszcze wstąpiłem do motoryzacyjnego.
- Pytałeś w tych sklepach?
- Pytałem sprzedawców i nawet kierowników, ale oni nic nie znaleźli.
- Co miałeś w portfelu?
- Kilkanaście tysięcy złotych, trzy dolary, dowód, książeczkę wojskową i prawo jazdy.
- Może chociaż dokumenty się znajdą.

Pytania:

1. Dlaczego jeden z mężczyzn jest zdenerwowany?
Ponieważ zgubił portfel.
2. W jakich sklepach był mężczyzna?
W warzywniczym, spożywczym i motoryzacyjnym.
3. Kogo pytał o zgubiony portfel?
Sprzedawców i kierowników sklepów.
4. Co było w portfelu?
Kilkanaście tysięcy złotych, trzy dolary, dowód osobisty, książeczka wojskowa i prawo jazdy.
5. Co ze zgubionych rzeczy będzie można ewentualnie odzyskać?
Dokumenty.

UNIT 29

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. sprzątaczka
2. przepierzenie
3. wstrzymwać
4. przeszrzec
5. wzięcie
6. mściwóć
7. ścinki
8. Szczawnica
9. pośmiewisko
10. zmieścić

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 49

23-go / 7-go / 83-go / 19.30 / Poniatowa / 26 grup/tekst
33567 / 42147 / 50292 / 31185 / 17893
55621 / 19158 / 36384 / 15192 / 63482
15983 / 19492 / 32241 / 45673 / 49385
17982 / 45362 / 44851 / 43721 / 51152
49173 / 63421 / 63592 / 46371 / 85431
51123 / Koniec / Podpis / Belżyce / 3115

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Lotniskowce „Enterprise” i „Yorktown” weszły do służby przed wybuchem II wojny światowej.
The aircraft carriers "Enterprise" and "Yorktown" entered service before the breakout of the 2nd World War.
2. Wyporność tych okrętów wynosiła 20.000 ton, szybkość 34 węzły.
The displacement of these warships was 20,000 tons; speed was 34 knots.
3. Pokład wzlotowy tych lotniskowców miał 245 m długości i 33 m szerokości.
The flight decks of these aircraft carriers were 245 meters long and 33 meters wide.
4. W hangarach lotniskowca mieściło się 60 samolotów, a jego uzbrojenie to 8 dział kalibru 127 mm i 4 czterolufowe działka kalibru 28 mm.
Sixty aircraft were located in the hangars of the aircraft carrier, its armament was eight 127mm guns and four-barrelled 28mm guns.
5. Pierwsze polskie niszczyciele „Błyskawica” i „Grom” zbudowane w Anglii w 1934 r. miały długość 114 m, szerokość 11,3 m, zanurzenie 3,1 m, a ich wyporność wynosiła 2011 ton.
The first Polish destroyers "Błyskawica" and "Grom," built in England in 1934, had a length of 114 meters, a breadth of 11.3 meters, a draught of 3.1 meters, and a displacement of 2,011 tons.
6. W 1939 r. Stany Zjednoczone posiadały 230 niszczycieli, Wielka Brytania miała 194 niszczyciele; Włochy i Japonia posiadały po 120 niszczycieli i torpedowców.
In 1939 the United States had 230 destroyers, Great Britain had 194 destroyers, Italy and Japan each had 120 destroyers and torpedo boats.

7. W pierwszym półroczu 1985 r. na Węgrzech wycofano z obiegu 21631 fałszywych dolarów i 1045 fałszywych marek.
In the first half of 1985 in Hungary, 21,631 counterfeit dollars and 1,045 counterfeit marks were withdrawn from circulation.
8. Ściany w tym domu od północno-wschodniej strony są wciąż wilgotne.
The walls on the northeast side of this house are constantly damp.
9. Zapamiętaj, że ta dźwignia kontroluje ruchy w kierunku północ-południe, a ta wschód-zachód.
Remember that this lever controls north-south motion, and this one controls east-west motion.
10. Żeby ominąć sztorm, statek musiał zmienić kurs na północno-zachodni.
In order to avoid the storm, the ship had to change its course to northwest.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Pociąg, który wyjeżdża ze Zgorzelca o 5.00, w Terespolu będzie gdzieś około 22.00.	Zgorzelec
Terespol
2. Przez całe dzieciństwo jeździliśmy na wakacje do Bochni.	Bochnia
3. Coś się musiało tam stać, bo przejście graniczne w Zawidowie było obstawione milicją i wojskiem.	Zawidów
4. Karetka pogotowia zabrała Holańskiego do szpitala w Pile.	Holański
Pila
5. Włodzimierz Łonet urodził się w Prabutach, w województwie Olsztyńskim.	Włodzimierz Łonet
Prabuty
Województwo Olsztyńskie
6. Mamy wielkie gospodarstwo w Dębinie nad Pasłęką.	Dębin
Pasłęka
7. Przyjechali do nas znajomi z Lwówka Śląskiego.	Lwówek Śląski
8. Nasza klasa wyjeżdża na obóz sportowy do Lubomierza.	Lubomierz
9. Moja cała rodzina pochodzi z Wlenia.	Wleń
10. Będziemy musieli pojechać na dworzec do Szprotawy, bo z Małonic nie ma nigdzie połączenia.	Szprotawa
Małonice

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Znajomy opowiadał mi, że zdarzyła mu się kiedyś dziwna historia. Wróciwszy pewnego dnia z pracy, dziwnie się poczuł. Trudno mu było właściwie określić, co mu dolegało. Czuł, że jest mu po prostu słabo. Drugi dzień niczego nie zmienił. Znajomy nie poszedł do pracy. Nie poszedł też do lekarza, bo nie miał gorączki, a poza tym nie potrafił powiedzieć, co mu jest. Stan taki trwał tydzień. Potem powoli zaczęły mu wracać siły i apetyt.

Parę tygodni po tym zdarzeniu wszyscy pracownicy zakładu musieli iść na badania okresowe. Kiedy lekarz badał mojego znajomego, zapytał go, czy przechodził niedawno jakieś choroby - znajomy zaprzeczył. Lekarz powiedział, że to dziwne, bo z badań wynika, że musiał niedawno przechodzić zapalenie płuc. Dopiero wtedy mój znajomy przypomniał sobie o swojej niedawnej chorobie. Opowiedział o tym lekarzowi. Okazało się, że jego choroba była wirusowym zapaleniem płuc, które na szczęście, u niego przeszło bardzo lekko. Znajomy zdziwił się, bo typowe dla zapalenia objawy: wysoka gorączka, kaszel, ból w piersiach itp., u niego wogóle nie wystąpiły. Lekarz nie znalazł na to odpowiedzi.

Pytania:

1. Na co chorował znajomy pana X?
Na wirusowe zapalenie płuc.
2. Jakie były u niego objawy tej choroby?
Słabość i brak apetytu.
3. Jakie są zazwyczaj objawy zapalenia płuc?
Gorączka, kaszel, ból w piersiach.
4. Jak długo trwała ta choroba?
Tydzień. Po tygodniu znajomy pana X zaczął wracać do zdrowia.
5. Kiedy znajomy pana X dowiedział się o swojej chorobie?
Podczas badań okresowych w zakładzie pracy.
6. Co było powodem nietypowych objawów choroby u pana Y?
Prawdopodobnie to, że pan Y lekko przechodził tę chorobę.
Lekarz nie potrafił zresztą wyjaśnić tego faktu.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Rannych było coraz więcej i zaczynało brakować bandaży.
There were more and more wounded, and bandages began to be in short supply.
2. Po porannym nalocie w mieście nie było bieżącej wody.
There was no running water in town after the morning air raid.
3. Dziś w nocy dwóch wartowników zostało zastrzelonych obok obiektu wojskowego na wzgórzu.
Last night, two guards were shot dead near the military installation on the hill.
4. Sierżant Dębicki zginął w tajemniczych okolicznościach zaraz na początku wojny.
Sergeant Dębicki was killed in mysterious circumstances at the very beginning of the war.
5. Obraz wiszący nad stołem przedstawia fragment bitwy pod Monte Cassino.
The painting hanging over the table shows a fragment of the Battle of Monte Cassino.
6. Przedstawiciele wszystkich rodzajów broni wezmą udział w spotkaniu z gen. Zawadzkiem.
Representatives of all branches of the service will participate in the meeting with General Zawadzki.
7. Dowódcą warty w dniu dzisiejszym jest por. Chudy.
Lieutenant Chudy is the commanding officer of the guard today.
8. Żaden z żołnierzy, których znam, nie lubi służby wartowniczej.
None of the soldiers I know like the duty guard.

9. Mimo silnego ognia nieprzyjaciela, szeregowi Zieliński i Budzisz zaopiekowali się rannym dowódcą plutonu.
In spite of the enemy's heavy fire, Privates Zieliński and Budzisz took care of their wounded platoon leader.
10. Ruch pojazdów cywilnych na terenie tej jednostki wojskowej jest zabroniony.
No civilian vehicles are allowed in this military installation.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the sentences in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Czy wiadomo już, w jakich okolicznościach skradziono obraz tak dużych rozmiarów?
 - Niestety, nie. Wiadomo tylko, że oprócz obrazu zginęło też kilka drogocennych przedmiotów z innej sali muzeum.
 - Wszystkie obiekty muzeum pilnowane są przez 24 godziny. Również patrole milicji często wtedy przejeżdżają i jakoś nikt tego nie zauważył.
 - Specjalna grupa MO bada tę sprawę. Do tej pory nie podano żadnego oficjalnego komunikatu, ale przypuszcza się, że w kradzieży mógł brać udział któryś z pracowników muzeum.

- A. Niełatwo jest skraść z muzeum obraz, który jest tak duży.
- B. Muzea, które mają bezcenne przedmioty w swoich kolekcjach, są pilnowane przez 24 godziny.
- C. Okoliczności wskazują, że w kradzieży mógł brać udział pracownik muzeum.

2. - Który pluton pełnił wartę wczoraj, gdy zatrzymano tego mężczyznę przy bocznej bramie?
- Pluton drugi. Dowódcą jest por. Długosz.
- Dlaczego użyto siły w stosunku do zatrzymanego?
- Mimo ostrzeżeń wartowników nie zatrzymał się. Poza tym miał w ręku nóż.
- Czy wartownicy przestrzegali regulaminu służby wartowniczej?
- Tak jest, obywatelu majorze.
- A. Wartownicy z plutonu por. Długosza zatrzymali jakiegoś mężczyznę przy bocznej bramie.
B. Mężczyzna miał w rękę nóż i dlatego wartownicy musieli użyć siły.
C. Regulamin służby wartowniczej był przestrzegany podczas całej akcji.
3. - Widzę, że kupiłeś mnóstwo lekarstw. Czy ktoś zachorował?
- U mnie w domu na szczęście wszyscy są zdrowi.
- To dla kogo te lekarstwa?
- Dla sąsiadki, pani Matysiakowej. Wczoraj był u niej lekarz i zostawił kilka recept.
- Na co choruje pani Matysiakowa?
- Obecnie ma grypę, ale ma również kłopoty z sercem.
- A ty za czym stoisz?
- Muszę kupić witaminę C dla dzieci, syrop na kaszel i jakieś lekarstwo na żołądek.
- A. U mnie w domu na szczęście wszyscy są zdrowi.
B. Pani Matysiakowa poprosiła sąsiada, żeby kupił jej lekarstwa.
C. Nie dość, że pani Matysiakowa ma kłopoty z sercem, obecnie jest jeszcze chora na grypę.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Od kilku dni szeregowy Adamski nie czuł się najlepiej. Miał kaszel, katar i ciągle było mu zimno. Poza tym zmęczony był już codzienną musztrą i chciał sobie trochę odpocząć. Poszedł więc do lekarza i poprosił go o zwolnienie z zajęć. Po zmierzeniu temperatury okazało się, że ma tylko 37.4°C i o zwolnieniu musi zapomnieć. Lekarz dał mu tylko syrop i jakieś krople do nosa i życzył lepszego samopoczucia. Szeregowy Adamski był tak zdenerwowany, że nawet przestał myśleć o tym, że jutro o ósmej znów zacznie się musztra, której tak nienawidzi.

Pytania:

1. Jak ostatnio czuł się się Adamski?
Nienajlepiej. Miał kaszel, katar i było mu zimno.
2. Dlaczego chciał sobie odpocząć?
Ponieważ był zmęczony codzienną musztrą.
3. Jaką temperaturę miał szeregowy?
37.4°C.
4. Jakie lekarstwa dał mu lekarz?
Syrop i krople do nosa.
5. O której zacznie się jutro musztra?
O ósmej.

UNIT 30

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. mieszczanie
2. wewnetrzny
3. terazniejszy
4. Koscierzyna
5. Leczyca
6. zniszczony
7. nieszczęście
8. przeświadczenie
9. powyższy
10. oskarżenie

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 30

14-go / 3-go / 84-go / 19.00 / Milanówek / 31 grup/tekst

31245 / 24764 / 79219 / 24763 / 68107

12541 / 56985 / 42356 / 35875 / 80320

35874 / 79218 / 23652 / 67096 / 53467

46986 / 91431 / 46985 / 80329 / 34763

78107 / 64578 / 57097 / 02542 / 57096

91430 / 45874 / 89218 / 75689 / 68108

13652 / Koniec / Podpis / Skierniewice / 1919

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W 1938 r. przygotowano do lotu balon stratosferyczny "Gwiazda Polski", który miał się wznieść na wysokość 30 km.
In 1938, the stratospheric balloon "Gwiazda Polski" was prepared for flight and was to ascend to an altitude of 30 km.
2. Pojemność powłoki balonu wynosiła 124.781 m³; największy ówczesny balon amerykański miał pojemność 105.000 m³.
The capacity of the balloon bag measured 124,781 cubic meters; previously the largest contemporary balloon had a capacity of 105,000 cubic meters.
3. W latach 1965-1971 przeprowadzono 250 startów rakiet "Meteor".
From 1965-1971, the rocket "Meteor" made 250 launches.
4. Słońce oddalone jest od ziemi o 149,8 mln km.
The distance of the sun from the earth is about 149.8 million kilometers.
5. Budowę naziemnej stacji satelitarnej w Psarach rozpoczęto w 1973 r; pierwszy etap budowy miał trwać 33 miesiące, lecz zrealizowany został w ciągu 18 miesięcy. Całą budowę zakończono w 1974 r.
Construction of a satellite tracing station in Psary began in 1973; the first construction phase was to have lasted 33 months, but it was completed in 18 months. The entire assembly was finished in 1974.
6. Czasza anteny radioskopu ma średnicę 15 m, powierzchnia lustro wynosi około 177 m².
The dish of the radioscope antenna has a diameter of 15 m, the surface of the mirror is approximately 177 m².
7. Podróż odbyła się na polskim statku handlowym "Wyspiański" od 1 lutego do 15 kwietnia 1974 r.
The trip was taken on the Polish merchant ship "Wyspiański" from February 1 to April 15, 1974.

8. Obiekt ten, o powierzchni użytkowej 2.500 m² wybudowano w ciągu 14 miesięcy.
This object having a usable surface of approximately 2,500 square meters was constructed in 14 months.
9. «Rover»-pojazd użyty w wyprawie księżycowej Apollo-15 miał długość 3,25 m, szerokość 1,80 m, wysokość 1,10 m. Jego masa wynosiła 180 kg.
«Rover» the vehicle used during the lunar mission of Apollo-15 was 3.25 meters long, 1.80 meters wide, 1.10 meters high. Its weight, 180 kg.
10. Mieczysław Bekker, współtwórca pojazdu «Rover», urodził się na Lubelszczyźnie w 1929 r., a z Polski wyjechał do Kanady w 1939 r. Od 1956 r. przebywa on w U.S.A.
Mieczysław Bekker, co-designer of the lunar vehicle «Rover» was born in the Lublin District in 1929, and he left Poland in 1939 for Canada. Since 1956 he has been in the U.S.A.

Ćwiczenie 2. Extractions of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Miałem pecha, bo kiedy przyjechaliśmy do Żyrardowa, wszystkie sklepy były już zamknięte.	Żyrardów
2. Doświadczenia z raketami odbyły się na pustyni Błędowskiej.	Pustynia Błędowska
3. Ta świetna restauracja jest gdzieś 5 km. przed Sierpcem - warto tam pojechać.	Sierpiec
4. W przyszłym tygodniu mam być na delegacji w Radomiu - koniecznie musimy się tam spotkać.	Radom
5. Zostaliśmy zaproszeni do Zakopanego na Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Górskich.	Zakopane, Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Górskich
6. 9 września odbędzie się spotkanie z okazji setnej rocznicy urodzin Ludwika Konarzewskiego.	Ludwik Konarzewski
7. Byłam w Bieszczadach wiosną, kilkanaście lat temu.	Bieszczady
8. Pociąg do Sanoka odchodzi około dziesiątej rano.	Sanok
9. Za Strachocinem, w parku, jest piękny stary dworek szlachecki.	Strachocin
10. W dzisiejszej gazecie jest wywiad redaktorki Ireny Starzewskiej z Hanną Zagorową.	Irena Starzewska
Hanna Zagorowa

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

- Dzień dobry. Proszę pani, chciałbym się w jakiś sposób skomunikować z Toruniem.
- Telefonicznie?
- Tak. Jeśli dostanę szybko połączenie.
- Tego nie wiem. Możemy spróbować. Jaki numer?
- 4392
- Chwileczkę.... Proszę pana, numer nie odpowiada. Czy mam próbować jeszcze raz?
- Zaraz, niech się zastanowię... Proszę pani, jak długo będzie szedł telegram do Torunia?
- 3-5 godzin.
- To znaczy, że powinien być na miejscu przed 21.00, jeśli go teraz wyślę?
- Tak.
- To ja jednak wyślę telegram, bo nie mogę czekać długo na połączenie.
- Proszę bardzo. Tam w rogu jest pudełko z blankietami telegraficznymi. Proszę wypełnić i podejść do okienka nr. 2.
- Dziękuję pani. A ile kosztuje telegram?
- Zwykły 30 zł. za 15 wyrazów; za każde następne słowo 2 zł. Pilny dwa razy więcej. Jeśli telegram ma być doręczony gdzieś za miasto, dochodzi opłata specjalnego posłańca, 150 zł.
- Dziękuję pani.
- Proszę bardzo.

Pytania:

1. W jaki sposób można szybko przekazać pilną wiadomość?
Dzwoniąc, wysyłając telegram.
2. Dlaczego pan X wysłał telegram do Torunia?
Bo nikt nie odbierał telefonu, a pan X nie mógł długo czekać na połączenie.
3. Jaki rodzaj telegramu mógł wysłać pan X?
Telegram zwyczajny, albo pilny.
4. Jaka była różnica między telegramem pilnym a zwyczajnym?
Telegram pilny kosztował dwa razy więcej. W podanym tekście nie ma mowy o innej różnicy.
5. Jak docierają telegramy do miejsc położonych daleko od miasta?
Donosi je specjalny posłaniec. Za tę usługę płaci się dodatkowo.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Oficer dyżurny jest w tej chwili przed bramą główną i rozmawia z dowódcą patrolu WSW.
The Officer of the Day is outside the main gate; he is talking to an MP Patrol Commanding Officer.
2. Żołnierze polskich wojsk lądowych noszą brązowe buty i pasy.
Soldiers of the Polish ground forces wear brown boots and belts.
3. Wysyłając do mnie jakieś listy, napisz koniecznie numer mojej jednostki na kopercie.
When sending letters to me, definitely write down the number of my unit on the envelope.
4. Osobom obcym wstęp na teren obiektów wojskowych jest wzbroniony.
Military facilities are off limits to all unauthorized visitors.
5. Szeregowy Zientara, kierowca gazika kpt. Waryńskiego, znów miał pecha - ktoś ukradł mu koło zapasowe.
Private Zientara who is Captain Waryński's jeep driver, had bad luck again--somebody stole the spare tire.
6. Trzeci pluton już od rana broni pozycji na wzgórzu, ale zaczyna brakować już amunicji.
The 3rd Platoon has been defending its positions on the hill, but it is getting short in ammunition.
7. Szpieg, którego aresztowano wczoraj, przez osiem lat pracował dla obcego wywiadu.
The spy who was arrested yesterday, had worked eight years for a foreign intelligence.
8. Jednemu z naszych radiotelegrafistów udało się złamać szyfr nieprzyjaciela już po raz drugi.
One of our radiomen managed to break the enemy's code for the second time.

9. Zasięg nadajnika, który dostaliśmy, wynosi tylko około 25 km.
The operating range of the radiotransmitter we got is approximately only 25 kilometers.
10. Jedyna krótkofalówka, która jeszcze działała, była cała w błocie.
The only shortwave radio which was still operational, was all covered with mud.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your booklet which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Widzisz tych dwóch facetów w okularach, jednego w brązowym płaszczu, a drugiego z książką w rękę?
- Tych stojących koło bramy uniwersyteckiej?
- Tak. To moi nauczyciele od angielskiego i francuskiego.
- Studiujesz języki obce?
- Tak. Studiuje anglistykę, a poza tym w ciągu najbliższych czterech lat chcę nauczyć się też francuskiego i niemieckiego.
- Przymiarkuję, że nie będzie to łatwe. Chyba już dużo umiesz, jeśli chcesz nauczyć się tylu języków w tak krótkim czasie.
- Niekoniecznie. Może to tylko znaczyć, że mam dobre chęci.

- A. Dwaj faceci w okularach, to studenci, którzy znają kilka języków.

- B. Jeden ze stojących koło bramy mężczyzn jest nauczycielem francuskiego.

- C. Jeden z rozmawiających studiuje germanistykę.

2. - Czy może mi pani podać książkę kodów pocztowych. Chcę wysłać list do banku na Czackiego, a nie wiem jaki jest tam kod.
- Nie musi pan szukać. Znam go na pamięć; 00-950.
- Dziękuję pani bardzo. Kod oczywiście pisze się przed nazwą miasta?
- Tak.
- A to pech! Do podania miałem dołączyć życiorys i uzupełnie o tym zapomniałem. Muszę jeszcze raz przyjść na pocztę.
- Niech się pan nie martwi. List i tak odejdzie jeszcze z dzisiejszą pocztą.
- A. Kod pocztowy, którego szuka mężczyzna, jest 00-960.
B. Książka kodów pocztowych jest na poczcie przy ulicy Czackiego.
C. Mężczyzna zapomniał włożyć życiorysu do koperty.
3. - Czy przeczytałeś już gazety?
- Nie wszystkie. Tygodniki możesz już zabrać, zostaw tylko te dwa dzienniki.
- Znalazłeś coś interesującego?
- Tak, jest bardzo ciekawy wywiad z aktorami serialu telewizyjnego "Czterej pancerni i pies".
- Nie podobał mi się ten serial.
- Jest też artykuł na temat książek, które zostaną wydane w przyszłym roku i rozmowa z prof. Urbańskim, autorem książki "Planeta Mars".
- To może być ciekawe. Najpierw jednak chciałbym zobaczyć ogłoszenia. Mam zamiar kupić jakieś zagraniczne radio tranzystorowe.
- Proszę, oto "Życie Warszawy".
- A. Tygodniki są już przeczytane przez obu rozmawiających.
B. "Czterej pancerni i pies" to tytuł serialu polskiej telewizji.
C. Wywiad z prof. Marciniakiem jest bardzo interesujący.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

W jednym z zakładów urządzeń radiowych i telewizyjnych od pewnego czasu ginęły ważne plany i dokumenty. Ponieważ wkrótce planowano rozpocząć produkcję minikomputerów, na terenie zakładu zainstalowano kamery rejestrujące wchodzących i wychodzących z zakładu. Strażnicy dostali nowoczesne krótkofalówki przy pomocy których mogli bezpośrednio kontaktować się z milicją. Tajni agenci MSW rozpoczęli pracę jako zwykli pracownicy w zakładzie. Mimo tych środków bezpieczeństwa zginęło jeszcze kilka szkiców konstrukcyjnych. Po kilku nastu dniach, dyrektor Krawczyk nie przyszedł nagle do pracy i nikt nie wiedział, co się z nim stało. Tego samego dnia wieczorem podano w dzienniku telewizyjnym, że dyrektor został aresztowany za pracę na rzecz obcego wywiadu. Razem z nim aresztowano jeszcze siedem osób, likwidując w ten sposób niebezpieczną siatkę szpiegowską.

Pytania:

1. Gdzie ginęły plany i dokumenty?
W zakładach urządzeń radiowych i telewizyjnych.
2. Dlaczego zainstalowano kamery telewizyjne?
Żeby rejestrować wchodzących i wychodzących z zakładu.
3. Kim byli nowi pracownicy?
Tajnymi agentami MSW (Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).
4. Dlaczego dyrektor został aresztowany?
Ponieważ pracował na rzecz obcego wywiadu.
5. Co zostało zlikwidowane?
Niebezpieczna siatka szpiegowska.

UNIT 31

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. przestrzeń
2. przejście
3. wzdłuż
4. pokłos
5. pomieszczanie
6. Międzygórze
7. brzytwa
8. burzliwy
9. miejski
10. wystrzegać

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 78

4-go / 4-go / 84-go / 16.00 / Zamość / 25 grup/tekst

34724 / 78168 / 12503 / 74965 / 18309

41623 / 65739 / 45836 / 89270 / 23614

85178 / 29401 / 52473 / 76840 / 56947

90381 / 34725 / 96187 / 30521 / 34727

87959 / 67058 / 01492 / 63854 / 17298

Koniec / Podpis / Krasnystaw / 3139

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Radziecki radio teleskop RATAN-600, zbudowany w 1976 r. ma średnicę 600 m i składa się z 895 anten.
The Soviet radiotelescope RATAN-600, built in 1976, has a diameter of 600 meters and consists of 895 antennas.
2. Na 32 Salonie Lotniczym i Astronautycznym w Paryżu w 1977 r. była wystawiona stacja kosmiczna wersji "Salut-5".
At the 32nd Air and Space Show in Paris in 1977, a "Salut-5" space station was exhibited.
3. Przeciętnie "Salut" obiega ziemię po orbicie eliptycznej na wysokości 250-350 km.
On the average, the "Salut" goes around the Earth in an elliptical orbit at an altitude of 250-350 km.
4. Mirosław Hermaszewski - pierwszy polski kosmonauta - wylatał na samolotach bojowych 1480 godzin.
Mirosław Hermaszewski--the first Polish cosmonaut--flew 1,480 hours in combat aircraft.
5. Okręt podwodny "Orzeł" ma dwa silniki dieslowskie o mocy 4700 KM, które pozwalają na rozwinięcie szybkości podwodnej 9 węzłów.
The submarine "Orzeł" has two 4,700 horsepower diesel engines which allow it to reach an underwater speed of nine knots.
6. W północno-wschodniej części Marsylii rozegrała się krwawa walka między dwoma głównymi bandami przestępczymi.
A bloody battle was fought between the two main criminal bands in the northeast part of Marseilles.

7. Większość ludzi mieszkających w tym osiedlu pochodzi ze wschodu - jest to wynik powojennych przesiedleń ludzi z południowego wschodu na południowy zachód.
The majority of people living in this settlement come from the east--this is the result of postwar resettlement of people from the southeast do the southwest.
8. Po kilku godzinach marszu zaczęliśmy myśleć, że coś się musiało stać z naszą busolą, bo my maszerowaliśmy na wschód, a busola wskazywała północny zachód.
After a march of several hours, we began to think that something must have happened to our compass, because we were marching to the east, and the compass indicated northwest.
9. Część miasta położona na wschodnim brzegu rzeki została całkiem zniszczona.
Part of the city located on the east bank of the river was completely destroyed.
10. Ze wschodu nadchodziły ciężkie, deszczowe chmury, a na zachodzie wciąż jeszcze świeciło słońce.
Heavy rainclouds approached from the east, and in the west, the sun was still shining.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Jest jakaś awaria w elektrowni w Głuszycy i nie będziemy mieć przez parę godzin światła.	Głuszyca
2. Podczas ostatnich, silnych mrozów w wielu miastach popękały rury i ich mieszkańcy zostali bez wody i ogrzewania. Tak stało się w: Radymnie, Sośnicy i Michałkowie.	Radymno
Sośnica
Michałków
3. Przez kilka godzin musiałem się uspakajać i przekonywać, że przecież nie mogłaś zadzwonić od Grodzieckich, bo oni nie mają telefonu.	Grodzieccy
4. Pożyczyłem Stefańczykowi francuski klucz, bo nie mógł czegoś tam odkręcić w zlewie.	Stefańczyk
5. Nigdy bym nie przypuszczała, że syn Sławińskich może się tak niegrzecznie zachować.	Sławińscy
6. Przywieźliśmy sobie z Lipna piękne, ręcznie malowane talerze.	Lipno
7. Zaplanowaliśmy, że wprowadzimy się do domu w Jaśliskach, na początku przyszłego roku.	Jaśliska
8. Byłem u naszego lekarza w Krynicy, ma nowy, świetnie urządzony gabinet.	Krynica
9. Część domu, w której kiedyś mieszkali nasze dzieci, odsprzedamy Krynickim.	Kryniccy
10. Jeśli kiedykolwiek będziesz w Dębnie, nie zapomnij iść na mszę do drewnianego kościoła góralskiego.	Dębno

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Z tych wszystkich domów, które oglądałem, najbardziej podoba mi się ten na Woli. Przede wszystkim piękne miejsce, poza tym duża parcela. Ogród, co prawda, jeszcze nie przypomina ogrodu, ale jak się w nim popracuje rok, dwa, to może być całkiem niezły. Sam dom nie wygląda specjalnie interesująco na zewnątrz, ale za to wewnątrz jest wygodny. Jest to piętrowa willa. Kilka pomieszczeń w piwnicy. Można je wykorzystać na warsztat pracy czy pokój do zabaw.

Parter jest ładnie urządzone. Trzy pokoje, kuchnia, łazienka. Łazienka wyłożona jasnymi kafkami, wanna i umywalka tego samego koloru, na ścianach dosyć ładna tapeta. Nad umywalką jest duże lustro na szerokość całej ściany. Łazienka sama nie jest taka duża, ale przez to lustro sprawia wrażenie, że jest bardzo duża. W pokojach bardzo ładny parkiet, w kuchni kafelki. Gdybyśmy kupili ten dom, to parter trzeba by tylko umeblować, bo wszystko poza tym całkiem mi odpowiada. Piętro jest jeszcze nie wykończony, ale ma podobny układ. Z każdego pokoju wyjście na duży balkon. Z okien widok na las. Łazienka też dosyć duża, ale jeszcze w surowym stanie. Trzeba w wykończeniu tego piętra włożyć trochę pieniędzy, ale za to cena domu jest stosunkowo niska.

Pytania:

1. Jak usytuowany jest dom?
Jest zbudowany na dużej parceli, w przyszłości może być otoczony ogrodem.
2. Jak duży jest dom?
Jest to piętrowa willa. Ma piwnice, w której jest kilka pomieszczeń, na parterze są trzy pokoje, kuchnia i łazienka. Piętro ma podobny układ pomieszczeń.
3. W jakim stanie jest dom?
Parter jest wykończony, trzeba go tylko umeblować, natomiast piętro trzeba wykończyć.
4. Jakie są zalety kupna takiego domu?
Dzięki temu, że dom nie jest wykończony, cena domu jest o wiele niższa.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Zanim st.szer. Nawrocki, kierowca Stara-66, znalazł 5-amperowy bezpiecznik, kolumna oddaliła się o prawie 10 km.
Before Private 1st Class Nawrocki, the driver of STAR-66, found a 5-ampere fuse, the column had driven almost 10 kilometers away.
2. Na wypadek wojny, wszyscy pracownicy tej elektrowni będą pracować na rzecz wojska.
In case of war, all employees of this power plant will work for the military.
3. Podczas przeprawy przez rzekę San, zamokły nie tylko mundury, ale również plecaki i koce.
During the crossing of the San River, not only uniforms, but also knapsacks and blankets got wet.
4. Wszyscy bez wyjątku napełnili menażki wodą z kranu, znajdującego się obok wejścia do stołówki.
With no exception, everybody filled up their canteens with water from the faucet located by the entrance to the mess hall.
5. Najważniejszym zadaniem tej grupy terrorystycznej było odcięcie prądu elektrycznego i wody bieżącej na terenie całego miasta.
The most important task of this terrorist group was to cut off power and running water supplies within the city limits.
6. Po zajęciach z musztry wszyscy czuli silny ból w stopach.
After drill practice, everybody felt strong pain in their feet.
7. Ciekająca z uszkodzonego zbiornika benzyna była przyczyną pożaru, który zniszczył 2 ciężarówki i 3 gaziki.
The gasoline which leaked from a damaged fuel tank was the cause of fire which destroyed two trucks and three jeeps.
8. Odkręciwszy koło, mechanik powiedział, że naprawa hamulca zajmie około godziny.
Having taken off a wheel, the mechanic said that the brake job would take about an hour.

9. Mimo ogromnego niebezpieczeństwa, żołnierze i dowódcy zachowali zimną krew.
In spite of serious danger, the soldiers and commanding officers kept cool.
10. Kapralowi Chojeckiemu w ostatniej chwili udało się zakręcić gaz; dzięki temu nie doszło do wybuchu.
Corporal Chojecki managed to turn off the gas at the very last moment; thanks to that, an explosion didn't take place.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them and then supply the essential elements of information in your booklet which best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Uspokój się. Co cię tak zdenerwowało?
 - Od trzech dni nie ma prądu, a wczoraj na dodatek zakręcili gaz.
 - Dlaczego? Co się stało?
 - Najpierw myślałem, że wysiadły bezpieczniki, ale sąsiadka z góry powiedziała mi, że prądu nie ma z powodu awarii w elektrowni.
 - Co tu tak zimno?
 - Nie zadawaj głupich pytań! Przecież mówiłem, że ogrzewanie nie działa, bo nie ma gazu. Nie ma prądu, więc nie mogę nic ugotować. Teraz widzisz, dlaczego tak się zachowuję.
 - Pamiętaj, że denerwowaniem niczego nie załatwisz.

	KOMENTARZ
PRĄD	<u>Prądu brakuje od 3 dni z powodu awarii w elektrowni.</u>
GAZ	<u>Wczoraj zakręcili gaz.</u>
OGRZEWANIE	<u>Ogrzewanie nie działa, bo nie ma gazu.</u>
JEDZENIE	<u>Nie można nic ugotować, bo nie ma prądu.</u>

2. - Jak umeblowaliście sobie duży pokój?
- Ten pokój jest duży tylko z nazwy. Kupiliśmy do niego bardzo ładną, brązową wersalkę, którą będziemy rozkładać na noc do spania.
- Widziałem bardzo ładne regały w sklepie meblowym na Wareckiej.
- Regał na szczęście już mamy. Zajął całą jedną ścianę od sufitu do podłogi. Jest w nim miejsce na ubrania, książki, telewizor, radio i wiele różnych innych rzeczy.
- Rzeczywiście, regały są bardzo funkcjonalne.
- Co jeszcze chcecie wstawić do tego pokoju?
- Mały stolik, przy którym będzie można wypić kawę lub coś napisać. Oczywiście na środku będzie leżał dywan. Koło okna postawimy kilka kwiatów.

KOMENTARZ	
WERSALKA	<u>Ładna, koloru brązowego. Można ją składać i rozkładać.</u>
REGAŁ	<u>Zajmuje całą ścianę od sufitu do podłogi. Jest w nim miejsce na ubrania, książki, telewizor, radio i inne rzeczy. Regał jest bardzo funkcjonalny.</u>
INNE	<u>W pokoju będzie jeszcze mały stolik, dywan i kilka kwiatów.</u>

3. - Jak wam się mieszka w nowym mieszkaniu?
- Brakuje nam jeszcze wielu rzeczy. Śpiemy na wersalce pod jednym kocem. Dobrze, że jest ciepło.
- Mam mały stół, fotel i kilka poduszek. Mogę je wam pożyczyć.
- Świetnie, dziękuję. Wczoraj Marek zakładał firanki i wstawił nową szybę w oknie w kuchni.
- To jest stare mieszkanie. Wiele rzeczy pewnie będziecie musieli wymienić.
- Zauważyliśmy, że cieknie kran. Zlew jest tak mały i brudny, że nie chciało mi się wczoraj myć naczyń. Musimy kupić nowy.
- Może Marek sam będzie umiał go wymienić.
- Próbował wczoraj coś tam odkręcać, ale nie miał wszystkich potrzebnych narzędzi i trzeba będzie zawołać hydraulika.
- Widzę, że macie zajęcie na kilka dni.
- Prawdopodobnie tygodni!

KOMENTARZ	
Można pożyczyć	<u>Mały stół, fotel i kilka poduszek.</u>
Już zrobione	<u>Założone są firanki i wstawiona nowa szyba w oknie w kuchni.</u>
Trzeba wymienić	<u>Ciekący kran oraz zlew.</u>

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Nagle w domu zrobiło się bardzo cicho. Zgasł telewizor, przestało grać radio, wyłączyło się ogrzewanie. Nie było też słycać zwykle głośnej lodówki, a z kuchni dochodził nas tylko odgłos ciekącego kranu. Przez firankę widzieliśmy okna sąsiednich bloków, w których nie paliło się ani jedno światło. Wyglądało na to, że prądu nie będzie przez dłuższy czas i wszyscy zaczęliśmy sobie zdawać sprawę, co to znaczy. Przede wszystkim znaczyło to, że nie będziemy mogli obejrzeć transmisji z olimpiady. Nie zobaczymy ani Wojtka Banasika w skoku wzwyż, ani Artura Wesołowskiego w skoku w dal. Adam nie będzie miał okazji pokazać nam jak świetnie odbiera jego nowy kolorowy telewizor. Poza tym, mieliśmy wszyscy w perspektywie powrót nocą do domu przez ciemne miasto. Powodem awarii był groźny wybuch w elektrowni.

Pytania:

1. Co nagle przestało działać?
Telewizor, radio, ogrzewanie i lodówka.
2. Co było widać przez firankę?
Okna sąsiednich bloków, w których nie paliło się ani jedno światło.
3. Czego nie będzie można obejrzeć?
Transmisji z olimpiady.
4. Czym chciał się pochwalić Adam?
Nowym, kolorowym telewizorem.
5. Co było powodem braku światła?
Wybuch w elektrowni.

UNIT 32

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. przedsionek
2. bliżniaczy
3. szczególnie
4. kilkanaście
5. narzeczona
6. młodzięczy
7. jednoczęśnie
8. niezręczny
9. strzelisty
10. uczestnictwo

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 34

17-go / 12-go / 83-go / 19.10 / Kolanów / 30 grup/tekst
35247 / 80792 / 24136 / 76075 / 21520
56469 / 90803 / 46358 / 91803 / 85297
87186 / 32631 / 67570 / 01914 / 57469
02914 / 54853 / 98297 / 43742 / 78681
12025 / 68570 / 13025 / 65964 / 09308
45358 / 89792 / 23136 / 79681 / wróc
78681 / 10419 / Koniec / podpis / 3345

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W Międzynarodowym Festiwalu Młodzieży w 1985 r. uczestniczyło 20 000 delegatów ze 150 krajów.
Twenty thousand delegates from 150 countries took part in the International Young People's Festival in 1985.
2. Ukazała się nowa mapa "Tatry Polskie" w skali 1:10000 w 15 arkuszach.
The new map "Tatry Polskie" was published on a 1:10,000 scale on 15 plates.
3. W Armii Krajowej w dniu 1 sierpnia 1944 r. było około 50 tysięcy żołnierzy.
There were approximately 50,000 soldiers in the Home Army on 1 August 1944.
4. 11 sierpnia 1962 r. odbył się pierwszy grupowy lot kosmiczny.
The first space flight with a multi-person crew took place on 11 August 1962.
5. Ustanowiono nowy rekord świata w trójskoku: 17 m 97 cm.
A new world record in the triple jump was made: 17 meters, 97 centimeters.
6. Japończycy planują, że w ciągu pół roku trwania wystawy "Expo-85" zwiedzi ją od 20 do 40 milionów gości.
The Japanese are planning that, during the half-year run of the exhibition "Expo-85," from 20 to 40 million guests will visit it.
7. Adres redakcji: ul. Grzybowska 77, 00-950 Warszawa, skrytka pocztowa 160.
The address of the editorial office is Grzybowska Street # 77, 00-950 Warsaw, P.O.Box 160.

8. Rozpoczęta 17 sierpnia 1970 r. budowa Portu Północnego trwała 4 lata.
The construction of the "Northern Port," begun on 17 August 1970 lasted four years.
9. Josef Mengele uznany został za winnego śmierci 400 tysięcy osób.
Joseph Mengele was found guilty of the deaths of 400,000 people.
10. Pierwszy egzemplarz "Żołnierza Polskiego" wyszedł 24 sierpnia 1945r.
The first copy of "Żołnierz Polski" came out on 24 August 1945.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Dotychczas zwiedziliśmy tylko południową Polskę, byliśmy w Nowym Targu, Zakopanem, Szczawnicy, chodziliśmy trochę po Sudetach, Pieninach, Bieszczadach.	Nowy Targ
Zakopane, Sudety
Pieniny
Bieszczady
2. Widziałem jak milicja zatrzymała kilkanaście samochodów na trasie między Piwniczną a Starym Sączem.	Piwniczna
Stary Sącz
3. Podejrzany ukrywał się w jakiejś miejscowości blisko Bukowiny Tatrzańskiej.	Bukowina
Tatrzańska
4. W roku 1984 liczba przestępstw w Katowicach i Gliwicach wzrosła o 50 %.	Katowice
Gliwice
5. W wypadku pod Świebodzinem śmierć poniosły 3 osoby.	Świebodzin
6. Na śmierć zapomniałam, że miałam zadzwonić do Edka do Babimostu.	Babimost
7. To przecież nie on jest winny, że w Rzepinie wyłączyli światło i telefony nie działały.	Rzepin
8. Złapano go na granicy, blisko przejścia w Świecku.	Świecko
9. Na przesłuchanie całą grupę przestępców zawieziono do sądu w Zielonej Górze.	Zielona Góra
10. Walicki przyznał się, że ukradzioną w Rzekcinie taksówką dojechali do Santoka i tam zostawili ją na poboczu.	Walicki
Rzekcino
Santok

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Kiedy zamieszkałam w mieście X wszystko mi się tam podobało. Przedtem nie wiele o nim wiedziałam, ale ponieważ zaproponowano mi tam pracę na bardzo dobrych warunkach, przyjąłem ją.

Powoli zaczęłam się zaznajamiać z życiem miasta X. Okazało się, że jak wszystkie inne i to miasto ma swoje złe i dobre strony. Jedną z przerażających dla mnie spraw był wysoki stopień przestępczości. Codziennie gazeta donosiła o jakichś wypadkach, zabójstwach, gwałtach. Wciąż można było znaleźć relacje o walkach jakichś gangów ulicznych, koszmarnych morderstwach w ich kręgach. Wciąż czytałam o jakichś, odbywających się właśnie procesach, o wyrokach, które zawsze wydawały mi się za łagodne, o sytuacji w więzieniach, wybuchających tam bójkach, itp.

Wydawało mi się, że system prawny szwankuje, że milicja nie ściga winnych, że prawdziwi kryminaliści wolni chodzą po ulicach, a ludzie, którzy popełniają minimalne przestępstwa, siedzą za kratami.

Moje opinie o tym aspekcie życia w mieście X stawały się coraz bardziej radykalne, aż pewnego dnia....

Pytania:

1. Dlaczego pani Z zamieszkała w mieście X?
Otrzymała propozycję pracy w mieście X.
2. Jakie były jej pierwsze obserwacje?
Pozytywne, wszystko jej się podobało w mieście X.
3. Jakie sprawy przerażały panią Z?
Wysoki stopień przestępczości: zabójstwa, gwałty, walki.
4. Jaki był stosunek pani Z do prawodawstwa?
Prawo wydawało jej się zbyt łagodne, wyroki dla przestępców za niskie, etc.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Dotychczasowe komunikaty z linii frontu nie były zbyt optymistyczne.
Previous reports from the front line weren't too optimistic.
2. Wilhelm Menzel został skazany na karę 25 lat więzienia za działalność antypaństwową.
Wilhelm Menzel was sentenced to 25 years in jail for antistate activity.
3. Obowiązki służby wojskowej w Polsce podlegają wszyscy mężczyźni, którzy ukończyli 18 lat.
In Poland, all men who are 18 years old are subject to military duty.
4. Oskarżony Waryński został przewieziony do więzienia na Rakowieckiej w eskorcie trzech strażników.
The defendant Waryński was driven to the jail at Rakowiecka Street under the escort of three guards.
5. Osoby podejrzane o udział w demonstracji przed więzieniem w Ostrołęce zostały wyrzucone z pracy.
People suspected of participation in the demonstration in front of the jail in Ostrołęka were fired from their jobs.
6. Ilość przestępstw wśród żołnierzy wojsk lądowych wzrosła w tym roku o 21%.
The number of crimes among ground forces personnel increased by 21 percent this year.
7. Kapitan Orłowski został śmiertelnie ranny w bitwie nad Bzurą.
Captain Orłowski was mortally wounded in the battle of the Bzura River.

8. Szeregowego Malczewskiego nie będzie dziś na zajęciach - o dziesiątej musi być w sądzie jako świadek w sprawie o kradzież koców wojskowych.
Private Malczewski will not attend classes today--at 10 a.m. he has to appear in court as a witness in a case about the theft of military blankets.
9. Dwóch byłych oficerów stanęło przed sądem za przestępstwa popełnione w czasie ostatniej wojny.
Two former officers indicted for crimes committed during the last war, went before the court.
10. Podczas przesłuchania prowadzonego przez por. Waligórę, jeden z jeńców próbował popełnić samobójstwo.
During an interrogation conducted by Lieutenant Waligóra, one of the POWs attempted to commit suicide.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the sentences in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - Znowu mandat? Co tym razem źle zrobiłam?
- Zablokowałam wjazd do bramy.
- Rzeczywiście. Tak się zdenerwowałam tą wiadomością a Darku, że już dziś dwa razy złapała mnie milicja.
- Jaką wiadomością?
- Darek popełnił samobójstwo. Nie słyszałeś?
- Nie. Kiedy to się stało?
- Przeszło tydzień temu, ale już od dłuższego czasu zachowywał się bardzo podejrzanie.
- Słyszałem, że już od dawna miał kłopoty z prawem.
- Tak, ale przyznasz, że nikt nie podejrzewał, że zakończy życie samobójstwem.
- To prawda.

- A. Za parkowanie samochodów w miejscach niedozwolonych kierowcy dostają mandaty.

- B. Jeżeli ktoś jest zdenerwowany, nie powinien prowadzić samochodu.

- C. Kłopoty z prawem były jednym z powodów, że Darek popełnił samobójstwo.

2. - Znowu całe popołudnie spędziłem w sądzie.
- Ciągłe ta sama sprawa?
- Tak. Nigdy już chyba nie zgodzę się być świadkiem.
- Sprawy dotyczące przestępstw politycznych zwykle długo trwają.
- Tak, ale to są poważne sprawy, nierzadko kończące się karą śmierci dla oskarżonych.
- Kto cię dziś przesłuchiwał?
- Obrona.
- Czy uważasz, że oskarżeni są winni.
- Nie mam pojęcia.
- A. Jako świadek, rozmawiający znów spędził całe popołudnie w sądzie.
- B. Sprawy dotyczące przestępstw politycznych, nierzadko kończą się karą śmierci dla oskarżonych.
- C. Rozmawiający nie jest w tej chwili pewny czy oskarżeni są winni, czy nie.
3. - Czy to prawda, że Ostrowski został aresztowany?
- Prawda. Oskarżono go o szpiegostwo.
- A to stąd te radiowozy milicyjne przed fabryką.
- Tak. Dziś cały dzień milicja prowadziła przesłuchania.
- Szukają współpracowników?
- Chyba tak. Słyszałem, że kilka osób przyznało się, że Ostrowski oferował im pieniądze za różne informacje i dokumenty.
- Sądziś, że będą jeszcze jakieś aresztowania?
- Na pewno. Wszystko to jest bardzo podejrzane. Jak Ostrowski mógł działać przez tyle lat i nie być złapany?
- Może pomagał mu w tym ktoś z dyrekcji.
- A. Z powodu aresztowania Ostrowskiego przed fabryką jest pełno radiowozów milicyjnych.
- B. Chcąc zdobyć informacje i dokumenty Ostrowski proponował wielu ludziom pieniądze.
- C. Ostrowski nie mógłby działać przez tyle lat, gdyby nie miał jakiegoś współpracownika w dyrekcji.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Przesłuchania, które zaczęły się parę minut po 8.00 nie ominęły nikogo. Każdy czuł się podejrzany, chociaż nikt dokładnie nie wiedział o co chodzi. Pytano nas o wejścia do budynku, czy ktoś nie widział obcych osób kręcących się na terenie instytutu, czy w ostatnich dniach nie wydarzyło się coś podejrzanego, kto ma dostęp do poszczególnych pokoi, ilu pracowników wiedziało, że dyrektor ma sejf w swoim gabinecie, i tak dalej. Z zadawanych nam pytań wynikało, że musi chodzić o jakąś kradzież. Po południu poinformowano nas, że skradziono końcowe wyniki badań nad nowymi substancjami chemicznymi, które instytut przeprowadził na zamówienie wojska. Sprawa wyglądała więc dużo poważniej, niż wydawało się na początku. W grę mógł wchodzić obcy wywiad, a co za tym idzie podejrzenie o szpiegostwo.

Pytania:

1. O której rozpoczęły się przesłuchania?
Parę minut po ósmej.
2. O co mniej więcej pytali przesłuchujący?
O wejścia do budynku, o osoby obce na terenie instytutu, o dostęp do różnych pokoi, o podejrzanе wydarzenia, i tak dalej.
3. Co wynikało z zadawanych pytań?
Że chodzi o kradzież na terenie instytutu.
4. Co wojsko zamówiło w instytucie?
Przeprowadzenie badań nad nowymi substancjami chemicznymi.
5. Dlaczego sprawa w instytucie jest poważna?
Ponieważ kradzież dokumentów może być związana z działalnością obcego wywiadu i ewentualnym oskarżeniem o szpiegostwo.

UNIT 33

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. włościańskie
2. Wiartel
3. Turośń
4. Gomiądz
5. Zbrzeźnica
6. Wiązów
7. Goszczyna
8. Okrzeszyce
9. Czchów
10. Łuszczki

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 94

11-go / 3-go / 85-go / 19.30 / Skierniewice / 32 grup/tekst
32821 / 59476 / 43253 / 79840 / 21385
67538 / 43679 / 43932 / 60587 / 54364
68739 / 10274 / 56427 / 54780 / 54043
71698 / 65475 / 57628 / 09183 / 45316
65890 / 65154 / 82709 / 76586 / 46517
98072 / 34205 / 76911 / 76265 / 93810
87697 / 35406 / Koniec / Podpis / 2238

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Pocisk karabinowy lekki wnika w przeszkody z odległości 50 m: w płytę stalową - 6mm, w warstwę ziemi - 700 mm, w warstwę ubitego śniegu - do 3500 mm, w warstwę cegły - do 150-200 mm.
The lightweight rifle projectile penetrates obstructions at a range of 50 meters; a 6mm metal plate, a 700mm layer of earth, a 3,500mm layer of packed snow and a 150-200mm layer of brick.
2. Gwiazdka pocisku oświetlającego oświetla teren o średnicy 1000 m w ciągu około 1 min.
The flare of an illuminating round illuminates an area 1,000 meters in diameter for about 1 minute.
3. Prędkość opadania gwiazdki wynosi około 5-8 m/sek; pełne oświetlenie terenu następuje po upływie 3-5 sek. od wybuchu pocisku.
The rate of descent of the flare is about 5-8 meters per second; full illumination of the area follows after a lapse of 3-5 seconds from the detonation of the projectile.
4. Czołgi przy średniej prędkości 12 km/godz. pokonały odległość między lasem i rzeką w 55 minut.
The tanks, at an average speed of 12 km per hour, covered the distance between the forest and the river in 55 minutes.
5. 14 stycznia o godz. 10.00 rozpoczęło się artyleryjskie przygotowanie, a o 10.10 przeszedł do ataku nasz batalion.
On 14 January at 1000 hours the artillery preparation began, and at 1010 hours, our battalion began to attack.
6. Pułkownik Rogalski, dowódca 31 pułku piechoty dostał rozkaz, że jego pułk ma przejść do natarcia o godz. 22.20.
Colonel Rogalski, the commander of the 31st Infantry Regiment, received an order that his regiment is to begin to attack at 2220 hours.

7. W rejonie działania 11 armii, piechota na wielu odcinkach rozpoczęła atak dopiero po 10-12 minutach od przeniesienia ognia artylerii w głąb obrony wroga.
In the area of operations of the 11th Army, the infantry in many sectors did not start the attack until 10-12 minutes after the shifting of artillery fire deep into the enemy's defense.
8. Stanowiska karabinów maszynowych znajdowały się w odstępach 200-500 m jedno od drugiego.
Machinegun emplacements were set up every 200-500 meters.
9. Dowódca 17 pułku piechoty wprowadził do walki 3 batalion piechoty z baterią dział pancernych.
The commander of the 17th Infantry Regiment led the 3rd Battalion together with a battery of assault guns into battle.
10. Przed wprowadzeniem do walki 3 batalionu wykonano 10-minutową nawałę ogniową na punkty oporu nieprzyjaciela.
Before sending the 3rd Battalion into battle, a 10-minute high-intensity firing was made on the enemy's resistance points.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Chałubińska przeprowadziła się do Gdańska i tam rozwinęła wielką działalność polityczną.	Chałubińska
Gdańsk
2. Ich syn nie chciał wyjeżdżać z Szamotuł z jakichś tajemniczych powodów.	Szamotuły
3. Dopiero po paru miesiącach okazało się, że Krzysztof przygotowywał się do wyścigów konnych w Poznaniu.	Poznań
4. Alicja szczerze życzyła mu, żeby mógł sobie wreszcie kupić ten wymarzony dom koło Puszczykowa.	Puszczykowo
5. Jej obecny mąż, wówczas porucznik Kopański przechowywał w czasie wojny tajną radiostację w swoim domu w Piastowie.	Kopański
Piastów
6. Zanim wkroczo do Pobiedzisk, ostrzeżono tamtejszych mieszkańców, jakie grozi im niebezpieczeństwo.	Pobiedziska
7. Kwaśniewski przekazał wszystkie dokumenty posłańcowi z Kwidzyna.	Kwaśniewski
Kwidzyń
8. Milicja zatrzymała w Płocku dwóch mężczyzn, podejrzanych o dokonanie napadu na sklep spożywczy w Wyszogrodzie.	Płock
Wyszogród
9. Kiedy przyjechałam do Makowa, najpierw ostrzeżono mnie przed bandą Kukułki.	Maków
Kukułka
10. Co roku odwiedzaliśmy rodzinę w górach i zawsze szliśmy na wycieczkę do Doliny Gąsienicowej i nad Czarny Staw.	Dolina Gąsienicowa
Czarny Staw

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Mój urlop zapowiadał się fatalnie. Nie było nadziei na dobrą pogodę we wrześniu, a ja jak na złość, nie mogłam zmienić sobie terminu wakacji. Przez cały rok planowałam, że spędzę je samotnie, że będę dużo pływać, spacerować, że nareszcie przeczytam książki, na które nie miałam czasu przez cały rok. Ze wszystkiego, co planowałam, zostało mi tylko czytanie, bo pogoda była tak fatalna, że nie dało się wyjść na plażę.

Na obiedzie w naszym ośrodku wczasowym poznałam parę osób. Na pierwszy rzut oka, nie wydawali się specjalnie ciekawi, ale ponieważ zaaprobowali moje towarzystwo, umówiliśmy się na koncert. Potem przyszedł brydż, kino, kawiarnia, wystawy, dyskoteka, itp.

Po tygodniu byliśmy już zgranym towarzystwem, w którym czułam się świetnie i z przyjemnością brałam udział we wszystkich wspólnych imprezach. Wakacje upłynęły mi błyskawicznie. Znowu nie przeczytałam połowy tego, co zamierzałam, ale za to poznałam bardzo fajnych ludzi. Z kilkoma utrzymuję do tego czasu kontakt, a tamte wakacje wspominam, jako jedne z najlepszych.

Pytania:

1. Dlaczego urlop pani X zapowiadał się fatalnie?
We wrześniu pogoda miała być zła, a pani X nie mogła sobie zmienić terminu urlopu.
2. Jak pani X planowała spędzić wakacje?
Miała zamiar dużo chodzić, pływać, czytać książki, na które nie miała czasu w ciągu roku.
3. Jak pani X poznała swoje nowe towarzystwo?
Podczas obiadu w ośrodku wczasowym.
4. Jak pani X i jej nowi znajomi spędzali czas na urlopie?
Chodzili do kina, na wystawy, na koncerty, na dyskoteki, grali w brydża.
5. Jak oceniała pani X swoje wakacje?
Pani X dobrze wypoczęła, poznała ciekawych ludzi i uważała, że były to jedne z jej najlepszych wakacji.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Działalność grup terrorystycznych na całym terytorium zajęтым przez nieprzyjaciela prawie się podwoiła.
Terrorist group activities in the area occupied by the enemy nearly doubled.
2. "36-ty, 36-ty. Tu 43-ci. Mam trzy pilne radiogramy dla wszystkich."
"36--36! This is 43. I have three urgent radiograms for everyone."
3. W wypadku samochodowym koło Ostrołęki zginął wczoraj Henryk Kniewski, były prokurator wojskowy.
In a car accident near Ostrołęka, Henryk Kniewski, a former military prosecutor, was killed yesterday.
4. Waszym zadaniem jest przecięcie drutu kolczastego, znajdującego się po przeciwnej stronie rzeki.
Your duty is to cut the barbed wire which is on the opposite bank of the river.
5. Trzy rakiety z magazynu broni kompanii trzeciej zginęły wczoraj w tajemniczych okolicznościach.
Three flare pistols from the 3rd Company's weapons storage area got lost under mysterious circumstances yesterday.
6. Przygotowania do pierwszego startu nowej rakiety typu ziemia--powietrze odbywały się w absolutnej tajemnicy.
Preparations for the first launch of a new surface-to-air missile were secret.
7. Podczas przeszukiwania samochodu aresztowanego Walesiaka w bagażniku znaleziono kilka dokumentów sklasyfikowanych jako ściśle tajne.
During the search of Walesiak's car, (he was detained), several top secret documents were found in the trunk.

8. Wczoraj o 14.25 sąd wojskowy wydał wyrok śmierci na trzech deserterów.
Yesterday, at 2:25 p.m., at the court-martial, three deserters were sentenced to death.
9. Następne spotkanie na temat wyścigu zbrojeń odbędzie się w Genewie, 28 października bieżącego roku.
The next meeting on the arms race will take place in Geneva, October 28, this year.
10. Zanim wartownik otworzył ogień, trzykrotnie ostrzegł zbliżającego się do niego mężczyznę.
Before the guard opened fire, he had warned the man approaching him, three times.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then answer the questions in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

- A. - Dlaczego jesteś przeciwny wyjazdowi siostry?
- Nie jestem przeciwny. Zdenerwowało mnie tylko to, że taka wiadomość trzymała do ostatniej chwili w tajemnicy.
- Ten wyjazd to dla niej duża szansa. Nauczy się angielskiego, pozna inny kraj i ludzi.
- Jeżeli nie odmówią jej paszportu.
- Wczoraj powiedziała mi, że ma już paszport.
- To skłamała. Władze paszportowe kazały dołączyć jakieś dodatkowe dokumenty, między innymi życiorys i jakieś pismo z sądu.
- A to dlatego chciała się pilnie widzieć z sędzią Maszczyńskim.
- Z Maszczyńskim? Przecież on już od tygodnia jest na urlopie.
- No właśnie.
1. Dlaczego jeden z rozmawiających jest zdenerwowany?
Ponieważ siostra nie powiedziała mu o swoim planowanym wyjeździe.
2. Dlaczego wyjazd ten jest dla niej dużą szansą?
Będzie mogła nauczyć się angielskiego, pozna nowy kraj i ludzi.
3. Jakie dokumenty potrzebne są jeszcze władzom paszportowym?
Życiorys, pismo z sądu i jakieś inne dokumenty.
4. Z kim chciała się widzieć siostra rozmawiającego?
Z sędzią Maszczyńskim.
5. Gdzie jest obecnie sędzia?
Od tygodnia jest na urlopie.

- B.
- Opowiedz wszystko po kolei.
 - Przekazałem już wszystko milicji z pięć razy i nie chce mi się do tego wracać.
 - Szczerze mówiąc, to zdziwił mnie fakt, że pojechałeś do Grecji razem z Piotrem.
 - Zakwalifikowaliśmy się do wyścigu samochodowego jako jedyni zawodnicy z Polski i byliśmy skazani na swoje towarzystwo przez 10 dni.
 - Ostrzegałem cię przed Piotrem. W zeszłym roku poszukiwał go prokurator w związku z zaginięciem ściśle tajnych dokumentów.
 - Pamiętam to; dokumenty w końcu się znalazły. Co prawda byłem przeciwny temu, żeby razem z nim zamieszkać, ale władze klubu powiedziały, że nie mogą już zmienić rezerwacji.
 - To widzę, że nie miałeś wyboru.
 - Niestety, nie.

1. Ile razy rozmawiający opowiedział milicji całą sprawę?
Pięć razy.
2. Z kim i gdzie był ostatnio rozmawiający?
Z Piotrem w Grecji.
3. Jaki był cel wyjazdu do Grecji?
Udział w wyścigu samochodowym.
4. W związku z czym prokurator poszukiwał Piotra?
W związku z zaginięciem ściśle tajnych dokumentów.
5. Dlaczego rozmawiający musiał zamieszkać z Piotrem w tym samym pokoju?
Ponieważ władze klubu nie mogły zmienić rezerwacji.

- C.
- Co to za budynek?
 - Jak ty możesz nie wiedzieć co tu jest! Przecież to Teatr Wielki Opery i Baletu. Byłeś kiedyś w operze?
 - Nigdy. Wolę kino, czasem chodzę do teatru.
 - Ja bardzo lubię operę. Ponieważ już tu jesteśmy, zobaczmy co grają.
 - Według tego plakatu na szybie grają "Halkę" Moniuszki.
 - Widziałem już to przedstawienie, ale chętnie zobaczę jeszcze raz. Ciekawe czy są jeszcze bilety na dzisiejszy wieczór.
 - Kasy są jeszcze zamknięte, a zobacz jaka już duża kolejka!
 - Nie mam czasu, żeby tu stać. Co tu robić?
 - Jak masz forszę, to przyjdź parę minut przed spektaklem i kup bilet od konika.

1. Gdzie znajdują się rozmawiający?
Koło Teatru Wielkiego Opery i Baletu.
2. Jakie zainteresowania mają rozmówcy?
Jeden lubi operę, drugi kino i trochę teatr.
3. Co grają dziś w operze?
"Halkę" Moniuszki.
4. Czy są jeszcze bilety na dzisiejszy wieczór?
Prawdopodobnie tak. Kasy są jeszcze zamknięte, ale ludzie już stoją w kolejce.
5. Kiedy można kupić bilet bez stania w kolejce?
Przed spektaklem od konika.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Szef Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Koszalinie wystąpił z wnioskiem do prokuratury o tymczasowe aresztowanie następnego pracownika tego urzędu Adama H. Adam H. razem z wcześniej aresztowanym Piotrem S. brał udział w działalności nielegalnych organizacji politycznych poprzez przekazywanie im wiadomości, będących tajemnicą wojskową, które umożliwiły tym organizacjom przeprowadzenie różnych antyrządowych akcji.

Aresztowani Piotr S. i Adam H. byli wieloletnimi pracownikami Urzędu Spraw Wewnętrznych w Koszalinie i nie byli dotąd karani. Jak dotąd żaden z oskarżonych nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu przestępstw.

Pytania:

1. Kto wystąpił z wnioskiem o aresztowanie Adama H.?
Szef Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Koszalinie.
2. Czym współpracownikiem był Adam H.?
Piotra S.
3. Jakie wiadomości były przekazywane nielegalnym organizacjom?
Wiadomości będące tajemnicą wojskową.
4. Gdzie pracowali obaj aresztowani?
W koszalińskim Urzędzie Spraw Wewnętrznych.
5. Do czego nie chcą przyznać się aresztowani?
Do popełnienia zarzucanych im przestępstw.

UNIT 34

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Wieliczka
2. piaszczysty
3. wzięcie
4. pięta
5. Badzetów
6. ilościowy
7. przestarzały
8. koński
9. przejrzysty
10. zaraźliwy

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 88

3-go / 10-go / 85-go / 11.20 / Zgierz / 33 grupy/tekst

43B21 / 13C90 / 18J32 / 34K20 / 17G05

22L83 / 13028 / 54C32 / 24101 / 29L43

45P31 / 28416 / 33B94 / 26P39 / 65D43

35J12 / 30M54 / 56R43 / 39W27 / 42C05

37R40 / 76F54 / 46K23 / 41N65 / 67S53

40Z38 / 53D15 / 48S51 / 87465 / 57076

78T64 / 51A49 / 57L34 / Koniec / Podpis

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W 1920 r. uchwalono ustawę o funduszu na rzecz umundurowania armii: ludność cywilna miała dostarczyć 300 tys. spodni, 300 tys. butów, 600 tys. par bielizny i 300 tys. koców.
In 1920 a law was passed on providing the army with uniforms: the civilian population had to furnish 300,000 pairs of trousers, 300,000 pairs of boots, 600,000 sets of underwear and 300,000 blankets.
2. Do końca roku 1921 odbudowano 46% zniszczonych podczas I wojny światowej budynków, a do końca roku 1922 - 52,7%.
By the end of 1921, 46 percent of the buildings destroyed during the First World War were rebuilt, and by the end of 1922, 52.7 percent were rebuilt.
3. W czasie I wojny światowej Stany Zjednoczone dostarczyły do Polski 150 lokomotyw na sumę 6,9 miliona dolarów.
During the First World War, the United States furnished Poland 150 locomotives for \$6.9 million.
4. Firma "Service Motor Truck Co. Indiana" dostarczyła dla wojska samochody ciężarowe i części zamienne na sumę 1,7 miliona dolarów.
The "Service Motor Truck Company of Indiana" supplied trucks and replacement parts to the military for the sum of \$1.7 million.
5. Wydatki wojskowe w ZSRR w latach 1933-34 wynosiły 7 milionów 286 tysięcy złotych, a w latach 1934/35 wzrosły do 8 milionów 310 tysięcy złotych.
Military expenditures in the USSR in 1933 and 1934 amounted to 7,286,000 zlotys, and in 1934 and 1935, they increased to 8,310,000 zlotys.

6. W latach 1928-31 liczba zakładów przemysłowych w Polsce spadła z 193.871 tys. do 130.386 tys.
In the years 1928-31, the number of industrial plants in Poland decreased from 193,871 to 130,386.
7. W tym czasie potencjał wytwórczy przemysłu był wykorzystany w przemyśle maszynowym w 10%; w cementowym 12%; w produkcji żelaza 15%; stali 25% i w przemyśle węglowym 40%.
At that time, the productive potential of industry was at 10 percent in the machine industry, 12 percent in the cement industry, 15 percent in iron production, 25 percent in steel production, and 40 percent in the coal industry.
8. W 1936 r. na jedną dywizję piechoty przypadało w Polsce 140 samochodów ciężarowych, w ZSRR 2300 samochodów ciężarowych, w Niemczech 4700, a we Francji 2900 sztuk.
In 1936, an infantry division in Poland had 140 trucks, in the USSR-2,300, in Germany-4,700, and in France-2,900.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Moglibyśmy się zatrzymać w Piwnicznej.	Piwniczna
2. W domu Korzuckich działały się jakieś dziwne rzeczy i mieszkańcy Łącka zdecydowali zawia-
domić o tym milicję.	Korzuccy
Łącka
3. Z naszych codziennych wycieczek po jeziorze Myczkowskim wracaliśmy na noc do Soliny.	Jezioro Mycz-
kowskie, Solina
4. Z Krasiczyna do Balic jechaliśmy w zawrotnym tempie.	Krasiczyn
Balice
5. W okolicach Tylawy rzeka Jasiołka była tak płytka, że można ją było przejść w bród.	Tylawa
Jasiołka
6. Wiedziałam, że w lasach koło Kamienia jest obóz harcerski, ale nie wiedziałam, że są to tak gęste lasy.	Kamień
7. Akcja ratunkowa objęła wszystkie małe miejscowości na zachód od Rybnika.	Rybnik
8. Możemy zatankować w Biłgoraju, a potem zatrzymać na obiad w Zamościu.	Biłgoraj
Zamość
9. Charakter Hrubieszowa przypomina mi moje rodzinne miasto.	Hrubieszów
10. Jej ojciec brał udział w akcji pod Studziankami.	Studzianki

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

KAIR. Nie podając szczegółów egipski minister obrony narodowej poinformował dziennikarzy prasy zachodniej o programie modernizacji sił zbrojnych Egiptu.

W przyszłym roku lotnictwo egipskie otrzyma pewną liczbę francuskich samolotów bojowych typu „Mirage-200”. Dwa lata temu Francja sprzedała Egiptowi 20 samolotów tego samego typu za sumę miliarda dolarów. Była to największa transakcja wojskowa zawarta kiedykolwiek przez Kair z państwem Europy Zachodniej.

Sprawą priorytetową jest jednak wyposażenie marynarki wojennej w jednostki do poszukiwania min. Związane jest to z niedawną akcją poszukiwania tajemniczych min na Morzu Czerwonym, prowadzoną wtedy tylko przez siły międzynarodowe. Egipt planuje również zakup nowoczesnych torped w Wielkiej Brytanii.

Minister dodał również, że egipski przemysł zbrojeniowy bardzo szybko się rozwija. Między innymi 90 procent amunicji do różnego rodzaju broni produkowane jest w Egipcie.

Pytania:

1. Czego dotyczyła wypowiedź egipskiego ministra obrony narodowej?
Programu modernizacji sił zbrojnych Egiptu.
2. Co sprzedawała Francja Egiptowi?
Samoloty bojowe.
3. Co jest obecnie priorytetową sprawą dla Egiptu?
Wyposażenie marynarki wojennej w urządzenia do poszukiwania min.
4. Jakie, inne plany ma Egipt?
Egipt planuje zakup nowoczesnych torped w Wielkiej Brytanii.
5. Co świadczy o szybkim rozwoju przemysłu zbrojeniowego w Egipcie?
Dziewięćdziesiąt procent amunicji do różnego rodzaju broni produkowane jest przez ten przemysł.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. We wczorajszej akcji zbrojnej zorganizowanej przez podziemie wzięło udział prawie 50 osób, wliczając również cywilów.
Nearly 50 people, including civilians, took part in yesterday's combat action organized by the Underground.
2. Dzięki dobrze przeprowadzonej akcji ratowniczej ocalono życie ośmiu żołnierzom.
Thanks to a well-executed rescue mission, the lives of eight soldiers were saved.
3. Kartka z odrycznie zrobionymi notatkami, która została znaleziona obok ciała ofiary, pomogła zidentyfikować mordercę.
A slip of paper with handwritten notes on it, which had been found near the victim's body, helped to identify the murderer.
4. Ponieważ rów jest o przeszło 60 cm głębszy niż myśleliśmy, kilka naszych pojazdów zostało uszkodzonych.
Because the ditch is more than 60 centimeters deeper than we thought it was, several of our vehicles got damaged.
5. Ładunki wybuchowe eksplodowały dokładnie o 4.48 rano, tzn. wtedy, gdy pociąg z amunicją wjechał na most.
The explosive charges exploded exactly at 4:48 a.m., that is, when the train loaded with ammunition went onto the bridge.
6. Jutro rano, między 8.30 i 10.30 pluton 1-wszy będzie miał pierwsze strzelanie amunicją ostrą.
Tomorrow morning, from 8:30 a.m. to 10:30 a.m., the 1st Platoon will have the first firing practice with live ammunition.
7. Żołnierze, którzy jeszcze nigdy nie brali udziału w walce, bardzo niecierpliwie czekali na rozpoczęcie ataku.
The soldiers who never before participated in combat, waited very impatiently for the attack to begin.

8. Cała okolica jest obserwowana przez ośmiu zwiadowców z sześciu punktów obserwacyjnych.
The entire area is being observed by eight reconnaissance men from six observation points.
9. Por. Romanowski, d-ca 1-go plutonu, natychmiast zastąpił ranne-
go dowódcę 2-ej kompanii.
Lieutenant Romanowski, the platoon leader of the 1st Platoon, immediately substituted for the wounded commander of the 2nd Company.
10. W czasie manewrów wojsk pancernych Pomorskiego Okręgu Wojsko-
wego zdarzył się wypadek, w którym trzy osoby zostały ranne.
During maneuvers of armored units from the Pomeranian Military District, an accident took place in which three people were wounded.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the text in your workbook so that it best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. - No, nareszcie jestem. Czy były jakieś ważne telefony?
- Nie. Nie działo się nic ciekawego. Czy załatwiłeś to, co miałeś załatwić?
- Tak. Wróciłbym o wiele wcześniej, ale na rogu Marchlewskiego i Elektoralnej zdarzył się wypadek i stanęły wszystkie tramwaje.
- Co się stało?
- Ciężarówka z ładunkiem węgla wjechała na Poloneza, który zatrzymał się przed przejściem dla pieszych.
- Były jakieś ofiary?
- Nie wiem. Trudno było przejść przez tłum ludzi obserwujących akcję milicji i pogotowia. Wiem tylko, że dwóch facetów zabrali do aresztu.

Jeden z pracowników biura wyszedł na miasto, żeby załatwić jakąś sprawę i wrócił później niż przypuszczał. Powodem jego spóźnienia był wypadek samochodowy na rogu Marchlewskiego i Elektoralnej: zatrzymano cały ruch, stanęły też tramwaje. Wypadek spowodował kierowca ciężarówki Jelcz z ładunkiem węgla, który wjechał na osobowego Poloneza stojącego przed przejściem dla pieszych. Na miejsce wypadku natychmiast przyjechała mili-
cja i pogotowie. Przez otaczający rozbite samochody tłum ludzi niewiele było widać, ale podobno kierowcę ciężarówki i jego po-
mocnika zabrali do aresztu.

2. - Często bywasz u Baranowskich?
- Przynajmniej raz na tydzień. Gdy moi rodzice wyjechali za granicę, Baranowscy zastępowali mi rodzinę. Lubię zwłaszcza Baranowskiego.
- Podobno to człowiek z charakterem.
- To prawda. Bardzo lubię słuchać, gdy opowiada o swoich przeżyciach w czasie ostatniej wojny. Baranowski brał udział w wielu akcjach zbrojnych podziemia.
- Czy to nie przypadkiem jemu udało się przechować różne dokumenty, zdjęcia i inne materiały dotyczące okupacji?
- Tak, to właśnie Baranowski ocalił dużo cennych dokumentów, zakopując je głęboko w swoim ogrodzie.

Pan Baranowski jest bardzo interesującym człowiekiem. Podczas ostatniej wojny brał czynny udział w akcjach zbrojnych organizowanych przez podziemie. Najbardziej znany jest jednak z przechowania różnych ważnych dokumentów w swoim ogrodzie. Pan Baranowski zebrał wszystkie możliwe materiały dotyczące okupacji, zdjęcia, oryginalne dokumenty, zapakował je do metalowej skrzynki i zakopał głęboko w ogrodzie koło domu. Było to wielkie ryzyko, ale wszystko skończyło się szczęśliwie.

3. - Kapitanie Barski, ile broni straciliście podczas wczorajszej ofensywy?
- Jedną armatę, dwie haubice i bardzo dużo amunicji.
 - Wobec tego w dzisiejszych działaniach zajmiecie pozycję obronną. Dowództwo powinno przysłać wam pięć karabinów maszynowych i trochę amunicji.
 - Jakie będzie nasze zadanie, obywatelu pułkownika?
 - Będziecie bronić naszych pozycji na północ od wsi Sokółka.
 - Czy mogę prosić o kilku nowych ludzi do obsługi sprzętu?
 - Niestety, nie. Wczoraj zginęło dwudziestu naszych żołnierzy, kilkudziesięciu jest rannych, a trzech dostało się do niewoli.

Podczas wczorajszej ofensywy oddział kpt. Barskiego poniósł duże straty w ludziach i w sprzęcie. Zginęło trzech żołnierzy, ośmiu zostało rannych. Poza tym stracono jedną armatę, dwie haubice i dużo amunicji. W związku z tym, w dzisiejszych działaniach oddział kpt. Barskiego zajmie pozycje obronne na północ od wsi Sokółka. Ponieważ ogólne straty pułku wyniosły dwudziestu zabitych, kilkudziesięciu rannych, trzech w niewoli oraz znaczne straty w sprzęcie, kpt. Barski nie dostanie nowych ludzi. Braki uzupełnione będą tylko pięcioma karabinami maszynowymi i niedużą ilością amunicji.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Pan X, pracownik ambasady jednego z krajów wschodnioeuropejskich, zauważył pewnego sierpniowego dnia małą dziwną kopertę na biurku, zaadresowaną do niego. W środku była zwykła kartka z zeszytu z napisem: „Mamy dość materiałów wybuchowych, żeby wysadzić w powietrze ciebie i twoją ambasadę.” Pan X nie potraktował tego ostrzeżenia poważnie, zwłaszcza, że kartka napisana była dziecinny charakterem pisma. Zupełnie zapomniał, że miesiąc temu w innej ambasadzie jego kraju miała miejsce akcja terrorystyczna. Nie mówiąc nikomu o kartce, wsadził ją do kieszeni spodni. Tego samego dnia wieczorem pan X wyjechał na tygodniowy urlop. W dwa dni później, będąc na piaszczystej plaży, atrakcyjnej miejscowości wczasowej usłyszał w radio komunikat, że w jego ambasadzie nastąpił potężny wybuch. Budynek został całkowicie zniszczony. Większość osób, znajdujących się w budynku zginęła na miejscu. W wieczornym dzienniku podano do wiadomości, powołując się na otrzymany od terrorystów anonimowy telefon, że o planowanym zamachu, wiedział pracownik ambasady, pan X.

Pytania:

1. Co otrzymał pan X?
Małą dziwną kopertę, w której była zwykła kartka z zeszytu z ostrzeżeniem.
2. Kto mógł być autorem listu?
Terrorysty lub ktoś, kto chciał tylko przestraszyć pana X.
3. Dlaczego pan X nie powiedział nikomu o ostrzeżeniu?
Ponieważ było ono napisane dziecinny charakterem pisma. Poza tym zapomniał, że niedawno w innej ambasadzie jego kraju miała miejsce akcja terrorystyczna.
4. Jakie były skutki wybuchu w ambasadzie?
Większość osób znajdujących się w ambasadzie zginęła. Budynek został całkowicie zniszczony.
5. W jaki sposób dowiedziano się, że pan X wiedział o planowanym zamachu?
Z anonimowego telefonu od terrorystów.

UNIT 35

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. sojusznicy
2. najezdźca
3. nienaruszalność
4. wewnętrzny
5. żywiołowy
6. zdziesiątkować
7. nadejście
8. zainscenizować
9. prześladować
10. pańszczyzna

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 90

28-go / 2-go / 85-go / 14.34 / Sejny / 30 grup/tekst
34121 / 17853 / 54622 / 19478 / 39561
46789 / 31275 / 45232 / 28904 / 65733
20589 / 40672 / 57890 / 42386 / 56343
39015 / 76844 / 31690 / 51783 / 68901
53497 / 67454 / 40126 / 87955 / 42701
62894 / 79012 / 64508 / 78565 / 51237
Koniec / Podpis / 4001

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Proszę z tabeli 28 odczytać jaką tendencję wykazują wydatki na lotnictwo do 1956 r. włącznie.
Please read from Table 28, what tendency the inclusive expenditures for the air force including 1956 show.
2. Z powodu niewystarczających środków oraz sprzeciwu ministra nie został zrealizowany plan rozbudowy lotnictwa w latach 1926-36.
Because of inadequate means, as well as resistance by the minister, the plan of expanding the air force was not realized in the years 1926-36.
3. Koszty wyszkolenia pilota szacowano w 1936 r. na przeszło 100 tys. złotych.
The cost of training a pilot was valued at more than 100,000 zlotys in 1936.
4. W 1938 r. opracowano nowy podział wydatków, wg. którego na wojska lądowe przypadało 53,7%; na lotnictwo 19,0%; na przemysł i budownictwo 14,4%; na marynarkę wojenną 2,4%; inne 10,5%.
In 1938, a new division of expenses was worked out; (according to which) the ground forces received 53.7 percent; the air force received 19.0 percent; industry and building received 14.4 percent; the navy received 2.4 percent; and others received 10.5 percent.
5. Wnioski na rozbudowę przemysłu wojennego na lata 1936-42 opracował Sztab Główny w lipcu 1936r.
Proposals for the development of the munitions industry for the term 1936-42 were worked out by the Main Staff in July 1936.
6. Ustalona w 1924 r. wartość złotego w relacji do dolara równała się: 1 dolar - 5,18 zł.
In 1924, the fixed value of the zloty in relation to the dollar stood at \$1 to 5.18 zlotys.

7. W latach 1919-1920 budżet wojskowy wynosił 50-60% wydatków państwa.
In 1919 and 1920, the military budget amounted to 50-60 percent of the Nation's expenditures.
8. Łączne wydatki wojskowe w latach 1918-39 wynosiły 19 mld. 334 mln. 200 tys. złotych.
Cumulative military expenditures in 1918-39 amounted to 19,334,200,000 zlotys.
9. Nowy maszt telewizyjny będzie miał razem z 22 metrową iglicą 267 m wysokości.
The new television mast will be 267 m high, together with a 22-meter spire.
10. Pojemność stałych zbiorników paliwa w samolocie MIG-23 wynosi 5700 l.
The capacity of the regular fuel tanks in the MIG-23 airplane amounts to 5,700 liters.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Przenieśliśmy się rok temu do małej miejscowości na Mazurach i wcale tego nie żałuję. Mazury
2. Wątpię, czy kiedykolwiek będę w Kłęcku, chyba, że pojedziemy na biwak nad Jezioro Kłęckie. Kłęcko
Jezioro Kłęckie
3. Umówiliśmy się, że przed północą będziemy na drodze 38 przed wjazdem do Kórnika. Kórnik
4. Zaprzyjaźniłam się z chłopakiem, który, jak się później okazało, był uczniem mojego ojca, kiedy ojciec uczył w szkole w Obornikach. Oborniki
5. Przez Puszcę Notecką przechodzą trzy główne drogi: 39, 30 i 32. Puszcza Notecka
6. Nienawidzę Wałbrzycha, jest to jedno z najbrudniejszych miast, jakie znam. Wałbrzych
7. Na wakacjach w Pieninach miałam świetne towarzystwo i pewnie dlatego tak się te wakacje udały. Pieniny
8. Kiedy wjechaliśmy do Skawiny, na ulicach były tłumy ludzi. Skawina
9. Jego narzeczona mieszka w Kalwarii Zebrzydowskiej. Kalwaria Zebrzydowska
10. Skrzynecki każdą wolną chwilę i każdy urlop spędzał w Rymanowie. Skrzynecki
Rymanów

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Załoga masowca Polskiej Żeglugi Morskiej w Szczecinie m/s "Generał Świerczewski" uratowała na Morzu Śródziemnym RFN-owskiego marynarza. Jak się okazało, wypadł on za burtę zachodnio-niemieckiego statku "Nora Herren" i przez 17 godzin utrzymywał się na powierzchni morza - bez kamizelki oraz innych środków ratunkowych. Załoga polskiego masowca dostrzegła go niemal w ostatniej chwili, gdy znajdował się w stanie całkowitego wyczerpania. Po udzieleniu pierwszej pomocy, wysadzono go na Malcie.

Pytania:

1. Jaki statek wziął udział w akcji ratunkowej na Morzu Śródziemnym?
Polski masowiec "Generał Świerczewski".
2. Jak długo marynarz z niemieckiego statku utrzymywał się na wodzie?
Marynarz był na wodzie przez 17 godzin bez kamizelki oraz innych środków ratunkowych.
3. Kiedy dostrzeżono marynarza na wodzie?
Niemal w ostatniej chwili, kiedy marynarz znajdował się w stanie całkowitego wyczerpania.
4. Jak Polacy pomogli marynarzowi?
Udzielili mu pierwszej pomocy, a potem wysadzono go na Malcie.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1. Pierwszą nagrodą w strzelaniu drużynowym miały być 72-godzinne przepustki dla zwycięskiej drużyny.
Seventy-two hour-long passes for members of the winning squad were to be the first prize in team shooting competition.
2. Akurat w momencie startu do pierwszego lotu bojowego zaczęło padać.
It started to rain exactly at the moment of takeoff for the first combat flight.
3. Wielu żołnierzy z Jednostki Wojskowej 3489 zgłosiło się na ochotnika do pomocy ofiarom powodzi.
Many soldiers from Military Unit 3489 volunteered to help the flood victims.
4. Pamiętajcie, zawsze dojdziemy do porozumienia, jeżeli będziecie przestrzegać regulaminu.
Remember, we will always come to terms if you obey the regulations.
5. Pstrowskiego aresztowano o 19.45, gdy w towarzystwie dwóch cudzoziemców podziwiał swój nowy samochód.
Pstrowski was arrested at 7:45 p.m. when he was admiring his new car in the company of two foreigners.
6. Nasz dowódca trzeźwo ocenił sytuację i zdecydował, że musimy się wycofać i poczekać na posiłki.
Our commanding officer soberly evaluated the situation and decided that we had to withdraw and wait for reinforcements.
7. Aż ośmiu żołnierzy zgłosiło się na ochotnika do zlikwidowania posterunków nieprzyjaciela wzdłuż drogi do miasta.
As many as eight soldiers volunteered to destroy the enemy's posts along the road to the town.
8. Zaprzyjaźniłem się z Wierzejewskim podczas ćwiczeń oficerów rezerwy w lecie 1983.
I made friends with Wierzejewski during reserve officers' training in the summer of 1983.

9. Oblężenie trwało już ponad dwa tygodnie i niektórzy zaczęli wątpić, czy przeżyją bez jedzenia i świeżej wody.
The siege had already lasted for over two weeks, and there were some people who started to doubt if they could survive without food and fresh water.
10. Pijany kierowca furgonetki nie zauważył znaku STOP i spowodował wypadek, w którym cztery osoby zostały ranne.
A drunken delivery van driver did not notice a STOP sign and caused an accident in which four persons were injured.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the sentences in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then, listen to the exercise again.

1.

- Co to za tłum przed budynkiem Ministerstwa?
- Miał tam miejsce tragiczny wypadek. Pijany kierowca wjechał na młodego mężczyznę przechodzącego ulicę.
- Przecież w tym miejscu przechodzenie przez ulicę jest zabronione. Czy ten człowiek był trzeźwy.
- Nie wiem dokładnie, ale chyba tak. Pracował tu naprzeciwko, widocznie mu się spieszyło.
- A co z kierowcą, złapali go?
- Akurat. Nawet się nie zatrzymał. Mimo, że tu taki ruch jechał chyba setką.
- A co na to milicja?
- Wypytuje świadków wypadku. Niestety, ani jedna osoba nie zauważyła numeru rejestracyjnego tego samochodu.
- Czy ktoś zawiadomił już rodzinę mężczyzny, który zginął?
- Było kilku ochotników, ale milicjanci powiedzieli, że sami się tym zajmą.

- A. Kierowca spowodował wypadek, ponieważ był pijany.
- B. Nie wolno przechodzić przez ulicę w miejscach, gdzie przejście jest zabronione.
- C. Nikt nie zapamiętał numeru rejestracyjnego samochodu, który spowodował wypadek, ponieważ w tym miejscu jest duży ruch, a poza tym samochód jechał z dużą prędkością.

2. - Żałuj, że nie byłeś na wczorajszym koncercie. Wszyscy finaliści grali świetnie.
- Nie mogłem. Umówiłem się z Jolą.
- Często się z nią spotykasz. Wszyscy uważają ją za twoją narzeczoną.
- Nie żartuj. Z Jolą tylko się przyjaźnię.
- To bardzo miła dziewczyna. Nie dziwię ci się, że lubisz przebywać w jej towarzystwie.
- Wracając do koncertu, kto zdobył pierwszą nagrodę?
- Pianista z Argentyny.
- A nie z Kanady? Różnica w ich grze była bardzo duża.
- Być może. Kanadyjczyka, o którym mówisz, w ogóle nie brano pod uwagę.
- To niesprawiedliwie.

A. Wszyscy uważają Jolę za narzeczoną rozmawiającego, ponieważ spotykają się oni bardzo często.

B. Pierwszą nagrodę w konkursie pianistycznym zdobył pianista z Argentyny.

C. Kanadyjczyka, który podobno grał lepiej niż Argentyńczyk, jury w ogóle nie wzięło pod uwagę.

3. - Wiesz, żałuję, że nie znam Andrzeja osobiście.
- Nie masz czego żałować. Widziałem go wczoraj na ulicy kompletnie pijanego, w towarzystwie jakichś podejrzanych ludzi.
- Coś podobnego. Taki miły facet, a zaprzyjaźnił się z takimi typami.
- I wątpię, że się kiedykolwiek zmieni na lepsze.
- Chyba, że pozna jakąś ciekawą dziewczynę, która go potrafi zainteresować.
- Jeśli myślisz o sobie, to wiedz, że nie masz u niego żadnych szans.
- Dlaczego? Myślisz, że nie podobałabym się mu?
- To nie jest takie ważne teraz, bo Andrzej ma już narzeczoną.

A. Mimo, że Andrzej jest miłym facetem zaprzyjaźnił się z podejrzаныmi typami.

B. Niektórzy sądzą, że Andrzej prawdopodobnie nie zmieni się już na lepsze.

C. Rozmawiająca nie ma żadnych szans u Andrzeja, ponieważ ma on już narzeczoną.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Najlepszymi działaczami w szczecińskiej organizacji Ligi Obrony Kraju są członkowie sekcji samochodowej, którymi kieruje mjr. Stefan Adamczyk. Ich najnowszą inicjatywą była akcja „Światło” dla właścicieli samochodów. Kierowcom zaproponowano nieodpłatną regulację świateł samochodowych. Inicjatywa cieszyła się ogromną popularnością wśród mieszkańców Szczecina. Do kontroli zgłoszono w sumie 250 pojazdów, a regulacja była konieczna aż w 223 pojazdach. Warto przy okazji przypomnieć, że równie popularną akcją prowadzoną przez szczeciński LOK jest akcja „STOP! Dziecko na drodze”. Na spotkaniach z dziećmi i młodzieżą, zarówno w klubie LOK-u jak i w szkołach, członkowie sekcji samochodowej uczą podstawowych zasad przepisów ruchu drogowego, zachowania na jezdni, znaków drogowych; czasem organizują też kursy na prawo jazdy.

Pytania:

1. Czym kieruje mjr. Adamczyk?
Sekcją samochodową szczecińskiego LOK-u.
2. Dla kogo jest akcja „Światło”?
Dla właścicieli samochodów.
3. W ilu pojazdach potrzebna była regulacja świateł?
W 223.
4. Jaką inną akcję prowadzi szczeciński LOK?
„STOP! Dziecko na drodze”.
5. Gdzie odbywają się zajęcia prowadzone w ramach akcji „STOP! Dziecko na drodze”?
Zajęcia odbywają się w siedzibie szczecińskiego LOK-u oraz w poszczególnych szkołach.

UNIT 36

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. <u>w</u> ewnatrz	6. <u>o</u> ddziaływanie
2. <u>ś</u> ciśle	7. <u>r</u> ozszyfrować
3. <u>r</u> ozszerzenie	8. <u>u</u> czestnik
4. <u>o</u> dkładać	9. <u>m</u> aksymalnie
5. <u>p</u> odwyższenie	10. <u>k</u> orzyść

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time. Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 22

10-go	/	5-go	/	81-go	/	14.30	/	Zambrów	/	37 grup	/	tekst
52451	/	39532	/	27452	/	62472	/	19421				
93541	/	56741	/	63562	/	40643	/	48563				
73583	/	20532	/	04651	/	67852	/	74673				
51754	/	49674	/	84694	/	31643	/	15762				
78963	/	85784	/	62865	/	50785	/	95705				
42754	/	26873	/	89074	/	96895	/	73976				
60896	/	06816	/	53865	/	37984	/	90185				
07906	/	84087	/	Koniec	/	Podpis	/	1323				

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Podczas ostatniej bitwy 4 pp stracił 14% stanu osobowego i 1/3 dział 76 mm.
During the last battle, the 4th Infantry Regiment lost 14 percent of its personnel and one-third of its 76mm guns.
2. Szybkostrzelność tych karabinów maszynowych wynosi około 700 strzałów na minutę.
The rate of fire of these machineguns amounts to about 700 rounds per minute.
3. Pułki lekkie mają po 21 dział SU-76, średnie po 16 dział SU-85, a ciężkie po 12 dział SU-152.
Light regiments have 21 SU-76 guns each, medium regiments--16 SU-85 guns each, and heavy regiments--12 SU-152 guns each.
4. Ilość ciężkich karabinów maszynowych w dywizji piechoty wzrosła o 170%, a ręcznych karabinów maszynowych - ponad dwukrotnie.
The number of heavy machineguns in an infantry division increased by 170 percent, and light machineguns increased more than two times.
5. Radziecki czołg T-34 został uzbrojony w armatę 76,2 mm o długiej lufie, nadającej pociskowi dużą prędkość początkową.
The Soviet T-34 tank was armed with a 76.2mm long-barrelled gun, giving the projectile a high muzzle velocity.
6. W oddziałach 3 dywizji piechoty na odcinku 2,2 km ześrodkowano 120 dział, 30 moździerzy i 8 wyrzutni rakietowych.
In units of the 3rd Infantry Division 120 guns, 30 mortars, and 8 rocket launchers were concentrated on a 2.2 km sector.
7. Szósta dywizja piechoty weszła w skład 2 armii uderzeniowej, która przygotowywała się do operacji zaczepnej.
The 6th Infantry Division belonged to the 2nd Shock Army, which was preparing for an offensive operation.

8. Po ześrodkowaniu się w odległości 70 km od frontu, pododdziały 17 pułku piechoty rozpoczęły szkolenie bojowe.
After concentrating at a distance of 70 km from the front, the subunits of the 17th Infantry Regiment began combat training.
9. Przed frontem pułku było około 400 żołnierzy nieprzyjaciela.
About 400 enemy soldiers were in front of the regiment.
10. W nocy z 11 na 12 stycznia 2 batalion piechoty zajął pierwszą transeję.
On the night of 11 January, a 2nd Infantry Battalion occupied the first trench.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. W dalszym ciągu wydaje mi się, że to nie była wina Marczaka. Marczak
2. Po wejściu Maciejewskich, odebrałem od nich płaszcz i powiesiłem je w szafie. Maciejewscy
3. Kiedy dojeżdżaliśmy do Kwidzyna wciąż prześladowała mnie myśl o wypadku, który tutaj widziałem w zeszłym roku. Kwidzyn
4. Nie byłem w stanie dodzwonić się do Szczuczyna przed 15.00. Szczuczyn
5. Ostatni raz byłem na strzelnicy, kiedy byliśmy na wakacjach w Piasutnie. Piasutno
6. Jeszcze długo po wojnie, ludzie znajdowali w lasach sudeckich odłamki broni, zardzewiałe pociski, granaty i stare hełmy. Lasy Sudeckie
7. Skutki trzęsienia ziemi na Bałkanach były przerażające. Bałkany

8. Nasza jednostka zatrzymała się pod Mieszkowicami. Mieszkowice
9. Lekarze nie mogą znaleźć przyczyny choroby Wasiaka. Podejrzewają, że zaraził się gdzieś podczas swojej podróży do Indii. Wasiak
Indie
10. Nie byłem w stanie powiedzieć Szumskiemu, że zwolniono go z pracy. Szumski

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Poznałam kiedyś człowieka, który po kilku latach znajomości stał się moim najbliższym przyjacielem. Pamiętam moment, w którym go zobaczyłam pierwszy raz. Pomyślałam, że jest nieciekawy, niezbyt przystojny i że na pewno nie będę utrzymywała z nim kontaktów.

Tak się później stało, że musiałam pracować z tym człowiekiem w jednym pokoju. Musieliśmy więc utrzymywać przynajmniej formalne stosunki towarzyskie. Po kilku miesiącach zdałam sobie sprawę, że mój znajomy to miły człowiek, że zawsze jest wesoły, że ma fantastyczne poczucie humoru.

Charakter naszej pracy często powodował napięte sytuacje, z którymi mój znajomy świetnie sobie radził. Doskonale umiał rozładowywać napięcia, zmniejszać wymiary problemów, itp. Po roku wspólnej pracy znaleźliśmy się już na tyle, że mogliśmy rozmawiać o swoich, często bardzo osobistych problemach. Coraz częściej spotykaliśmy się po pracy, chodziliśmy razem do teatru, do kawiarni.

Bardzo dobrze czułam się w jego towarzystwie. Nasze spotkania były dla nas obojga odpoczynkiem od codziennych spraw. Przyjaźń z Wojciechem cenię sobie bardzo, głównie dlatego, że nauczyłam się śmiać. Nie tylko z innych, ale przede wszystkim z samej siebie.

Pytania:

1. Jakie było pierwsze wrażenie pani X, kiedy poznała swojego przyszłego przyjaciela?
Nie podobał się jej, sądziła, że jest nieciekawym i niezbyt przystojnym.
2. Kiedy pani X poznała Wojciecha bliżej?
Kiedy musiała z nim pracować i siedzieć z nim w jednym pokoju.
3. Jak się zmieniła opinia pani X po kilku miesiącach wspólnej pracy w jednym pokoju?
Pani X zauważyła, że Wojciech jest miłym człowiekiem, że jest wesoły, że ma duże poczucie humoru.
4. Jak wyglądała dalsza znajomość pani X z Wojciechem?
Pani X polubiła go, a po roku wspólnej znajomości zaprzyjaźniła się z nim. Spędzali dużo czasu razem, w swoim towarzystwie odpoczywali od codziennych spraw.
5. Jak pani X ocenia swoją przyjaźń z Wojciechem?
Pani X ceni sobie bardzo tę przyjaźń, szczególnie ważne dla niej jest to, że Wojciech nauczył ją śmiać się.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. Zobaczywszy nadjeżdżający czołg szer. Baryka szybko wyciągnął zawleczkę granatu i przygotował się do ataku.
Having seen an approaching tank, Private Baryka quickly pulled the pin from a grenade and got ready to attack it.
2. O 6.25 ruszyły kolumny ciężarówek z amunicją i paliwem do czołgów i bojowych wozów piechoty.
Columns of trucks with ammunition and fuel for tanks and infantry combat vehicles, left at 6:25 a.m.
3. Poligon naszej jednostki ma 10 km długości i około 6,5 km szerokości.
Our unit's training area is 10 kilometers long and about 6.5 kilometers wide.
4. Skutki wybuchu pocisku raketowego klasy "powietrze-powietrze" wystrzelonego z MIGa-23 były poważne.
The consequences of an explosion of the air-to-air missile fired from the MIG-23 were serious.
5. Dla bezpieczeństwa strzelnica ta jest otoczona głębokimi rowami z trzech stron.
For safety reasons, this firing range is surrounded by deep ditches on three sides.
6. Jedynym środkiem łączności między kompanią kpt. Zięby a sztabem był stary radiotelefon znaleziony w rozbitym samochodzie.
An old radiotelephone, which had been found in a crashed car, was the only means of communication between Captain Zięba's Company and the HQ.
7. Wspólne manewry państw członków Układu Warszawskiego odbędą się w dniach 21-28 września.
Joint maneuvers of Warsaw Pact nations will take place from 21-28 September.
8. Trzech członków załogi czołgu numer 12356 dostało się do niewoli.
Three crew members from tank number 12356 were taken prisoner.

9. Mimo dużych strat w ludziach i sprzęcie byliśmy w stanie utrzymać zajmowane pozycje.
In spite of serious losses in personnel and equipment, we were able to hold our present positions.
10. Główną przyczyną przegranej bitwy była niedostateczna współpraca dowódców niższego stopnia.
Unsatisfactory cooperation among low-ranking commanding officers was the main reason for the lost battle.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. - Słyszałeś coś o tym, że jutro mamy jechać na poligon?
- Tak, wczoraj przyszedł rozkaz w tej sprawie. Podobno mamy wyruszyć w dwóch kolumnach.
- A nie wiesz o której?
- Nie wiem dokładnie, ale pewnie o świcie.
- Nie lubię tych wyjazdów w teren.
- Ja przeciwnie. Bardzo się nudzę, gdy siedzimy w koszarach.
- Co będziemy robić na poligonie?
- Na pewno będziemy rzucać granatem, potem pewnie marszobieg w maskach, trochę czołgania się po trudnym terenie.
- Będziemy na strzelniczy?
- Niestety, nie jestem dowódcą kompanii i tego nie wiem.
- A. The troops will set out in two columns.
B. They will leave for the training area exactly at 4:30 a.m.
C. They will certainly spend some time at a firing range.

2. - O, jakie fajne zdjęcie. Skąd je masz?
- Od Danki. Twierdzi, że sama je zrobiła na Mazurach.
- Wierzysz w to?
- Oczywiście, że nie. Nie sądzę, żeby sama była w stanie zrobić tak ładne i technicznie dobre zdjęcie. Na pewno się chwali.
- Gdzie je chcesz powiesić? Może tu?
- Nie. Nie lubię jak coś wisi w tym pokoju. Staje się on jeszcze mniejszy.
- Czyj to pokój? Twój czy Elżbiety?
- Wspólny. Dawniej należał do Marcina.
- A właśnie, co się z nim dzieje?
- Już drugi rok jest w wojsku. Oto zdjęcie w czołgu z całą załogą.
- Dobrze wygląda. Pozdrów go ode mnie jak będziesz pisał do niego.
- Oczywiście.
- A. Their room looks better with pictures on the walls.
B. Danka couldn't have taken such an excellent photo herself.
C. Marcin will join the military in two years.

3. - Panie Włodzimierzu, pan zdaje się zna Wacława Hermaszewskiego?
- Pracowałem z nim jakiś czas w przedsiębiorstwie handlu zagranicznego. Czy mogę wiedzieć dlaczego pan pyta?
- Pan Hermaszewski stara się o pracę w mojej sekcji i chciałbym coś więcej o nim wiedzieć.
- Pan Wacław jest bardzo inteligentnym, dobrze znającym swój zawód mężczyzną. Ważne jest, że bardzo interesuje się pracą, którą wykonuje i potrafi współpracować z ludźmi.
- Jak zachowuje się w sytuacjach konfliktowych?
- Zawsze ma swoje zdanie, ale potrafi spokojnie dyskutować i nigdy nie upiera się przy swoim.
- Czy pali?
- Nie, jest przeciwnikiem palenia.
- Dziękuję panu bardzo za informacje.
- A. Mr. Hermaszewski has been employed in this office for a long time.
B. Mr. Hermaszewski is very intelligent but never changes his opinions.
C. Mr. Hermaszewski has applied for a position in this office.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Roman jest z natury bardzo cichy. Od czasu do czasu lubi być w towarzystwie kolegów, ale jest szczęśliwy, gdy może mieć chwilę tylko dla siebie. Przed pójściem do wojska Roman dużo myślał o tym, jakich kolegów będzie miał w drużynie i z kim będzie w jednej sali. Martwił się, czy będzie w stanie przyzwycząić się do nowej sytuacji.

Pierwsze dni w jednostce nie były łatwe. Dużo nowych wrażeń, nowi koledzy i przełożeni, ostrzyżone włosy, wojskowy mundur. W sali, w której znalazł się Roman, mieszkało 10 żołnierzy. Mimo, że wśród nich można było rozróżnić nieśmiałych, tchórzliwych, odważnych, zarozumiałych i sympatycznych, atmosfera w sali nie była najgorsza. Można było pożartować, podyskutować, pokłócić się. Jeżeli ktoś chce poczytać w spokoju lub napisać list, może korzystać ze świetlicy lub sali wykładowej. Po dwóch tygodniach Roman czuł się całkiem nieźle w nowym miejscu, a przed przysięgą miał już dwóch dobrych kolegów.

Pytania:

1. Co można powiedzieć o Romanie?
Z natury jest cichy, czasem spotyka się z kolegami, ale bardzo lubi być sam.
2. O co Roman martwił się przed wojskiem?
O to, czy będzie mógł przyzwycząić się do nowej sytuacji.
3. Dlaczego pierwsze dni w jednostce nie były łatwe?
Było dużo wrażeń - nowe miejsce, ludzie, krótkie włosy, mundur, wspólna 10-osobowa sala.
4. Jak można podzielić współmieszkańców Romana?
Na nieśmiałych, tchórzliwych, odważnych, zarozumiałych i sympatycznych.
5. Jak Roman czuł się w nowym otoczeniu przed przysięgą?
Całkiem nieźle, miał też dwóch dobrych kolegów.

UNIT 37

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Bieździedza
2. koniczyna
3. dzwięk
4. mszyca
5. Skołyszyn
6. Ożenna
7. pomieszczenie
8. ukasić
9. Ścinawa
10. wietrzny

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 23

7-go / 15-go / 83-go / 13.30 / Balice / 28 grup/tekst
31289 / 73458 / 98762 / 49438 / 56731
20894 / 90593 / 98213 / 85437 / 26789
83494 / 13365 / 49802 / 39509 / 19324
96548 / 37890 / 94505 / 24478 / 50913
40610 / 42391 / 84569 / 19873 / 61649
67453 / 31916 / 11714 / Koniec / Podpis
Machów / 15421

Section Three: Information Extraction

Ćwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Za przykład posłużą nam działania 65 brygady pancерnej 11 korpusu w operacji Wisła-Odra, 16 stycznia 1945r.
As an example, we will use the operations of the 65th Armored Brigade of the 11th Corps in the Vistula-Oder operation of 16 January 1945.
2. Brygady zajmowały podstawy wyjściowe do natarcia pod osłoną oddziałów 95 dywizji piechoty.
The brigades were taking up the attack positions under the cover of the units of the 95th Infantry Division.
3. Pas natarcia w operacjach zaczepnych w okresie I wojny światowej wynosił 2-3 km, natomiast w okresie II wojny światowej wynosił już tylko 600-1000 m.
The zone of attack in offensive operations in the period of the First World War was 2 to 3 km, while in the period of the IIInd World War, it was only 600 to 1,000 meters.
4. Przy przełamaniu obrony nieprzyjaciela 8 brygada pancerna 2 korpusu pancernego poniosła duże straty w ludziach i sprzęcie.
While breaking the enemy defense line, the 8th Armored Brigade of the 2nd Armored Corps suffered heavy losses in people and equipment.
5. Szerokość pasa natarcia obliczono tak, aby pułk ze swoimi środkami wzmocnienia mógł osiągnąć 3-4 krotną przewagę nad przeciwnikiem w piechocie, 5-6 krotną w artylerii i 4-5 krotną w czołgach.
The width of the zone of attack was figured out in such a way that, a regiment with its own reinforcements could achieve a 3-4 to 1 superiority over the opponent in infantry, 5-6 to 1 in artillery, and 4-5 to 1 in tanks.

6. Dowódca 28 pułku piechoty 148 dywizji piechoty już od tygodnia pracuje nad planami przełamania linii obrony nieprzyjaciela.
The commander of the 28th Infantry Regiment of the 148th Infantry Division has been working for a week already on the plans to break the enemy's defense line.

7. W 176 brygadzie piechoty 94 pułk czołgów ciężkich i 76 pułk artylerii samobieżnej podlegały bezpośrednio dowódcy brygady.
In the 17th Infantry Brigade, the 94th Heavy Tank Regiment and the 76th Self-propelled Artillery Regiment were directly subordinate to the brigade commander.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Nad obszarem Puszczy Rominickiej przechodzi w tej chwili gwałtowna burza.	Puszcza Rominicka
2. Powierzchnia wody była zupełnie gładka i bez wysiłku można było oglądać drugi brzeg Hańczy.	Hańcza
3. Niemal na całej wyżynie Lubelskiej kilometrami ciągną się sady.	Wyżyna Lubelska
4. W tym pamiętnym dla nas roku wyjechaliśmy na wakacje nad Zatokę Pucką.	Zatoka Pucka
5. Postanowiliśmy, że bez względu na pogodę, pojedziemy jutro do Gołdapy.	Gołdapa
6. Według ostatnich planów budowa zapory wodnej na Dunajcu powinna być ukończona w przyszłym roku.	Dunajec
7. Lecieliśmy nad Oceanem Spokojnym kilka godzin, ale ja przez cały ten czas spałem.	Ocean Spokojny
8. Już na poziomie mniej więcej 4-go piętra rozciągał się widok na przepiękne okolice Międzyzylesia.	Międzyziesie
9. Musiał być silny i odważny, żeby jechać na rowerze z Hoczewa do Czarnej.	Hoczew
Czarna
10. Naszym najcięższym wtedy zadaniem było forso-
wanie Przełęczy Dukielskiej w warunkach zimowych.	Przełęcz Du-
kielska

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Doliny Wisły i Żuław dzielą pas wielkich jezior na Pojezierze Pomorskie i Mazurskie. Jest to kraina licznych jezior i lasów. Najwyższym wzniesieniem Pojezierza jest Wieżyca (329 m). Południowa część Pojezierza to głównie obszary pokryte lasami.

Pojezierze, zwłaszcza jego wschodnia część, odznacza się ostrzejszym klimatem, spowodowanym ukształtowaniem terenu. Zima jest tu ostrzejsza niż w pasie wielkich dolin. W zachodniej części Pojezierza klimat jest łagodniejszy. Gleby tutejsze zalicza się do średnich i słabych. Urodzajna jest tylko dolina Wisły i jej delta, zwana Żuławami. W północno-wschodniej części Pojezierza tzw. Pojezierza Suwalskiego, znajduje się najgłębsze w Polsce jezioro Hańcza (108m.)

Pytania:

1. Co dzieli pas wielkich jezior na Pojezierze Pomorskie i Mazurskie?
Doliny Wisły i Żuław.
2. Gdzie znajdują się najbardziej zalesione tereny?
W południowej części Pojezierza.
3. Jaki jest klimat na Pojezierzu?
Wschodnia część Pojezierza ma ostry klimat, zachodnia nieco łagodniejsza.
4. Jaka jest charakterystyka gleby Pojezierza?
Gleby na tym obszarze zalicza się do średnich i słabych. Najbardziej urodzajna jest dolina i delta Wisły.
5. Jak się nazywa najwyższy szczyt i najgłębsze jezioro Pojezierza?
Najwyższy szczyt, to góra Wieżyca, najgłębsze jezioro - Hańcza.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. Zlokalizowanie brodu na rzece Wkra w tej okolicy zajęło naszym zwiadowcom przeszło godzinę.
It took our reconnaissance men more than an hour to locate a ford on the Wkra River in this area.
2. Bez ciągnika o dużej mocy nie wyciągniemy naszego "Stara" z tego rowu.
We won't be able to pull our "Star" out of this ditch without a heavy-duty tractor.
3. Dzięki miniaturowej łodzi podwodnej nasza grupa specjalna wpłynęła do kanału zajmowanego przez nieprzyjaciela i wysadziła dwa niszczyciele.
Thanks to a mini-submarine, our special group sailed into the canal occupied by the enemy and blew up two destroyers.
4. Pierwsze loty treningowe młodych pilotów zostały odwołane, ponieważ na całym obszarze południowej Polski spodziewane są silne burze.
The young pilots' first training flights have been cancelled because heavy thunderstorms are expected over the whole area of southern Poland.
5. Jestem przekonany, że kpr. Zalewski jest dość odważny, żeby wykonać to zadanie w pojedynkę.
I am convinced that Corporal Zalewski is brave enough to accomplish this mission by himself.
6. Przeciek reaktora jądrowego spowodował skażenie terenu na powierzchni ponad 5 tys. km².
A leak from a nuclear reactor caused contamination of an area of over 5,000 square kilometers.
7. Wszyscy żołnierze z kompanii kpt. Frankiewicza prezentują wysoki poziom wyszkolenia bojowego.
All of the soldiers from Captain Frankiewicz's company demonstrate a high level of combat training.

8. Po zatrzymaniu ataku przeciwnika na linii rzeki natychmiast przystąpiliśmy do kontrataku.
After stopping the enemy's attack on the river line, we immediately began a counterattack.
9. Za wzięcie do niewoli dwóch oficerów szer. Cywiński dostał medal i awansował na stopień st. kaprała.
For capturing two officers, Private Cywiński got a medal and was promoted to senior corporal.
10. Tylko dzięki pomocy ludności cywilnej oddział uniknął zasadzki na polnej drodze biegnącej wzdłuż rzeki.
Only with the help of civilians, the unit avoided an ambush on a dirt road running along the river.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them and then supply the essential elements of information in your booklet which best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. - Trzeba być odważnym, żeby przepłynąć rzekę w tym miejscu.
- Nic się nie bój. Jakies 3-5 km stąd jest bród.
- Czy sądzisz, że uda się nam znaleźć ten bród w środku nocy?
- Według wskazówek sierżanta bród znajduje się parę metrów za grupą drzew rosnących przy samym brzegu rzeki.
- Tak, ale jak w ciemnościach znaleźć te drzewa?
- Jeżeli udamy się w dół rzeki, to podobno jest to jedyna grupa drzew w tej okolicy. Poza tym, nie jest tak bardzo ciemno, bo jest księżyc.
- Czy jest tu jakaś droga lub ścieżka?
- Nie sądzę. Pójdziemy brzegiem lub przez pole, jak się da.
- Musimy się więc spieszyć, żeby przejść rzekę pod osłoną nocy. Nie zapominaj, że od rzeki do punktu zbiórki jest ponad 3 km.
- Ruszajmy.

Pora dnia	Środek nocy.
Bród	Znajduje się w odległości 3-5 km stąd w dół rzeki, za grupą drzew rosnących przy brzegu.
Punkt zbiórki	Ponad 3 km za rzeką.

2. - Czy rzeka w tym miejscu zawsze wygląda tak samo?
- Raczej tak, z wyjątkiem oczywiście wiosny i jesieni. Topniejący śnieg i duże deszcze często powodują powódzie.
- Jaki jest średni poziom wody w tej okolicy podczas powodzi?
- Dokładnie nie pamiętam, ale jakieś 5-6 metrów. W zeszłym roku fala powodziowa dochodziła do tamtego muru za parkingiem.
- Ale to chyba ze 150 metrów od miejsca, w którym teraz stoimy!
- Tak, woda zalewa wtedy wszystko - piaszczystą plażę, trawnik i cały parking.
- Nie chciałbym znaleźć się tutaj podczas powodzi.
- Ale możesz zawsze przyjść i popatrzeć z bezpiecznego miejsca jak wygląda taki żywioł.

Wiosna Jesień	Topniejący śnieg podczas wiosny i jesienne opady często powodują powódzie.
Rzeka	Poziom wody podnosi się i osiąga podczas powodzi 5-6 metrów głębokości.
Fala powodziowa	Jest bardzo niebezpieczna. Zalewa brzeg na odcinku około 150 m. Zalane są między innymi: piaszczysta plaża, trawnik i cały parking.

3. - Wygląda pan na bardzo zmęczonego, panie Szymczak. Co się stało?
- Wracam właśnie po piętnastogodzinnych poszukiwaniach samolotu, z którym wieża kontrolna lotniska straciła kontakt w kilkadziesiąt sekund po starcie.
 - Co z samolotem?
 - Rozbił się na wzgórzach zaraz za kanałem.
 - Nie dziwię się, że poszukiwania w taką pogodę zajęły aż tak dużo czasu.
 - Tak, trudno było. Krążyliśmy śmigłowcem najpierw nad kanałem, potem kilkanaście kilometrów nad zatoką, ale na powierzchni wody nie było żadnych śladów wskazujących na katastrofę.
 - Czy ktoś z pasażerów i załogi ocalał?
 - Niestety, wszyscy zginęli.

Czego szukano?	Samolotu, z którym lotnisko straciło kontakt radiowy zaraz po starcie.
Gdzie?	Nad kanałem i nad zatoką.
Co się stało?	Samolot rozbił się na wzgórzach za kanałem. Wszyscy pasażerowie i załoga zginęli na miejscu.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Dochodziła szósta, gdy ostatnie domy Serbiszowa zniknęły w porannej mgle. Dowódca od początku narzucił ostre tempo marszu, kierując się na północny zachód. Jego celem było jak najszybsze wydostanie się z terenu, który prawdopodobnie dostał się pod kontrolę wojsk nieprzyjaciela. Okolica była dość ładna - trochę lasów na wzgórzach, gdzieś małe jezioro w dolinie, miejscami bagna. Zmęczenie nie pozwalało na cieszenie się przyrodą. Odgłos dalekich i bliskich wybuchów oraz huk przelatujących myśliwców i bombowców przypominał, że nie można było myśleć o odpoczynku. Gdy trafiał się twardy odcinek terenu dowódca natychmiast rozkazywał marszobieg.

Kilka minut przed dziewiątą weszliśmy na szczyt wzgórza numer 258, tak przynajmniej było oznaczone na mapie. Byliśmy ledwie żywi po trzech godzinach ogromnego wysiłku. Ponieważ ze szczytu widać było całą okolicę jak na dłoni dowódca zarządził piętnastominutowy postój. Żołnierze natychmiast usiedli tam gdzie stali - na kamieniach, na trawie, nawet na piasku. Niektórzy zasnęli od razu, inni zaczęli jeść to, co im jeszcze zostało. Kwadrans minął błyskawicznie i ostry głos dowódcy poderwał wszystkich na nogi. Przed nimi było jeszcze co najmniej dwadzieścia kilometrów marszu.

Pytania:

1. Dlaczego dowódca zarządził szybki marsz?
Ponieważ chciał jak najszybciej wydostać się z terenów zajętych przez nieprzyjaciela. Poza tym słychać było odgłosy toczących się walk.
2. Jak wyglądała okolica?
Teren był zróżnicowany - wzgórza, doliny, jeziora, bagna, lasy, grunt twardy i piaszczysty.
3. Gdzie miał miejsce postój?
Według mapy było to wzgórze nr 258. Ze szczytu widać było całą okolicę.
4. Jak długo trwał marsz?
Trzy godziny, od szóstej do dziewiątej.
5. Co robili żołnierze podczas postoju?
Jedni zasnęli natychmiast tam, gdzie stali, inni zaczęli jeść resztki racji żywnościowych.

UNIT 38

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. rozcinąć
2. sztylet
3. przetrwać
4. ryzyko
5. rozgrzany
6. szklanka
7. przygwoźdzony
8. wydrażyć
9. dreszcze
10. zmierzch

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 25

1-go / 4-go / 1983-go / 17.20 / Radków / 35 grup/tekst

42813 / 15239 / 38532 / 50121 / 47341

19291 / 35422 / 53924 / 26340 / 49643

61232 / 58452 / 20302 / 46533 / 64035

37451 / 50754 / 72343 / 69563 / 31413

57644 / 75146 / 48562 / 61865 / 83454

70674 / 42524 / 68755 / 86257 / 59673

72976 / 94565 / 81785 / 53635 / 79866

Koniec / Podpis / Maków / 31181

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Oddział wydzielony, który wyruszył o godz. 13.00, do godz. 18.00 przeszedł ponad 30 km i znalazł się w Głębicach.
The detached unit which set out at 1300 hrs, by 1800 hrs had already covered over 30 km and found itself in Głębice.
2. Dowódca 12 pułku piechoty 110 dywizji piechoty miał tylko dwie godziny na przygotowanie natarcia.
The commander of the 12th Infantry Regiment, 110th Infantry Division, had only two hours to prepare for the attack.
3. Doświadczenia operacji zaczepnych z lat 1944-45 wskazują, że na zorganizowanie przełamania przygotowanej obrony nieprzyjaciela, dowódca pułku otrzymywał 5-7 dni.
Offensive operations records for the years 1944-45 show that a regimental commander took 5-7 days to organize a breakthrough of an enemy's prepared defenses.
4. Rozkaz bojowy, który dowódca dywizji otrzymał rano 26 lutego, określał czas gotowości do natarcia na godz. 24.00 - 28 lutego.
The combat order, which the division commander received on the morning of February 26th, designated the readiness-to-attack time as of 2400 on February 28th.
5. Musicie zająć wzgórze 125 na zachód od Działy do godz. 4.00, 7 marca.
You must occupy the Hill 125 to the west of Działy by 0400 hrs, 7 March.
6. Batalion wspiera pułkową grupę artylerii w składzie 376 pułku artylerii haubic i 560 pułku moździerzy.
The battalion is supporting the regimental artillery group consisting of the 376th Howitzer Artillery Regiment and the 560th Mortar Regiment.

7. Saperzy zbudowali 8 przejść o szerokości 15 m każde.
The combat engineers constructed eight crossings, each 15 m wide.
8. Punkt obserwacyjny dowódcy pułku znajdujący się 300 m na południowy zachód od wzgórza 110, miał łączność telefoniczną z punktem obserwacyjnym dowódcy dywizji.
The regimental commander's observation post located 300 m to the southwest of Hill 110 had telephone contact with the division commander's observation post.
9. Dla węzła łączności pułku wydzielono dwie łącznice telefoniczne, pięć aparatów telefonicznych, dwa kilometry kabla i dwie radiostacje.
Two telephone switchboards, five telephones, two kilometers of line and two radiosets were issued for the regiment's communications center.
10. Rozpoczęcie przygotowania artyleryjskiego do ataku wyznaczone było na 4.35 rano.
The beginning of the artillery preparation for the attack was set for 4:35 a.m.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. W Świebodzinie już drugi rok robią drogę na odcinku Dworzec Kolejowy - Śródmieście. Świebodzin
2. Do Otmuchowa prowadzi betonowa droga, biegnąca wzdłuż granicy. Otmuchów
3. Dowiedziałam się, że ten przystojny blondyn z naszej szkoły, to syn Witkowskiego. Witkowski
4. W zimie mieszkańcy Bolechowa Wielkiego przechodzą po lodzie na drugą stronę rzeki. Bolechów
Wielki
5. Wczorajsza burza uszkodziła przewody telefoniczne w Nowej Wsi. Nowa Wieś
6. W Srebrnej Górze kiedyś były kopalnie srebra. Srebrna Góra
7. W Puszczy Białowieskiej można spotkać ślady żubrów. Puszcza Białowieska
8. Rano we Wrocławiu było tak ślisko, że co parę kilometrów widziało się jakiś wypadek. Wrocław
9. Z wieży na Sowiej Górze rozciągał się piękny widok na góry. Sowia Góra
10. Ruch uliczny między Warszawą a Rembertowem posuwał się z szybkością 5km/godz. Warszawa
Rembertów

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Specjalnością Adama były konstrukcje stalowe. Przede wszystkim budowa wielkich mostów. Zawsze fascynowały go połączenia cementu, szkła i żelaza. Kiedykolwiek gdzieś wyjeżdżał, zawsze starał się zwiedzić wszystkie najnowsze budowle, najciekawsze rozwiązania architektoniczne. Rok temu zawaliła się potężna konstrukcja mostu jego projektu. Były ofiary w ludziach. Adam szukał pomyłki w swoich obliczeniach, ale nie mógł jej znaleźć. Przez rok nie myślał o niczym innym jak o znalezieniu powodu katastrofy. Wreszcie stracił wiarę we wszystkie obliczenia.

Pytania:

1. Co było specjalnością Adama?
Konstrukcje stalowe, szczególnie budowa wielkich mostów.
2. Jaka architektura, (jej elementy) fascynowała Adama?
Architektura współczesna, połączenia betonu, szkła i metalu.
3. Jakie wydarzenie miało miejsce rok temu?
Zawaliła się potężna konstrukcja mostu, który Adam zaprojektował.
4. Co było powodem tego wypadku?
Adam sądził, że popełnił jakiś błąd w obliczeniach, ale nie mógł go znaleźć. Wreszcie po długich poszukiwaniach błędu, Adam przestał wierzyć jakimkolwiek obliczeniom.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. Przed 22 lipca, świętem narodowym Polski, wszystkie ulice naszej jednostki zostały pokryte nowym asfaltem.
Before July 22nd, the Polish national holiday, all streets on our post were covered with a new layer of asphalt.
2. W Gierłożu znajdują się ruiny betonowego bunkra Adolfa Hitlera z II wojny światowej.
The ruins of Adolf Hitler's World War II concrete bunker are located in Gierłoż.
3. Zdobyty gazik był w dobrym stanie, ale przewody elektryczne prowadzące do stacyjki były odcięte.
The captured jeep was in good condition, but the electric wires running to the ignition switch were cut off.
4. Znalazłszy ślady opon i gąsienic zwiadowcy w kilka minut określili jakie typy pojazdów przejechały przez tę wieś.
Having found tire and track prints, the reconnaissance men identified in several minutes the types of vehicles which passed through the village.
5. Obok zniszczonego przez wycofującego się nieprzyjaciela stalowego mostu saperzy zbudowali most pontonowy.
Engineers built a pontoon bridge next to the steel bridge which had been destroyed by the retreating enemy.
6. Z tego wzgórza jest świetny widok na całą okolicę; tam będzie nasz główny punkt obserwacyjny.
There is a great view of the whole area from this hill; our main observation point will be there.
7. Po otrzymaniu meldunku z dowództwa, porucznik Mazurek błyskawicznie ocenił sytuację na przedpolu i wydał rozkaz do otwarcia ognia.
Having received a report from headquarters, Lieutenant Mazurek immediately estimated a situation on the foreground and gave the order to open fire.

8. W dolinie widać było długą kolumnę ciężarówek, ciągnących przyczepy z amunicją i prawdopodobnie żywnością.
A long column of trucks pulling trailers with ammunition, and probably food, could be seen in the valley.
9. Mimo deszczu i błota żołnierze posuwali się bardzo szybko w kierunku wartownika, pilnującego wejścia do magazynu z bronią.
In spite of rain and mud, soldiers were advancing very quickly towards a guard who was watching the entrance to an arms room.
10. Wyciek oleju silnikowego z transportera był tak duży, że musieliśmy się wycofać z manewrów.
An engine oil leak from the APC was so big that we had to withdraw from maneuvers.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then complete the text in your workbook so that it best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. - Powiedźcie obywatelu Danilecki, gdzie spostrzeżliście szajkę tych złodziei?
 - W autobusie 157, panie poruczniku. Tłok był duży, ludzie pchali się na wszystkie strony, bo to godzina szczytu, ale udało mi się podejść bliżej i rozpoznałem ich.
 - Ilu ich było?
 - Oceniam, że chyba sześć osób: dwóch blondynów, dwóch brunetów, blondynka i siwy facet.
 - Skąd wiedzieliście, że to złodzieje?
 - Widziałem ich zdjęcia w telewizji.
 - Czy pamiętacie, w co mniej więcej byli ubrani?
 - Dobrze nie pamiętam, ale wydaje mi się, że ten siwy miał długi skórzany płaszcz, a blondynka miała w ręku czerwoną plastikową torbę.
 - Gdzie oni wysiedli?
 - Na Placu Narutowicza. Wsiadłem za nimi i akurat przejeżdżał tamtędy radiowóz. Resztę pan zna.
 - Dziękuję wam za współpracę.

Jadąc autobusem 157 Danilecki sposrzedł grupę ludzi, którzy skojarzyli mu się ze zdjęciami poszukiwanych złodziei. Mimo, że w autobusie był straszny tłok, jak zwykle w godzinie szczytu, Danileckiemu udało się podejść bliżej. Patrząc na nich z bliska bez trudu rozpoznał twarze, które wczoraj widział w telewizji. W skład szajki wchodziło sześć osób - dwóch blondynów, dwóch brunetów, siwy i blondynka. Na Placu Narutowicza cała grupa wysiadła. Danilecki wysiadł za nimi i akurat spostrzedł przejeżdżający radiowóz. Nie namyślając się długo zatrzymał radiowóz i wskazał milicjantom podejrzaną grupę. Cała szóstka została aresztowana.

2. - Panie Banaś, pan niedawno skończył budowę domu i zapewne wie pan, gdzie najlepiej kupić materiały budowlane?
- Orientuję się nieźle, ale to nie jest łatwe. Najlepiej mieć dobre znajomości. A gdzie pan się buduje?
- Parę kilometrów za miastem. Działka nie jest duża - tylko niecałe 1000 m², ale ładnie położona.
- Jeszcze dziś mogę pogadać ze znajomym w sprawie cegły i cementu dla pana, panie Rowicki.
- A da się załatwić resztę, tzn. rury kanalizacyjne, przewody elektryczne, kaloryfery, piasek, farby, szyby, itp.?
- Będzie to trochę kosztować, ale to się da zrobić. Niech pan tylko przygotuje listę, ile i czego panu dokładnie potrzeba.
- A skąd ja mam to wszystko wiedzieć?
- Niech się pan skontaktuje z architektem, który opracował plan domu. On wszystko dokładnie wyliczy.

Pan Rowicki kupił ostatnio działkę budowlaną parę kilometrów za miastem. Działka ma tylko niecałe 1000 m² powierzchni, ale jest ładnie położona. Oczywiście pan Rowicki planuje zbudować tam dom. Ponieważ są kłopoty ze zdobyciem materiałów budowlanych, postanowił porozmawiać ze znajomym, panem Banasiem. Pan Banaś niedawno skończył budowę własnego domu i dokładnie orientuje się, co i gdzie można kupić. Dowiedziawszy się o co chodzi, obiecał panu Rowickiemu, że jeszcze tego samego dnia zadzwoni w sprawie cegły i cementu. Inne materiały, tzn. rury kanalizacyjne, przewody elektryczne, kaloryfery, piasek, farby, szyby, itd. też da się załatwić, chociaż może to trochę kosztować. Jeżeli chodzi o to, ile czego jest potrzebna, to pan Rowicki powinien skontaktować się z architektem, który zrobił mu plany domu.

3. - Co tam się dzieje przed tym sklepem?
- Widocznie przywieźli jakiś atrakcyjny towar. Chodź szybko.
- Gdzie ty mnie tak ciagniesz?
- Zajmiemy kolejkę i dowiem się, co sprzedają.
- Popatrz, ta kobieta wyszła właśnie ze sklepu i coś ogląda.
- To są srebrne łyżeczki. Ale ładne! Musimy je koniecznie kupić. Przy okazji może zobaczę, czy są jakieś porcelanowe filiżanki do kawy.
- Ta kolejka prawie w ogóle się nie posuwa. Zanim dojdziemy, nie będzie śladu po łyżeczkach. Poza tym, ludzie się wciąż pchają, krzyczą. O, nawet się kłócą - popatrz tylko na tego siwego faceta i stojącą obok niego wysoką brunetkę.
- Ale takie ładne łyżeczki zdarzają się bardzo rzadko.
- Będzie jeszcze niejedna okazja, żeby kupić coś fajnego. Chodźmy stąd.

Idąc Marszałkowską zauważyliśmy tłum ludzi przed sklepem z artykułami gospodarstwa domowego. Żona natychmiast przyspieszyła, chcąc jak najszybciej zająć miejsce w kolejce i dowiedzieć się jaki atrakcyjny towar właśnie przywieźli. Na szczęście jakaś kobieta wyszła właśnie ze sklepu i ze znajomą zaczęła oglądać to, co z trudem kupiła. Okazało się, że były to srebrne łyżeczki, które bardzo spodobały się żonie. Postanowiła, że musi koniecznie je kupić, a przy okazji sprawdzi czy są jakieś porcelanowe filiżanki do kawy. Ponieważ kolejka była bardzo długa i prawie się nie posuwała była mała szansa, że łyżeczek starczy dla wszystkich zainteresowanych. Poza tym ludzie pchali się, krzyczeli, a między siwym facetem i stojącą obok niego wysoką brunetką wybuchła kłótnia. W tej sytuacji przekonałem żonę, że nie ma sensu stać tutaj ani chwili dłużej.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Silne mrozy i duże opady śniegu są główną przyczyną dużych komplikacji w transporcie kolejowym towarów i surowców. Obecnie w sieci śląskich kolei państwowych stoi 7500 zamrzniętych wagonów, przede wszystkim z rudą, węglem, siarką i innymi materiałami sypkimi. Zdaniem specjalnego sztabu dyspozycyjnego PKP sytuacja ta nie stanowi jeszcze poważnego zagrożenia dla rytmiczności transportu kolejowego. Trzeba jednak pamiętać, że kolejarze mają duże kłopoty z utrzymaniem istniejącego ruchu pociągów - zamarzają zwrotnice, pękają szyny. Poza tym, niektóre kopalnie, zwolniły tempo wydobywania węgla, ponieważ nie ma czym go transportować. Jednocześnie w wielu elektrowniach zaczyna brakować węgla i nastąpiły już pierwsze ograniczenia w dostawie energii elektrycznej.

Pytania:

1. Co powodują mrozy i śniegi?
Komplikacje w transporcie kolejowym towarów i surowców.
2. Ile wagonów jest zamrzniętych i z czym one są?
7500. Załadowane one są rudą, węglem, siarką i innymi materiałami sypkimi.
3. Co o sytuacji sądzi sztab dyspozycyjny PKP?
Że sytuacja nie stanowi jeszcze zagrożenia dla rytmiczności transportu kolejowego.
4. Co jest głównym kłopotem kolejarzy?
Zamarzające zwrotnice i pękające szyny.
5. Jak sytuacja na kolei wpływa na kopalnie i elektrownie?
Kopalnie nie mogą wywozić wydobytego węgla, więc zmniejszają wydobywanie. Elektrownie nie mają wystarczających zapasów węgla, więc nie dostarczają energii elektrycznej dla wszystkich.

UNIT 39

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. osiągalny
2. prościej
3. uciążliwy
4. przestrzegać
5. ścinawa
6. bezpieczeństwo
7. dotychczas
8. włoczenie
9. szczeble
10. usztynić

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 27

13-go / 6-go / 82-go / 22.00 / Niewada / 30 grup/tekst
70982 / 81248 / 13563 / 22053 / 31672
10912 / 49531 / 81983 / 92359 / 24674
33164 / 42783 / 21023 / 50642 / 82184
13462 / 35785 / 48275 / 53894 / 32734
61553 / 93295 / 24573 / 46896 / 59386
64905 / 43845 / 72664 / 10476 / 35684
Koniec / Wojnówka / Podpis / 8377

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. W Polsce jest około 400 muzeów.
There are about 400 museums in Poland.
2. Rocznie, muzea te zwiedza średnio 22 miliony osób.
On the average, 22 million people visit these museums annually.
3. "Panorama Polska" ma swoich czytelników w 52 krajach.
"Panorama Polska" has readers in 52 countries.
4. Pierwszym polskim pilotem, który przeleciał 10 milionów kilometrów (czyli dwa lata i cztery miesiące za sterem samolotu) jest Damian Żuchowski.
The first Polish pilot who flew 10 million kilometers (that is, two years and four months at the controls of an aircraft), is Damian Żuchowski.
5. Nowoplanowany hotel oprócz sali restauracyjnej na 220 osób będzie miał 110 pokoi jednoosobowych i 200 pokoi dwuosobowych.
The newly-planned hotel, besides the restaurant which will be able to serve 220 guests, will have 110 single rooms and 200 double rooms.
6. Kurs dla przewodników turystycznych odbędzie się w Toruniu, od 11 lipca do 9 sierpnia.
The course for tourist guides will take place in Toruń from July 11th until August 9th.
7. Schronisko im. Stanisława Staszica nad Morskim Okiem stoi na wysokości 1404 m nad poziomem morza.
The Stanisław Staszic shelter on Morskie Oko is at an altitude of 1,404 meters above sea level.

8. Przeworsk, to 500-letnie miasto; ratusz w Przeworsku wybudowano w XVII wieku.
Przeworsk is a 500-year-old city; the city hall in Przeworsk was built in the 17th Century.
9. Park w Opinogórze zajmuje powierzchnię 21 hektarów.
The park in Opinogóra occupies an area of 21 hectares.
10. 25 sierpnia 1973 r. na torze w San Sebastian po raz pierwszy w historii kolarstwa, Polak zdobył złoty medal.
On 25 August 1973, on the course in San Sebastian, a Pole won a gold medal for the first time in the history of cycling.

Ćwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Kiedy dolatywali do Gliwic, widać było dym unoszący się nad miastem.	Gliwice
2. W Czechosłowacji i południowej Polsce wybuchła epidemia żółtaczki.	Czechosłowacja
Polska
3. Inżynier Stańczyk musiał wyjechać na odprawę do Wrocławia.	Stańczyk
Wrocław
4. Podwładni dyrektora Buzy postanowili zrobić mu niespodziankę.	Buza
5. Wisła wystąpiła z brzegów w okolicach Przegorzała i Miechowa, zagrożenie powodzią stało się oczywiste.	Wisła
Przegorzały
Miechów
6. Ten nasz ostatni postój w Bardzie, to była tylko strata czasu.	Bardo
7. Na Suwalszczyźnie jest bardzo surowy klimat.	Suwalszczyzna
8. Po zatwierdzeniu planu robotnicy przystąpią do wyburzenia najmniej wartościowych budynków Zamościa.	Zamość
9. Niespodziewana burza zatrzymała nas na parę godzin w schronisku nad Morskim Okiem.	Morskie Oko
10. W czasie burzy śnieżnej pod Rzeszowem zderzyło się pięć samochodów.	Rzeszów

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Burze, powódzie, wichury, opady śniegu dotknęły kilka państw Europy Zachodniej. W Austrii 11 osób zginęło, bądź uznano za zaginione, ewakuowano z zalanych domów wiele rodzin.

Na południu Francji paliły się lasy, silne wiatry wywołały na Morzu Śródziemnym falę, która zalała plaże i campingi.

Podczas tajfunu, który nawiedził południowo-wschodnią część Chin, zginęło ponad 170 osób.

Pytania:

1. Co spowodowało śmierć 11 osób w Austrii?
Burze, wichury, opady śniegu i powódzie.
2. Jakich szkód doznała Francja?
We Francji, na południu - paliły się lasy. Na Morzu Śródziemnym silne wiatry wywołały falę, która zalała plaże i campingi.
3. Jakie były skutki tajfunu w Chinach?
Tajfun spowodował śmierć ponad 170 osób w Chinach.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. Od chwili ogłoszenia alarmu bojowego minęło zaledwie pięć minut, a cały oddział jest już gotowy do wymarszu.
Only five minutes have passed since the moment the alert was announced, and the whole unit is ready to march out.
2. Poczuvszy dym wewnątrz czołgu, dowódca natychmiast wydał rozkaz opuszczenia pojazdu.
Having smelled smoke inside the tank, the commander immediately gave an order to leave the vehicle.
3. Obejrzawszy dokładnie ciężarówkę w środku i na zewnątrz znaleźliśmy aż osiem dziur po pociskach.
Having checked the truck in and out very carefully, we found as many as eight holes caused by shells.
4. Oficer ze sztabu jednostki, który w ramach nadzoru służbowego przebywał w koszarach, przyglądał się też odprawie wart i służb.
An officer from the unit's staff who visited the barracks as a military superintendent, was present at a guard and duty briefing.
5. Tematem dzisiejszych zajęć są formy zwracania się podwładnych do przełożonych podczas pełnienia służby.
The subject of today's class is: how subordinates who are on duty should address their superiors.
6. Cała załoga zestrzelonego śmigłowca poniosła śmierć na miejscu.
The whole crew of the shot-down helicopter died on the spot.
7. Po dwóch dniach ciężkich walk na przedmieściach, opanowaliśmy ponad połowę miasta.
After two days of heavy fighting in the suburbs, we captured more than half of the town.

8. W walkach nad rzeką Nurzec nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty zarówno w ludziach jak i w sprzęcie.
In battles on the Nurzec River, the enemy suffered heavy losses both in manpower and equipment.
9. Amfibie wojskowe wykorzystywane są często do ewakuacji ofiar powodzi.
Amphibious military vehicles are often used to evacuate flood victims.
10. Ładunki wybuchowe założone przez saperów zburzyły ten bunkier w kilka sekund.
Explosive charges set by engineers demolished this bunker within several seconds.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then answer the questions in your workbook so that they best relate to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

TEXT 1.

- Słyszałeś, jak ogłaszali przez radio alarm przeciwpowodziowy dla całego naszego regionu?
- Nie muszę słuchać radia, żeby wiedzieć o zagrożeniu. Wystarczy popatrzeć na naszą rzekę. Jest już chyba pięć razy szersza niż zwykle.
- Tak, ale my mieszkamy na wzgórzu, więc powódź nam chyba nie grozi.
- Z tym nigdy nie wiadomo. Pamiętam, jak dziadek opowiadał nam o powodzi w 1949 roku - tu gdzie stoimy można było pływać łodzią. Straty były straszne.
- Coś podobnego! Zaczynam się bać, bo nasz dom jest już stary i słaby, a słyszałem jak mówili, że woda zburzyła trzy domy w sąsiedniej wsi.
- Nie ma co dużo gadać. Musimy spakować najbardziej potrzebne rzeczy, droższe meble i trochę jedzenia, żeby w razie czego szybko udało się je przewieźć w bezpieczne miejsce. W ten sposób unikniemy większych strat.

1. Co ogłoszono w radio?
Alarm przeciwpowodziowy dla całego regionu.
2. W jaki inny sposób można dowiedzieć się o zagrożeniu?
Wystarczy tylko popatrzeć na rzekę, która już teraz jest pięć razy szersza niż zwykle.
3. Czy mieszkając na wzgórzu, rozmawiający mogą się czuć bezpiecznie?
Raczej nie, ponieważ w czasie wielkiej powodzi w 1949, miejsce, w którym stoi ich dom, też było zalane.
4. Dlaczego jeden z rozmawiających zaczął się bać?
Ponieważ dom jest stary i słaby, a powódź zniszczyła już trzy domy w sąsiedniej wsi.
5. Co rozmawiający planują spakować?
Najbardziej potrzebne rzeczy, droższe meble i trochę jedzenia.

TEXT 2.

- Czy pamiętasz wypadek tego nowego śmigłowca, który odbywał pierwszy próbny lot w maju?
- Oczywiście. Była to dosyć głośna sprawa. Śmigłowiec zaraz po starcie stracił manewrowość, zderzył się z przypadkowo przelatującym tam na niskiej wysokości szybowcem i zatonął w morzu.
- Podobno w urządzeniach sterowych był jakiś błąd konstrukcyjny. Czy ty wiesz coś na ten temat?
- Tak, to prawda. A dlaczego zacząłeś się nagle tym interesować?
- Gdy zdarzył się ten wypadek jeszcze tu nie pracowałem. A dzisiaj, wyobraź sobie, przełożony powiedział mi, że mam latać na tym właśnie typie śmigłowca.
- Nie masz się czego bać. Po bardzo poważnych zmianach konstrukcyjnych i wielu próbach, śmigłowiec ten jest obecnie bardzo bezpieczną maszyną.

1. Co stało się w maju?
Śmigłowiec, który odbywał pierwszy próbny lot, uległ wypadkowi.
2. Jak doszło do wypadku?
Śmigłowiec stracił manewrowość, zderzył się z szybowcem i zatonął w morzu.
3. Co było powodem wypadku?
Błąd konstrukcyjny w urządzeniach sterowych śmigłowca.
4. Dlaczego jeden z rozmawiających interesuje się tą sprawą?
Ponieważ jego przełożony wyznaczył go do latania na tym właśnie śmigłowcu.
5. Czy jest powód, żeby się bać latania na tej maszynie?
Nie. Wprowadzono zmiany konstrukcyjne, odbyto wiele prób i w tej chwili śmigłowiec jest bezpieczny.

TEXT 3.

- Czy udało się panu dojechać do krewnych do Szczytna?
- Ależ skąd! Była tak potworna zamieć śnieżna, że zamknięto wszystkie główne drogi. W ciągu kilku godzin spadło ponad pół metra śniegu i drogi stały się nieprzejezdne.
- Nic się panu nie stało?
- Mnie nic, oprócz tego, że strasznie zmarzłem i przemoczyłem buty, ale samochód ...
- Co z samochodem?
- Musiał zostać na szosie. Stoi przysypany śniegiem jakieś 15 km od Szczytna.
- A jak się pan stamtąd wydostał?
- Miałem szczęście - zabrała mnie wojskowa ciężarówka, która akurat jechała do Przasnysza.
- Co zamierza pan zrobić z samochodem?
- Słucham komunikatów. Jak tylko śnieg przestanie padać i zaczną odśnieżać drogi zaraz tam pojedę.

1. Dokąd jechał jeden z rozmawiających?
Do Szczytna, żeby odwiedzić krewnych.
2. Dlaczego zamknięto główne drogi?
Z powodu silnej zamieci śnieżnej. W kilka godzin spadło pół metra śniegu.
3. Co stało się z samochodem rozmawiającego?
Stoi na szosie, około 15 km przed Szczytnem.
4. W jaki sposób rozmawiający dostał się do Przasnysza?
Podwoziła go wojskowa ciężarówka.
5. Co teraz robi właściciel samochodu pozostawionego na szosie?
Słucha komunikatów pogody. Gdy śnieg przestanie padać i zaczną odśnieżać drogi, zaraz pojedzie po samochód.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Był wtorek, 22 stycznia. Godzina 21.10. Na wszystkich kanałach telewizji włoskiej przerwano nadawanie programów i odczytano komunikat nadzwyczajny włoskiego Ministra Obrony Cywilnej mówiący między innymi: „Po rannym wstrząsie ziemi w południowej części Apeninów należy spodziewać się silnego trzęsienia w całym rejonie w ciągu najbliższych 48 godzin.”

Komunikat wymieniał dokładnie miasta i wioski, w których zagrożenie ma być szczególnie duże. Wysłano tam transportery wojskowe z ciepłymi ubraniami, kocami i żywnością. Na jednej ze stacji kolejowych podstawiono wagony dla ludności, która nie będzie miała się gdzie schować.

Zagrożony obszar między Luccą a Modeną zamieszkiwany jest przez około 60 tys. ludzi. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu, ludzie zaczęli wybiegać z domów bez względu na deszcz i ciemności. Przez całą noc, dziesiątki tysięcy ludzi czekało w strachu na to, co miało przyjść. Nastął dzień i ludzie odetchnęli z ulgą, ale komunikaty z Ministerstwa Obrony Cywilnej były niezmiennie: zagrożenie nie minęło.

Pytania:

1. Dlaczego przerwano nadawanie programów?
Żeby nadać komunikat nadzwyczajny włoskiego Ministerstwa Obrony Cywilnej.
2. Gdzie nastąpił pierwszy wstrząs?
W południowej części Apeninów.
3. Co wysłano do zagrożonego rejonu?
Transportery wojskowe z ciepłymi ubraniami, kocami i żywnością.
4. Ile ludzi miało być bezpośrednio narażonych na skutki trzęsienia ziemi?
Około 60 tys. ludzi zamieszkujących obszar między Luccą a Modeną.
5. Jak minęła noc?
Nie było żadnych wstrząsów, ale większość ludzi pozostawała na zewnątrz mimo deszczu.

UNIT 40

Section One: Sound Discrimination

You will hear 10 words. Listen to them and complete the missing letters in your workbook. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. neurastenia
2. następstwo
3. odczyścić
4. gwóźdź
5. oscylacja
6. powieściopisarz
7. rozśrubować
8. jednoczęściowy
9. jęczmień
10. łącznościowiec

Section Two: Radiograms

You will hear a preamble to a radiogram followed by a text. A basic preamble consists of a date, time, and group count. The date is generally divided into day of the month, month, and year. The time is usually expressed in four-digit military time.

Write the radiogram number, the preamble, and the text as you hear them.

After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the radiogram again.

RADIOGRAM # 28

15-go	/	6-go	/	85-go	/	17:36	/	Kwidzyń	/	22 grupy/tekst
14352	/	19445	/	62389	/	71562	/	32431		
45731	/	38451	/	25463	/	20556	/	73490		
82673	/	43542	/	56842	/	49562	/	36574		
31667	/	84501	/	93784	/	54653	/	67953		
50673	/	47685	/	Koniec	/	Podpis	/	Wiśnicz		
3071										

Section Three: Information Extraction

Cwiczenie 1. Number Extraction

You will hear short sentences containing a time expression, date, number, or direction. Write down the entire numerical phrase in English. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet.

1. Ta sobota jest krótsza od najdłuższego dnia w roku o 6 godzin i 19 minut.
This Saturday is shorter than the longest day of the year by 6 hours and 19 minutes.
2. Niedziela będzie 293 dniem 1985 roku. Do końca roku pozostanie 73 dni.
Sunday will be the 293rd day of 1985. There are 73 days remaining until the end of the year.
3. W katastrofie kolejowej zniszczeniu uległo 12 wagonów wraz z ładunkiem, w tym 50 beczek silnie trującego fluorowodoru.
In the railroad wreck, 12 railroad cars were destroyed together with their loads, including 50 barrels of very poisonous hydrogen fluoride.
4. Rano, do sztabu 133 skrzydła nadszedł rozkaz o przygotowaniu się, w sile 2 dywizjonów - 306 i 309 - do kolejnej akcji.
In the morning, the order to prepare for the next action, in the strength of two wings--the 306th and 309th--arrived at the staff of the 133rd Wing.
5. 9 kwietnia, 133 skrzydło udało się na osłonę wyprawy 56 bombowców.
On 9 April, the 133rd Wing covered the 56-bomber raid.
6. Nieprzyjaciel otworzył ogień z odległości 450 metrów, pod kątem 90°.
Fire was opened at a range of 450 meters, at an angle of 90°.
7. Prawe skrzydło Me-262 odpadło, samolot spadł korkociągiem.
The right wing of the Me-262 fell off; the aircraft fell in a spinning dive.

8. W składzie skrzydła poleciały 33 Mustangi: z dywizjonu 306-12 samolotów, z dywizjonu 309-10 maszyn, z dywizjonu 315-11 samolotów.
Thirty-three Mustangs flew as a wing: 12 aircraft from the 306th Squadron; 10 aircraft from the 309th Squadron; 11 aircraft from the 315th Squadron.
9. Samolot „Mustang” w ciągu kilkunastu sekund osiągnął prędkość do 880 km/godz.
The Mustang, within several seconds, reached a speed of 880 km per hour.
10. 4 lutego 1985 r. zaczął się w Neapolu proces 640 osób.
The trial of 650 people began in Naples on 4 February 1985.

Cwiczenie 2. Extraction of Geographical and Family Names

You will hear short sentences containing geographical and/or family names. Write down each name you hear in the basic form. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

1. Wszystkie stacje benzynowe w Pajęcznie były zamknięte już o 19.00.	Pajęczno
2. Naszym zadaniem było zmierzenie odległości między Janowem a Pakosławicami.	Janów
Pakosławice
3. Komisja planowania otrzymała szkic nowej zapory na Warcie.	Warta
4. W Koninie przemalowano stary ratusz zgodnie z poleceniem architekta tego miasta.	Konin
5. Ze Śremu do Poznania jest dosyć daleko, nie ma sensu jechać rowerem, lepiej autobusem.	Śrem
Poznań
6. Lekarze szpitala w Sieradzu przeprowadzili skomplikowaną operację serca, która zakończyła się sukcesem.	Sieradz
7. Karol Dziwiński zginął w Ożarowie, pod Warszawą.	Karol Dziwiński
Ożarów, Warszawa
8. W Niepołomicach w 1910 r. usypano Kopiec Grunwaldzki.	Niepołomice
9. Byłam z rodziną na wczasach w Szklarskiej Porębie.	Szklarska Po-
ręba
10. Wszystkie te przepisy wzięłam z książki kucharskiej Haliny Dębowej.	Halina Dębowa

Section Four: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Moja żona postanowiła zrobić ogród koło domu. Dotąd na działce rosła po prostu trawa i jedynym problemem było jej koszenie. Żona jednak stwierdziła, że wszyscy sąsiedzi mają naokoło domu piękne ogrody i ona też chce mieć ogród.

Sprawdziłem, jakie narzędzia już mamy, a co będę musiał kupić. Oprócz młotka, obcęgow, paru śrubokrętów i pędzli, wszystko trzeba było kupić.

Żona wymyśliła sobie, że posadzi kwiaty w specjalnych skrzynkach, które ja będę musiał zrobić. Miałem trochę desek, ale koniecznie potrzebna mi była piła, taśma miernicza, gwoździe, może śruby i wiertarka. Wiertarkę już dawno chciałem kupić, wiedziałem nawet jaką, ale co do reszty, musiałem zadzwonić do przyjaciela i poradzić się go.

Naokoło ogrodu zaplanowaliśmy zrobić płot z prętów metalowych. Dostaliśmy kiedyś od sąsiada piękną bramkę i teraz chcieliśmy ją wykorzystać. Mój kolega był spawaczem. Obiecał, że przytnie nam te pręty i pospawa. Będę je musiał tylko wyszlifować. Powiedział, że pożyczę mi swoją szlifierkę elektryczną.

A zatem cały plan był gotowy. Teraz trzeba było zacząć pracować.

Pytania:

1. Co żona pana X postanowiła zmienić?
Pani X postanowiła zrobić naokoło domu ogród.
2. Co pan X musiał zrobić, zanim zaczął pracować?
Musiał zebrać (kupić) odpowiednie narzędzia.
3. Jakich narzędzi potrzebował pan X do zrobienia skrzynek?
Piły, taśmy mierniczej, młotka, gwoździ, śrub, śrobokręta, wiertarki.
4. Jaki płot zaplanowali zrobić państwo X? Dlaczego?
Płot z metalowych prętów. Mieli ładną żelazną bramkę, chcieli ją wykorzystać.
5. Jak pan X zaplanował zrobić ten płot?
Przyjaciół miał mu pomóc - pociąć i pospawać pręty. Pan X miał wszystko wyszlifować szlifierką, którą jego przyjaciel chciał mu pożyczyć.

Section One: Rapid-Fire Drill

You will hear 10 sentences spoken in Polish. Listen to each sentence and translate it into English. Use abbreviations and numerals wherever possible. After the exercise, check your work with the answer key provided in your Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1. Każdy żołnierz musi mieć igłę i nici.
Each soldier has to have a needle and thread.
2. Do odkręcenia przewodów od akumulatora potrzebny mi będzie klucz 10 mm.
I needed a 10-millimeter wrench to unscrew the battery cables.
3. Scyzorykiem nie odkręcisz tej śruby, weź śrubokręt.
You won't unscrew this screw with a pocketknife, take a screwdriver.
4. W czasie manewrów po raz pierwszy użyto nowego typu czołgu o zasięgu 175 km.
During the maneuvers, a new type of a tank, with a cruising range of 175 kilometers, was used for the first time.
5. Dzięki naszym mechanikom urządzenie celownicze transportera zostało naprawione w pół godziny.
Thanks to our mechanics, the APC's sight was repaired in half an hour.
6. Te nożyce świetnie tną drut kolczasty i dlatego powinieneś je wziąć.
These scissors cut barbed wire very well, therefore you should take them.
7. Kapral Malczewski, kierowca sanitarki, tak dobrze skleił światło migacza, że wygląda jak nowe.
Corporal Malczewski, an ambulance driver, glued the turn signal lens so well that it looks like new.
8. Zanim zaczniesz malować ten zderzak, dobrze pomieszaj farbę.
Before you start to paint this bumper, stir the paint well.

9. Uwaga! Wszystkie przewody, które się tu znajdują, są pod napięciem.
Attention! All electrical wires which are here are live.
10. Żeby skończyć tę pracę potrzebne mi są trzy wiertła; 5, 9 i 12 mm.
To complete this work I need three drills; 5, 9, and 12 millimeter.

Section Two: Listening Comprehension

You will hear three brief communicative exchanges. Listen to them carefully and then select the answer in your workbook which best relates to what you have heard. After the exercise, check your work with the answer key provided in the Answer Booklet. Then listen to the exercise again.

1.
 - Skąd masz takie dziwne urządzenie?
 - Kupiłem to od kolegi za pół ceny.
 - Patrz, tu chyba brakuje śruby.
 - Żaden kłopot. Mam akurat taką śrubę gdzieś tu w szufladzie. Zaraz biore śrubokręt i wkręcę ją.
 - A tu wychodzi gwóźdź.
 - Wystarczy uderzyć raz młotkiem.
 - Czy tu się coś przypadkiem nie urwało?
 - Może, ale to się da przykleić.
 - A właściwie to do czego to urządzenie służy?
 - Szczerze mówiąc nie wiem, ale na pewno się wcześniej czy później przyda.

- A. Urządzenie jest w dobrym stanie i kosztowało bardzo dużo.
- B. Brakujące w urządzeniu śrubki i części będzie łatwo dokupić.
- C. Takie urządzenie kupione za pół ceny może się jeszcze przydać.

2. - Masz może igłę i nici?
- Oczywiście. Zawsze mam dwie igły i trochę nici. Noszę to wszystko wewnątrz czapki. Ale co ty tu robisz - przecież twoja przepustka zaczęła się kilka minut temu.
- Przestań więc gadać i natychmiast pożycz mi igłę i nici, bo muszę przyszyć guzik do lewej kieszeni.
- Przecież się trzyma.
- Ale oficer dyżurny stwierdził, że za luźno i wrócił mnie od bramy. Teraz nie wiem, czy zdążę na najbliższy autobus.
- Trzymaj - oto igła z nitką. Tylko dobrze przyszyj, bo o ile pamiętam kpt. Zięba jest bardzo surowy jako oficer dyżurny i sprawdzi cię dobrze.
- A. Żołnierzowi potrzebne są nici, bo musi przyszyć guzik do koszuli.
- B. Oficer dyżurny nie wypuścił z koszar żołnierza, którego mundur nie był w porządku.
- C. Przyszywszy guzik, żołnierz z łatwością zdążył na autobus.

3. - Ten gwóźdź siedzi tak głęboko, że nie mogę go wyrwać. Chyba mam za małe obcęgi.
- A dlaczego chcesz go wyrwać?
- Wisiała tu mapa Polski, ale teraz chcę pomalować wszystkie ściany na żółto i powiesić kilka obrazków.
- A nie możesz powiesić czegoś właśnie na tym gwoździu?
- Raczej nie. Jest dosyć duży, a poza tym wbity aż pod samym sufitem. Trudno byłoby wieszać małe obrazki tak wysoko.
- Może weź piłkę do metalu i spróbuj odciąć część gwoździa, która wystaje.
- Myślałem już o tym, ale nie da się uciąć gwoździa tak, żeby nic nie wystawało.
- To w takim razie wbij go w ścianę i zamaluj farbą.
- Świetny pomysł. Podaj mi młotek.

- A. Żeby powiesić mapę Polski, trzeba wbić jeszcze jeden gwóźdź.
B. Gwóźdź wystarczy pomalować na żółto i nie będzie go widać.
C. Na świeżo pomalowanej ścianie będą wisiały małe obrazki.

Section Three: Transcription

You will hear a short text recorded on the tape. Transcribe it in your workbook and answer the questions. Then check your work with the answer key provided in your Answer Booklet.

Niedaleko miejsca, gdzie mieszka Stefan Hańcza, otworzono niedawno sklep z narzędziami. Stefan bardzo się ucieszył, ponieważ jest majsterkowiczem i często potrzebuje różnych narzędzi i materiałów. Nawet jeżeli ich nie kupuje, to lubi wiedzieć, co w ogóle można dostać. Dotychczas po najmniejszą śrubkę czy parę gwoździ musiał jechać prawie pół godziny tramwajem. Obecnie dojdzie do sklepu z narzędziami zajmuje nie więcej niż pięć minut. Oczywiście Stefan ma już takie podstawowe narzędzia jak młotek, piłki do metalu i drewna, obcęgi, ręczną wiertarkę, różne dźwuta i pilniki, kilka wiertła. Ostatnio kupił sobie nową taśmę mierniczą, śrubokręt krzyżakowy i trzy rodzaje papieru ściernego.

Dziś przechodząc obok swojego ulubionego sklepu, zauważył na wystawie nowe wiertarki elektryczne, produkowane na licencji zagranicznej oraz fajne zestawy kluczy oczkowych. Postanowił, że jak tylko oszczędzi trochę pieniędzy, zaraz je sobie kupi.

Pytania:

1. Dlaczego Stefan ucieszył się z nowego sklepu z narzędziami?
Ponieważ jest majsterkowiczem.
2. Jak daleko znajduje się sklep z narzędziami, do którego Stefan zwykł chodzić?
Raczej daleko, ponieważ trzeba jechać tramwajem prawie pół godziny.
3. Czy Stefan ma obecnie jakieś narzędzia, czy dopiero planuje je sobie kupić?
W tej chwili Stefan ma podstawowe narzędzia potrzebne każdemu majsterkowiczowi.
4. Jakie nowe narzędzia przybyły ostatnio Stefanowi?
Taśma miernicza, śrubokręt krzyżakowy i papier ścierny.
5. Co Stefan kupi, gdy oszczędzi trochę pieniędzy?
Licencyjną wiertarkę i zestaw kluczy oczkowych.